

Raport Roczny Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. za 2019 rok

WYBRANE DANE FINANSOWE

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	31.12.2019	31.12.2018* dane przekształcone	31.12.2019	31.12.2018* dane przekształcone
Dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A.				
I Wynik z tytułu odsetek	6 580 169	5 742 405	1 529 632	1 345 803
II Wynik z tytułu prowizji	2 128 172	2 057 802	494 717	482 271
III Zysk przed opodatkowaniem	3 244 596	3 424 284	754 241	802 523
IV Zysk netto należny akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A.	2 138 347	2 363 354	497 082	553 881
V Przepływy pieniężne netto - razem	(2 156 672)	11 374 310	(501 342)	2 665 708
VI Aktywa razem	209 476 166	206 656 303	49 190 129	48 059 605
VII Zobowiązania wobec banków	5 031 744	2 832 928	1 181 577	658 820
VIII Zobowiązania wobec klientów	156 480 343	149 616 658	36 745 413	34 794 572
IX Zobowiązania razem	182 496 656	180 061 602	42 854 680	41 874 791
X Kapitały razem	26 979 510	26 594 701	6 335 449	6 184 814
XI Udziały niekontrolujące	1 547 523	1 564 184	363 396	363 764
XII Zyski udziałowców niesprawujących kontroli	305 761	333 791	71 077	78 228
XIII Liczba akcji	102 088 305	102 088 305		
XIV Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	264,28	260,51	62,06	60,58
XV Współczynnik kapitałowy	17,07%	15,98%		
XVI Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	20,95	23,70	4,87	5,55
XVII Zysk rozwodniony na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	20,92	23,66	4,86	5,55
XVIII Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)*	19,72	3,10	4,58	0,73

*Szczegółowe informacje zostały opisane w nocie 55.

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EUR zastosowanych w wybranych danych finansowych przyjęto następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs średni NBP z dnia 31.12.2019 r.: 1 EUR = 4,2585 PLN oraz kurs średni NBP z dnia 31.12.2018 r.: 1 EUR = 4,3000 PLN
- dla pozycji rachunku zysków i strat na 31.12.2019 r. – kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2019 r.: 1 EUR = 4,3018 PLN; na 31.12.2018 r. - kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2018 r.: 1 EUR = 4,2669 PLN.

Na dzień 31.12.2019 r. wartości bilansowe denominowane w walutach obcych przeliczone zostały na PLN zgodnie z tabelą nr 251/A/NBP/2019 z dnia 31.12.2019 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A.
za rok 2019

I. Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	7
II. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	8
III. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	9
IV. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	10
V. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych.....	12
VI. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	13
1. Informacja ogólna o emitencji	13
2. Zasady sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
3. Sprawozdawczość według segmentów działalności	65
4. Zarządzanie ryzykiem	72
5. Zarządzanie kapitałem	96
6. Wynik z tytułu odsetek	100
7. Wynik z tytułu prowizji	101
8. Przychody z tytułu dywidend	102
9. Wynik handlowy i rewaluacja	102
10. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	102
11. Pozostałe przychody operacyjne	103
12. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	104
13. Koszty pracownicze	104
14. Koszty działania	105
15. Pozostałe koszty operacyjne	105
16. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	106
17. Zysk na akcję	107
18. Gotówka i operacje z bankami centralnymi	107
19. Należności od banków	107
20. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	109
21. Pochodne instrumenty zabezpieczające	112
22. Należności od klientów	113
23. Inwestycyjne aktywa finansowe	123
24. Inwestycje w podmioty stowarzyszone	125
25. Wartości niematerialne	127
26. Wartość firmy	129
27. Rzeczowy majątek trwały	131
28. Aktywa z tytułu praw do użytkowania	134

29. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	135
30. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	137
31. Pozostałe aktywa	137
32. Zobowiązania wobec banków	138
33. Zobowiązania wobec klientów	138
34. Zobowiązania podporządkowane	139
35. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	140
36. Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	141
37. Pozostałe rezerwy	141
38. Pozostałe zobowiązania	142
39. Kapitał akcyjny	144
40. Pozostałe kapitały	145
41. Kapitał z aktualizacji wyceny	146
42. Udziały niekontrolujące	148
43. Rachunkowość zabezpieczeń	149
44. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży	157
45. Wartość godziwa	158
46. Zobowiązania warunkowe	164
47. Aktywa i zobowiązania stanowiące zabezpieczenie	168
48. Informacje dotyczące leasingu	169
49. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa	171
50. Podmioty powiązane	172
51. Nabycia, sprzedaże i likwidacje podmiotów zależnych i stowarzyszonych	175
52. Nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	176
53. Świadczenia na rzecz pracowników	181
54. Program motywacyjny w formie akcji	183
55. Dywidenda na akcję	185
56. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego	186

I. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

		1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018* dane przekształcone
	za okres:		
Przychody odsetkowe i o charakterze zbliżonym do odsetek		8 461 836	7 213 796
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		7 467 538	6 345 132
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		833 824	733 378
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		160 474	135 286
Koszty odsetkowe		(1 881 667)	(1 471 391)
Wynik z tytułu odsetek	Nota 6	6 580 169	5 742 405
Przychody prowizyjne		2 648 049	2 526 572
Koszty prowizyjne		(519 877)	(468 770)
Wynik z tytułu prowizji	Nota 7	2 128 172	2 057 802
Przychody z tytułu dywidend	Nota 8	99 221	100 116
Zyski (straty) netto na udziałach w podmiotach powiązanych		-	(65)
Wynik handlowy i rewaluacja	Nota 9	215 549	144 539
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	Nota 10	185 475	37 480
Pozostałe przychody operacyjne	Nota 11	275 916	213 842
Zysk z tytułu okazijnego nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa	Nota 52	-	419 295
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	Nota 12	(1 219 353)	(1 085 068)
Koszty operacyjne w tym:		(4 488 711)	(3 768 969)
- Koszty pracownicze i koszty działania	Nota 13,14	(3 426 232)	(3 242 758)
- Amortyzacja rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		(425 224)	(333 470)
- Amortyzacja składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania		(202 951)	-
- Pozostałe koszty operacyjne	Nota 15	(434 304)	(192 741)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności		67 192	62 667
Podatek od instytucji finansowych		(599 034)	(499 760)
Zysk przed opodatkowaniem		3 244 596	3 424 284
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	Nota 16	(800 488)	(727 139)
Skonsolidowany zysk za okres		2 444 108	2 697 145
w tym:			
- zysk należny akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A.		2 138 347	2 363 354
- zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli		305 761	333 791
Zysk na akcję	Nota 17		
Podstawowy (zł/akcja)		20,95	23,70
Rozwodniony (zł/akcja)		20,92	23,66

* szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

II. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018*
za okres	przekształcone	dane
Skonsolidowany zysk za okres	2 444 108	2 697 145
Inne całkowite dochody netto, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	208 609	333 945
Wycena i sprzedaż dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	208 554	382 287
Podatek odroczony	(39 625)	(72 635)
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	48 988	29 991
Podatek odroczony	(9 308)	(5 698)
Inne całkowite dochody netto, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	48 950	15 576
Wycena i sprzedaż kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	67 861	6 560
Podatek odroczony i bieżący	(17 822)	(1 261)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski/straty aktuarialne brutto	(1 345)	12 688
Podatek odroczony	256	(2 411)
Inne całkowite dochody netto razem	257 559	349 521
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	2 701 667	3 046 666
Całkowity dochód ogółem przypadający:		
Akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A.	2 399 940	2 712 388
Udziałowcom niesprawującym kontroli	301 727	334 278

* szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

III. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	na dzień:	31.12.2018 *		
		31.12.2019	przekształcone dane	przekształcone dane
AKTYWA				
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	Nota 18	7 973 014	8 907 552	4 146 222
Należności od banków	Nota 19	3 716 582	2 936 214	2 136 474
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 20	2 058 508	1 186 863	1 429 762
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 21	43 973	73 221	218 061
Należności od klientów w tym:	Nota 22	143 402 629	137 460 378	107 556 726
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie		141 282 371	135 643 297	105 961 354
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		923 811	366 751	-
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		1 196 447	1 450 330	1 595 372
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		1 851 171	9 189 763	5 631 488
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:	Nota 23	41 328 134	37 844 506	26 889 994
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		40 248 937	36 886 457	25 984 209
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		194 285	136 511	93 165
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		884 912	821 538	812 620
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	Nota 47	1 089 558	1 708 744	2 385 727
Inwestycje w podmioty stowarzyszone	Nota 24	903 113	891 952	889 372
Wartości niematerialne	Nota 25	772 117	819 409	490 327
Wartość firmy	Nota 26	1 712 056	1 712 056	1 712 056
Rzeczowy majątek trwały	Nota 27	874 078	986 384	930 717
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	Nota 28	838 792	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	Nota 29	1 847 916	1 760 121	1 473 247
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	Nota 30	2 679	12 145	103
Pozostałe aktywa	Nota 31	1 061 846	1 166 995	1 065 068
Aktywa razem		209 476 166	206 656 303	156 955 344
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY				
Zobowiązania wobec banków	Nota 32	5 031 744	2 832 928	2 783 083
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 21	995 627	912 482	578 798
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 20	1 856 813	1 481 401	1 468 599
Zobowiązania wobec klientów	Nota 33	156 480 343	149 616 658	111 481 135
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	Nota 44	990 863	9 896 543	6 940 096
Zobowiązania podporządkowane	Nota 34	2 630 271	2 644 341	1 488 602
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Nota 35	10 629 516	9 368 617	5 895 814
Zobowiązania z tytułu leasingu	Nota 48	746 632	-	-
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		343 763	288 300	192 925
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	Nota 36	66 109	81 048	65 686
Pozostałe rezerwy	Nota 37	445 615	132 881	102 482
Pozostałe zobowiązania	Nota 38	2 279 360	2 806 403	2 882 850
Zobowiązania razem		182 496 656	180 061 602	133 880 070
Kapitały				
Kapitały własne należne akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A.		25 431 987	25 030 517	21 638 865
Kapitał akcyjny	Nota 39	1 020 883	1 020 883	993 335
Pozostałe kapitały	Nota 40	20 141 925	18 911 741	16 920 129
Kapitał z aktualizacji wyceny	Nota 41	1 316 061	1 019 373	670 419
Zyski zatrzymane		814 771	1 715 166	855 668
Wynik roku bieżącego		2 138 347	2 363 354	2 199 314
Udziały niekontrolujące	Nota 42	1 547 523	1 564 184	1 436 409
Kapitały razem		26 979 510	26 594 701	23 075 274
Zobowiązania i kapitały razem		209 476 166	206 656 303	156 955 344

* szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

Noty przedstawione na stronach 13-186 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

IV. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitały własne razem
				oraz wynik roku bieżącego			
Nota	39	40	41			42	
Kapitały według stanu na 31.12.2018 r.	1 020 883	18 969 482	1 019 373	4 094 289	25 104 027	1 564 184	26 668 211
Efekt zmiany podatku od instytucji finansowych w wyniku korekty na transakcjach z przyrzeczeniem odkupu ¹⁾	-	-	-	(47 331)	(47 331)	-	(47 331)
Rozliczenie nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A. ²⁾	-	(57 741)	-	31 562	(26 179)	-	(26 179)
Kapitały według stanu na 1.01.2019 r. (dane przekształcone)	1 020 883	18 911 741	1 019 373	4 078 520	25 030 517	1 564 184	26 594 701
Całkowite dochody razem	-	-	261 593	2 138 347	2 399 940	301 727	2 701 667
Skonsolidowany zysk za okres	-	-	-	2 138 347	2 138 347	305 761	2 444 108
Inne całkowite dochody	-	-	261 593	-	261 593	(4 034)	257 559
Odpis na pozostałe kapitały	-	1 206 218	-	(1 206 218)	-	-	-
Odpis na dywidendy	-	-	-	(2 012 683)	(2 012 683)	(318 388)	(2 331 071)
Wycena płatności w formie akcji	-	11 474	-	-	11 474	-	11 474
Wynik na sprzedaży kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	34 885	(34 885)	-	-	-
Likwidacja spółki Santander Securities S.A.	-	12 492	210	(12 702)	-	-	-
Pozostałe zmiany	-	-	-	2 739	2 739	-	2 739
Kapitały według stanu na 31.12.2019 r.	1 020 883	20 141 925	1 316 061	2 953 118	25 431 987	1 547 523	26 979 510

¹⁾ szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

²⁾ szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego		Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitały własne razem
Nota	39	40	41				42	
Kapitały według stanu na 31.12.2017 r.	993 335	16 920 129	714 466	3 279 290	21 907 220	1 436 409	23 343 629	
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	-	(44 047)	(210 407)	(254 454)	-	(254 454)	
Kapitały według stanu na 1.01.2018 r. (z uwzględnieniem wpływu wdrożenia MSSF 9)	993 335	16 920 129	670 419	3 068 883	21 652 766	1 436 409	23 089 175	
Efekt zmiany podatku od instytucji finansowych w wyniku korekty na transakcjach z przyrzeczeniem odkupu ¹⁾	-	-	-	(13 901)	(13 901)	-	(13 901)	
Kapitały według stanu na 1.01.2018 r. (dane przekształcone)	993 335	16 920 129	670 419	3 054 982	21 638 865	1 436 409	23 075 274	
Pokrycie negatywnego wpływu wdrożenia MSSF 9	-	-	-	222 905	222 905	-	222 905	
Całkowite dochody razem	-	-	349 034	2 363 354	2 712 388	334 278	3 046 666	
<i>Skonsolidowany zysk za okres ¹⁾</i>	-	-	-	2 363 354	2 363 354	333 791	2 697 145	
<i>Inne całkowite dochody</i>	-	-	349 034	-	349 034	487	349 521	
Emisja akcji ³⁾	27 548	-	-	-	27 548	-	27 548	
Sprzedż akcji powyżej wartości nominalnej ²⁾	-	946 550	-	-	946 550	-	946 550	
Odpis na pozostałe kapitały	-	1 032 851	-	(1 032 851)	-	-	-	
Odpis na dywidendy	-	-	-	(307 627)	(307 627)	(206 503)	(514 130)	
Odpis na pokrycie negatywnego wpływu wdrożenia MSSF 9	-	-	-	(222 905)	(222 905)	-	(222 905)	
Wycena płatności w formie akcji	-	12 445	-	-	12 445	-	12 445	
Wynik na sprzedaży kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	130	(130)	-	-	-	
Zmiana kapitałów z tytułu połączenia, likwidacji spółek, przejęcia kontroli nad spółkami zależnymi	-	(234)	(210)	792	348	-	348	
Kapitały według stanu na 31.12.2018 r. (dane przekształcone)	1 020 883	18 911 741	1 019 373	4 078 520	25 030 517	1 564 184	26 594 701	

¹⁾ szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

²⁾ szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

³⁾ szczegóły opisane zostały w nocie 39.

V. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018* dane przekształcone
za okres:		
Zysk przed opodatkowaniem	3 244 596	3 424 284
Korekty razem:		
Udział w zyskach netto jednostek wycenianych metodą praw własności	(67 192)	(62 667)
Amortyzacja	628 175	333 470
Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa	-	(419 295)
Zysk z działalności inwestycyjnej	(219 385)	(79 107)
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości	34 037	12 959
	3 620 231	3 209 644
Zmiany:		
Stanu rezerw	297 795	32 586
Stanu aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	(404 927)	254 455
Stanu aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	619 186	676 983
Stanu pochodnych instrumentów zabezpieczających	(69 253)	275 688
Stanu należności od banków	(49 286)	111 392
Stanu należności od klientów	(13 165 931)	(17 039 488)
Stanu zobowiązań wobec banków	736 791	(4 080 938)
Stanu zobowiązań wobec klientów	9 411 957	25 064 433
Stanu należności/zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	(1 568 069)	609 062
Stanu pozostałych aktywów i zobowiązań	(557 983)	(368 395)
	(4 749 720)	5 535 778
Odsetki otrzymane dotyczące działalności operacyjnej	7 598 103	6 307 596
Odsetki zapłacone dotyczące działalności operacyjnej	(1 474 463)	(1 271 805)
Odsetki naliczone wyłączone z działalności operacyjnej	(354 187)	(342 902)
Dywidendy	(97 784)	(98 989)
Podatek dochodowy zapłacony	(899 277)	(947 002)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 642 903	12 392 320
Wpływy	8 166 218	5 868 029
Zbycie / zapadalność inwestycyjnych aktywów finansowych	6 996 521	4 948 065
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	213 979	105 615
Dywidendy otrzymane	97 668	98 989
Odsetki otrzymane	858 050	715 360
Wydatki	(12 636 011)	(11 436 552)
Nabycie wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. pomniejszone o przejęte środki pieniężne	-	(189 470)
Nabycie udziałów w podmiotach powiązanych pomniejszone o przejęte środki pieniężne	-	(19 990)
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(12 185 175)	(10 645 906)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	(450 836)	(581 186)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 469 793)	(5 568 523)
Wpływy	8 910 256	11 102 519
Emisja dłużnych papierów wartościowych	6 574 500	7 430 794
Zaciągnięcia kredytów i pożyczek	2 335 756	3 671 725
Wydatki	(10 240 038)	(6 552 006)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(5 278 326)	(2 975 000)
Spląty kredytów i pożyczek	(2 044 255)	(2 781 861)
Spląty zobowiązań z tytułu leasingu	(189 283)	-
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(2 331 071)	(514 130)
Odsetki zapłacone	(397 103)	(281 015)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(1 329 782)	4 550 513
Przepływy pieniężne netto - razem	(2 156 672)	11 374 310
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	19 422 527	8 048 217
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	17 265 855	19 422 527

* szczegóły opisane zostały w 2.4.

Informacje dotyczące zobowiązań wynikających z działalności finansowej w zakresie kredytów i pożyczek otrzymanych, zobowiązań podporządkowanych oraz emisji dłużnych papierów wartościowych przedstawiono odpowiednio w notach: 32-35.

Noty przedstawione na stronach 13-186 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

VI. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacja ogólna o emitencie

Bank działa pod nazwą Santander Bank Polska S.A. z siedzibą w Polsce, 00-854 Warszawa, al. Jana Pawła II 17, pod nr KRS 0000008723, NIP 896-000-56-73, REGON 930041341.

W dniu 7.09.2018 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wpisał do rejestru przedsiębiorców zmiany Statutu Banku skutkujące m.in. zmianą nazwy Banku z dotychczasowej Bank Zachodni WBK S.A. na Santander Bank Polska S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. zawiera dane Banku, jego jednostek zależnych oraz udziały w jednostkach stowarzyszonych (razem zwanych Grupą).

Jednostką dominującą najniższego i najwyższego szczebla dla Santander Bank Polska S.A. jest Banco Santander S.A. z siedzibą w Santander w Hiszpanii.

Grupa Santander Bank Polska S.A. oferuje szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i na międzybankowych rynkach zagranicznych, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo prowadzi również usługi:

- pośrednictwa obrotu papierami wartościowymi,
- leasingu,
- faktoringu,
- zarządzania aktywami/funduszami,
- dystrybucji usług ubezpieczeniowych,
- handlu akcjami i udziałami spółek prawa handlowego,
- działalności maklerskiej.

W skład Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. wchodzi następujące podmioty zależne i stowarzyszone:

Podmioty zależne:

Podmioty zależne	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na 31.12.2019	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na 31.12.2018
1. Santander Finanse sp. z o.o. (dawniej BZ WBK Finanse sp. z o.o.)	Poznań	100%	100%
2. Santander Factoring sp. z o.o. (dawniej BZ WBK Faktor sp. z o.o.)	Warszawa	100% głosów należy do Santander Finanse sp. z o.o.	100% głosów należy do Santander Finanse sp. z o.o.
3. Santander Leasing S.A. (dawniej BZ WBK Leasing S.A.)	Poznań	100% głosów należy do Santander Finanse sp. z o.o.	100% głosów należy do Santander Finanse sp. z o.o.
4. Santander Leasing Poland Securitization 01	Dublin	spółka zależna Santander Leasing S.A.	spółka zależna Santander Leasing S.A.
5. Santander Inwestycje sp. z o.o. (dawniej BZ WBK Inwestycje sp. z o.o.)	Warszawa	100%	100%
6. Santander F24 S.A. (dawniej BZ WBK F24 S.A.)/ BZ WBK Nieruchomości S.A.	Poznań	100% głosów należy do Santander Finanse sp. z o.o.	100% głosów należy do Santander Finanse sp. z o.o.
7. Santander Securities S.A.	Warszawa	- ¹⁾	100% ²⁾
8. Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (dawniej BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.) ³⁾	Poznań	50%	50%
9. Santander Consumer Bank S.A.	Wrocław	60%	60%
10. Santander Consumer Finanse sp. z o.o.	Warszawa	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.
11. PSA Finance Polska sp. z o.o. ⁴⁾	Warszawa	50% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A. oraz 50% głosów należy do Banque PSA Finance S.A.	50% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A. oraz 50% głosów należy do Banque PSA Finance S.A.
12. PSA Consumer Finance Polska sp. z o.o. ⁴⁾	Warszawa	100% głosów należy do PSA Finance Polska sp. z o.o.	100% głosów należy do PSA Finance Polska sp. z o.o.
13. Santander Consumer Multirent sp. z o.o.	Warszawa	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.
14. S.C. Poland Consumer 15-1 sp.z o.o. ⁵⁾	Warszawa	spółka zależna Santander Consumer Bank S.A.	spółka zależna Santander Consumer Bank S.A.
15. S.C. Poland Consumer 16-1 sp.z o.o. ⁵⁾	Warszawa	spółka zależna Santander Consumer Bank S.A.	spółka zależna Santander Consumer Bank S.A.

¹⁾ Szczegółowe informacje na temat podziału Santander Securities S.A zostały opisane w nocie 51

²⁾ Szczegółowe informacje na temat nabycia spółki Santander Securities S.A. (dawniej DB Securities S.A.) zostały opisane w nocie 52.

³⁾ Na dzień 31.12.2019 r. Santander Bank Polska S.A. był współwłaścicielem spółki Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. razem z Banco Santander S.A. Obaj właściciele wchodzi w skład Grupy Santander i posiadają po 50% udziału w kapitale zakładowym spółki. W praktyce, Santander Bank Polska S.A. sprawuje kontrolę nad podmiotem zależnym Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., ponieważ za jego pośrednictwem Banco Santander realizuje swoją politykę w Polsce. W związku z powyższym, spółka traktowana jest jako zależna.

⁴⁾ Zdaniem Zarządu Grupy Santander inwestycja dokonana w PSA Finance Polska Sp. z o.o. stanowi inwestycję w jednostkę zależną na potrzeby sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego z uwagi na sprawowanie bezpośrednio przez Santander Consumer Bank S.A. i pośrednio przez Santander Bank Polska S.A. kontroli nad inwestycją.

⁵⁾ SC Poland Consumer 15-1 sp. z o.o. , S.C. Poland Consumer 16-1 sp. z o.o. spółki celowe powołane do przeprowadzenia sekurytyzacji części portfela kredytowego, w których udziałowcem jest polska osoba prawna niepowiązana z Grupą; spółki kontrolowane przez Santander Consumer Bank S.A., w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.7.

Podmioty stowarzyszone:

Podmioty stowarzyszone	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na 31.12.2019	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na 31.12.2018
1. POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	Szczecin	50%	50%
2. Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Poznań	49%	49%
3. Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	Poznań	49%	49%

2. Zasady sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1. Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Santander Bank Polska S.A. zostało sporządzone zgodnie ze stosowanymi w sposób ciągły Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi przez Unię Europejską według stanu w dniu 31.12.2019 r., z wyjątkiem MSSF 16, który zastosowano prospektywnie, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami – zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. 2019, poz. 351) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, a także wymogami wobec emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych określonymi w ustawie z dnia 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Santander Bank Polska S.A. w dniu 19.02.2020 roku.

2.2. Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które mogą mieć zastosowanie w Grupie Santander Bank Polska S.A., a nie są jeszcze obowiązujące i nie zostały wcześniej wprowadzone

MSSF	Charakter zmian	Obowiązuje od	Wpływ na Grupę Santander Bank Polska S.A.
Założenia koncepcyjne sprawozdawczości finansowej	<p>Założenia koncepcyjne zostały opublikowane przez RMSR w marcu 2018 r. Jest to dokument, który przedstawia w kompleksowy sposób zagadnienia dotyczące sprawozdawczości finansowej, zasady wyznaczania standardów i wytyczne dla podmiotów opracowujących spójne polityki rachunkowości oraz ułatwia zrozumienie i interpretację standardów.</p> <p>Założenia koncepcyjne obejmują nowe pojęcia, zaktualizowane definicje i kryteria ujmowania aktywów i zobowiązań oraz objaśnienia istotnych pojęć. Dokument składa się z 8 rozdziałów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozdział 1 – Cel sprawozdawczości finansowej • Rozdział 2 – Cechy jakościowe użytecznych informacji finansowych • Rozdział 3 – Sprawozdanie finansowe i podmiot sporządzający sprawozdanie • Rozdział 4 – Elementy składowe sprawozdań finansowych • Rozdział 5 – Ujmowanie i zaprzestanie ujmowania • Rozdział 6 – Wycena • Rozdział 7 – Prezentacja i ujawnianie • Rozdział 8 – Pojęcie kapitału i utrzymywania kapitału <p>Założenia koncepcyjne zostały opublikowane wraz z uzasadnieniem zmian. Rada opublikowała ponadto odrębny dokument pt. „Zmiany do odniesień do Założeń koncepcyjnych w Standardach MSSF” (Amendments to References to the Conceptual Framework in IFRS Standards), który przedstawia zmiany do standardów w celu aktualizacji odniesień do Założeń koncepcyjnych. W większości przypadków zaktualizowano odniesienia w standardach w celu odzwierciedlenia odniesień do Założeń koncepcyjnych. Wprowadzono zwolnienia dla dwóch standardów w zakresie opracowywania polityk rachunkowości w odniesieniu do sald z regulowanej działalności, tj. MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych oraz MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów.</p>	Założenia obowiązują ze skutkiem natychmiastowym w przypadku RMSR i Komitetu ds. Interpretacji MSSF. W przypadku podmiotów opracowujących polityki rachunkowości w oparciu o Założenia koncepcyjne, obowiązują one dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych oraz MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów *	Rada opublikowała nową definicję terminu „istotność”. Zmiany do MSR 1 i MSR 8 doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami	1 stycznia 2020	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 17 Ubezpieczenia*	MSSF 17 definiuje nowe podejście do rozpoznawania, wyceny, prezentacji i ujawniania umów ubezpieczeniowych. Głównym celem MSSF 17 jest zagwarantowanie przejrzystości oraz porównywalności sprawozdań finansowych ubezpieczycieli. W tym celu jednostka będzie ujawniała szereg informacji ilościowych i jakościowych umożliwiających użytkownikom sprawozdania finansowego ocenę wpływu umów ubezpieczeniowych na sytuację finansową, wyniki finansowe oraz przepływy pieniężne jednostki. MSSF 17 wprowadza szereg istotnych zmian w stosunku do dotychczasowych wymogów MSSF 4. Dotyczą one między innymi: poziomów agregacji na jakim wykonywane są obliczenia, metody wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych, rozpoznawania zysku lub straty w czasie, ujmowania reasekuracji, wydzielenia komponentu inwestycyjnego, sposobu prezentacji poszczególnych pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat jednostek sprawozdawczych, w tym oddzielnej prezentacji przychodów z ubezpieczeń, kosztów usług ubezpieczeniowych, a także przychodów lub kosztów finansowych.	1 stycznia 2021	Standard nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsiębiorstw *	W wyniku zmiany do MSSF 3 zmodyfikowana została definicja „przedsięwzięcia”. Aktualnie wprowadzona definicja została zawężona i prawdopodobnie spowoduje, że więcej transakcji przejęć zostanie zakwalifikowanych jako nabycie aktywów.	1 stycznia 2020	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *	Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dotyczą sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami. Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business). W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów. Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r.	Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiana do MSR 1 *	Zmiany mają wpływ na wymogi zawarte w MSR 1 dotyczące prezentacji zobowiązań. W szczególności wyjaśniają one jedno z kryteriów klasyfikacji zobowiązania jako długoterminowe.	1 stycznia 2022	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

* Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE.

2.3. Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które zostały po raz pierwszy zastosowane w roku obrotowym 2019

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujące od	Wpływ na Grupę Santander Bank Polska S.A.
MSSF 16 Leasing	<p>Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników</p> <p>MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.</p>	1 stycznia 2019	Opis wpływu wdrożenia standardu przedstawiono w nocie 2.3 poniżej
MSR 19, Zmiany programu, Ograniczenia lub Rozliczenia	<p>Zmiany do MSR 19 określają sposób ustalania kosztów programów określonych świadczeń emerytalnych przez jednostkę w przypadku wystąpienia zmian w programie tychże świadczeń. MSR 19 „Świadczenia pracownicze” określa w jaki sposób jednostka rozlicza się z programu określonych świadczeń. W przypadku zmiany programu, ograniczenia lub rozliczenia MSR 19 wymaga od jednostki dokonania ponownej wyceny zobowiązania lub składnika aktywów netto z tytułu określonych świadczeń. Zmiany wymagają, aby jednostka wykorzystała zaktualizowane założenia tej wyceny w celu ustalenia bieżących kosztów usług i odsetek netto za pozostałą część okresu sprawozdawczego po zmianie programu. Wymagając zastosowania zaktualizowanych założeń oczekuje się, że zmiany dostarczą użytecznych informacji dla użytkowników sprawozdania finansowego.</p>	1 stycznia 2019	Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 9 Instrumenty finansowe: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem	<p>Zmiany do MSSF 9 wprowadzają zapisy w odniesieniu do kontraktów z opcją przedpłaty, w których pożyczkodawca może być zmuszony do zaakceptowania kwoty przedpłaty, która jest znacznie niższa niż niespłacone kwoty kapitału i odsetek. Taka kwota przedpłaty mogłaby stanowić płatność dla kredytobiorcy od pożyczkodawcy, a nie rekompensatę od kredytobiorcy dla kredytodawcy. Taki składnik aktywów finansowych będzie kwalifikował się do wyceny według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody (w zależności od modelu biznesowego spółki), aczkolwiek ujemna rekompensata musi stanowić uzasadnioną rekompensatę za wcześniejszą spłatę kontraktu.</p>	1 stycznia 2019	Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
KIMSF 23 Niepewność związana z ujęciem podatku	<p>Interpretacja wyjaśnia, w jaki sposób należy stosować wymogi w zakresie ujmowania i wyceny zawarte w MSR 12 "Podatek dochodowy" w przypadku, gdy występuje niepewność co do sposobu ujęcia podatku dochodowego. Niepewne ujęcie podatkowe to ujęcie podatkowe stosowane, w przypadku występującej niepewności co do tego, czy dane podejście zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe.</p> <p>Interpretacja KIMSF 23 w szczególności określa, jeżeli jest niepewność w ujmowaniu podatku dochodowego, czy i kiedy jednostka powinna analizować niepewne pozycje podatkowe oddzielnie, jakie są założenia jednostki dotyczące możliwości kontroli przez organy podatkowe, sposób w jaki jednostka określa dochód do opodatkowania (stratę) podatkową, podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, stopy podatkowe, a także w jaki sposób jednostka ujmuje zmiany w faktach i okolicznościach.</p> <p>Zgodnie z interpretacją, skutki niepewności należy zmierzyć metodą, która najlepiej przewiduje rozwiązanie niepewności - albo metodą najbardziej prawdopodobnej kwoty, albo metodą przewidywanej wartości.</p>	1 stycznia 2019	Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Poniżej przedstawiono podsumowanie zmian opublikowanych w ramach corocznego procesu zmian dot. okresu 2015–2017 r.

MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych - Upřednio posiadane udziały we wspólnym działaniu

• Zmiany doprecyzowują, że w przypadku, gdy jednostka przejmuje kontrolę nad jednostką, która stanowi wspólne działanie, stosuje ona wymogi dotyczące połączenia jednostek realizowanego etapami, w tym ponowną wycenę należących do niej udziałów w aktywach i pasywach wspólnego działania według wartości godziwej.

• W tym celu jednostka przejmująca dokonuje ponownej wyceny wszystkich posiadanych upřednio udziałów we wspólnym działaniu.

• Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do połączeń jednostek gospodarczych, dla których data przejścia przypada w pierwszym dniu rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne - Upřednio posiadane udziały we wspólnym działaniu

• Strona, która posiada udziały, lecz nie sprawuje współkontroli nad wspólnym działaniem, może uzyskać współkontrolę nad wspólnym działaniem w przypadku, gdy działalność wspólnego działania stanowi przedsięwzięcie w rozumieniu MSSF 3. Zmiany doprecyzowują, że posiadane upřednio udziały w takim wspólnym działaniu nie podlegają ponownej wycenie.

• Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do transakcji, w wyniku których uzyskuje współkontrolę w pierwszym dniu rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

Cykl 2015–2017

MSR 12 Podatek dochodowy Skutki podatkowe wypłat dla instrumentów finansowych zaklasyfikowanych jako kapitał własny

• Zmiany doprecyzowują, że skutki podatkowe wypłaty dywidendy są bardziej bezpośrednio związane z transakcjami lub zdarzeniami przeszłymi skutkującymi powstaniem zysków podlegających podziałowi niż z wypłatami na rzecz właścicieli. W związku z powyższym jednostka ujmuje skutki podatkowe wypłaty dywidendy w rachunku zysków i strat, innych całkowitych dochodach lub kapitałach własnych w zależności od pozycji, w jakiej jednostka ujmowała przeszłe transakcje lub zdarzenia.

• Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone. W przypadku zastosowania powyższych zmian po raz pierwszy, jednostka stosuje je do skutków podatkowych wypłaty dywidendy ujętych w dniu rozpoczęcia najwcześniejszego okresu porównawczego lub po tej dacie.

MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego Koszty finansowania zewnętrznego podlegające kapitalizacji

• Zmiany doprecyzowują, że finansowanie zewnętrzne przeznaczone na wytworzenie dostosowywanego składnika aktywów są wykazywane w ogólnym finansowaniu zewnętrznym, jeśli zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są zakończone.

• Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do kosztów finansowania zewnętrznego poniesionych w pierwszym dniu rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

• Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

1 stycznia 2019

Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 wynikające z reformy IBOR (interest rate benchmark reform)

Zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 modyfikują niektóre wymogi w zakresie rachunkowości zabezpieczeń, aby oczekiwana reforma IBOR zasadniczo nie powodowała zakończenia rachunkowości zabezpieczeń. Zmiany do standardów wymagają od jednostki przyjęcia założenia, że stopa procentowa, na której oparte są zabezpieczone przepływy pieniężne, nie zmienia się w wyniku reformy. W rezultacie wymóg wysoce prawdopodobnych przepływów jest dotrzymany nawet tam, gdzie zabezpieczone przepływy pieniężne mogą ulec zmianie w wyniku reformy IBOR.

1 stycznia 2019

Grupa SBP skorzystała z prawa umożliwiającego wcześniejsze zastosowanie zmian w standardach i w związku z tym nie dokonała weryfikacji efektywności relacji zabezpieczających. Nad wdrożeniem zmian wynikających z reformy IBOR pracuje grupa robocza przedstawicieli Santander Bank Polska S.A. i spółek zależnych.

* Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE.

Wpływ MSSF 16 na sytuację majątkową i finansową Grupy Santander Bank Polska S.A.

MSSF 16 Leasing ma istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy Santander Bank Polska S.A.

W rachunku zysków i strat pojawiła się w 2019 r. zmiana w klasyfikacji kosztów (czynsze związane z wynajmem/dzierżawą zostały zastąpione amortyzacją oraz kosztami odsetek) oraz momencie ich ujęcia (ujęcie wydatków leasingowych w nowym modelu następuje relatywnie szybciej w stosunku do teraźniejszego wzoru ujęcia kosztów leasingu operacyjnego) a suma bilansowa wzrosła.

Poniżej przedstawiono wartość każdej klasy aktywa z tytułu prawa do użytkowania:

Klasa aktywa z tytułu prawa do użytkowania	Nieruchomości	Pozostałe	RAZEM
RAZEM	784 574	4 822	789 396

Wszystkie wskazane wyżej przedmioty umowy leasingu zostały ujęte na moment pierwszego zastosowania MSSF 16 oddzielnie od innych aktywów w ramach pozycji „Aktywa z tytułu prawa do użytkowania”. Umowy te dotychczas klasyfikowane były zgodnie z MSR 17 jako leasing operacyjny, a co za tym idzie opłaty z tego tytułu ujmowane były w kosztach operacyjnych w pozycji „Koszty działania” w miarę upływu okresu umowy.

Poniżej przedstawiono uzgodnienie różnicy pomiędzy kwotami przyszłych opłat, do których Grupa Santander Bank Polska S.A. jest zobowiązana z tytułu leasingu operacyjnego, ujawnionymi zgodnie z MSR 17 na koniec 2018 r. oraz zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi w sprawozdaniu finansowej w dniu pierwszego zastosowania MSSF 16:

Opis	Wartość
Całkowite zobowiązania z tytułu umów zawartych przez Grupę Santander Bank Polska S.A. z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego wg stanu na 31 grudnia 2018 r.	922 443
Dyskonto obliczone przy krańcowej stopie Grupy Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorcy	(100 207)
Wartość zobowiązań z tytułu umów wynikająca z uwzględnienia opcji przedłużenia i wypowiedzenia	11 963
Wyłączenie - leasing krótkoterminowy	(18 850)
Wyłączenie - aktywa o niskiej wartości	(3 930)
Zobowiązania z tytułu leasingu zgodnie z MSSF 16 na 1 stycznia 2019 r. - RAZEM	811 420

Wartość aktywów z tytułu prawa do użytkowania nie jest tożsama z wartością zobowiązań z tytułu leasingu głównie z uwagi na:

- podjętą przez Grupę Santander Bank Polska S.A. decyzję o uznaniu rezerw na umowy leasingowe rodzące obciążenia za alternatywę wobec oceny utraty wartości. Wybór tej opcji oznaczał korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dniu pierwszego zastosowania o kwotę rezerwy z tytułu leasingów rodzących obciążenia ujętej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio sprzed dnia pierwszego zastosowania o kwotę 8 397 tys. zł.
- korektę wartości bilansowej składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania o wartość składników aktywów i zobowiązań rozpoznanych zgodnie z MSSF 3 *Połączenia przedsięwzięć* w związku z odpowiednio korzystnymi i niekorzystnymi warunkami leasingu operacyjnego uzyskanymi w ramach połączenia przedsięwzięć w kwocie 21 578 tys. zł,
- rezerwy na koszty demontażu. W odniesieniu do umów leasingu zawierających zapis o obowiązku Grupy Santander Bank Polska S.A. przywrócenia stanu pierwotnego leasingowanego aktywa po zakończeniu umowy leasingu Grupa Santander Bank Polska S.A. rozpoznała aktywa oraz korespondujące z nimi rezerwy z tytułu obowiązku wycofania z eksploatacji aktywów głównie w związku z leasingiem budynków i budowli. Koszty z tytułu obowiązku wycofania z eksploatacji aktywów trwałych są aktywowane w ramach składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz amortyzowane przez szacowany okres ekonomicznego użytkowania. Wartość godziwa kosztów z tytułu obowiązku wycofania z eksploatacji aktywów trwałych jest szacowana przez Grupę Santander Bank Polska S.A. na bazie średniego historycznego kosztu przywrócenia pierwotnego stanu lokalizacji za okres 12 ostatnich miesięcy. Wartość bieżąca oszacowanych rezerw na przywrócenie stanu pierwotnego na dzień 1 stycznia 2019 r. wynosi 7 231 tys. zł i jest prezentowana po tej dacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach linii „Pozostałe zobowiązania”.
- pozostałe korekty, w tym nierozliczone na dzień pierwszego zastosowania zachęty pieniężne.

Uzgodnienie wartości aktywów z tytułu prawa do użytkowania z zobowiązaniami z tytułu leasingu przedstawiono poniżej:

Opis	Wartość
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania zgodnie z MSSF 16 na 1 stycznia 2019 r., w tym:	789 396
- zobowiązania z tytułu leasingu zgodnie z MSSF 16 na 1 stycznia 2019 r.	811 420
- rezerwy na umowy rodzące obciążenia	(8 397)
- korekta o wartość aktywów i zobowiązań rozpoznanych zgodnie z MSSF 3	(21 578)
- rezerwa na koszty demontażu	7 231
- pozostałe	721

Zobowiązania z tytułu leasingu zostały wycenione w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty począwszy od 1 stycznia 2019 r., które obejmują stałe opłaty w wartości netto pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe.

Zobowiązanie z tytułu leasingu nie obejmuje:

- zmiennych opłat leasingowych, które nie zależą od indeksu lub stawki,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- ceny wykonania opcji kupna,

z uwagi na brak zapisów umownych dotyczących takich rodzajów płatności, a w przypadku opcji kupna z uwagi na brak wystarczającej pewności co do prawdopodobieństwa skorzystania z tej opcji.

Zmienne opłaty, które uzależnione są od czynników zewnętrznych takich jak np. wartość przychodów ze sprzedaży w leasingowanej lokalizacji, nie występują.

Grupa Santander Bank Polska S.A. skorzystała z dwóch dopuszczalnych zwolnień dotyczących:

- rozliczania umów krótkoterminowych (których okres obowiązywania nie przekracza 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia umowy i które nie zawierają opcji zakupu przedmiotu umowy) oraz
- dotyczących aktywów o małej wartości (gdzie za aktyw o małej wartości uznaje się aktywa o wartości początkowej nieprzekraczającej 20 tys. zł)

w formie ujmowania ich bezpośrednio w koszty, zwykle metodą liniową, przez okres obowiązywania umowy leasingu.

Grupa Santander Bank Polska S.A., na potrzeby pierwszego zastosowania standardu, zastosowała zmodyfikowaną metodę retrospektywną i wyceniła składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania w kwocie równej zobowiązaniom z tytułu leasingu, skorygowanej o kwoty wszelkich przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych odnoszących się do leasingów, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio sprzed dnia pierwszego zastosowania i odstąpiła od przekształcenia danych porównawczych. Grupa Santander Bank Polska S.A. na dzień pierwszego zastosowania standardu zdecydowała się jednorazowo skorzystać z dodatkowych uproszczeń, innych niż te opisane wcześniej, dostępnych na potrzeby pierwszego zastosowania standardu. Polegały one na:

- wyłączeniu początkowych kosztów bezpośrednich z wyceny składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania,
- zastosowaniu pojedynczej stopy dyskontowej do portfela leasingów o w miarę podobnych cechach (takich jak leasingi o podobnym pozostałym okresie leasingu dla podobnej klasy bazowego składnika aktywów w podobnym środowisku gospodarczym),
- uznaniu rezerw na umowy leasingowe rodzące obciążenia za alternatywę wobec oceny utraty wartości.

W odniesieniu do umów zawierających element leasingowy i jeden lub więcej dodatkowych elementów leasingowych lub elementów nieleasingowych i nie wskazujących na sposób podziału wynagrodzenia na elementy leasingowe oraz nieleasingowe, Grupa Santander Bank Polska S.A. skorzystała z praktycznego rozwiązania dopuszczonego przez MSSF 16 i odstąpiła od alokacji wynagrodzenia w umowie do każdego elementu leasingowego na podstawie względnej jednostkowej ceny elementu leasingowego oraz całkowitej jednostkowej ceny elementów nieleasingowych. Jako praktyczne rozwiązanie Grupa Santander Bank Polska S.A. wybrała, aby nie wyodrębniać elementów nieleasingowych od elementów leasingowych, i zamiast tego ujmuje każdy element leasingowy oraz jakiegokolwiek towarzyszące elementy nieleasingowe jako pojedynczy element leasingowy.

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca nie była zobowiązana, na mocy MSSF 16, do wprowadzania jakichkolwiek korekt przy przejściu w przypadku leasingów, w których jest leasingodawcą. Natomiast Grupa Santander Bank Polska S.A. jako pośredni leasingodawca dokonała ponownej oceny subleasingów, które wcześniej sklasyfikowano jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17 i które są kontynuowane w dniu pierwszego zastosowania.

Na podstawie przeprowadzonej oceny subleasingów Grupa Santander Bank Polska S.A. utrzymała klasyfikację wszystkich umów subleasingu jako leasingu operacyjnego.

2.4 Porównywalność z wynikami poprzednich okresów

Ostateczne rozliczenie transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A.

W roku 2019 Grupa dokonała ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A.

Poniższa tabela przedstawia wpływ zmian dokonanych w związku z tym rozliczeniem na kluczowe wartości Skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz Skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A.

Szczegółowe informacje dotyczące ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A. zostały opisane w punkcie 52.

	Zysk z tytułu nabycia 2018	Wynik netto za okres 1.01.2018-31.12.2018	Pozostałe kapitały na 31.12.2018
Uzgodnienie zmian			
Wartość przed korektą	387 733	2 365 222	18 969 482
Korekta do wartości godziwej przekazanej zapłaty w postaci akcji podziałowych	57 741	57 741	(57 741)
Korekta przekazanej zapłaty w postaci gotówki	(2 988)	(2 988)	-
Aktualizacja wartości godziwej zidentyfikowanych aktywów netto	(23 192)	(23 192)	-
Wartość przekształcona	419 294	2 396 783	18 911 741

1. Korekta wartości akcji podziałowych uwzględnia wyniki przeliczenia wartości godziwej części zapłaty w postaci akcji podziałowych i wiąże się z zastosowaniem aktualnej na dzień transakcji ceny rynkowej akcji podmiotu przejmującego.
2. Korekta przekazanej zapłaty w postaci gotówki wynika z aktualizacji ceny nabycia na skutek zmian w danych finansowych przejmowanych podmiotów pomiędzy datą podpisania umowy i faktyczną datą wykonania transakcji.
3. W przypadku aktualizacji wartości godziwej przejmowanych aktywów netto zmiany ich wartości wynikają z przeprowadzonego przeglądu danych finansowych przejmowanych podmiotów i odnoszą się do aktualizacji wartości przejmowanego portfela kredytów niepracujących oraz wybranych pozostałych zobowiązań.

Korekta błędu

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. za rok 2019 dokonano korekt błędów, które miały wpływ na dane finansowe prezentowane za okresy porównawcze.

Na podstawie przeprowadzonej w roku 2019 analizy Bank zidentyfikował nieprawidłowości w ujmowaniu wybranych transakcji sprzedaży/kupna skarbowych papierów dłużnych w latach poprzednich. W konsekwencji dokonano zmiany ujęcia tych transakcji z odrębnych transakcji sprzedaży/kupna na transakcje sell-buy-back/buy-sell-back. Zmiana sposobu ujęcia tych transakcji nie miała wpływu na wynik finansowy za wyjątkiem dodatkowego obciążenia z tytułu podatku od instytucji finansowych wraz z należnymi odsetkami ustawowymi.

Dodatkowo wyodrębniono w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycję *Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań*.

Ponadto w Sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych dokonano wyodrębnienia pozycji *Odsetki otrzymane dotyczące działalności operacyjnej* i *Odsetki zapłacone dotyczące działalności operacyjnej*.

Wpływ korekty błędu oraz ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A. na okresy porównawcze

W związku z korektą błędu jak i ostatecznym rozliczeniem transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A. dokonane zostały następujące korekty przeprowadzone w okresach porównawczych w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	na dzień:		31.12.2018		Po
	Przed	Zmiana	Zmiana	Zmiana	
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	8 907 552	-	-	-	8 907 552
Należności od banków	2 936 214	-	-	-	2 936 214
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	9 769 851	-	(8 208 838) ²⁾	(374 150) ³⁾	1 186 863
Pochodne instrumenty zabezpieczające	73 221	-	-	-	73 221
Należności od klientów w tym:	137 460 378	-	-	-	137 460 378
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie	135 643 297	-	-	-	135 643 297
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	366 751	-	-	-	366 751
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 450 330	-	-	-	1 450 330
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	177 482	-	9 012 281 ²⁾	-	9 189 763
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:	39 179 100	-	-	(1 334 594) ³⁾	37 844 506
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	38 221 051	-	-	(1 334 594) ³⁾	36 886 457
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	136 511	-	-	-	136 511
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	821 538	-	-	-	821 538
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	-	-	-	1 708 744 ³⁾	1 708 744
Inwestycje w podmioty stowarzyszone	891 952	-	-	-	891 952
Wartości niematerialne	819 409	-	-	-	819 409
Wartość firmy	1 712 056	-	-	-	1 712 056
Rzeczowy majątek trwały	986 384	-	-	-	986 384
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	1 760 121	-	-	-	1 760 121
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	12 145	-	-	-	12 145
Pozostałe aktywa	1 166 995	-	-	-	1 166 995
Aktywa razem	205 852 860	-	803 443	-	206 656 303
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY					
Zobowiązania wobec banków	2 832 928	-	-	-	2 832 928
Pochodne instrumenty zabezpieczające	912 482	-	-	-	912 482
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	1 233 713	-	247 688 ²⁾	-	1 481 401
Zobowiązania wobec klientów	149 616 658	-	-	-	149 616 658
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	9 340 788	-	555 755 ²⁾	-	9 896 543
Zobowiązania podporządkowane	2 644 341	-	-	-	2 644 341
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	9 368 617	-	-	-	9 368 617
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	288 300	-	-	-	288 300
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	81 048	-	-	-	81 048
Pozostałe rezerwy	132 881	-	-	-	132 881
Pozostałe zobowiązania	2 732 893	26 179 ¹⁾	47 331 ²⁾	-	2 806 403
Zobowiązania razem	179 184 649	26 179	850 774	-	180 061 602
Kapitały					
Kapitały własne należne akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A	25 104 027	(26 179)	(47 331)	-	25 030 517
Kapitał akcyjny	1 020 883	-	-	-	1 020 883
Pozostałe kapitały	18 969 482	(57 741) ¹⁾	-	-	18 911 741
Kapitał z aktualizacji wyceny	1 019 373	-	-	-	1 019 373
Zyski zatrzymane	1 729 067	-	(13 901) ²⁾	-	1 715 166
Wynik roku bieżącego	2 365 222	31 562 ¹⁾	(33 430) ²⁾	-	2 363 354
Udziały niekontrolujące	1 564 184	-	-	-	1 564 184
Kapitały razem	26 668 211	(26 179)	(47 331)	-	26 594 701
Zobowiązania i kapitały razem	205 852 860	-	803 443	-	206 656 303

¹⁾ Zmiany wynikające z ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A.

²⁾ Zmiany wynikające ze sposobu ujęcia wybranych transakcji na dłużnych papierach skarbowych z odrębnych transakcji kupna i sprzedaży na buy-sell-back oraz sell-buy-back, w tym dotyczące podatku od instytucji finansowych.

³⁾ Zmiany wynikające z wyodrębnienia w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycji *Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań*.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	na dzień:		1.01.2018*	
	Przed	Zmiana	Zmiana	Po
AKTYWA				
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	4 146 222	-	-	4 146 222
Należności od banków	2 136 474	-	-	2 136 474
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3 416 108	(1 111 343) ²⁾	(875 003) ³⁾	1 429 762
Pochodne instrumenty zabezpieczające	218 061	-	-	218 061
Należności od klientów w tym:	107 556 726	-	-	107 556 726
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie	105 961 354	-	-	105 961 354
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 595 372	-	-	1 595 372
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	-	5 631 488 ²⁾	-	5 631 488
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:	28 400 718	-	(1 510 724) ³⁾	26 889 994
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	27 494 933	-	(1 510 724) ³⁾	25 984 209
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	93 165	-	-	93 165
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	812 620	-	-	812 620
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	-	-	2 385 727 ³⁾	2 385 727
Inwestycje w podmioty stowarzyszone	889 372	-	-	889 372
Wartości niematerialne	490 327	-	-	490 327
Wartość firmy	1 712 056	-	-	1 712 056
Rzeczowy majątek trwały	930 717	-	-	930 717
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	1 473 247	-	-	1 473 247
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	103	-	-	103
Pozostałe aktywa	1 065 068	-	-	1 065 068
Aktywa razem	152 435 199	4 520 145	-	156 955 344
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY				
Zobowiązania wobec banków	2 783 083	-	-	2 783 083
Pochodne instrumenty zabezpieczające	578 798	-	-	578 798
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	1 237 704	230 895 ²⁾	-	1 468 599
Zobowiązania wobec klientów	111 481 135	-	-	111 481 135
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	2 650 846	4 289 250 ²⁾	-	6 940 096
Zobowiązania podporządkowane	1 488 602	-	-	1 488 602
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	5 895 814	-	-	5 895 814
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	192 925	-	-	192 925
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	65 686	-	-	65 686
Pozostałe rezerwy	102 482	-	-	102 482
Pozostałe zobowiązania	2 868 949	13 901 ²⁾	-	2 882 850
Zobowiązania razem	129 346 024	4 534 046	-	133 880 070
Kapitały				
Kapitały własne należne akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A	21 652 766	(13 901)	-	21 638 865
Kapitał akcyjny	993 335	-	-	993 335
Pozostałe kapitały	16 920 129	-	-	16 920 129
Kapitał z aktualizacji wyceny	670 419	-	-	670 419
Zyski zatrzymane	855 829	(161) ²⁾	-	855 668
Wynik roku bieżącego	2 213 054	(13 740) ²⁾	-	2 199 314
Udziały niekontrolujące	1 436 409	-	-	1 436 409
Kapitały razem	23 089 175	(13 901)	-	23 075 274
Zobowiązania i kapitały razem	152 435 199	4 520 145	-	156 955 344

* dane na 1.01.2018 z uwzględnieniem wdrożenia MSSF 9

²⁾ Zmiany wynikające ze sposobu ujęcia wybranych transakcji na dłużnych papierach skarbowych z odrębnych transakcji kupna i sprzedaży na buy-sell-back oraz sell-buy-back, w tym dotyczące podatku od instytucji finansowych.

³⁾ Zmiany wynikające z wyodrębnienia w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycji *Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań*.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

	za okres:		1.01.2018 - 31.12.2018			Po
	Przed	Zmiana	Zmiana	Zmiana	Zmiana	
Zysk przed opodatkowaniem	3 426 152	31 562¹⁾	(33 430)²⁾	-	-	3 424 284
Korekty razem:						
Udział w zyskach netto jednostek wycenianych metodą praw własności	(62 667)	-	-	-	-	(62 667)
Amortyzacja	333 470	-	-	-	-	333 470
Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa	(387 733)	(31 562) ¹⁾	-	-	-	(419 295)
Zysk z działalności inwestycyjnej	(79 107)	-	-	-	-	(79 107)
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości	12 959	-	-	-	-	12 959
	3 243 074	-	(33 430)	-	-	3 209 644
Zmiany:						
Stanu rezerw	32 586	-	-	-	-	32 586
Stanu aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	(6 345 807)	-	7 114 288 ²⁾	(500 853) ³⁾	(13 173) ⁴⁾	254 455
Stanu aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	-	-	-	676 983 ³⁾	-	676 983
Stanu pochodnych instrumentów zabezpieczających	478 524	-	-	-	(202 836) ⁴⁾	275 688
Stanu należności od banków	151 667	-	-	-	(40 275) ⁴⁾	111 392
Stanu należności od klientów	(11 063 294)	-	-	-	(5 976 194) ⁴⁾	(17 039 488)
Stanu zobowiązań wobec banków	(4 094 278)	-	-	-	13 340 ⁴⁾	(4 080 938)
Stanu zobowiązań wobec klientów	23 883 844	-	-	-	1 180 589 ⁴⁾	25 064 433
Stanu należności/zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	6 689 942	-	(6 089 917) ²⁾	-	9 037 ⁴⁾	609 062
Stanu pozostałych aktywów i zobowiązań	(400 553)	2 988 ¹⁾	33 430 ²⁾	2 019 ³⁾	(6 279) ⁴⁾	(368 395)
	9 332 631	2 988	1 057 801	178 149	(5 035 791)	5 535 778
Odsetki otrzymane dotyczące działalności operacyjnej	-	-	-	-	6 307 596 ⁴⁾	6 307 596
Odsetki zapłacone dotyczące działalności operacyjnej	-	-	-	-	(1 271 805) ⁴⁾	(1 271 805)
Odsetki naliczone wyłączone z działalności operacyjnej	(369 152)	-	-	26 250 ³⁾	-	(342 902)
Dywidendy	(98 989)	-	-	-	-	(98 989)
Podatek dochodowy zapłacony	(947 002)	-	-	-	-	(947 002)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	11 160 562	2 988	1 024 371	204 399	-	12 392 320
Wpływy	6 309 947	-	-	(441 918)	-	5 868 029
Zbycie / zapadalność inwestycyjnych aktywów finansowych	5 358 065	-	-	(410 000) ³⁾	-	4 948 065
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	105 615	-	-	-	-	105 615
Dywidendy otrzymane	98 989	-	-	-	-	98 989
Odsetki otrzymane	747 278	-	-	(31 918) ³⁾	-	715 360
Wydatki	(11 671 083)	(2 988)	-	237 519	-	(11 436 552)
Nabycie wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. pomniejszone o przejęte środki pieniężne	(186 482)	(2 988) ¹⁾	-	-	-	(189 470)
Nabycie udziałów w podmiotach powiązanych pomniejszone o przejęte środki pieniężne	(19 990)	-	-	-	-	(19 990)
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(10 883 425)	-	-	237 519 ³⁾	-	(10 645 906)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	(581 186)	-	-	-	-	(581 186)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(5 361 136)	(2 988)	-	(204 399)	-	(5 568 523)
Wpływy	11 102 519	-	-	-	-	11 102 519
Emisja dłużnych papierów wartościowych	7 430 794	-	-	-	-	7 430 794
Zaciągnięcia kredytów i pożyczek	3 671 725	-	-	-	-	3 671 725
Wydatki	(6 552 006)	-	-	-	-	(6 552 006)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(2 975 000)	-	-	-	-	(2 975 000)
Splaty kredytów i pożyczek	(2 781 861)	-	-	-	-	(2 781 861)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(514 130)	-	-	-	-	(514 130)
Odsetki zapłacone	(281 015)	-	-	-	-	(281 015)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	4 550 513	-	-	-	-	4 550 513
Przepływy pieniężne netto - razem	10 349 939	-	1 024 371	-	-	11 374 310
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	7 662 368	-	385 849²⁾	-	-	8 048 217
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	18 012 307	-	1 410 220²⁾	-	-	19 422 527

¹⁾ Zmiany wynikające z ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A.

²⁾ Zmiany wynikające ze sposobu ujęcia wybranych transakcji na dłużnych papierach skarbowych z odrębnych transakcji kupna i sprzedaży na buy-sell-back oraz sell-buy-back, w tym dotyczące podatku od instytucji finansowych.

³⁾ Zmiany wynikające z wyodrębnienia w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycji *Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań*.

⁴⁾ Zmiany wynikające z wyodrębnienia w Sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych pozycji *Odsetki otrzymane dotyczące działalności operacyjnej* i *Odsetki zapłacone dotyczące działalności operacyjnej*.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	za okres: 1.01.2018 - 31.12.2018		
	Przed	Zmiana	Po
Przychody odsetkowe i o charakterze zbliżonym do odsetek	7 213 796	-	7 213 796
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	6 345 132	-	6 345 132
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	733 378	-	733 378
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	135 286	-	135 286
Koszty odsetkowe	(1 471 391)	-	(1 471 391)
Wynik z tytułu odsetek	5 742 405	-	5 742 405
Przychody prowizyjne	2 526 572	-	2 526 572
Koszty prowizyjne	(468 770)	-	(468 770)
Wynik z tytułu prowizji	2 057 802	-	2 057 802
Przychody z tytułu dywidend	100 116	-	100 116
Zyski (straty) netto na udziałach w podmiotach powiązanych	(65)	-	(65)
Wynik handlowy i rewaluacja	144 539	-	144 539
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	37 480	-	37 480
Pozostałe przychody operacyjne	213 842	-	213 842
Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa	387 733	31 562 ¹⁾	419 295
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(1 085 068)	-	(1 085 068)
Koszty operacyjne w tym:	(3 768 969)	-	(3 768 969)
-Koszty pracownicze i koszty działania	(3 242 758)	-	(3 242 758)
-Amortyzacja	(333 470)	-	(333 470)
-Pozostałe koszty operacyjne	(192 741)	-	(192 741)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	62 667	-	62 667
Podatek od instytucji finansowych	(466 330)	(33 430) ²⁾	(499 760)
Zysk przed opodatkowaniem	3 426 152	(1 868)	3 424 284
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(727 139)	-	(727 139)
Skonsolidowany zysk za okres	2 699 013	(1 868)	2 697 145
w tym:			
-zysk należny akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A.	2 365 222	(1 868)	2 363 354
-zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli	333 791	-	333 791

¹⁾ Zmiany wynikające z ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A.

²⁾ Zmiany wynikające ze sposobu ujęcia wybranych transakcji na dłużnych papierach skarbowych z odrębnych transakcji kupna i sprzedaży na buy-sell-back oraz sell-buy-back, w tym dotyczące podatku od instytucji finansowych.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	za okres: 1.01.2018 - 31.12.2018		
	Przed	Zmiana	Po
Skonsolidowany zysk za okres	2 699 013	(1 868) ^{1),2)}	2 697 145
Inne całkowite dochody netto, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	333 945	-	333 945
Wycena i sprzedaż dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	382 287	-	382 287
Podatek odroczony	(72 635)	-	(72 635)
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	29 991	-	29 991
Podatek odroczony	(5 698)	-	(5 698)
Inne całkowite dochody netto, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	15 576	-	15 576
Wycena i sprzedaż kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	6 560	-	6 560
Podatek odroczony i bieżący	(1 261)	-	(1 261)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski/straty aktuarialne brutto	12 688	-	12 688
Podatek odroczony	(2 411)	-	(2 411)
Inne całkowite dochody netto razem	349 521	-	349 521
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	3 048 534	(1 868) ^{1),2)}	3 046 666
Całkowity dochód ogółem przypadający:			
Akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A.	2 714 256	(1 868) ^{1),2)}	2 712 388
Udziałowcom niesprawującym kontroli	334 278	-	334 278

¹⁾ Zmiany wynikające z ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A.

²⁾ Zmiany wynikające ze sposobu ujęcia wybranych transakcji na dłużnych papierach skarbowych z odrębnych transakcji kupna i sprzedaży na buy-sell-back oraz sell-buy-back, w tym dotyczące podatku od instytucji finansowych.

2.5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

Grupa Santander Bank Polska S.A. sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej, według zasady kosztu historycznego za wyjątkiem pozycji wskazanych poniżej:

Pozycja	Zasady wyceny bilansowej
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Należności od klientów niespełniające testu kontraktowych przepływów pieniężnych	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody
Zobowiązania z tytułu rozliczanych w środkach pieniężnych płatności w formie akcji własnych	Zgodnie z wymogami MSSF 2 "Płatności w formie akcji"
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody - opcja
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Składniki aktywów trwałych	Cena nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszony o łączne odpisy amortyzacyjne oraz łączne straty z tytułu utraty wartości
Składniki aktywów trwałych przeznaczone do sprzedaży i grupy aktywów trwałych przeznaczone do sprzedaży	Wykazywane są w kwocie niższej z dwóch, tj. ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia

Zasady rachunkowości zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy Santander Bank Polska S.A. Grupa Santander Bank Polska S.A. zastosowała takie same zasady rachunkowości, jak przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31.12.2018 r. z wyłączeniem zmian wynikających z wdrożenia od 1.01.2019 r. MSSF 16 „Leasing” opisanych w dalszej części sprawozdania.

2.6. Zastosowanie szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Zmiany w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym je dokonano pod warunkiem, że dotyczyły one tylko tego okresu lub w okresie, w którym je dokonano i okresach przyszłych, jeśli wpływają one zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonywane przez Grupę Santander Bank Polska S.A.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych

MSSF 9 wprowadza nowe podejście do szacowania odpisów z tytułu strat kredytowych, które bazuje na wyznaczeniu oczekiwanych strat kredytowych (expected credit loss ECL). Odpisy z tytułu ECL odzwierciedlają nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników, wartość pieniądza w czasie oraz racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych. Odpisy z tytułu ECL są mierzone w kwocie równej ECL w horyzoncie 12-miesięcznym albo ECL w horyzoncie pozostałego czasu życia instrumentu jeżeli zidentyfikowano dla nich istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu rozpoznania.

W związku z powyższym model ECL wymaga dokonania szeregu ocen i szacunków elementów obarczonych niepewnością, w szczególności w zakresie:

- pomiaru ECL w horyzoncie 12 miesięcznym albo pozostałego czasu życia instrumentu,
- określenia, kiedy następuje zdarzenie istotnego wzrostu ryzyka kredytowego,
- określenia przyszłych zdarzeń (forward looking) oraz ich prawdopodobieństwa, które są odzwierciedlone w oszacowaniu ECL.

W rezultacie odpisy z tytułu ECL są szacowane z wykorzystaniem złożonego modelu stworzonego z wykorzystaniem wielu informacji i z wykorzystaniem wielu technik statystycznych.

Struktura modeli wykorzystywanych w celu oszacowania ECL uwzględnia modele dla następujących parametrów:

- PD - Probability of Default, tj. Szacunek prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w danym horyzoncie czasowym (12-miesięcznym lub na całe życie);
- LGD - Loss Given Default, tj. część ekspozycji, która nie zostałaby odzyskana w przypadku zmaterializowania się zdarzenia niewykonania zobowiązania;
- EAD - Exposure at Default, tj. oczekiwana wielkość ekspozycji w przypadku zmaterializowania się zdarzenia niewykonania zobowiązania w horyzoncie 12-miesiący lub całego okresu życia.

Zmiany w powyższych szacunkach i strukturze modeli mogą mieć istotny wpływ na poziom odpisów z tytułu ECL ponad straty wynikające z materializacji ryzyka kredytowego w ramach istniejącego portfela instrumentów finansowych.

MSSF 9 uzależnia sposób rozpoznawania strat oczekiwanych w zależności od zmiany poziomu ryzyka, który nastąpił od momentu rozpoznania ekspozycji. Standard wprowadza trzy podstawowe etapy/koszyki rozpoznawania strat oczekiwanych:

- Koszyk 1 - w którym będą klasyfikowane ekspozycje dla których od momentu rozpoznania nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka rozumiane, jako wzrost prawdopodobieństwa przeklasyfikowania do portfela z utratą wartości (Koszyk 3). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy.
- Koszyk 2 - w którym będą klasyfikowane ekspozycje, dla których od momentu rozpoznania nastąpił istotny wzrost ryzyka, ale jeszcze nie uprawdopodobniło się zdarzenie niewywiązania się z zobowiązania. Dla takich ekspozycji straty oczekiwane będą rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.
- Koszyk 3 - w którym będą klasyfikowane ekspozycje, dla których zmaterializowało się zdarzenie niewykonania zobowiązania (zaistniały przesłanki utraty wartości). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.

ECL jest obliczany dla ekspozycji indywidualnych (dla znaczących jednostkowych ekspozycji w koszyku 3) lub dla ekspozycji ocenianych portfelowo (dla pozostałych ekspozycji w koszyku 3, jak również dla wszystkich ekspozycji w koszyku 1 i 2).

Dla celów oceny ECL w podejściu portfelowym, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy (np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego stosowanego przez Grupę Santander Bank Polska S.A lub procesu oceniania według przyjętej skali z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, położenia geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników). Wybrane cechy charakterystyczne są istotne z punktu widzenia oceny przyszłych przepływów pieniężnych dla grup takich aktywów, gdyż wskazują, jaka jest zdolność dłużników do spłaty wszystkich wymaganych kwot zgodnie z warunkami umowy dotyczącej składnika aktywów będącego przedmiotem oceny.

Systemy klasyfikacji kredytowej zostały opracowane wewnętrznie i są stale ulepszane, np. poprzez zewnętrzną analizę wskaźnikową pozwalającą na lepsze zastosowanie wyżej wymienionych wskaźników do oszacowania odpisu aktualizującego.

Wyliczenie ECL w podejściu indywidualnym odbywa się w oparciu o wyliczenie sumy ważonych prawdopodobieństwem odpisów aktualizujących obliczonych dla wszystkich możliwych scenariuszy odzysku w zależności od aktualnie realizowanej dla danego klienta strategii odzysku.

W ramach analizy scenariuszowej wykorzystywane są przede wszystkim następujące strategię/scenariusze:

- Odzysk z prowadzonej działalności operacyjnej / refinansowania / wsparcia kapitałowego;
- Odzysk ze sprzedaży zabezpieczenia w trybie dobrowolnym;
- Odzysk w procesie egzekucji;
- Odzysk w ramach upadłości układowej / postępowania naprawczego / upadłości likwidacyjnej;
- Odzysk w ramach przejęcia zadłużenia / aktywa / sprzedaży wierzytelności.

Ponadto dla ekspozycji klasyfikowanych, jako POCI (purchased or originated credit impaired) – czyli zakupionych lub powstałych składników aktywów finansowych, które w momencie początkowego ujęcia są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe – oczekiwane straty będą rozpoznane w horyzoncie pozostałego czasu życia. Do utworzenia takiego aktywa dochodzi w sytuacji rozpoznania aktywa z utratą wartości, a klasyfikacja POCI utrzymywana jest w całym okresie życia aktywa.

Aktywa kredytowe z utratą wartości

Aktywa kredytowe z utratą wartości są to aktywa z koszyka 3 lub POCI. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów lub gdy aktywo zostało rozpoznane, jako POCI, a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące utratę wartości ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Wskazanie pojedynczego zdarzenia, powodującego utratę wartości może nie być możliwe, utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń. Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymanie warunków umowy, np. opóźnienie w spłacie odsetek lub należności głównej powyżej 90 dni w kwocie przekraczającej próg materialności (500 zł dla w przypadku ekspozycji indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw oraz 3000 zł dla klientów biznesowych i korporacyjnych)
- przyznanie dłużnikowi przez Grupę Santander Bank Polska S.A., ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, udogodnienia, którego w innym wypadku Grupa Santander Bank Polska S.A. by nie udzieliła;
- wysoce prawdopodobna upadłość dłużnika, postępowanie sanacyjne, układowe lub inna reorganizacja finansowa dłużnika;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe;
- pozyskane informacje wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
  - (i) negatywne zmiany dotyczące statusu płatności dłużnika w Grupie Santander Bank Polska S.A.,
  - (ii) krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem aktywów w Grupie Santander Bank Polska S.A.

Istotny wzrost ryzyka kredytowego

Jednym z kluczowych elementów MSSF 9 jest identyfikacja istotnego wzrostu ryzyka kredytowego decydującego o klasyfikacji do koszyka 2. Grupa Santander Bank Polska wypracowała szczegółowe kryteria definicji istotnego wzrostu poziomu ryzyka bazujące na następujących głównych założeniach:

- Jakościowych:
  - Objęcie klienta dedykowanymi strategiami monitoringu będącymi konsekwencją zidentyfikowania sygnałów wczesnego ostrzegania świadczących o istotnym wzroście ryzyka kredytowego
  - Działania restrukturyzacyjne związane z udzieleniem klientom udogodnień wymuszonych ich trudną sytuacją finansową
  - Opóźnienie w spłacie zgodnie z kryteriami standardu tj. 30 dni przeterminowania połączone z progmem materialności spójnym z progmem stosowanym w definicji utraty wartości
- Ilościowych:
  - Metoda bufora ryzyka bazująca na porównaniu krzywych prawdopodobieństwa niewypłacalności w horyzoncie aktualnego pozostałego czasu życia ekspozycji według oceny poziomu ryzyka na moment rozpoznania ekspozycji i na datę raportową. Bufor ryzyka ustalany jest, jako wartość względna dla każdej ekspozycji w oparciu o ocenę ryzyka wynikającą z modeli wewnętrznych i pozostałych parametrów ekspozycji wpływających na ocenę Grupy, czy znaczący wzrost ryzyka mógł wystąpić w odniesieniu do momentu początkowego rozpoznania ekspozycji (parametry te biorą pod uwagę typy produktu, strukturę terminową jak również rentowność). Metodologia bufora ryzyka została przygotowana wewnętrznie i opiera się na informacjach zebranych w trakcie procesu decyzyjnego, a także w procesie strukturyzowania transakcji.

Pomiar ECL

Drugim kluczowym elementem MSSF 9 jest podejście do szacowania parametrów ryzyka. Grupa Santander Bank Polska na potrzeby szacowania odpisów z tytułu strat oczekiwanych wykorzystuje własne oszacowania parametrów ryzyka bazujące na modelach wewnętrznych z uwzględnieniem dodatkowych modyfikacji wynikających z wymogów MSSF 9 (takich jak oszacowanie parametrów w horyzoncie czasu życia ekspozycji czy uwzględnienie przyszłych warunków makroekonomicznych). Grupa posiada metodologię dla parametrów modeli oraz modele zgodne z MSSF 9. Oczekiwane straty kredytowe stanowią iloczyn indywidualnych dla każdej ekspozycji oszacowanych wartości parametrów PD, LGD i EAD, a finalna wartość strat oczekiwanych jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych okresach (w zależności od koszyka w horyzoncie 12 miesięcy lub czasu życia) zdyskontowanych efektywną stopą procentową. Oszacowane parametry zgodnie z założeniami MSSF 9 podlegają korekcie z tytułu scenariuszy makroekonomicznych, w tym celu Grupa określa czynniki wpływające na poszczególne klasy aktywów, aby oszacować odpowiednią ewolucję parametrów ryzyka. Grupa wykorzystuje scenariusze opracowywane wewnętrznie, które podlegają aktualizacji w cyklu nie rzadszym niż półroczny. Modele i parametry stworzone na potrzeby MSSF 9 podlegają procesowi zarządzania modelami i będą podlegały regularnej kalibracji i walidacji.

Określenie przyszłych zdarzeń i ich prawdopodobieństwa

Przyszłe zdarzenia są odzwierciedlone zarówno w procesie szacowania strat z tytułu ECL jak i określenia istotnego wzrostu poziomu ryzyka kredytowego poprzez opracowanie odpowiednich scenariuszy makroekonomicznych, a następnie odzwierciedleniu ich w oszacowaniach parametrów dla każdego ze scenariusza. Finalna wartości parametrów jak i ECL powstaje, jako średnio ważona wartość parametrów ważona prawdopodobieństwem każdego ze scenariuszy. Grupa wykorzystuje 3 rodzaje wewnętrznie przygotowywanych scenariuszy tzw. bazowy oraz dwa alternatywne, które odzwierciedlają prawdopodobne alternatywne warianty scenariusza bazowego, przy czym jeden jest określany, jako pozytywny, a drugi negatywny.

W poniższych tabelach przedstawiono główne wskaźniki ekonomiczne wynikające ze scenariuszy według stanu na 2018.12.31 i 2019.12.31.

Scenariusz na 31.12.2019 r.		bazowy		optymistyczny		pesymistyczny	
prawdopodobieństwo		60%		20%		20%	
		średnia kolejne 3		średnia kolejne 3		średnia kolejne 3	
		2020	lata	2020	lata	2020	lata
PKB	r/r	3,50%	3,10%	4,60%	4,20%	2,40%	2,00%
WIBOR 3M	średnia	1,60%	1,60%	1,60%	1,60%	1,60%	1,60%
stopa bezrobocia	% aktywnych	2,80%	2,40%	2,80%	2,20%	2,90%	2,60%
CPI	r/r	3,50%	2,40%	3,60%	2,70%	3,40%	2,10%
EURPLN	koniec okresu	4,30	4,28	4,26	4,19	4,34	4,37

Scenariusz na 31.12.2018 r.		bazowy		optymistyczny		pesymistyczny	
prawdopodobieństwo		60%		20%		20%	
		średnia kolejne 3		średnia kolejne 3		średnia kolejne 3	
		2019	lata	2019	lata	2019	lata
PKB	r/r	3,70%	3,20%	4,60%	4,30%	2,80%	2,00%
WIBOR 3M	średnia	1,80%	2,50%	1,90%	3,20%	1,70%	1,80%
stopa bezrobocia	% aktywnych	2,80%	2,30%	2,80%	1,80%	3,20%	5,20%
CPI	r/r	2,10%	2,90%	2,30%	3,50%	1,90%	2,20%
EURPLN	koniec okresu	4,25	4,23	4,18	4,06	4,32	4,37

Potencjalne zmienności - Grupa Santander Bank Polska

Zmiany prognoz wskaźników makroekonomicznych mogą skutkować istotnymi jednorazowymi efektami wpływającymi na poziom utworzonych odpisów.

Przyjęcie szacunków parametrów makroekonomicznych jedynie na poziomie jednego scenariusza (pesymistycznego lub optymistycznego) będzie skutkowało jednorazową zmianą odpisów na poziomie przedstawionym poniżej.

scenariusz	w mln zł	zmiana poziomu odpisu	
		31.12.2019	31.12.2018
pesymistyczny		10,35	19,3
optymistyczny		-11,9	-13,2

Powyższe szacunki stanowią teoretyczny szacunek zmiany poziomu parametrów, bez uwzględnienia potencjalnych migracji klasyfikacji pomiędzy koszykami przy zmianie scenariuszy.

Istotną zmienność dla rachunku wyników mogą stanowić przeklasyfikowania do koszyka 2 z koszyka 1. Teoretyczne przeklasyfikowanie 1% ekspozycji z koszyka 1 o najwyższym poziomie ryzyka do koszyka 2 dla każdego typu ekspozycji skutkowałoby wzrostem odpisów o 43,53 mln zł według stanu portfela na 2019.12.31 dla Grupy Santander Bank Polska (względem 47,1 mln zł wg stanu na 2018.12.31).

Powyższe szacunki oznaczają spodziewaną zmienność kwoty odpisów wynikająca z zmian klasyfikacji ekspozycji pomiędzy koszykiem 1 i 2, a skutkującej materialnymi zmianami pokrycia ekspozycji odpisami z tytułu różnych horyzontów rozpoznawania strat oczekiwanych. Istotnym elementem wpływającym na zmienność szacunków jest również stosowanie prognoz makroekonomicznych w kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych.

Grupa Santander Bank Polska S.A. nie identyfikuje ekspozycji o niskim ryzyku kredytowym zgodnie z regułami wynikającymi z standardu MSSF 9, które pozwala na rozpoznanie oczekiwanych 12-miesięcznych strat nawet przy znacznym wzroście ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia.

Wycena aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań z tytułu leasingu

W odniesieniu do umów leasingu i zawierających komponent leasingu Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonała szacunków wpływających na wartość aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz korespondujących z nimi zobowiązań z tytułu leasingu obejmujących ustalenie:

- okresu leasingu oraz
- stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych.

Okres leasingu

Grupa Santander Bank Polska S.A. ustaliła okres leasingu, jako nieodwołalny okres leasingu wraz z:

1. okresami, w których istnieje opcja przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
2. okresami, w których istnieje opcja wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca nie skorzysta z tej opcji.

Oceniając, czy można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca skorzysta z opcji przedłużenia leasingu, lub że nie skorzysta z opcji wypowiedzenia leasingu, Grupa Santander Bank Polska S.A. uwzględniła wszystkie istotne fakty i okoliczności, które stanowią dla Grupy Santander Bank Polska S.A. zachętę ekonomiczną do tego, aby skorzystała z opcji przedłużenia leasingu lub nie skorzystała z opcji wypowiedzenia leasingu.

Dla umów zawartych na czas oznaczony Grupa Santander Bank Polska S.A. przyjęła okres leasingu zgodny z okresem umowy leasingu, chyba, że znane były okoliczności wskazujące na skorzystanie z opcji przedłużenia lub wypowiedzenia. Dla umów zawartych na czas nieoznaczony okres leasingu jest przyjmowany zwykle na okres 3 lat, chyba, że dana lokalizacja zostanie objęta modernizacją. W takiej sytuacji przyjmuje się okres nieprzekraczający 5 lat. Dla aktywów z tytułu prawa do użytkowania o charakterze akcesoryjnym do aktywa zasadniczego okres leasingu jest tożsamy z okresem leasingu zasadniczego aktywa będącego przedmiotem umowy.

W odniesieniu do transakcji subleasingu, w ramach, której bazowy składnik aktywów jest dalej oddawany w subleasing przez Grupę Santander Bank Polska S.A. jako zasadniczego leasingobiorcę („pośredniego leasingodawcę”) podmiotowi trzeciemu, a leasing („główny leasing”) między głównym leasingodawcą a leasingobiorcą pozostaje w mocy, okres umowy subleasingu nie przekracza okresu zasadniczej umowy leasingu.

Krańcowa stopa procentowa

Stopa dyskonta odpowiada krańcowej stopie Grupy Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorcy na moment pierwszego zastosowania MSSF 16 i została ustalona, jako suma dwóch elementów:

1. stopy wolnej od ryzyka (ang. „risk-free rate”),
2. marży kredytowej (ang. „credit spread”).

Średnie ważone krańcowe stopy procentowe zastosowane do zobowiązań dla leasingu finansowego na dzień pierwszego zastosowania dla poszczególnych walut wynoszą:

- złoty polski: 3,19%
- dolar amerykański: 3,36 %
- EURO: 1,24%

Wartość godziwa instrumentów finansowych, w tym instrumentów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych

Wartość godziwa jest ceną, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Grupa Santander Bank Polska S.A. stosuje metodologię wyceny do wartości godziwej ekspozycji kredytowych oraz instrumentów dłużnych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

W przypadku instrumentów, w ramach których można wyróżnić część bilansową jak i pozabilansową, zakres wyceny do wartości godziwej zależy od oceny charakteru ekspozycji, przy czym:

- część bilansowa zawsze podlega wycenie do wartości godziwej,
- część pozabilansowa podlega wycenie do wartości godziwej wyłącznie, jeśli spełniony jest, co najmniej jeden z warunków:
  - warunek 1: ekspozycja została desygnowana, jako wyceniana do wartości godziwej (opcja) lub,
  - warunek 2: ekspozycja może być rozliczona netto lub poprzez inny instrument lub,
  - warunek 3: Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje odsprzedaży zobowiązania natychmiast po jego udzieleniu lub,
  - warunek 4: zobowiązanie zostało udzielone poniżej warunków rynkowych.

W ramach wyceny do wartości godziwej stosowane są techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku, których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Trzy powszechnie stosowane techniki obejmują:

- *metodę rynkową* - opiera się na wykorzystaniu cen i innych odpowiednich informacji generowanych przez transakcje rynkowe obejmujące identyczne lub porównywalne (tj. podobne) aktywa, zobowiązania bądź grupę aktywów i zobowiązań, taką jak jednostka gospodarcza,
- *metodę opartą na cenie nabycia* - odzwierciedla kwotę wymaganą aktualnie, aby odtworzyć wydajność danego składnika aktywów,
- *metodę dochodowościową* - opiera się na przeliczaniu przyszłych kwot (np. przepływów pieniężnych lub dochodu i wydatków) na jedną bieżącą (tj. zdyskontowanych) datę. Kiedy stosuje się metodę dochodowościową, wycena wartości godziwej odzwierciedla aktualne oczekiwania rynku, co do tych przyszłych kwot.

Grupa Santander Bank Polska S.A. do wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych stosuje metodę dochodowościową.

Za zastosowaniem metody dochodowościowej przemawiają następujące argumenty:

- brak aktywnego rynku,
- metoda odtworzeniowa nie jest wykorzystywana w przypadku aktywów finansowych (najczęściej dotyczy rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji w nieruchomości).

W przypadku ekspozycji kredytowej oraz instrumentu dłużnego typowym podejściem w ramach metody dochodowościowej jest zastosowanie do ustalenia wartości godziwej techniki wartości bieżącej. W ramach tej techniki dokonuje się szacunku

oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych oraz ich dyskontowania adekwatną stopą procentową. Stosując technikę wartości bieżącej Grupa Santander Bank Polska S.A. uwzględnia następujące elementy w wycenie:

- oczekiwania, co do przyszłych przepływów pieniężnych,
- oczekiwania dotyczące ewentualnych zmian kwot i terminów przepływów pieniężnych (niepewności nieodłącznie związane z szacunkami przepływów pieniężnych),
- wartość pieniądza w czasie, szacowana poprzez zastosowanie stawek rynkowych wolnych od ryzyka,
- cenę za ryzyko niepewności nieodłącznie związane z przepływami pieniężnymi (tzw. premia za ryzyko) oraz
- inne czynniki, które uczestnicy rynku uwzględniliby w danych okolicznościach.

Stosowana przez Grupę Santander Bank Polska S.A. technika wyceny do wartości bieżącej bazuje na kluczowych założeniach:

- przepływy pieniężne i stopy dyskontowe odzwierciedlają założenia, które uczestnicy rynku przyjęliby, wyceniając składnik aktywów,
- przepływy pieniężne i stopy dyskontowe uwzględniają tylko czynniki przypisywane składnikowi aktywów, który podlega wycenie,
- stopy dyskontowe odzwierciedlają założenia, które są zgodne z założeniami związanymi z przepływami pieniężnymi,
- stopy dyskontowe są spójne z podstawowymi czynnikami ekonomicznymi waluty, w której przepływy pieniężne są denominowane.

Wypracowana przez Grupę Santander Bank Polska S.A. metodologia ustalania wartości godziwej zakłada dostosowanie modelu wyceny do wartości godziwej do charakterystyki wycenianego aktywa finansowego. Dokonując oceny konieczności dopasowania modelu do cech wycenianego aktywa Grupa Santander Bank Polska S.A. bierze pod uwagę następujące czynniki:

- sposób podejścia do wyceny (indywidualne czy zbiorowe/portfelowe) z uwagi na charakterystykę wycenianego instrumentu,
- czy dostępny jest harmonogram płatności czy też nie,
- czy wyceniane aktywo znajduje się jeszcze w ofercie Grupy Santander Bank Polska S.A. i czy ostatnio udzielone klientom produkty mogą stanowić grupę referencyjną dla wycenianego aktywa.

Pozostałymi istotnymi grupami instrumentów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej są wszystkie instrumenty pochodne, aktywa finansowe utrzymywane w rezydualnym modelu biznesowym, dłużne inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane w modelu biznesowym, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych oraz kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe. Te instrumenty finansowe są wyceniane poprzez odniesienie do obowiązujących cen rynkowych dla danego instrumentu lub poprzez zastosowanie odpowiedniego modelu wyceny.

W przypadku, gdy wartość godziwa jest obliczana z wykorzystaniem modeli wyceny dla rynków finansowych, zgodnie z wykorzystywaną metodologią wylicza się szacowane przepływy pieniężne z danego kontraktu, a następnie dyskontuje się je do wartości bieżącej. Modele te opierają się na niezależnie określanych parametrach rynkowych, np. krzywych stóp procentowych, cenach papierów wartościowych i towarów, zmienności kwotowań cen opcji oraz kursów walutowych. Większość parametrów rynkowych ustalana jest na podstawie kwotowań lub wynika z cen instrumentów finansowych.

Dla instrumentów finansowych, których wartość bilansowa oparta jest na obowiązujących cenach lub modelach wyceny, w uzasadnionych przypadkach Grupa Santander Bank Polska S.A. bierze pod uwagę konieczność rozpoznania dodatkowej korekty do wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Modele wyznaczania wartości godziwej są przedmiotem okresowych przeglądów.

Podsumowanie wartości bilansowej i godziwej poszczególnych grup aktywów i pasywów zawarto w nocie 45.

Szacunki dotyczące spraw spornych

Rezerwy na sprawy sporne są tworzone na podstawie oceny prawdopodobieństwa przegrania przez Grupę Santander Bank Polska S.A. sprawy sądowej.

Grupa tworzy rezerwy na sprawy sporne zgodnie z wymogami MSR 37.

Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu prawdopodobieństwa kwoty do zapłaty.

Szacunki dotyczące rezerw portfelowych na ryzyko związane ze kredytami hipotecznymi w walutach obcych

W związku z wyrokiem TSUE opisanym w nocie 46 istnieje podwyższone ryzyko zakwestionowania klauzul umownych przez klientów w portfelu kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych do walut obcych, których saldo na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosi 9 891 184 tys. zł. W związku z tym Zarząd rozważył ryzyko, iż założone na bazie harmonogramów przepływu pieniężne z portfela kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych do walut obcych, mogą nie być w pełni odzyskiwalne i/lub powstanie zobowiązanie skutkujące przyszłym wypływem środków pieniężnych. W wyniku przeprowadzonej analizy w zakresie zaaplikowania odpowiednich zasad rachunkowości Grupa Santander Bank Polska S.A. zastosowała wymogi Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 37 i na dzień 31 grudnia 2019 r. oprócz rozpoznanych rezerw na indywidualne sprawy sądowe dotyczące tego portfela ujęła dodatkową rezerwę na ryzyko prawne w ujęciu portfelowym w kwocie 173 077 tys. zł.

Rezerwa portfelowa została oszacowana w oparciu o szereg założeń, w szczególności rezerwa na ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi w walutach obcych została oszacowana z uwzględnieniem: specyficznego horyzontu czasowego, szeregu prawdopodobieństw takich jak prawdopodobieństwo uznania klauzul umownych za abuzywne, prawdopodobieństw przegrania sporu sądowego a także w oparciu o różne możliwe scenariusze rozstrzygnięć spraw sądowych.

Zarząd zwraca uwagę, że założenia te charakteryzują się istotną niepewnością i w związku z tym mogą ulegać istotnym zmianom w okresach przyszłych. Szczegółowy opis założeń przyjętych do kalkulacji poszczególnych rezerw portfelowych znajduje się w nocie 37.

Szacunki dotyczące zwrotów prowizji z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich

W związku z wyrokiem TSUE z 11.09.2019 r. Grupa Santander Bank Polska S.A. ujęła rezerwę na potencjalne roszczenia klientów z tytułu zwrotu części prowizji dla kredytów konsumenckich spłaconych przed terminem wynikającym z umowy kredytowej przed datą orzeczenia TSUE z dnia 11.09.2019 r.

W przypadku rezerwy na potencjalne roszczenia klientów z tytułu zwrotu części prowizji oszacowanie uwzględnia: typ produktu, formułę spłaty oraz wielkość kwoty prowizji podlegającej zwrotowi.

Ponadto zwracamy uwagę, że ze względu na przyjęte założenia w kalkulacji rezerwy portfelowej z tytułu zwrotu prowizji opisane powyżej podejście do oszacowania kwoty rezerwy nie uwzględnia roszczeń klientów wynikających z wcześniejszych spłat przedmiotowych kredytów, które wystąpiły pod dacie orzeczenia TSUE w tej sprawie, tj. po 11.09.2019. W przypadku tych spłat Grupa rozpoznała stosowne zobowiązanie w pełnej wysokości, w związku z decyzją o zwrotach prowizji w pełnej wysokości wszystkim klientom. Oba wyliczenia tj. rezerwy i zobowiązania opierają się na kwocie do zwrotu obliczonej dla SBP S.A. jako proporcja sumy płatności odsetkowych w okresach następujących po okresie, w którym wystąpiła nadpłata oraz całkowitej sumy płatności odsetkowych w pierwotnym okresie kredytowania. W przypadku SCB kwota do zwrotu została wyliczona z wykorzystaniem proporcji sumy kwot kredytu pozostających do spłaty od okresu następującego po okresie, w którym wystąpiła nadpłata i sumy wszystkich kwot kredytu pozostających do spłaty w oryginalnym okresie kredytowania, co wynika z występowania w tym banku produktów bez odsetek.

Ponadto Grupa dokonała przeszacowania wyceny należności kredytowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z użyciem efektywnej stopy procentowej w zakresie rozliczanych w czasie kosztów pośrednictwa dla spodziewanych przedpłat w posiadanym na 31 grudnia 2019 r. portfelu kredytów, dla którego istnieje zobowiązanie do zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty przez klienta. Również te zagadnienia zostały szczegółowo opisane w nocie 37.

Inne wartości szacunkowe

Rezerwy związane ze świadczeniami pracowniczymi po okresie zatrudnienia tj. rezerwy na odprawy emerytalne są wyceniane metodą aktuarialną. Wycena aktuarialna tych rezerw jest aktualizowana nie rzadziej niż raz w roku. Szczegółowe informacje dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze opisane zostały w nocie 53.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia Grupa Santander Bank Polska S.A. szacuje, czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie.

Wartość godziwa praw planu motywacyjnego jest ustalana w oparciu o modele wyceny płatności w formie akcji. Model ten uwzględnia cenę wykonania, cenę akcji na dzień przyznania, stopę dyskontową - stopę wolną od ryzyka, oczekiwaną zmienność ceny akcji w okresie trwania programu oraz inne właściwe czynniki wpływające na wartość godziwą. Grupa Santander Bank Polska S.A. szacuje prawdopodobieństwo nabycia uprawnień, co ma wpływ na wartość programu w kosztach okresu. Opis programu motywacyjnego w formie akcji zawarto w nocie 54.

2.7. Oceny mogące istotnie wpłynąć na kwoty ujęte w sprawozdaniu finansowym

W trakcie stosowania zasad rachunkowości kierownictwo Grupy Santander Bank Polska S.A. oprócz ocen, które wymagają szacunków, dokonuje różnych subiektywnych ocen, mogących istotnie wpłynąć na kwoty ujęte w sprawozdaniach finansowych.

Zakres konsolidacyjny

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przez Santander Bank Polska S.A. jako jednostkę dominującą Grupy Santander Bank Polska S.A. wymaga dokonania znaczących ocen oraz wielu założeń co do charakteru swojego zaangażowania w jednostkach, w których dokonano inwestycji, w tym głównie określenia czy Santander Bank Polska S.A. jako jednostka dominująca sprawuje kontrolę nad inną jednostką, w której dokonał inwestycji. Poniżej przedstawiono kluczowe osądy i założenia co do zaangażowania w jednostkach, w których posiada połowę praw głosu.

Zdaniem Zarządu Grupy Santander Bank Polska S.A. inwestycja dokonana w Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. stanowi inwestycję w jednostkę zależną na potrzeby sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego z uwagi na przyjętą przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla strategię. Na dzień bilansowy Santander Bank Polska S.A. był współwłaścicielem spółki Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. razem z Banco Santander S.A. Obaj właściciele wchodzi w skład Grupy Santander i posiadają po 50% udziału w kapitale zakładowym spółki. W praktyce, Santander Bank Polska S.A. sprawuje kontrolę nad podmiotem zależnym Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., ponieważ:

- Santander Bank Polska S.A. dysponuje aktualnymi prawami dającymi mu możliwość bieżącego kierowania istotnymi działaniami,
- z tytułu swojego zaangażowania Santander Bank Polska S.A. posiada prawa do zmiennych wyników finansowych oraz
- Santander Bank Polska S.A. posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Z kolei inwestycja w POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A., w której Santander Bank Polska S.A. posiada 50% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy została, zgodnie z najlepszą wiedzą i szacunkami, zaklasyfikowana jako inwestycja w jednostkę stowarzyszoną z uwagi na strukturę właścicielską niepozwalającą na sprawowanie przez Santander Bank Polska S.A. kontroli oraz współkontroli.

Zdaniem Zarządu Grupy Santander Bank Polska S.A. inwestycja dokonana w PSA Finance Polska Sp. z o.o. stanowi inwestycję w jednostkę zależną na potrzeby sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego z uwagi na sprawowanie bezpośrednio przez Santander Consumer Bank S.A. i pośrednio przez Santander Bank Polska S.A. kontroli nad inwestycją. Za sprawowaniem kontroli przemawiają następujące okoliczności:

- Santander Consumer Bank S.A. posiada władzę nad PSA Finance Polska Sp. z o.o. z uwagi na posiadanie istniejących praw dających bieżącą możliwość kierowania istotną działalnością, to jest działalnością, która znacząco wpływa na zwroty PSA Finance Polska Sp. z o.o. Za istotną działalność PSA Finance Polska Sp. z o.o., której zasadniczym przedmiotem działalności są leasing, działalność wspomagająca usługi finansowe, wynajem i dzierżawa samochodów osobowych oraz działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych, Santander Bank Polska S.A. uznał, mając na uwadze przedmiot działalności PSA Finance Polska Sp. z o.o. oraz branżę, w jakiej PSA Finance Polska Sp. z o.o. funkcjonuje, działalność związaną z:
  - finansowaniem oraz zarządzaniem aktywami i zobowiązaniem
  - zarządzaniem ryzykiem oraz
  - działalnością handlową.

Na podstawie analizy pisemnych porozumień pomiędzy udziałowcami PSA Finance Polska Sp. z o.o. Santander Consumer Bank S.A. kieruje dwoma pierwszymi działalnościami wskazanymi powyżej, to jest działalnością związaną z zapewnieniem finansowania działalności oraz zarządzania ryzykiem. Prawo do kierowania tymi działalnościami wynika z nadania głosom członkom komitetu mianowanym przez Santander Consumer Bank S.A. rozstrzygającego charakteru w sytuacji równej liczby głosów podczas głosowań oraz nadania Santander Consumer Bank S.A. prawa do kształtowania polityki finansowania zewnętrznego w sposób zgodny z wewnętrznymi zasadami Santander Consumer Bank S.A.

- z uwagi na kluczową rolę Santander Consumer Bank S.A. w finansowaniu działalności PSA Finance Polska Sp. z o.o., Santander Consumer Bank S.A. podlega ekspozycji na zmienne zwroty z tytułu zaangażowania w PSA Finance Sp. z o.o. oraz

- Santander Consumer Bank S.A. ma możliwość wykorzystywania władzy do wywierania wpływu na zwroty z tytułu swojego zaangażowania w PSA Finance Polska Sp. z o.o., gdyż Santander Consumer Bank S.A. nie działa w imieniu i na rzecz innego podmiotu (nie występuje w roli agenta a w roli mocodawcy).

Wykaz podmiotów zależnych objętych pełną metodą konsolidacji zawarto w nocie 1 „Informacja ogólna o emitencie”.

Ocena, czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek

Kluczową, z punktu widzenia przedmiotu działalności Grupy Santander Bank Polska S.A., jest ocena, czy warunki umowne związane ze składnikiem aktywów finansowych wskazują na istnienie określonych terminów przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą wartości nominalnej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Na potrzeby powyższej oceny, „kwota główna” oznacza wartość godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia a „odsetki” oznaczają zapłatę za wartość pieniądza w czasie, za ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie i za inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów (np. ryzyko płynności, koszty administracyjne), a także marżę zysku.

W ramach oceny mającej na celu ustalenie, czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek, Grupa Santander Bank Polska S.A. uwzględnia warunki umowy dotyczącej instrumentu. Obejmuje to ocenę, czy składnik aktywów finansowych zawiera warunek umowy, który mógłby zmienić rozkład w czasie lub kwotę wynikających z umowy przepływów pieniężnych, w wyniku czego powyższy warunek nie zostałby spełniony. Przeprowadzając ocenę, Grupa Santander Bank Polska S.A. uwzględnia:

- zdarzenia warunkowe, które spowodowałyby zmianę rozkładu w czasie lub kwoty wynikających z umowy przepływów pieniężnych,
- charakterystykę dźwigni finansowej,
- warunki wcześniejszej spłaty oraz prolongaty,
- warunki ograniczające roszczenie Grupy Santander Bank Polska S.A. do przepływów pieniężnych z tytułu określonych aktywów (na przykład postanowienia dotyczące składnika aktywów finansowych „z niepełną odpowiedzialnością dłużnika”),
- cechy modyfikujące zapłatę za wartość pieniądza w czasie.

Wcześniejsza spłata spełnia kryterium SPPI, jeśli kwota wcześniejszej spłaty w znacznym stopniu odpowiada niedokonanym płatnościom kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, co może obejmować uzasadnioną rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy.

Ponadto wcześniejsza spłata jest uznawana za spójną z powyższym kryterium, jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. nabywa lub ustanawia składnik aktywów finansowych z premią lub dyskontem w stosunku do umownej kwoty nominalnej, kwota wcześniejszej spłaty w znacznym stopniu odpowiada umownej kwocie nominalnej i naliczonym (lecz niezapłaconym) odsetkom wynikającym z umowy (co może obejmować uzasadnioną rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy) oraz gdy wartość godziwa wcześniejszej spłaty jest nieznaczna w momencie początkowego ujęcia.

W trakcie stosowania zasad rachunkowości Zarząd Grupy Santander Bank Polska S.A. dokonał oceny spełnienia przez aktywa finansowe, w tym umowy kredytowe, których konstrukcja oprocentowania zawiera mnożnik większy od 1, kryteriów klasyfikacyjnych pozwalających na ich wycenę w zamortyzowanym koszcie, to jest:

- modelu biznesowego oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych.

Najistotniejszy portfel aktywów finansowych, których konstrukcja oprocentowania zawierała mnożnik większy od 1, obejmuje karty kredytowe udzielane do 1.08.2016 r., których formuła oprocentowania bazuje na 4x stopy lombardowej i nie zawiera bezpośredniej referencji do przepisów Kodeksu Cywilnego w zakresie ustawowych odsetek maksymalnych.

Portfel ten jest utrzymywany w modelu biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy. Ryzyko kredytowe stanowi dla tych aktywów podstawowe ryzyko zarządzane w ramach portfeli a analizy historyczne częstotliwości i skali sprzedaży nie wskazują na istotne sprzedaże portfeli aktywów następujące z innych przyczyn niż ryzyka kredytowego.

Dodatkowo nie stwierdzono, aby:

- wartość godziwa stanowiła kluczowy wskaźnik (KPI) oceny wyników portfela na potrzeby raportowania wewnętrznego,
- ocena wyników portfela była oparta wyłącznie o wartość godziwą aktywów w analizowanym portfelu,
- wynagrodzenie zarządzających portfelem było powiązane z wartością godziwą aktywów w analizowanym portfelu.

Natomiast warunki umowne związane ze składnikiem aktywów finansowych nie wskazują na istnienie określonych terminów przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą wartości nominalnej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty z uwagi na istnienie w konstrukcji oprocentowania dźwigni finansowej. Jej istnienie prowadzi do zwiększenia zmienności wynikających z umowy przepływów pieniężnych, w wyniku czego te przepływy pieniężne nie mają one ekonomicznych cech właściwych odsetkom. Dlatego też portfel kart kredytowych o charakterystyce opisanej powyżej jest ujęty jako portfel wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Ocena modelu biznesowego

Modele biznesowe Grupy Santander Bank Polska S.A. ustalone są na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy. Model biznesowy nie zależy od zamiarów kierownictwa Grupy Santander Bank Polska S.A., co do pojedynczego instrumentu, dlatego też ocena modelu biznesowego dokonywana na wyższym poziomie agregacji.

Model biznesowy dotyczy sposobu, w jaki Grupa Santander Bank Polska S.A. zarządza aktywami finansowymi, by wygenerować przepływy pieniężne. Oznacza to, że model biznesowy określa, czy przepływy pieniężne będą pochodzić z uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających:

- z umowy (model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy),
- ze sprzedaży aktywów finansowych (inny/rezydualny model biznesowy) czy
- z obu tych źródeł (model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych).

Przy ocenie modelu biznesowego Grupa Santander Bank Polska S.A. bierze pod uwagę zarówno kryteria ilościowe, jak i jakościowe, które zostały opisane w części dotyczącej klasyfikacji aktywów finansowych.

W sytuacji, gdy Grupa Santander Bank Polska S.A. zmienia model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, dokonuje ona przeklasyfikowania całego portfela aktywów finansowych przypisanych do danego modelu biznesowego na poziomie określonego segmentu sprawozdawczego a skutki związane ze zmianą kategorii wyceny ujmowane są jednorazowo w wyniku finansowym lub w innych całkowitych dochodach.

Grupa Santander Bank Polska S.A. oczekuje, że tego typu zmiany będą występować rzadko. Zmiany te są ustalane przez kierownictwo wyższego szczebla Grupy Santander Bank Polska S.A. i wynikają ze zmian zachodzących na zewnątrz lub wewnątrz Grupy Santander Bank Polska S.A. oraz muszą być istotne dla działalności Grupy Santander Bank Polska S.A. i możliwe do przedstawienia stronom zewnętrznym.

Leasing aktywów o małej wartości

Umowy leasingu dotyczące aktywów o wartości początkowej nieprzekraczającej 20 tys. zł, grupa Santander Bank Polska S.A. ocenia jako leasing o małej wartości

2.8. Podstawy konsolidacji

Jednostki zależne

Santander Bank Polska S.A. określa zakres konsolidacyjny poprzez przeprowadzenie oceny, czy sprawuje kontrolę nad podmiotem, w którym dokonał inwestycji. Przyjmuje się, że Santander Bank Polska S.A. sprawuje kontrolę nad podmiotem, jeżeli z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub gdy ma prawo do zmiennych zwrotów, oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad podmiotem.

Przyjmuje się, że Santander Bank Polska S.A. jako jednostka dominująca sprawuje kontrolę bezpośrednio lub pośrednio nad jednostką, w której dokonał inwestycji, gdy:

- posiada władze nad jednostką w której dokonał inwestycji;
- z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonał inwestycji podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawo do zmiennych wyników finansowych;
- posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonał inwestycji do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Santander Bank Polska S.A. dokonując oceny, czy sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji bierze pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności, w tym między innymi następujące czynniki:

- cel i model jednostki, w której dokonano inwestycji,
- co jest istotną działalnością i jak podejmowane są decyzje o tej działalności,
- czy prawa posiadane przez Santander Bank Polska S.A. zapewniają mu bieżącą możliwość kierowania istotną działalnością,
- czy Santander Bank Polska S.A. podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub czy posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania,
- czy Santander Bank Polska S.A. posiada możliwość wykorzystania władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na kwotę zwrotów inwestora.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych są ujmowane w sprawozdaniu skonsolidowanym od momentu przejścia kontroli do chwili jej ustania.

Metoda nabycia

Grupa Santander Bank Polska S.A. stosuje metodę nabycia przy rozliczaniu nabycia jednostek zależnych. Zastosowanie metody nabycia wymaga od jednostki przejmującej:

- ujęcia i wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolowanych udziałów na dzień przejścia (dzień objęcia kontroli);
- ujęcia i wyceny wartości firmy lub zysku z okazjonalnego nabycia.

Jednostka przejmująca wycenia:

- możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania według ich wartości godziwej na dzień przejścia;
- wszelkie niekontrolujące udziały w wartości godziwej lub w wartości proporcjonalnego udziału niekontrolujących udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejmowanej jednostki.

Jednostki stowarzyszone

Jednostkami stowarzyszonymi są te jednostki, na które Grupa Santander Bank Polska S.A. wywiera znaczący wpływ, ale nie są jednostkami zależnymi ani wspólnym przedsięwzięciem.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki stowarzyszone ujmowane są metodą praw własności. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy Santander Bank Polska S.A. w zyskach i stratach jednostki stowarzyszonej według wielkości posiadanych udziałów w kapitale własnym, począwszy od dnia rozpoczęcia wywierania znaczącego wpływu do dnia, w którym znaczący wpływ wygasa. W przypadku, gdy udział Grupy Santander Bank Polska S.A. w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, wartość bilansowa jest zredukowana do zera. Wówczas ujmowanie wszelkich dodatkowych strat jest zaniechane, za wyjątkiem strat wynikających z przyjęcia na siebie przez Grupę Santander Bank Polska S.A. prawnych lub zwyczajowych obowiązków lub z faktu dokonania płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Transakcje podlegające wyłączeniu przy konsolidacji

Salda wewnątrzgrupowe oraz niezrealizowane zyski i straty lub przychody (w tym dywidendy) i koszty powstałe w wyniku transakcji wewnątrzgrupowych podlegają wyłączeniu podczas przygotowywania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2.9. Zasady rachunkowości

Za wyjątkiem zmian opisanych w punkcie 2.3, Grupa Santander Bank Polska S.A. spójnie stosowała przyjęte zasady rachunkowości zarówno za okres sprawozdawczy, za które sporządzane jest sprawozdanie, jak i za okres porównawczy.

Zasady rachunkowości zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy Santander Bank Polska S.A.

Waluty obce

Transakcje w walutach obcych

Walutą funkcjonalną Santander Bank Polska S.A. i jednostek zależnych Grupy Kapitałowej jest złoty polski (PLN) za wyjątkiem spółki zależnej: Santander Leasing Securitization 01, dla której walutą funkcjonalną jest EUR.

Transakcje w walutach obcych są przeliczane po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, przeliczane są po kursie obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane w wartości godziwej, przeliczane są na walutę, w której sporządzane jest sprawozdanie finansowe po kursie, który obowiązywał na dzień ustalenia ich wartości godziwej. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w zyskach lub stratach z wyjątkiem różnic kursowych powstających z przeliczenia instrumentów kapitałowych innych jednostek, w odniesieniu do których wybrano opcję wyceny w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, które odnoszone do innych całkowitych dochodów.

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe

Ujmowanie i zaprzestanie ujmowania

Początkowe ujęcie

Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

Aktywa finansowe zakupione lub sprzedane w drodze standaryzowanej transakcji kupna lub sprzedaży odpowiednio ujmuje się lub zaprzestaje ich ujmowania na dzień rozliczenia transakcji.

Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych

Grupa Santander Bank Polska S.A. zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub
- przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania określone w dalszej części polityki.

Grupa Santander Bank Polska S.A. przenosi składnik aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub
- zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale zgodnie z porozumieniem spełniającym warunki określone w dalszej części polityki przyjmuje na siebie zobowiązanie umowne do przekazania przepływów pieniężnych na rzecz jednego lub większej liczby odbiorców.

Jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych („pierwotny składnik aktywów”), ale przyjmuje na siebie zobowiązanie umowne do przekazania tych przepływów pieniężnych na rzecz jednej lub większej liczby jednostek („ostateczni odbiorcy”), Grupa Santander Bank Polska S.A. traktuje tę transakcję, jako przeniesienie składnika aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie trzy następujące warunki:

- Grupa Santander Bank Polska S.A. nie ma obowiązku wypłaty kwot ostatecznym odbiorcom dopóki nie otrzyma odpowiadających im kwot, które wynikają z pierwotnego składnika aktywów,
- na mocy umowy przeniesienia Grupa Santander Bank Polska S.A. nie może sprzedać lub zastawić pierwotnego składnika aktywów w inny sposób, niż jako ustanowione na rzecz ostatecznych odbiorców zabezpieczenie zobowiązania do przekazywania na ich rzecz przepływów pieniężnych,
- Grupa Santander Bank Polska S.A. jest zobowiązana do przekazania wszystkich przepływów pieniężnych otrzymanych przez nią w imieniu ostatecznych odbiorców bez istotnej zwłoki. Dodatkowo Grupa Santander Bank Polska S.A. nie jest upoważniona do reinwestowania tych przepływów pieniężnych, z wyjątkiem inwestycji w środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych (zgodnie z definicją w MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*) w krótkim okresie rozliczeniowym pomiędzy dniem otrzymania i wymaganym dniem przekazania do ostatecznych odbiorców, przy czym uzyskane odsetki z takich inwestycji są przekazywane ostatecznym odbiorcom.

Przenosząc składnik aktywów finansowych, Grupa Santander Bank Polska S.A. ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W takim przypadku:

- jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych i ujmuje oddzielnie, jako aktywa lub zobowiązania, wszelkie prawa i obowiązki powstałe lub zachowane w wyniku przeniesienia,
- jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych,

- jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to ustala, czy zachowała kontrolę nad składnikiem aktywów finansowych. W takim przypadku:
  - (a) jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. nie zachowała kontroli, zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych i ujmuje oddzielnie, jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki powstałe lub zachowane w wyniku przeniesienia,
  - (b) jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. zachowała kontrolę, w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w stopniu, w jakim utrzymuje zaangażowanie w tym składniku.

Przeniesienie ryzyka i korzyści jest oceniane poprzez porównanie narażenia Grupy Santander Bank Polska S.A., przed i po dokonaniu przeniesienia, na ryzyko zmienności kwot i rozkładu w czasie przepływów pieniężnych netto związanych z przeniesionym składnikiem aktywów. Grupa Santander Bank Polska S.A. zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, jeśli narażenie na ryzyko zmienności wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych netto ze składnika aktywów finansowych nie zmienia się istotnie w wyniku przeniesienia. Grupa Santander Bank Polska S.A. przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, jeśli narażenie na ryzyko takiej zmienności przestało być istotne w porównaniu z całkowitą zmiennością wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych netto związanych ze składnikiem aktywów finansowych.

Grupa Santander Bank Polska S.A. zaprzestaje ujmowania części składnika aktywów finansowych (lub części grupy podobnych składników aktywów finansowych) wtedy i tylko wtedy, gdy część, której zaprzestanie ujmowania jest rozpatrywane, spełnia jeden z następujących trzech warunków:

- część obejmuje wyłącznie specyficznie określone przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych (lub grupy podobnych składników aktywów finansowych),
- część obejmuje wyłącznie w pełni proporcjonalny udział w przepływach pieniężnych z danego składnika aktywów finansowych (lub grupy podobnych składników aktywów finansowych),
- część obejmuje wyłącznie w pełni proporcjonalny udział w dokładnie określonych przepływach środków pieniężnych ze składnika aktywów finansowych (lub grupy podobnych składników aktywów finansowych).

We wszystkich innych przypadkach Grupa Santander Bank Polska S.A. zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych w całości (lub całości grupy podobnych składników aktywów finansowych).

Zaprzestanie ujmowania zobowiązań finansowych

Grupa Santander Bank Polska S.A. usuwa zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie przestało istnieć – to znaczy wtedy, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wymianę instrumentów dłużnych o zasadniczo różnych warunkach, dokonywaną pomiędzy Grupą Santander Bank Polska S.A. i wierzycielem, ujmuje się, jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego lub jego części (niezależnie od tego, czy wynikają one z trudności finansowych dłużnika, czy też nie) ujmuje się jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązania finansowego (lub części zobowiązania finansowego), które wygasło lub zostało przeniesione na inną stronę, a kwotą zapłaty, z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi lub przyjętych zobowiązań, ujmuje się w wyniku finansowym.

Jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. odkupuje część zobowiązania finansowego, to przypisuje poprzednią wartość bilansową zobowiązania finansowego między część, która będzie w dalszym ciągu ujmowana, oraz część, którą przestaje się ujmować, w proporcji do wartości godziwych odpowiadających tym częściom na dzień odkupu. Różnicę pomiędzy:

- wartością bilansową przypisaną do części, którą przestaje się ujmować oraz
- zapłatą otrzymaną w zamian za część, którą przestaje się ujmować, z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi lub przyjętych zobowiązań,

ujmuje się w wyniku finansowym.

Klasyfikacja aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Klasyfikacja aktywów finansowych

Klasyfikacja aktywów finansowych niebędących instrumentem kapitałowym

O ile Grupa Santander Bank Polska S.A. nie wybrała opcji wyceny aktywa finansowego w wartości godziwej przez wynik finansowy, Grupa Santander Bank Polska S.A. klasyfikuje składnik aktywów finansowych niebędący instrumentem kapitałowym, jako wyceniany po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie albo w wartości godziwej przez inne całkowite dochody bądź w wartości godziwej przez wynik finansowy na podstawie:

- modelu biznesowego Grupy Santander Bank Polska S.A. w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz
- charakterystyk wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba, że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Grupa Santander Bank Polska S.A. może w momencie początkowego ujęcia nieodwołalnie wyznaczyć składnik aktywów finansowych, jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli w ten sposób eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia (określaną czasami, jako „niedopasowanie księgowie”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad.

Klasyfikacja aktywów finansowych będących instrumentem kapitałowym

Składnik aktywów finansowych będący instrumentem kapitałowym Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba, że w momencie początkowego ujęcia dokonała nieodwołalnego wyboru odnośnie do określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Inwestycje w inne podmioty spełniające kryterium instrumentu dłużnego Grupa Santander Bank Polska S.A. klasyfikuje jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Modele biznesowe

Modele biznesowe Grupy Santander Bank Polska S.A. ustalane są na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza ona łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy. Model biznesowy nie zależy od zamiarów kluczowego kierownictwa Grupy Santander Bank Polska S.A., co do pojedynczego instrumentu.

Model biznesowy dotyczy sposobu, w jaki Grupa Santander Bank Polska S.A. zarządza aktywami finansowymi, by wygenerować przepływy pieniężne. Oznacza to, że model biznesowy określa, czy przepływy pieniężne będą pochodzić:

- z uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- ze sprzedaży aktywów finansowych czy
- z obu tych źródeł.

Ocena modelu biznesowego nie jest przeprowadzana na podstawie scenariuszy, których Grupa Santander Bank Polska S.A. nie może racjonalnie oczekiwać, takich jak tzw. „najbardziej pesymistyczny scenariusz” lub „scenariusz warunków skrajnych”.

Grupa Santander Bank Polska S.A. ustala model biznesowy na podstawie oceny kryteriów jakościowych i ilościowych.

Kryteria jakościowe oceny modelu biznesowego

Model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi jest kwestią faktów, a nie deklaracji. Można go zaobserwować poprzez działania, jakie są podejmowane, aby zrealizować cel modelu biznesowego. Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje osądu sytuacji przy dokonywaniu oceny swojego modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, a ocena ta nie jest zależna od jednego czynnika lub działania. Grupa Santander Bank Polska S.A. bierze natomiast pod uwagę wszystkie stosowne kryteria jakościowe i ilościowe, które są dostępne na dzień oceny modelu biznesowego. Takie stosowne dowody obejmują następujące kwestie:

- przyjęte polityki oraz cele biznesowe w ramach danego portfela oraz ich wykonanie w praktyce. W szczególności, ocenie podlega strategia kadry kierowniczej w zakresie pozyskiwania przychodów z tytułu kontraktowych płatności odsetkowych, utrzymywania określonego profilu stóp procentowych portfela, zarządzania luką płynności oraz pozyskiwania przepływów pieniężnych w wyniku sprzedaży aktywów finansowych,
- sposób, w jaki oceniana jest dochodowość portfela aktywów finansowych oraz raportowana i analizowana przez kluczową kadre kierowniczą,
- typy ryzyka, które wpływają na dochodowość i efektywność danego modelu biznesowego (oraz aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego) oraz sposób zarządzania zidentyfikowanymi typami ryzyka,
- sposób wynagradzania zarządzających działalnością biznesową w ramach danego modelu biznesowego – tzn. czy wynagrodzenie kluczowej kadry kierowniczej uzależnione jest od zmian wartości godziwej aktywów finansowych lub wartości pozyskanych kontraktowych przepływów pieniężnych.

Kryteria ilościowe oceny modeli biznesowych

Oprócz kryteriów jakościowych identyfikacja modelu biznesowego powinna też obejmować kryteria ilościowe, chyba, że analiza kryteriów jakościowych w sposób jednoznaczny wskazuje na istnienie modelu rezydualnego zarządzanego na podstawie wartości godziwej.

Analiza kryteriów ilościowych stosowanych przy ocenie modelu biznesowego jest przeprowadzana w celu ustalenia, czy sprzedaż aktywów finansowych w przeciągu analizowanego okresu nie przekracza ustalonych w wewnętrznych regulacjach wartości progowych ustalonych w ujęciu procentowym.

W analizie kryteriów ilościowych Grupa Santander Bank Polska S.A. analizuje częstotliwość, wartości oraz moment sprzedaży aktywów finansowych dokonanych we wcześniejszych okresach sprawozdawczych, przyczyny dokonania tych sprzedaży oraz oczekiwań co do przyszłej aktywności sprzedażowej.

Przy analizie kryteriów ilościowych oceny modelu biznesowego, Grupa Santander Bank Polska S.A. uznaje, że model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy dopuszcza sprzedaż aktywów, bez wpływu na obecny model biznesowy, w następujących przypadkach:

- sprzedaż wynikająca ze wzrostu ryzyka kredytowego związanego z aktywami,
- sprzedaż, która występuje nieczęsto (nawet, jeżeli o znaczącej wartości),
- sprzedaż o nieznacznej wartości (nawet, jeżeli występuje często),
- sprzedaż aktywów w celach płynnościowych w warunkach skrajnych (ang. stress case scenario),
- sprzedaż, która jest wymuszona przez strony trzecie – dotyczy to aktywów, które w związku np. z wymogami organów nadzorczych muszą zostać sprzedane, jednak pierwotnie były one utrzymywane w celu pozyskiwania umownych przepływów pieniężnych,
- sprzedaż aktywów w przypadku przekroczenia limitów koncentracji określonych w wewnętrznych procedurach, stanowiąca element polityki zarządzania ryzykiem kredytowym,
- sprzedaż dokonana blisko terminu zapadalności aktywów finansowych, a dochody ze sprzedaży stanowią przybliżenie umownych przepływów pieniężnych, które Grupa Santander Bank Polska S.A. pozyskałaby utrzymując aktywa do terminu zapadalności.

Pozostałe formy sprzedaży aktywów w ramach modelu biznesowego zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (np. częste i jednocześnie o znacznej wartości) prowadzą do konieczności zmiany modelu biznesowego oraz przeklasyfikowania aktywów finansowych, które zostały pierwotnie do tego modelu przypisane.

Rodzaje modeli biznesowych

Analiza kryteriów jakościowych i ilościowych pozwala na wyodrębnienie w ramach prowadzonej przez Grupę Santander Bank Polska S.A. działalności trzech zasadniczych modeli biznesowych:

- model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (ang. hold to collect),
- model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych (ang. hold to collect and sell),
- inny/rezydualny model biznesowy (model biznesowy zakładający realizację przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów).

Poniżej przedstawiono charakterystykę każdego z modeli biznesowych wraz ze wskazaniem instrumentów finansowych utrzymywanych w ich ramach.

Model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy

Aktywa finansowe, które są utrzymywane w ramach modelu biznesowego zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, są zarządzane z zamiarem realizowania przepływów pieniężnych poprzez otrzymywanie płatności wynikających z umowy w całym okresie życia instrumentu. Oznacza to, że Grupa Santander Bank Polska S.A. zarządza aktywami utrzymwanymi w portfelu w celu uzyskiwania tych konkretnych przepływów pieniężnych wynikających z umowy (zamiast zarządzania ogólnym zwrotem z portfela zarówno poprzez utrzymywanie, jak i sprzedaż aktywów). Przy ustalaniu, czy przepływy pieniężne mają być realizowane poprzez uzyskiwanie wynikających z umowy przepływów pieniężnych z aktywów finansowych, niezbędne jest rozpatrzenie częstotliwości, wartości i rozkładu w czasie sprzedaży we wcześniejszych okresach, powodów tej sprzedaży oraz oczekiwań, co do przyszłych operacji sprzedaży. Sprzedaż sama w sobie nie decyduje jednak o modelu biznesowym i w związku z tym nie może być rozpatrywana odrębnie. Natomiast informacje dotyczące wcześniejszej sprzedaży i oczekiwań, co do przyszłej sprzedaży stanowią dowody świadczące o tym, w jaki sposób realizowany jest deklarowany cel Grupy Santander Bank Polska S.A. w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz, w szczególności, w jaki sposób realizowane są przepływy pieniężne. Grupa Santander Bank Polska S.A. każdorazowo rozpatruje informacje dotyczące wcześniejszej sprzedaży w kontekście powodów tej sprzedaży oraz warunków, jakie istniały w momencie tej sprzedaży, w porównaniu z obecnymi warunkami. Mimo że celem modelu biznesowego Grupy Santander Bank Polska S.A. może być utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, Grupa Santander Bank Polska S.A. nie musi utrzymywać wszystkich tych instrumentów do terminu wymagalności. W związku z tym model biznesowy Grupy Santander Bank Polska S.A. może zakładać utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy nawet w przypadku, gdy następuje sprzedaż aktywów finansowych lub sprzedaż taka jest przewidywana w przyszłości.

Model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy obejmuje całe spektrum działalności kredytowej, m.in. kredyty korporacyjne, kredyty hipoteczne i konsumenckie, karty kredytowe, udzielone pożyczki, a także instrumenty dłużne (np. obligacje skarbowe, obligacje korporacyjne), które nie są utrzymywane w celach płynnościowych. W ramach tego modelu ujmuje się zasadniczo także aktywa finansowe z tytułu rozliczeń z dostawcami, które są ujmowane w księgach Grupy Santander Bank Polska S.A. na bazie wystawionej faktury z kwotą do zapłaty w terminie płatności nieprzekraczającym 1 roku.

Model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych

Grupa Santander Bank Polska S.A. może utrzymywać aktywa finansowe w ramach modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż składników aktywów finansowych. W modelu biznesowym tego rodzaju kluczowy personel kierowniczy Grupy Santander Bank Polska S.A. podjął decyzję o tym, że zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych są niezbędne do realizowania celu modelu biznesowego. Istnieją różne cele, które mogą być zgodne z tego rodzaju modelem biznesowym. Na przykład celem modelu biznesowego może być zarządzanie bieżącymi potrzebami w zakresie płynności, utrzymanie określonego profilu przychodów z tytułu odsetek lub dostosowanie okresu życia aktywów finansowych do terminu wymagalności zobowiązań, które są finansowane z tych aktywów. Aby zrealizować taki cel, Grupa Santander Bank Polska S.A. będzie zarówno uzyskiwać przepływy pieniężne wynikające z umowy, jak i sprzedawać aktywa finansowe.

W porównaniu z modelem biznesowym zakładającym utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów finansowych wynikających z umowy, niniejszy model biznesowy zazwyczaj zakłada większą częstotliwość i wartość sprzedaży. Wynika to z faktu, że sprzedaż aktywów finansowych jest niezbędna do realizacji celu modelu biznesowego, a

nie jest tylko jego działaniem sporadycznym. Nie istnieje jednak żaden określony próg częstotliwości lub wartości sprzedaży, który musi zostać osiągnięty w tym modelu biznesowym, ponieważ zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych są niezbędne do realizacji celu tego modelu.

Model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych obejmuje:

- aktywa finansowe nabyte dla celów zarządzania płynnością, takie jak np. obligacje Skarbu Państwa, bony NBP oraz
- kredyty i pożyczki objęte procesem underwritingu, czyli części ekspozycji kredytowych, w odniesieniu do których istnieje zamiar sprzedaży przed terminem wymagalności z przyczyn innych niż wzrost ryzyka kredytowego.

Inny/rezydualny model biznesowy

Aktywa finansowe są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli nie są utrzymywane w ramach modelu biznesowego, który zakłada utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, lub modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych. Modelem biznesowym, który prowadzi do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy, jest model, w którym Grupa Santander Bank Polska S.A. zarządza aktywami finansowymi w celu realizowania przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów. Grupa Santander Bank Polska S.A. podejmuje decyzje w oparciu o wartości godziwe aktywów i zarządza nimi w celu realizowania tych wartości godziwych. W takim przypadku cel Grupy Santander Bank Polska S.A. będzie zazwyczaj realizowany poprzez aktywne kupno i sprzedaż. Nawet, jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. będzie uzyskiwać przepływy pieniężne wynikające z umowy w trakcie utrzymywania aktywów finansowych, cel takiego modelu biznesowego nie jest realizowany poprzez zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych. Wynika to z faktu, że uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy nie jest niezbędne do realizacji celu modelu biznesowego, natomiast jest ono działaniem ubocznym tego modelu.

Do innego/rezydualnego modelu klasyfikowane są aktywa utrzymywane przez Grupę Santander Bank Polska S.A., a nieobjęte pierwszą i drugą kategorią modelu biznesowego. Zawierają one aktywa finansowe skategoryzowane, jako „przeznaczone do obrotu” w sprawozdaniu finansowym – np. notowane instrumenty kapitałowe, obligacje komercyjne nabyte w celach handlowych oraz instrumenty pochodne (np. opcje, IRS, FRA, CIRS, FX Swap) niestanowiące wbudowanego instrumentu pochodnego.

Przeważającym modelem biznesowym w Grupie Santander Bank Polska S.A. jest model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy za wyjątkiem:

- instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody utrzymywanych w segmencie ALM oraz kredytów i pożyczek objętych procesem underwritingu opisanym powyżej, dla których ustalono model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych,
- instrumentów przeznaczonych do obrotu, w tym instrumentów dłużnych oraz instrumentów pochodnych, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń - właściwym modelem biznesowym jest inny/rezydualny model biznesowy.

Zmiana modelu biznesowego

Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje przeklasyfikowania aktywów finansowych objętych danym modelem biznesowym, wtedy i tylko wtedy, gdy zmienia ona model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. Oczekuje się, że tego typu zmiany będą występować rzadko. Zmiany te są ustalane przez kierownictwo wyższego szczebla Grupy Santander Bank Polska S.A. i wynikają ze zmian zachodzących na zewnątrz lub wewnątrz Grupy Santander Bank Polska S.A. oraz muszą być istotne dla jej działalności i możliwe do przedstawienia stronom zewnętrznym. W podobny sposób zmiana modelu biznesowego Grupy Santander Bank Polska S.A. ma miejsce jedynie, jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. rozpoczyna lub kończy wykonywać działanie, które jest istotne dla jej działalności (przykładowo nabycie lub sprzedaż określonego rodzaju działalności bądź zakończenie jego prowadzenia).

Zmiana celu modelu biznesowego Grupy Santander Bank Polska S.A. dokonywana jest przed dniem przeklasyfikowania.

Za zmiany modelu biznesowego nie uważa się:

- zmiany zamiarów związanych z konkretnymi aktywami finansowymi (nawet w przypadku znacznych zmian warunków rynkowych),
- tymczasowego zaniku określonego rynku aktywów finansowych,
- przeniesienia aktywów finansowych między segmentami Grupy Santander Bank Polska S.A. stosującymi różne modele biznesowe.

Jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych, czyni to prospektywnie, począwszy od dnia przeklasyfikowania.

Jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wartość godziwą tego składnika ustala się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym zamortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych a wartością godziwą ujmuje się w wyniku finansowym.

Charakterystyka umownych przepływów pieniężnych

Grupa Santander Bank Polska S.A. klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie charakterystycznych dla tego składnika przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jeśli jest on utrzymywany w ramach modelu biznesowego:

- zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy lub
- modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych, o ile Grupa Santander Bank Polska S.A. nie wyznaczyła składnika aktywów finansowych, jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aby tego dokonać, Grupa Santander Bank Polska S.A. ustala, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne z analizowanego składnika aktywów są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Kwota główna jest wartością godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia. Kwota główna może jednak ulec zmianie w ciągu całego okresu życia składnika aktywów finansowych (np. w przypadku spłat kwoty głównej).

Odsetki powinny obejmować zapłatę za:

- wartość pieniądza w czasie,
- ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie,
- inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów,
- a także marżę zysku.

Wartość pieniądza w czasie jest elementem odsetek, który odzwierciedla wyłącznie upływ czasu. Oznacza to, że wartość pieniądza w czasie nie stanowi zapłaty za inne rodzaje ryzyka lub koszty związane z utrzymywaniem składnika aktywów finansowych. Aby ocenić, czy dany element stanowi zapłatę jedynie za upływ czasu, Grupa Santander Bank Polska S.A. kieruje się własnym osądem i rozpatruje istotne czynniki, takie jak waluta, w której denominowany jest składnik aktywów finansowych, oraz okres, na jaki ustalona jest stopa procentowa.

Ryzyko kredytowe definiuje się, jako ryzyko, że jedna ze stron instrumentu finansowego, nie wywiązując się ze swoich zobowiązań, spowoduje poniesienie strat finansowych przez Grupę Santander Bank Polska S.A. Innymi słowy, ryzyko kredytowe odnosi się do możliwości wystąpienia niespłacenia przez Klienta kapitału oraz należnych odsetek w terminie umownym.

Za pozostałe podstawowe rodzaje ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów uznaje się przykładowo koszty administracyjne związane z analizą wniosku kredytowego, oceną zdolności kredytowej klienta, monitoringiem sytuacji ekonomiczno-finansowej etc.

Do instrumentów finansowych, które nie spełniają wymogów charakterystyki umownych przepływów pieniężnych Grupa Santander Bank Polska S.A. zalicza:

- portfel kart kredytowych, których konstrukcja oprocentowania jest oparta na zasadach obowiązujących w Grupie Santander Bank Polska S.A. do dnia 1 sierpnia 2016 r.,
- instrumenty przewidujące partycypację Grupy Santander Bank Polska S.A. w wyniku finansowym klienta oraz
- pozostałe instrumenty, których umowne przepływy pieniężne nie spełniają definicji odsetek z uwagi na brak ekonomicznego powiązania pomiędzy wysokością odsetek naliczonych a wysokością odsetek, do których Grupa Santander Bank Polska S.A. jest uprawniona.

Klasyfikacja zobowiązań finansowych

Grupa Santander Bank Polska S.A. klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe, jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej;

- zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania, lub wtedy, gdy ma zastosowanie podejście wynikające z utrzymania zaangażowania;
- umów gwarancji finansowych. Po początkowym ujęciu wystawca takiej umowy w późniejszych okresach wycenia ją według wyższej z następujących wartości:
  - (1) kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe,
  - (2) początkowo ujętej kwoty, w odpowiednich przypadkach pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15;
- zobowiązań do udzielenia pożyczki oprocentowanej poniżej rynkowej stopy procentowej. Wystawca takiego zobowiązania (o ile nie wybrano opcji wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy) w późniejszych okresach wycenia ją według wyższej z następujących wartości:
  - (1) kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe,
  - (2) początkowo ujętej kwoty, w odpowiednich przypadkach pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15;
- warunkowej zapłaty ujętej przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3. Taka zapłata warunkowa jest wyceniana w późniejszych okresach w wartości godziwej, a zmiany są ujmowane w wyniku finansowym.

W momencie początkowego ujęcia Grupa Santander Bank Polska S.A. może nieodwołalnie wyznaczyć zobowiązanie finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji, ponieważ:

- eliminuje to lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami, jako „niedopasowanie księgowo”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad lub
- grupa zobowiązań finansowych bądź aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jest zarządzana, a jej wyniki są oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, a informacje o tej grupie przygotowane na tej podstawie są przekazywane wewnątrz Grupy Santander Bank Polska S.A. kluczowemu personelowi kierownicemu (zgodnie z definicją zawartą w MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych*).

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest komponentem kontraktu hybrydowego, który zawiera również niebędącą instrumentem pochodnym umowę zasadniczą, powodującym, że niektóre z przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmieniają się w sposób podobny do przepływów, które wynikałyby z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego. Wbudowany instrument pochodny sprawia, że część lub całość przepływów pieniężnych, które w innym przypadku byłyby wymagane zgodnie z umową, jest modyfikowana w oparciu o określoną stopę procentową, cenę instrumentu finansowego, cenę towaru, kurs walutowy, indeks cen lub stóp, rating kredytowy lub indeks kredytowy, bądź inną zmienną, pod warunkiem, że zmienna niebędąca zmienną finansową nie jest specyficzna dla którejkolwiek ze stron umowy. Instrument pochodny dołączony do instrumentu finansowego, który zgodnie z umową może zostać przeniesiony niezależnie od tego instrumentu finansowego, albo, którego kontrahentem jest inna strona, nie jest wbudowanym instrumentem pochodnym, lecz oddzielnym instrumentem finansowym.

Dla aktywów finansowych, które spełniają definicję wbudowanych instrumentów pochodnych, instrument pochodny stanowiący komponent kontraktu hybrydowego nie jest wydzielany od umowy zasadniczej niebędącej instrumentem pochodnym.

Wycena aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Początkowa wycena

W momencie początkowego ujęcia Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

Jeśli jednak wartość godziwa składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego w momencie początkowego ujęcia różni się od ceny transakcyjnej, Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje ten instrument na ten dzień w następujący sposób:

- jeżeli wartość godziwa znajduje potwierdzenie w cenie notowanej na aktywnym rynku za identyczny składnik aktywów lub identyczne zobowiązanie (tj. w danych wejściowych poziomu 1) lub opiera się na technice wyceny, w której wykorzystuje się tylko dane z obserwowalnych rynków, wówczas Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje różnicę między wartością godziwą w momencie początkowego ujęcia a ceną transakcyjną, jako zysk lub stratę,
- we wszystkich innych przypadkach – skorygowaną w celu odroczenia różnicy między wartością godziwą w momencie początkowego ujęcia a ceną transakcyjną. Po początkowym ujęciu Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje odroczoną różnicę, jako zysk lub stratę tylko do wysokości, jaka wynika ze zmiany czynnika (w tym czasu), którą uczestnicy rynku uwzględniłby przy wycenie składnika aktywów lub zobowiązania.

W momencie początkowego ujęcia Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania (ustalonego zgodnie z MSSF 15), w ich cenie transakcyjnej (zgodnie z definicją w MSSF 15).

Wycena aktywów finansowych po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia składnik aktywów finansowych w:

- zamortyzowanym koszcie lub
- wartości godziwej przez inne całkowite dochody lub
- wartości godziwej przez wynik finansowy.

Dla aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowych odpisów na oczekiwane straty kredytowe nie wylicza się.

Wycena zobowiązań finansowych po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia zobowiązanie finansowe w:

- zamortyzowanym koszcie lub
- wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu obejmują: zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, otrzymane kredyty i pożyczki, wyemitowane dłużne instrumenty finansowe oraz zobowiązania podporządkowane.

Jako zobowiązania podporządkowane ujmuje się zobowiązania, które w razie likwidacji lub upadłości Grupy Santander Bank Polska S.A. są spłacane po zaspokojeniu wszystkich innych wierzycieli Grupy Santander Bank Polska S.A. Podstawą kwalifikacji zobowiązań finansowych, jako zobowiązań podporządkowanych jest decyzja Komisji Nadzoru Finansowego wydana na wniosek Grupy Santander Bank Polska S.A.

Wycena w zamortyzowanym koszcie

Aktywa finansowe

Metoda efektywnej stopy procentowej

Przychód z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, za wyjątkiem składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. W momencie przeklasyfikowania do koszyka 3 aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek naliczane są od wartości netto aktywa finansowego i wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody odsetkowe od aktywów POCl oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, skorygowanej o ryzyko kredytowe rozpoznane dla całego cyklu życia aktywa. Skorygowaną o ryzyko kredytowe efektywną stopę procentową liczy się poprzez uwzględnienie przyszłych przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt ryzyka kredytowego rozpoznawanego w całym okresie życia aktywa.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego do wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych odpisów aktualizujących związanych z nieściągalnością kredytów.

Wyliczenie obejmuje płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje (np. za uruchomienie i przyznanie kredytu, uruchomienie transzy kredytu, prolongatę kredytu, odnowienie kredytu, prowizja za restrukturyzację, aneksy powodujące zmiany w przepływach), koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta.

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktów kredytowych są w części rozliczane w przychodach odsetkowych z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej, gdy istnieje możliwość ich bezpośredniego powiązania z umową kredytową, a w części są rozpoznawane w wyniku z tytułu prowizji, w momencie ich poniesienia, gdy nie ma możliwości jednoznacznego przypisania do określonej umowy kredytowej.

Efektywna stopa procentowa skorygowana o ryzyko kredytowe to stopa, za pomocą której szacowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne w ciągu całego oczekiwanego okresu życia składnika aktywów finansowych dyskontowane są dokładnie do zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych, będącego zakupionym lub utworzonym składnikiem aktywów finansowych dotkniętym utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje oszacowania oczekiwanych przepływów pieniężnych, uwzględniając wszystkie warunki umowy składnika aktywów finansowych (np. wcześniejsze spłaty, prolongaty, opcje kupna lub podobne) oraz oczekiwane straty kredytowe. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone lub otrzymywane przez strony umowy prowizje i punkty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcyjne oraz wszystkie pozostałe premie lub dyskonta. Przyjmuje się założenie, że przepływy pieniężne oraz oczekiwany okres życia grupy podobnych instrumentów finansowych mogą być wiarygodnie oszacowane. Jednakże w rzadkich przypadkach, w których nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie przepływów pieniężnych lub pozostałego okresu życia instrumentu finansowego (lub grupy instrumentów finansowych), Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje wycień w oparciu o przepływy pieniężne wynikające z umowy za pełny umowny czas trwania instrumentu finansowego (lub grupy instrumentów finansowych).

Wartość bilansowa brutto składnika aktywów finansowych stanowi zamortyzowany koszt składnika aktywów finansowych, przed korektą o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe z uwzględnieniem wartości odsetek karnych naliczonych od wartości kapitału przeterminowanego, które nie podlegały spisaniu z bilansu.

Aktywa nabyte lub udzielone z rozpoznaną utratą wartości (POCI)

Grupa Santander Bank Polska wyodrębnia kategorie aktywów nabytych lub udzielonych z utratą wartości (POCI). Są to aktywa, które w momencie początkowego ujęcia mają stwierdzoną utratę wartości.

Aktywa finansowe zaklasyfikowane jako POCI w momencie początkowego ujęcia powinny być traktowane jako POCI we wszystkich następujących okresach do momentu zaprzestania ich ujmowania.

Przy początkowym ujęciu aktywa finansowe POCI są ujmowane w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu aktywa POCI wycenia się według zamortyzowanego kosztu. Wycena aktywów POCI jest dokonywana w oparciu o efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe.

Dla ekspozycji klasyfikowanych jako POCI (purchased or originated credit impaired) oczekiwane straty są rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia.

Modyfikacja przepływów pieniężnych wynikających z umowy

Pojęcie modyfikacji

Grupa Santander Bank Polska S.A. za modyfikację uznaje zmianę przepływów kontraktowych składnika aktywów finansowych na podstawie aneksu do umowy. Za modyfikację nie uznaje się zmiany przepływów kontraktowych wynikających z realizacji warunków umownych.

Jeżeli warunki umowy aktywa finansowego ulegają zmianie, Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje oceny, czy przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo różnią się istotnie od przepływów finansowych generowanych przez aktywo finansowe przed modyfikacją warunków umowy.

Kryteria modyfikacji

Przy ocenie tego, czy modyfikacja jest istotna czy nieistotna Grupa Santander Bank Polska S.A. bierze pod uwagę zarówno kryteria ilościowe, jak i jakościowe. Obie grupy kryteriów są analizowane łącznie.

Kryteria ilościowe

Do określenia istotności wpływu modyfikacji stosowany jest tzw. „test 10%”, który bazuje na porównaniu zdyskontowanych przepływów pieniężnych zmodyfikowanego instrumentu finansowego (przy wykorzystaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej) ze zdyskontowanymi, także pierwotną efektywną stopą procentową, przepływami pieniężnymi instrumentu finansowego przed modyfikacją, którego wartość powinna odpowiadać wartości kapitału niewymagalnego, powiększonego o wartość niewymagalnych odsetek oraz skorygowanych o wartość nierozliczonej prowizji.

Kryteria jakościowe

Grupa Santander Bank Polska S.A. podczas analizy przesłanek jakościowych bierze pod uwagę następujące aspekty:

- dodanie/usunięcie cechy naruszającej wynik testu kontraktowych przepływów pieniężnych,
- przewalutowanie kredytu – za wyjątkiem przewalutowań wynikających z przekazania umowy do windykacji,
- zmiana dłużnika głównego - zmiana kontrahenta oznacza istotną modyfikację warunków umownych oraz
- konsolidacja kilku ekspozycji w jedną w ramach aneksu.

Istotna modyfikacja

Istotna modyfikacja skutkująca wyłączeniem instrumentu finansowego ze sprawozdania z sytuacji finansowej następuje, gdy doszło do wystąpienia przynajmniej jednego z kryteriów jakościowych opisanych powyżej.

Dodatkowo istotna modyfikacja występuje, gdy przepływy pieniężne zmodyfikowanego instrumentu finansowego są „istotnie różne” w stosunku do pierwotnego instrumentu finansowego, co ma miejsce wtedy, kiedy różnica pomiędzy zdyskontowanymi przepływami pieniężnymi zmodyfikowanego instrumentu finansowego (przy wykorzystaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej) a zdyskontowanymi, także pierwotną efektywną stopą procentową, przepływami pieniężnymi instrumentu finansowego przed modyfikacją, większa jest niż 10%,

Jeżeli modyfikacja składnika aktywów finansowych powoduje zaprzestanie ujmowania istniejącego składnika aktywów finansowych, a następnie ujęcie zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych, zmodyfikowany składnik aktywów uznaje się za „nowy” składnik aktywów finansowych. Następuje ujęcie nowego aktywa w wartości godziwej oraz kalkulacja nowej efektywnej stopy procentowej zastosowanej do nowego aktywa.

Nieistotna modyfikacja

Jeżeli wartość różnicy między wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zmienionego aktywa finansowego, zdyskontowanego oryginalną efektywną stopą procentową a wartością przyszłych przepływów pieniężnych z pierwotnego składnika aktywa finansowego zdyskontowanego tą samą stopą procentową wynosi, co najwyżej 10% oraz nie są spełnione kryteria jakościowe Grupa Santander Bank Polska S.A. uznaje modyfikację za nieistotną.

Jeśli wynikające z umowy przepływy pieniężne związane ze składnikiem aktywów finansowych podlegają renegotjacji lub jakiegokolwiek innej modyfikacji, a renegotjacja lub modyfikacja nie prowadzą do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów finansowych zgodnie z niniejszą polityką, Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje ponownej kalkulacji wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych i ujmuje zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w wyniku finansowym. Wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych oblicza się, jako obecną wartość renegotjowanych lub zmodyfikowanych przepływów pieniężnych wynikających z umowy, zdyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej składnika aktywów finansowych (lub efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe) bądź, w stosownych przypadkach, według zaktualizowanej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie poniesione koszty i opłaty korygują wartość bilansową zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane w okresie pozostającym do daty wymagalności zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych.

Odpisanie

Grupa Santander Bank Polska S.A. bezpośrednio obniża wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych, jeżeli nie ma ona uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części. Odpisanie stanowi zdarzenie prowadzące do zaprzestania ujmowania.

Odpisy mogą odnosić się do składnika aktywów finansowych w całości lub do jego części.

Grupa Santander Bank Polska S.A. odpisuje aktywa finansowe w przypadku zajścia, chociaż jednej z poniższych przesłanek:

- Grupa Santander Bank Polska S.A. posiada udokumentowaną nieściągalność wierzytelności,
- brak jest uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części,
- należność jest całkowicie wymagalna, wartość odpisu na oczekiwane straty kredytowe odpowiada wartości ekspozycji brutto a szacowane wpływy z tytułu egzekucji należności są równe zero,
- aktywo powstało w wyniku przestępstwa a jego sprawcy nie zostali wykryci lub
- otrzymanie przez Grupę Santander Bank Polska S.A.:
  - wydanego przez właściwy organ egzekucyjny postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z powodu nieściągalności wobec wszystkich zobowiązanych, a w szczególności na podstawie art. 824 § 1 pkt. 3, kpc., jeżeli Grupa Santander Bank Polska S.A. uznaje ten stan, jako odpowiadający stanowi faktycznemu;

- postanowienia sądu o:
  - oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub wystarcza jedynie na zaspokojenie tych kosztów, lub
  - umorzeniu postępowania upadłościowego lub
  - zakończeniu postępowania upadłościowego.

Odpisane aktywa finansowe są następnie ujmowane w ewidencji pozabilansowej.

Analogiczne przesłanki są brane pod uwagę w przypadku odpisywania odsetek karnych.

Utrata wartości

Podejście ogólne

Grupa Santander Bank Polska S.A. ustala odpisy na oczekiwane straty kredytowe z tytułu składnika aktywów finansowych w odniesieniu do:

- składnika aktywów finansowych, który jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- należności leasingowych,
- składnika aktywów z tytułu umów, czyli praw Grupy Santander Bank Polska S.A. do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które zostały przekazane klientowi zgodnie z MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”,
- zobowiązania do udzielenia pożyczki oraz
- zobowiązań pozabilansowych o charakterze kredytowym oraz gwarancji finansowych.

Grupa Santander Bank Polska S.A. stosuje wymogi w zakresie utraty wartości w celu ujęcia i wyceny odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Jednakże odpis na oczekiwane straty kredytowe ujmuje się w rachunku zysków lub strat i nie obniża on wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia.

Celem wymogów w zakresie utraty wartości jest ujęcie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia wszystkich instrumentów finansowych, w odniesieniu do których odnotowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia – niezależnie od tego, czy oceniane one były indywidualnie czy zbiorowo – biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

Jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu tego instrumentu finansowego w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym.

W odniesieniu do zobowiązań do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych dzień, w którym Grupa Santander Bank Polska S.A. staje się stroną nieodwołalnego zobowiązania, uznaje się za datę początkowego ujęcia do celów stosowania wymogów w zakresie utraty wartości.

Jeśli w poprzednim okresie sprawozdawczym Grupa Santander Bank Polska S.A. wyceniła odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia, ale na bieżący dzień sprawozdawczy ustaliła, że ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem zmalało, Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym na bieżący dzień sprawozdawczy.

Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje w wyniku finansowym, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości, kwotę oczekiwanych strat kredytowych, jaka jest wymagana, aby dostosować odpis na oczekiwane straty kredytowe na dzień sprawozdawczy do kwoty, którą należy ująć.

Grupa Santander Bank Polska S.A. nalicza odsetki od ekspozycji klasyfikowanych do koszyka 3 od wartości ekspozycji netto.

Uprozczone podejście w przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów

Grupa Santander Bank Polska S.A. zawsze w przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia z tytułu należności z tytułu dostaw i usług lub aktywa z tytułu umów wynikających z transakcji, które są objęte zakresem MSSF 15 i które nie zawierają istotnego komponentu finansowania.

Zakupione lub utworzone składniki aktywów finansowych dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (aktywa POCI)

Na dzień sprawozdawczy Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje wyłącznie zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia, jako odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

Przychody odsetkowe od aktywów POCI oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, skorygowanej o ryzyko kredytowe rozpoznane dla całego cyklu życia aktywa. Skorygowaną o ryzyko kredytowe efektywną stopę procentową liczy się poprzez uwzględnienie przyszłych przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt ryzyka kredytowego rozpoznawanego w całym okresie życia aktywa.

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje w wyniku finansowym kwotę zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości. Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia, jako zysk z tytułu utraty wartości, nawet, jeśli oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia są niższe niż kwota oczekiwanych strat kredytowych, które zostały uwzględnione w kalkulacji oczekiwanych przepływów pieniężnych w momencie początkowego ujęcia.

Zobowiązania warunkowe

Grupa Santander Bank Polska S.A. tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe (nieodwołalne otwarte linie kredytowe, gwarancje finansowe, akredytywy, itp.). Wartość rezerwy wyznacza się, jako różnicę pomiędzy szacunkiem dotyczącym wykorzystania zaangażowania warunkowego ustalonego przy zastosowaniu parametru Credit Conversion Factor (CCF) a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji.

Grupa Santander Bank Polska S.A. tworzy rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym w podziale na 3 koszyki.

Podejście do szacowania parametrów ryzyka stosowanych w kalkulacji strat oczekiwanych

Grupa Santander Bank Polska S.A. na potrzeby szacowania odpisów z tytułu strat oczekiwanych kontynuuje wykorzystywanie własnych oszacowań parametrów ryzyka bazujące na modelach wewnętrznych, jednak dokonał ich modyfikacji takich jak oszacowanie parametrów w horyzoncie czasu życia ekspozycji czy uwzględnienie przyszłych warunków makroekonomicznych. Grupa Santander Bank Polska S.A. wypracowała metodologię dla parametrów modeli oraz zbudowała modele wyceny. Oczekiwane straty kredytowe stanowią iloczyn indywidualnych dla każdej ekspozycji oszacowanych wartości parametrów PD, LGD i EAD, a finalna wartość strat oczekiwanych jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych okresach (w zależności od koszyka w horyzoncie 12 miesięcy lub czasu życia) dyskontowanych efektywną stopą procentową. Oszacowane parametry podlegają korekcie z tytułu scenariuszy makroekonomicznych. Grupa Santander Bank Polska S.A. wykorzystuje scenariusze opracowywane wewnętrznie.

Modele i parametry podlegają procesowi zarządzania modelami i regularnej kalibracji i walidacji.

Zyski i straty

Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych lub zobowiązaniu finansowym, wycenianym w wartości godziwej, ujmuje się w wyniku finansowym, chyba, że składnik lub zobowiązanie jest:

- częścią powiązania zabezpieczającego,
- inwestycją w instrument kapitałowy i Grupa Santander Bank Polska S.A. postanowiła wykazywać zyski i straty z tej inwestycji w innych całkowitych dochodach,
- zobowiązaniem finansowym wyznaczonym, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, a Grupa Santander Bank Polska S.A. jest zobowiązana do wykazania w innych całkowitych dochodach skutków zmiany ryzyka kredytowego dla tego zobowiązania lub
- składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a Grupa Santander Bank Polska S.A. jest zobowiązana do ujęcia określonych zmian wartości godziwej w innych całkowitych dochodach.

Dywidendy ujmuje się w wyniku finansowym tylko wtedy, gdy:

- powstaje uprawnienie Grupy Santander Bank Polska S.A. do otrzymania dywidendy,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Santander Bank Polska S.A. uzyska korzyści ekonomiczne związane z dywidendą oraz
- wysokość dywidendy można wycenić w wiarygodny sposób.

Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie składniku aktywów finansowych, który nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym poprzez amortyzację lub w celu ujęcia zysków lub strat z tytułu utraty wartości. Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie zobowiązaniu finansowym, które nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym, gdy zaprzestano ujmowania danego zobowiązania finansowego, oraz poprzez amortyzację.

W odniesieniu do aktywów finansowych, które Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje na dzień rozliczenia, to w przypadku aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie nie ujmuje żadnych zmian wartości godziwej składnika aktywów, który ma zostać otrzymany w okresie pomiędzy dniem zawarcia transakcji a dniem jej rozliczenia. Jednakże w przypadku aktywów wycenianych w wartości godziwej, zmianę wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym lub w innych całkowitych dochodach, w zależności od przypadku. Za dzień zawarcia transakcji uznaje się dzień początkowego ujęcia do celów stosowania wymogów w zakresie utraty wartości.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba, że w momencie początkowego ujęcia Grupa Santander Bank Polska S.A. dokona nieodwołalnego wyboru dotyczącego przedstawiania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3.

Jeśli Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonała wyboru o wycenie instrumentów kapitałowych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, dywidendy wynikające z tej inwestycji ujmuje w wyniku finansowym.

Zobowiązania wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Grupa Santander Bank Polska S.A. prezentuje zysk lub stratę na zobowiązaniu finansowym, które jest wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w następujący sposób:

- kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania finansowego przypisywana do zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem jest prezentowana w innych całkowitych dochodach oraz
- pozostała kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania jest prezentowana w wyniku finansowym, chyba że opisane w pkt a) traktowanie skutków zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem doprowadziłoby do powstania lub powiększenia niedopasowania księgowego w wyniku finansowym Grupy Santander Bank Polska S.A.

Jeśli wymogi określone powyżej doprowadziłyby do powstania lub powiększenia niedopasowania księgowego w wyniku finansowym Grupy Santander Bank Polska S.A., to prezentuje on wszystkie zyski lub straty wynikające z tego zobowiązania (w tym skutki zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem) w wyniku finansowym.

Grupa Santander Bank Polska S.A. prezentuje w wyniku finansowym wszystkie zyski i straty wynikające ze zobowiązań do udzielenia pożyczki i umów gwarancji finansowych, które są wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w innych całkowitych dochodach, z wyjątkiem zysku lub straty z tytułu utraty wartości oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych, do momentu zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych. Jeśli zaprzestano ujmowania składnika aktywów finansowych, Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje takie skumulowane zyski lub straty, które były uprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach, w wyniku finansowym. Odsetki obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej ujmuje się w wyniku finansowym.

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu

Grupa Santander Bank Polska S.A. klasyfikuje do instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, które:

- nabyto lub zaciągnięto głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie,
- w momencie początkowego ujęcia stanowią część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieją dowody bieżącego faktycznego trybu generowania krótkoterminowych zysków lub
- są instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowej lub wyznaczonymi i skutecznymi instrumentami zabezpieczającymi).

Pochodne instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Podstawą do wyznaczenia wartości godziwej pochodnego instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna, tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty.

Jeśli kontrakt hybrydowy zawiera umowę zasadniczą, która nie jest składnikiem aktywów objętym zakresem MSSF 9, Grupa Santander Bank Polska S.A. wydziela wbudowany instrument pochodny od umowy zasadniczej i ujmuje go analogicznie jak pozostałe instrumenty pochodne, jeżeli cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanym instrumentem pochodnym nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej oraz umowa zasadnicza nie jest wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wbudowane instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Grupa Santander Bank Polska S.A. wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności Grupy Santander Bank Polska S.A. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa Santander Bank Polska S.A. zdecydowała się, opierając się o zapis par. 7.2.21 MSSF 9, na kontynuację stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń i relacji zabezpieczających wynikających z MSR 39.

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Grupa Santander Bank Polska S.A. dokumentuje w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Grupa Santander Bank Polska S.A. wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe m.in. w celu zabezpieczenia przed ryzykiem stóp procentowych wynikających z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej Grupy Santander Bank Polska S.A.

Grupa Santander Bank Polska S.A. zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w następujących sytuacjach:

- zostało stwierdzone, że instrument pochodny nie jest lub przestał być efektywny dla zabezpieczenia danego ryzyka;
- instrument pochodny wygasł, został sprzedany, zapadł lub został wykonany;
- instrument zabezpieczany zapadł, został sprzedany lub spłacony,
- dochodzi do unieważnienia powiązania zabezpieczającego.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed wpływem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat, zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu lub będącej składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które:

1. można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takim, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które
2. mogłyby wpływać na zyski lub straty.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Przychody i koszty odsetkowe od instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających ujmowane są w wyniku z tytułu odsetek.

Kwoty ujęte w innych całkowitych dochodach reklasyfikowane są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym zabezpieczana pozycja ma wpływ na rachunek zysków i strat.

W przypadku wygaśnięcia lub sprzedaży instrumentu zabezpieczającego bądź unieważnienia powiązania zabezpieczającego Grupa Santander Bank Polska S.A. zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń. Wszystkie zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym dotyczące efektywnego zabezpieczenia ujętego w innych całkowitych dochodach w dalszym ciągu stanowią element kapitału własnego aż do momentu zajścia planowej transakcji, kiedy ujmowane one są w rachunku zysków i strat.

Jeżeli zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym ujmowane w innych całkowitych dochodach przeklasyfikuje się do wyniku finansowego.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży

Grupa Santander Bank Polska S.A. pozyskuje/lokuje środki także poprzez sprzedaż/kupno instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu/odsprzedaży w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Papierów wartościowych sprzedanych z przyrzeczeniem ich odkupu ("transakcje repo oraz sell buy-back") nie wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu stanowi koszt odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu. Papierów wartościowych kupionych z przyrzeczeniem ich odsprzedaży ("transakcje reverse repo oraz buy-sell-back") nie rozpoznaje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną zakupu a ceną odsprzedaży stanowi przychód odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Opisane zasady Grupa Santander Bank Polska S.A. stosuje również do transakcji zawieranych jako odrębne transakcje sprzedaży i odkupu instrumentów finansowych, ale mających ekonomiczny charakter transakcji z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży.

Rzeczowy majątek trwały

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowego majątku trwałego, w tym oddane w leasing operacyjny, wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa będące przedmiotem umów leasingu

Model kosztu

Grupa Santander Bank Polska jako leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu:

- a) pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne straty z tytułu utraty wartości; oraz
- b) skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Późniejsze nakłady

Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Santander Bank Polska S.A. uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są według metody liniowej przez okres ekonomicznej użyteczności danego składnika rzeczowych aktywów trwałych i wykazywane są w rachunku zysków i strat.

Szacowane okresy użytkowania są następujące:

- nieruchomości: 22-40 lat
- sprzęt informatyczny: 3-5 lat
- środki transportu: 3- 4 lata
- pozostały majątek trwały: 3-14 lat

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo w okresie użytkowania.

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Wartość firmy oraz wartości niematerialne

Wartość firmy

Wartość firmy (goodwill) powstała przy połączeniu jednostek gospodarczych ujmowana jest w wysokości nadwyżki ceny nabycia nad wartością godziwą udziału w zidentyfikowanych nabytych aktywach, zobowiązaniach i zobowiązaniach warunkowych pomniejszonej o utratę wartości. Wartość firmy jest testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości w okresach rocznych.

Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są ujmowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i jego zaimplementowania.

Nakłady, które są związane bezpośrednio z produkcją możliwych do zidentyfikowania i unikalnych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę Santander Bank Polska S.A. i które prawdopodobnie będą generowały korzyści ekonomiczne przekraczające nakłady w okresie powyżej jednego roku, są wykazywane jako wartości niematerialne.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Grupa Santander Bank Polska S.A. aktywuje koszty bezpośrednie oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich związanych z projektowaniem, wykonywaniem i testowaniem rozwiązań w zakresie nowych lub udoskonalonych procesów, systemów oraz usług.

Grupa Santander Bank Polska S.A. identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Grupa Santander Bank Polska S.A.:

- ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika,
- posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz
- może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Grupa Santander Bank Polska S.A. wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Grupę Santander Bank Polska S.A., wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o wartość skumulowanej amortyzacji i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Nakłady na wartości niematerialne

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są ujmowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Amortyzacja jest ujmowana w rachunku zysków i strat przy użyciu metody liniowej lub degresywnej dla wartości niematerialnych i prawnych powstałych w wyniku połączenia, przez okres ekonomicznej użyteczności poszczególnych składników wartości niematerialnych, który dla większości aktywów niematerialnych wynosi 3 lata. Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Leasing

Obowiązujący od 1 stycznia 2019 roku nowy Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 „Leasing” zastąpił dotychczas obowiązujący MSR 17. MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia leasingu przez leasingobiorcę.

Leasing to umowa lub część umowy, w której przekazuje się prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów przez dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Wyodrębnianie elementów umowy leasingu

Leasingobiorca

Tam gdzie nie jest to możliwe oraz gdzie udział elementów nieleasingowych jest nieistotny w stosunku do całości płatności z tytułu leasingu netto, Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca nie wyodrębnia elementów nieleasingowych od elementów leasingowych, i zamiast tego ujmuje każdy element leasingowy oraz jakiegokolwiek towarzyszące elementy nieleasingowe jako pojedynczy element leasingowy dla każdej klasy bazowego składnika aktywów.

Leasingodawca

W przypadku umowy, która zawiera element leasingu i jeden lub więcej dodatkowych elementów leasingowych lub elementów nieleasingowych, Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca alokuje wynagrodzenie w umowie stosując się do zapisów polityki rachunkowości z zakresu przychodów ze sprzedaży z umów z klientami.

Okres leasingu

Grupa Santander Bank Polska S.A. ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu wraz z:

- okresami, w których istnieje opcja przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
- okresami, w których istnieje opcja wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca nie skorzysta z tej opcji.

Okres leasingu jest aktualizowany na moment wystąpienia znaczącego zdarzenia albo znaczącej zmiany.

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca

Ujmowanie

W dacie rozpoczęcia Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

Wycena

Początkowa wycena

Na dzień pierwszego wdrożenia grupa SBP wybrała podejście retrospektywne zmodyfikowane jako podejście do wdrożenia MSSF 16 i zdecydowała o ujęciu prawa do użytkowania aktywa w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu na dzień pierwszego wdrożenia oraz nieprzekształcaniu danych porównawczych.

Początkowa wycena składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania

W dacie rozpoczęcia Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu.

Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez Grupę Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorcę, oraz
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez Grupę Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym

się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Początkowa wycena zobowiązania z tytułu leasingu

W dacie rozpoczęcia okresu leasingu Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca stosuje swoją krańcową stopę pożyczkową.

W dacie rozpoczęcia okresu leasingu opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące opłaty za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów podczas okresu leasingu, które pozostają do zapłaty w tej dacie:

- stałe opłaty leasingowe netto (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe netto, które zależą od indeksu lub stawki,
- kwoty netto, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę netto wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
- kary pieniężne netto za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Zmiany leasingu

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca ujmuje zmianę leasingu jako odrębny leasing, jeżeli:

- zmiana zwiększa zakres leasingu poprzez przyznanie prawa do użytkowania jednego lub większej liczby bazowych składników aktywów oraz
- wynagrodzenie za leasing zwiększa się o kwotę współmierną do ceny jednostkowej za zwiększenie zakresu oraz wszelkie właściwe korekty tej ceny jednostkowej w celu uwzględnienia okoliczności danej umowy.

W przypadku zmiany leasingu, która nie jest ujmowana jako odrębny leasing, w dacie uzgodnienia zmiany Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca:

- nie dokonuje alokacji wynagrodzenia w zmodyfikowanej umowie,
- ustala okres zmodyfikowanego leasingu, oraz
- aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu poprzez dyskontowanie zaktualizowanych opłat leasingowych z zastosowaniem zaktualizowanej stopy dyskontowej.

Stosowane zwolnienia z obowiązku ujmowania

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca nie stosuje wymogów polityki rachunkowości opisanych dotyczących ujmowania i wyceny w odniesieniu do:

- leasingów, które w dacie rozpoczęcia mają okres leasingu nie dłuższy niż 12 miesięcy
- leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość (aktywo ma niską wartość, gdy wartość netto nowego składnika aktywów nie przekracza 20.000 złotych polskich).

W odniesieniu do leasingów krótkoterminowych albo do leasingów, w przypadku których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca ujmuje opłaty leasingowe jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca

Klasyfikacja leasingu

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca klasyfikuje każdy ze swoich leasingów jako leasing operacyjny lub leasing finansowy.

Leasing jest zaliczany do leasingu finansowego, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów. Leasing jest zaliczany do leasingu operacyjnego, jeżeli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów.

Klasyfikacji leasingu dokonuje się w dacie początkowej, a jej ponownej oceny dokonuje się tylko w przypadku, gdy zaistnieje zmiana leasingu.

Leasing finansowy

Ujmowanie i wycena

W dacie rozpoczęcia Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca ujmuje aktywa oddane w leasing finansowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i prezentuje je jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto.

Początkowa wycena

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca stosuje stopę procentową leasingu w celu wyceny inwestycji leasingowej netto.

Początkowe koszty bezpośrednie są ujęte w początkowej wycenie inwestycji leasingowej netto oraz zmniejszają kwotę przychodu ujmowanego w okresie leasingu.

Początkowa wycena opłat leasingowych uwzględnionych w inwestycji leasingowej netto.

W dacie rozpoczęcia opłaty leasingowe uwzględnione w wycenie inwestycji leasingowej netto obejmują następujące opłaty za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów podczas okresu leasingu, które nie są otrzymane w dacie rozpoczęcia:

- stałe opłaty leasingowe netto, pomniejszone o zachęty leasingowe przypadające do zapłaty,
- zmienne opłaty leasingowe netto, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia,
- wszelkie gwarantowane wartości końcowe netto udzielone leasingodawcy przez leasingobiorcę, podmiot powiązany z leasingobiorcą lub niezależną osobę trzecią zdolną finansowo do wywiązania się ze swoich zobowiązań w ramach tej gwarancji,
- cenę netto wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji oraz
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Późniejsza wycena

Ujmowanie dochodów finansowych w okresie leasingu przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu z inwestycji leasingowej netto dokonanej przez leasingodawcę w ramach leasingu finansowego.

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca ujmuje dochody finansowe przez okres leasingu w systematyczny i racjonalny sposób. Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu zmniejszają inwestycję leasingową netto.

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca stosuje do inwestycji leasingowej netto wymogi w zakresie zaprzestania ujmowania oraz wymogi w zakresie utraty wartości przewidziane w MSSF 9.

Leasing operacyjny

Ujmowanie i wycena

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca ujmuje opłaty leasingowe z leasingów operacyjnych jako dochód metodą liniową.

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca ujmuje w kosztach koszty, łącznie z amortyzacją, poniesione w celu uzyskania dochodów z tytułu leasingu.

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca dodaje początkowe koszty bezpośrednie poniesione w celu uzyskania leasingu operacyjnego do wartości bilansowej bazowego składnika aktywów i ujmuje te koszty jako koszty poniesione w okresie leasingu na tej samej podstawie co dochody z tytułu leasingu.

Przed 1 stycznia 2019 stosowano Politykę Rachunkowości zgodną z MSR 17 „Leasing”

Klasyfikacja umów leasingu

Grupa Santander Bank Polska S.A. kierowała się osądem przy klasyfikacji umów leasingowych jako leasing finansowy lub leasing operacyjny na podstawie analizy treści ekonomicznej transakcji opartej na ocenie, czy wszystkie ryzyka i korzyści wynikające z tytułu posiadania przedmiotu leasingu zostały przeniesione czy nie.

Umowa leasingowa była zaliczana do leasingu finansowego, jeśli następowało przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu. Umowa leasingowa była zaliczana do leasingu operacyjnego, jeżeli nie następowało przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez grupę Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawcę, przedmiot leasingu był ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie następowało przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie był ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego była ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasing finansowy

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu, na mocy których następowało przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu przestawał być ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Ujmowana była natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe były dzielone między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniały warunków umowy leasingu finansowego, były ujmowane jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca

W przypadku umów leasingu, na mocy których następowało przeniesienie zasadniczo na Grupę Santander Bank Polska S.A. całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu był ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie było ujmowane zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe były dzielone między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty z tytułu leasingu finansowego były ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Aktywa trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego były amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak było pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego były amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniały warunków umowy leasingu finansowego, były ujmowane jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Pozostałe składniki sprawozdania z sytuacji finansowej

Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Na dzień klasyfikacji składnika aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do zbycia, Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia taki składnik aktywów w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Ewentualne pomniejszenie wartości bilansowej aktywów przeznaczonych do zbycia na dzień ich początkowej klasyfikacji jak i późniejsze odpisy aktualizujące do poziomu wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Pozostałe należności handlowe i inne należności

Należności handlowe i inne należności z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania należności są ujmowane na moment początkowego ujęcia w wartości nominalnej z uwagi na nieistotny wpływ dyskonta. Należności handlowe i inne należności z terminem płatności do 12 kolejnych miesięcy są ujmowane na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Inne zobowiązania

Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania zobowiązania są ujmowane na moment początkowego ujęcia w wartości nominalnej z uwagi na nieistotny wpływ dyskonta. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług jak i inne zobowiązania wymagalne w terminie 12 kolejnych miesięcy są ujmowane na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy (akcyjny) wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku i przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych.

W kapitale rezerwowym ujmuje się efekt wyceny programu motywacyjnego realizowanego w formie akcji (MSSF 2.53).

Kapitał zapasowy, rezerwowy, fundusz ogólnego ryzyka bankowego oraz premia akcyjna prezentowane są łącznie w ramach kategorii „Pozostałe kapitały”.

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, różnice z wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiących efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych z uwzględnieniem odroczonego podatku dochodowego oraz zyski aktuarialne z przeszacowania rezerwy emerytalnej. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Oprócz kapitału własnego do kapitałów Grupy Santander Bank Polska S.A. zalicza się również udziały niekontrolujące.

Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody łączne skutki okresowej zmiany wartości godziwej odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny zostają wyksięgowane (odwrócone). Całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa lub zmniejsza wartość danego składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Skutki zmian wartości godziwej są wyksięgowywane w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Wynik finansowy netto roku obrotowego stanowi wynik z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowanego obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Działalność powiernicza

Przychody realizowane w ramach świadczenia działalności powierniczej są elementem przychodów prowizyjnych. Korespondujące z nimi aktywa klientów nie są składnikiem aktywów Grupy Santander Bank Polska S.A. i w związku z tym nie są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wyплаты z kapitałów (Dywidendy)

Dywidendy własne za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązań z tytułu dywidendy w ramach pozostałych zobowiązań.

Rezerwy

Rezerwę tworzy się wówczas, gdy na Grupie Santander Bank Polska S.A. ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. W przypadku, gdy kwota ta jest istotna, rezerwa jest szacowana poprzez zdyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o stopę dyskontową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań.

Grupa Santander Bank Polska S.A. tworzy rezerwy na ryzyko zakwestionowania klauzul umownych dla posiadanych portfeli kredytów hipotecznych indeksowanych oraz denominowanych do walut obcych oraz rezerwy z tytułu oczekiwanych zwrotów części prowizji za udzielenie kredytów konsumpcyjnych spłaconych przed terminem.

Rachunek zysków i strat

Wynik z tytułu odsetek

Grupa Santander Bank Polska S.A. prezentuje wartość przychodu odsetkowego rozpoznanego według efektywnej stopy procentowej oraz efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe w odrębnych liniach rachunku zysków i strat – „Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie” oraz „Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody”.

Natomiast przychód odsetkowy rozpoznany od aktywów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych (dotyczy głównie kart kredytowych) jest prezentowany w linii „Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”.

Wynik z tytułu prowizji

Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji, nierozliczane według efektywnej stopy procentowej, ujmują się w sposób odzwierciedlający przekazanie przyrzeczonych dóbr i usług na rzecz klienta w kwocie odzwierciedlającej wynagrodzenie, do którego Grupa Santander Bank Polska S.A. będzie uprawiona w zamian za te dobra i usługi zgodnie z 5-stopniowym modelem ujmowania przychodów.

Grupa dokonuje identyfikacji odrębnych obowiązków do wykonania świadczenia, do których przypisuje cenę transakcyjną. W przypadku, gdy wysokość wynagrodzenia jest zmienna, do ceny transakcyjnej zalicza się część lub całość wynagrodzenia zmiennego w zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi zwrot wcześniej ujętych przychodów. Przychody równe cenie transakcyjnej są ujmowane przy spełnieniu świadczenia lub w trakcie jego spełnienia poprzez przekazanie klientowi przyrzonego dobra lub usługi.

Koszty doprowadzające do zawarcia umowy oraz koszty wykonania umowy Grupa aktywuje, a następnie systematycznie amortyzuje uwzględniając okres przekazywania klientowi dóbr lub usług.

Do istotnych przychodów prowizyjnych Grupa Santander Bank Polska S.A. zalicza:

1. Przychody prowizyjne od kredytów obejmujące wartość pobranych przez Grupę Santander Bank Polska S.A. opłat za wysłane monity, wydane zaświadczenia, windykację, wystawienie gwarancji oraz za zaangażowanie. Większość przychodów tego rodzaju, z uwagi na swój charakter, jest rozpoznawana jednorazowo w wyniku finansowym w momencie wykonania czynności na rzecz klienta. Pozostałe, jak prowizja za wystawienie gwarancji, są rozliczane w czasie przez okres trwania umowy z klientem.
2. Przychody prowizyjne z tytułu kart kredytowych obejmujące prowizje m.in. za wydanie karty, dokonane wypłaty kartą z bankomatów, wydanie nowej karty, przygotowywanie zestawienia operacji dokonywanych kartą czy za uruchomienie dodatkowych usług związanych z kartą kredytową. Zdecydowana większość przychodów jest rozpoznawana w określonym momencie czasu, tj. w chwili wykonania jednorazowej usługi na rzecz klienta. W przypadku uruchomienia usług związanych z kartą kredytową wartość prowizji jest rozpoznawana w czasie.
3. Przychody za zarządzanie aktywami rozpoznawane zgodnie z 5-stopniowym modelem rozpoznawania przychodów w oparciu o wartość zarządzanych aktywów przekazanych Grupie Santander Bank Polska S.A. do zarządzania. Warunki umowne nie przewidują otrzymywania przez Grupę Santander Bank Polska S.A. płatności opłaconych z góry ani dodatkowych premii kalkulowanych po zamknięciu roku obrotowego w oparciu o niezależne od Grupy Santander Bank Polska S.A. czynniki.

Wynik z tytułu działalności bancassurance

Dla wybranych produktów kredytowych, dla których zidentyfikowano powiązanie z produktem ubezpieczeniowym Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje podziału realizowanych przychodów na część ujmowaną w przychodach odsetkowych z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej oraz na część ujmowaną w przychodach prowizyjnych. Grupa Santander Bank Polska S.A. traktuje sprzedawane produkty ubezpieczeniowe, jako powiązane z kredytami w szczególności, gdy oferowany produkt ubezpieczeniowy wpływa na warunki umowne produktu finansowego.

W celu ustalenia, jaka część przychodu stanowi integralną część umowy kredytowej rozpoznawanej jako przychód odsetkowy metodą efektywnej stopy procentowej Grupa Santander Bank Polska S.A. wydziela wartość godziwą oferowanego instrumentu finansowego oraz wartość godziwą usługi pośrednictwa w sprzedaży produktu ubezpieczeniowego dystrybuowanego łącznie z tym instrumentem.

Podział wynagrodzenia pomiędzy część stanowiącą element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego oraz część stanowiącą wynagrodzenie za wykonywane czynności pośrednictwa jest dokonywane w proporcji odpowiednio wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa w stosunku do sumy obu tych wartości.

Część przychodów stanowiących wynagrodzenie za usługę pośrednictwa z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z umową kredytową Grupa Santander Bank Polska S.A. rozpoznaje w przychodach prowizyjnych w momencie naliczenia opłaty z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego.

Grupa Santander Bank Polska S.A. nie rzadziej niż w okresach rocznych przeprowadza weryfikację poprawności przyjętego podziału dla rozpoznawania poszczególnych rodzajów przychodów.

Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy Santander Bank Polska S.A. zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne i są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Grupy Santander Bank Polska S.A. z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach. Rezerwy na odprawy emerytalne są oszacowane na podstawie wyceny metodą aktuarialną. Wycena tych rezerw jest aktualizowana przynajmniej raz w roku.

Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych

W przypadku transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia otrzymane dobra lub usługi i odpowiadający im wzrost w kapitale własnym, bezpośrednio w wartości godziwej otrzymanych dóbr lub usług, chyba że niemożliwe jest wiarygodne oszacowanie ich wartości godziwej. Jeżeli Grupa Santander Bank Polska S.A. nie może wiarygodnie oszacować wartości godziwej otrzymanych dóbr lub usług, określa ich wartość oraz odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych.

Warunki nabycia praw zawarte w warunkach przyznania nie są uwzględniane przy ustalaniu wartości godziwej, z wyjątkiem sytuacji, gdy warunki te są uzależnione od czynników rynkowych. Nierynkowe warunki nabycia praw są uwzględniane poprzez korygowanie liczby praw ujętych w wycenie dla potrzeb pomiaru kosztu usług świadczonych przez pracowników, w ten sposób, że ostatecznie kwota ujęta w rachunku zysków i strat odzwierciedla liczbę akcji, którą nabędą uprawnieni. Koszty związane z płatnościami w formie akcji są odnoszone do kapitałów własnych. W przypadku gdy warunki planu płatności w formie akcji przewidują emisję nowych akcji, wpływy z emisji akcji zwiększają kapitał akcyjny oraz ewentualną nadwyżką kapitału zapasowego w momencie wykonania prawa.

Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych

W transakcjach płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych Grupa Santander Bank Polska S.A. wycenia nabyte dobra lub usługi i zaciągnięte zobowiązanie w wartości godziwej zobowiązania. Do czasu, gdy zobowiązanie zostanie uregulowane, Grupa Santander Bank Polska S.A. na każdy dzień sprawozdawczy, a także na dzień rozliczenia wycenia zobowiązanie w wartości godziwej, a ewentualne zmiany wartości ujmuje w zysku lub stracie danego okresu. Grupa Santander Bank Polska S.A. ujmuje otrzymane usługi oraz zobowiązanie do zapłaty za te usługi w momencie, gdy pracownicy świadczą te usługi. Zobowiązanie wyceniane jest, początkowo, a także na koniec każdego okresu sprawozdawczego, aż do momentu rozliczenia w wartości godziwej praw do wzrostu wartości akcji, ustalonej z zastosowaniem modelu wyceny opcji, biorąc pod uwagę terminy i warunki, na których przyznano prawa do wzrostu wartości akcji oraz zakres, w jakim pracownicy wykonali usługi do tego dnia.

Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja obejmuje zyski i straty wynikające ze zmian w wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Przychody i koszty odsetkowe od tych instrumentów dłużnych są uwzględniane w wyniku odsetkowym.

Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy zaliczane są do rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw akcjonariuszy/udziałowców do ich otrzymania pod warunkiem, że korzyści finansowe wpłyną do Grupy Santander Bank Polska S.A. i kwota przychodu może być wiarygodnie zmierzona.

Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć

Wynik na sprzedaży akcji i udziałów w podmiotach zależnych ustalany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów netto jednostki zależnej skorygowaną o nieodpisaną część wartości firmy, a uzyskaną za nie ceną sprzedaży.

Wynik na sprzedaży podmiotów stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć ustalany jest jako różnica między wartością aktywa a uzyskaną ceną sprzedaży.

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

Wynik na pozostałych instrumentach sprzedaży obejmuje:

- zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów kapitałowych oraz instrumentów dłużnych zaklasyfikowanych do portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz
- zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających, w tym nieefektywną część rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Grupa Santander Bank Polska S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej oraz rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Szczegółowe informacje na ten temat zostały zawarte w nocie nr 43 „Rachunkowość zabezpieczeń”.

Pozostałe przychody operacyjne i pozostałe koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów operacyjnych i pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody operacyjne niezwiązane bezpośrednio z działalnością statutową Grupy Santander Bank Polska S.A. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania, kary i grzywny.

Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych

W pozycji „Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności” prezentowane są utworzone i rozwiązane odpisy aktualizujące pozycję bilansowe i pozabilansowe oraz wynik na sprzedaży należności kredytowych.

Wynik na sprzedaży należności kredytowych ustalany jest w momencie wyłączenia należności kredytowych z ksiąg rachunkowych w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową a kwotą otrzymanej zapłaty.

Koszty pracownicze i koszty działania

W pozycji „Koszty pracownicze” prezentowane są koszty:

- wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych (w tym z tytułu składek na świadczenia emerytalno – rentowe),
- rezerw z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych,
- rezerw emerytalno-rentowych,
- rezerw z tytułu premii,
- programu zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, którego część ujmowana jest jako zobowiązanie z tytułu płatności na bazie akcji rozliczonych w środkach pieniężnych zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji” oraz
- koszty szkoleń pracowników i innych świadczeń płacowych i pozapłacowych na rzecz pracowników.

W pozycji „Koszty działania” prezentuje się min koszty:

- utrzymania i wynajmu majątku trwałego,
- obsługi informatycznej i telekomunikacyjnej,
- działalności administracyjnej,
- promocji i reklamy,
- ochrony mienia
- leasingu krótkoterminowego i aktywów o niskiej wartości
- opłaty ponoszone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych
- podatki i opłaty (podatek od nieruchomości, wpłaty dokonywane na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, opłaty komunalne i administracyjne, opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów),
- ubezpieczeń,
- koszty remontów nieklasyfikujących się jako ulepszenie środka trwałego.

Podatek od instytucji finansowych

Podstawę opodatkowania podatku od niektórych instytucji finansowych wprowadzonego ustawą obowiązującą od 1.02.2016 r. stanowi nadwyżka sumy aktywów podmiotu ponad 4 miliardy PLN w przypadku banków wynikająca z zestawienia obrotów i sald na koniec każdego miesiąca. Banki są uprawnione do pomniejszenia podstawy opodatkowania m.in. o wartość funduszy własnych, a także wartość skarbowych papierów wartościowych. Dodatkowo banki obniżają podstawę opodatkowania o wartość aktywów nabytych od NBP, stanowiących zabezpieczenie kredytu refinansowego udzielonego przez NBP. Stawka podatku dla wszystkich podatników wynosi 0,0366% miesięcznie, a podatek jest płacony miesięcznie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy.

Wartość obciążenia podatkiem od instytucji finansowych prezentowana jest przez Grupę Santander Bank Polska S.A. w pozycji „Podatek od instytucji finansowych” odrębnie od obciążenia wynikającego z podatku dochodowego.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek dochodowy jest wykazywany w rachunku zysków i strat z wyjątkiem pozycji, które ujęto w kapitale własnym.

Podatek bieżący jest to kwota podatku podlegającego zapłacie od dochodu do opodatkowania za dany rok z zastosowaniem stawek podatkowych, które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego oraz uwzględniając wszelkie korekty podatku podlegającego zapłacie dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową. Powstają z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością wynikającą ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Grupa Santander Bank Polska S.A. obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wartości możliwej do zrealizowania - to jest w zakresie, w jakim jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Odroczone i bieżące aktywa i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego kompensuje się tylko wtedy, gdy dotyczą tego samego tytułu rozliczeń podatkowych oraz gdy istnieje ważny tytuł prawny i intencja dokonania rozliczenia w kwocie netto albo realizacji składnika aktywów i wykonania zobowiązania jednocześnie.

3. Sprawozdawczość według segmentów działalności

Prezentacja informacji o segmentach działalności Grupy Santander Bank Polska S.A. oparta jest o model informacji zarządczej służący do przygotowywania sprawozdań dla Zarządu Banku wykorzystywanych do oceny osiągniętych wyników oraz alokacji zasobów. Działalność operacyjną Grupy Santander Bank Polska S.A. podzielono na pięć segmentów działalności: Segment Bankowości Detalicznej, Segment Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej, Segment Bankowości Inwestycyjnej i Korporacyjnej (w 2 kwartale 2018 r. zmianie uległa nazwa segmentu biznesowego Globalna Bankowość Korporacyjna na Bankowość Inwestycyjna i Korporacyjna, kryteria definiujące przynależność do tego segmentu pozostały bez zmian), Segment ALM (Zarządzanie Aktywami i Zobowiązaniami) i Operacji Centralnych oraz Segment Santander Consumer. Zostały one wyłonione na podstawie identyfikacji klientów i produktów.

Głównym elementem oceny segmentów działalności przez Zarząd Banku jest zysk przed opodatkowaniem.

Dochody i koszty przypisane do segmentu osiągane są ze sprzedaży i obsługi klientów oraz produktów w danym segmencie, zgodnie z zasadami przedstawionymi poniżej. Wykazywane są one w rachunku zysków i strat Grupy i dają się przyporządkować do danego segmentu w sposób bezpośredni lub w oparciu o racjonalne przesłanki.

Wynik z tytułu odsetek w podziale na segmenty działalności Grupy Santander Bank Polska S.A. jest oceniany przez Zarząd Banku w postaci netto z uwzględnieniem kosztu wewnętrznego transferu funduszy oraz bez podziału na przychody i koszty odsetkowe.

Rozliczenia pomiędzy segmentami dotyczą wynagrodzeń za świadczone usługi i obejmują:

- sprzedaż i/lub obsługę klientów danego segmentu w kanałach sprzedaży/obsługi będących w posiadaniu innego segmentu;
- współdzielenie przychodów i kosztów z transakcji realizowanych z danym klientem, gdzie segment realizujący transakcje nie jest jednocześnie właścicielem biznesowym relacji z danym klientem;
- współdzielenie przychodów i kosztów związanych z realizacją wspólnych przedsięwzięć.

Alokacje przychodów i kosztów regulują wzajemne uzgodnienia pomiędzy segmentami, opierające się o jednostkowe stawki za poszczególne usługi bądź umowy dotyczące podziału łącznych przychodów i/lub kosztów.

Aktywa i Zobowiązania segmentu wykorzystywane są w jego działalności operacyjnej i dają się przyporządkować do segmentu bezpośrednio lub na zasadzie alokacji.

Grupa Kapitałowa Santander Bank Polska S.A. koncentruje swoją działalność na rynku krajowym.

W 2019 roku dokonano:

- resegmentacji klientów pomiędzy segmentami biznesowymi; Raz w roku Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonuje resegmentacji / migracji klientów między segmentami działalności wynikającej z faktu, iż dany klient zaczyna spełniać kryteria przypisania do innego segmentu działalności niż kryteria segmentu, który dotychczas był właścicielem biznesowym relacji z danym klientem. Taka zmiana ma zapewnić najwyższą jakość obsługi dostosowaną do indywidualnych potrzeb lub skali działalności klienta.

Dane porównywalne zostały odpowiednio dostosowane.

W dniu 9.11.2018 r. nastąpiło nabycie zorganizowanej części Deutsche Bank Polska S.A. Wyniki, aktywa oraz zobowiązania klientów nabytej zorganizowanej części Deutsche Bank Polska S.A. zostały zaprezentowane w Segmencie Bankowości Detalicznej oraz Segmencie Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej, zgodnie z zasadami segmentacji oraz identyfikacji dochodów i kosztów w Grupie Santander Bank Polska S.A. Zysk na nabyciu zorganizowanej części Deutsche Bank Polska, a także koszty związane z przejęciem zostały zaprezentowane w segmencie ALM i Operacji Centralnych. W I połowie 2019 roku dokonano korekty finalnego rozliczenia transakcji nabycia, w związku z czym wstępne rozliczenie z 31.12.2018 zostało dostosowane i odpowiednio przekształcone w nocie 52.

Dodatkowo, dostosowano dane porównawcze w związku z dokonanymi w tym sprawozdaniu finansowym korektami błędów poprzednich okresów:

- Zmiana sposobu ujęcia wybranych transakcji kupna i sprzedaży na transakcje z przyrzeczeniem odkupu została odzwierciedlona w Segmencie Bankowości Inwestycyjnej i Korporacyjnej w liniach: „Pozostałe aktywa” oraz „Pozostałe zobowiązania i kapitały”.
- Korekta zysków zatrzymanych z tytułu naliczenia kwoty dodatkowej płatności podatku od instytucji finansowych za lata 2016-2018 oraz zobowiązanie z tego tytułu zostały uwzględnione w Segmencie ALM i Operacji Centralnych w linii „Pozostałe zobowiązania i kapitały”.
- Kwota korekty za 2018 rok została również odzwierciedlona w Skonsolidowanym rachunku zysków i strat w Segmencie ALM i Operacji Centralnych w linii „Podatek od instytucji finansowych”.

Wszystkie powyższe zmiany zostały szczegółowo opisane w nocie 2.4 niniejszego Sprawozdania Finansowego.

Efekt zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku działającej pod nazwą Centrum Usług Inwestycyjnych został odzwierciedlony w Segmencie ALM i Operacji Centralnych (szczegóły dotyczące tej transakcji zostały opisane w nocie nr 51 niniejszego Sprawozdania Finansowego).

W części dotyczącej Santander Bank Polska rezerwy na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych zostały zaprezentowane w segmencie ALM i Operacji Centralnych, a rezerwy na ryzyko prawne związane ze zwrotami części prowizji za udzielenie kredytów konsumpcyjnych spłaconych przed terminem zostały zaprezentowane w segmencie Bankowości Detalicznej. Natomiast w części dotyczącej Santander Consumer Bank rezerwy na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych oraz na zwroty części prowizji za udzielenie kredytów konsumpcyjnych spłaconych przed terminem zostały zaprezentowane w segmencie Santander Consumer Bank. Więcej szczegółów dotyczących powyższych rezerw zostało opisane w nocie 46.

Zasady identyfikacji dochodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na potrzeby raportowania segmentowego są zgodne z polityką rachunkowości stosowaną w Grupie Santander Bank Polska S.A.

Segment Bankowości Detalicznej

Przychody segmentu Bankowości Detalicznej pochodzą ze sprzedaży produktów i usług adresowanych do klientów indywidualnych Banku, jak również małych przedsiębiorstw. W ramach oferty skierowanej do klientów tego segmentu wyróżnić można: szeroką gamę produktów oszczędnościowych, kredyty hipoteczne i konsumenckie, karty kredytowe i debetowe, produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjne, usługi rozliczeniowe, usługi maklerskie, zasilania telefonów GSM, płatności zagraniczne i Western Union oraz usługi dla klientów zamożnych. Dla małych przedsiębiorstw segment świadczy między innymi usługi w zakresie udzielania kredytów, przyjmowania depozytów oraz usługi z zakresu zarządzania gotówką, leasingu, faktoringu, akredytyw i gwarancji. Segment Bankowości Detalicznej uzyskuje również dochody oferując usługi zarządzania na zlecenie aktywami Klientów w ramach funduszy inwestycyjnych i portfeli indywidualnych.

Segment Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej

W ramach segmentu Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej Grupa uzyskuje dochody z produktów i usług skierowanych do przedsiębiorstw gospodarczych, samorządów i sektora publicznego, w tym także dla średnich przedsiębiorstw. Poza usługami bankowymi związanymi z transakcjami, kredytowaniem i pozyskiwaniem depozytów, segment świadczy również usługi z zakresu zarządzania gotówką, leasingu, faktoringu, akredytyw i gwarancji. Segment zajmuje się także realizacją usług na rzecz klientów innych banków i instytucji finansowych w oparciu o umowy zawarte z tymi instytucjami.

Segment Bankowości Inwestycyjnej i Korporacyjnej

W ramach segmentu Bankowości Inwestycyjnej i Korporacyjnej Grupa uzyskuje dochody z usług i produktów skierowanych do największych międzynarodowych i polskich korporacji, obejmujące:

- bankowość transakcyjną, w ramach której oferowane są takie produkty jak: zarządzanie gotówką, depozyty, leasing, faktoring, akredytywy, gwarancje, kredytowanie bilateralne i produkty w obsłudze handlu zagranicznego;
- kredytowanie, w tym finansowanie projektów, kredyty konsorcjalne oraz programy emisji obligacji;
- produkty mające na celu zarządzanie ryzykiem kursowym i stopy procentowej oferowane wszystkim klientom Banku (segment alokuje przychody związane z tą działalnością do pozostałych segmentów, przy czym poziom alokacji może się zmieniać w poszczególnych latach);
- usługi organizowania i finansowania emisji papierów wartościowych, doradztwo finansowe oraz usługi brokerskie dla instytucji finansowych.

Segment generuje także dochody w związku z zajmowaniem pozycji na rynku międzybankowym w ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej i walutowym.

Segment ALM i Operacji Centralnych

Segment obejmuje operacje centralne takie jak finansowanie działalności pozostałych segmentów Grupy, w tym zarządzanie płynnością oraz ryzykiem stopy procentowej i kursowym. Obejmuje również zarządzanie strategicznymi inwestycjami Banku oraz transakcje, z których przychód i/lub koszty nie mogą być bezpośrednio lub w oparciu o racjonalne przesłanki przyporządkowane do danego segmentu.

Segment Santander Consumer

Segment ten obejmuje działalność Grupy Santander Consumer. Działalność tego segmentu skupia się na sprzedaży produktów i usług adresowanych zarówno do klientów indywidualnych, jak i podmiotów gospodarczych. W ramach oferty tego segmentu dominują produkty kredytowe tj. kredyty samochodowe, karty kredytowe, pożyczki gotówkowe, kredyty ratalne oraz leasing. Ponadto, segment Santander Consumer obejmuje lokaty terminowe oraz produkty ubezpieczeniowe (przede wszystkim powiązane z produktami kredytowymi).

Skonsolidowany rachunek zysków i strat w podziale na segmenty

	Segment Bankowość Detaliczna *	Segment Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Segment Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
01.01.2019-31.12.2019						
Wynik z tytułu odsetek	3 241 162	828 099	294 915	638 504	1 577 489	6 580 169
w tym transakcje wewnętrzne	(1 839)	(2 652)	4 500	3 842	(3 851)	-
Wynik z tytułu prowizji	1 322 015	435 923	226 096	10 733	133 405	2 128 172
w tym transakcje wewnętrzne	139 764	93 843	(234 115)	3 473	(2 965)	-
Pozostałe przychody	72 370	68 514	105 961	354 538	75 557	676 940
w tym transakcje wewnętrzne	11 966	52 272	(57 799)	792	(7 231)	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	1 437	97 760	24	99 221
Koszty operacyjne	(1 962 295)	(448 708)	(247 921)	(492 407)	(709 205)	(3 860 536)
w tym transakcje wewnętrzne	-	-	-	3 380	(3 380)	-
Amortyzacja	(346 625)	(56 830)	(24 662)	(122 759)	(77 299)	(628 175)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(819 616)	(93 090)	24 012	(30 584)	(300 075)	(1 219 353)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	67 192	-	67 192
Podatek od instytucji finansowych	-	-	-	(554 368)	(44 666)	(599 034)
Zysk przed opodatkowaniem	1 507 011	733 908	379 838	(31 391)	655 230	3 244 596
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego						(800 488)
Skonsolidowany zysk za okres						2 444 108
w tym:						
Zysk należny akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A.						2 138 347
Zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli						305 761

* Obejmuje klientów indywidualnych, małe przedsiębiorstwa oraz Wealth Management (bankowość prywatna i Santander TFI S.A.)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na segmenty

	Segment Bankowość Detaliczna *	Segment Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Segment Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
31.12.2019						
Należności od klientów	78 208 112	34 254 589	13 344 900	-	17 595 028	143 402 629
Inwestycje w podmioty stowarzyszone	-	-	-	903 113	-	903 113
Pozostałe aktywa	9 043 731	2 129 037	3 090 601	46 644 869	4 262 186	65 170 424
Aktywa razem	87 251 843	36 383 626	16 435 501	47 547 982	21 857 214	209 476 166
Zobowiązania wobec klientów	101 216 177	28 431 955	12 169 521	4 263 340	10 399 350	156 480 343
Pozostałe zobowiązania i kapitały	6 145 409	4 385 856	5 424 516	25 582 178	11 457 864	52 995 823
Zobowiązania i kapitały razem	107 361 586	32 817 811	17 594 037	29 845 518	21 857 214	209 476 166

* Obejmuje klientów indywidualnych, małe przedsiębiorstwa oraz Wealth Management (bankowość prywatna i Santander TFI S.A.)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat w podziale na segmenty

	Segment Bankowość Detaliczna *	Segment Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Segment Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
01.01.2018-31.12.2018						
Wynik z tytułu odsetek	2 647 236	677 958	227 795	669 010	1 520 406	5 742 405
w tym transakcje wewnętrzne	(1 026)	(4 335)	5 505	1 342	(1 486)	-
Wynik z tytułu prowizji	1 315 924	401 532	210 168	788	129 390	2 057 802
w tym transakcje wewnętrzne	123 276	86 393	(206 775)	422	(3 316)	-
Pozostałe przychody	50 484	43 221	112 684	568 878	39 824	815 091
w tym transakcje wewnętrzne	13 459	36 291	(46 115)	12 937	(16 572)	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	1 127	98 963	26	100 116
Koszty operacyjne	(1 951 740)	(409 920)	(228 872)	(273 355)	(571 612)	(3 435 499)
w tym transakcje wewnętrzne	-	-	-	3 617	(3 617)	-
Amortyzacja	(213 392)	(38 036)	(15 239)	(23 958)	(42 845)	(333 470)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(612 531)	(158 529)	(21 546)	(20 938)	(271 524)	(1 085 068)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	62 667	-	62 667
Podatek od instytucji finansowych	-	-	-	(460 499)	(39 261)	(499 760)
Zysk przed opodatkowaniem	1 235 981	516 226	286 117	621 556	764 404	3 424 284
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego						(727 139)
Skonsolidowany zysk za okres						2 697 145
w tym:						
Zysk należny akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A.						2 363 354
Zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli						333 791

* Obejmuje klientów indywidualnych, małe przedsiębiorstwa oraz Wealth Management (bankowość prywatna i Santander TFI S.A.)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na segmenty

	Segment Bankowość Detaliczna *	Segment Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Segment Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
31.12.2018						
Należności od klientów	71 976 209	35 749 032	13 954 107	-	15 781 030	137 460 378
Inwestycje w podmioty stowarzyszone	-	-	-	891 952	-	891 952
Pozostałe aktywa	9 085 642	2 424 584	11 161 895	41 567 165	4 064 687	68 303 973
Aktywa razem	81 061 851	38 173 616	25 116 002	42 459 117	19 845 717	206 656 303
Zobowiązania wobec klientów	95 030 447	28 054 285	11 962 221	5 694 541	8 875 164	149 616 658
Pozostałe zobowiązania i kapitały	5 937 846	4 583 633	13 819 470	21 728 143	10 970 553	57 039 645
Zobowiązania i kapitały razem	100 968 293	32 637 918	25 781 691	27 422 684	19 845 717	206 656 303

* Obejmują klientów indywidualnych, małe przedsiębiorstwa oraz Wealth Management (bankowość prywatna i Santander TFI S.A.)

4. Zarządzanie ryzykiem

Grupa Santander Bank Polska S.A. jest narażona na szereg ryzyk związanych z bieżącą działalnością. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż Grupa powiększając wartość dla akcjonariuszy będzie podejmować ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany. Ryzyko oznacza możliwość zaistnienia zdarzeń, które będą miały wpływ na realizację założonych przez Grupę celów strategicznych.

Polityki zarządzania ryzykiem są opracowywane w celu identyfikacji i pomiaru podejmowanego ryzyka, określenia najkorzystniejszego zwrotu przy zaakceptowanym poziomie ryzyka (risk-reward), a także dla regularnego ustalania i weryfikowania odpowiednich limitów ograniczających skalę narażenia na ryzyko. Grupa Santander Bank Polska S.A. na bieżąco modyfikuje i rozwija metody zarządzania ryzykiem, uwzględniając zmiany w profilu ryzyka Grupy, otoczeniu gospodarczym, wymogi regulacyjne i najlepsze praktyki rynkowe.

Zarząd i Rada Nadzorcza wytycza kierunek działań oraz aktywnie wspiera strategię zarządzania ryzykiem. Przejawia się to poprzez akceptację kluczowych polityk w zakresie zarządzania ryzykiem, udział Członków Zarządu w komitetach wspierających zarządzanie ryzykiem, przeglądy i akceptację ryzyk oraz raportów dotyczących poziomu ryzyk.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem. Rada akceptuje strategię, kluczowe polityki zarządzania ryzykiem, wielkość akceptowalnego poziomu ryzyka oraz monitoruje poziom wykorzystania limitów wewnętrznych w odniesieniu do bieżącej strategii biznesowej i otoczenia makroekonomicznego. Prowadzi przeglądy głównych obszarów ryzyka, trybu identyfikacji zagrożeń oraz procesu ustalania i monitorowania działań naprawczych. Rada ocenia czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad prowadzoną działalnością są skuteczne i zgodne z polityką Rady, z uwzględnieniem oceny systemu zarządzania ryzykiem.

Komitet Audytu i Zapewniania Zgodności Rady Nadzorczej wspiera Radę w wypełnianiu obowiązków nadzorczych. Komitet przeprowadza coroczne przeglądy wewnętrznych mechanizmów kontroli finansowej Grupy, przyjmuje raporty niezależnej jednostki audytu wewnętrznego oraz jednostki zapewnienia zgodności. Komitet otrzymuje regularne kwartalne raporty dotyczące stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych i na ich podstawie ocenia jakość podejmowanych działań. Komitet Audytu ocenia efektywność systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem. Ponadto, do zadań Komitetu należy monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, informowanie Rady o wynikach badania, dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej. Ponadto, rolą Komitetu jest opracowywanie polityki i procedury wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz przedkładanie Radzie rekomendacji dot. wyboru, ponownego wyboru i odwołania Audytora Zewnętrznego, rekomendowanie Radzie wynagrodzenia Audytora Zewnętrznego.

Komitet ds. Ryzyka wspiera rolę Rady Nadzorczej w ocenie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem oraz środków jakie zostały przyjęte i zaplanowane w celu zapewnienia efektywnego zarządzania znaczącymi ryzykami Grupy.

Ponadto, w Banku Radę Nadzorczą wspiera również **Komitet Wynagrodzeń** oraz **Komitet Nominacji**, jednakże poza strukturami obszaru zarządzania ryzykiem.

Zarząd odpowiada za skuteczność zarządzania ryzykiem. W szczególności wprowadza strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka, podział zadań zapewniający niezależność funkcji pomiaru i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej, odpowiada za wprowadzenie i aktualizację pisemnych strategii w zakresie zarządzania ryzykiem, a także za przejrzystość działań. Dokonuje przeglądu wyników finansowych Grupy. Zarząd powołał szereg Komitetów bezpośrednio odpowiedzialnych za rozwijanie metod zarządzania ryzykiem i monitorowanie poziomu ryzyka w określonych obszarach.

Zarząd wypełnia funkcję zarządzania ryzykiem, działając również w ramach swoich komitetów: Komitetu Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Kontroli Ryzyka.

Komitet Zarządzania Ryzykiem ratyfikuje najistotniejsze decyzje kredytowe (powyżej określonych progów) zatwierdza roczne limity na transakcje związane z obrotem papierami wartościowymi i zarządzaniem aktywami i pasywami oraz akceptuje plan modeli oceny ryzyka.

Komitet Kontroli Ryzyka monitoruje poziom ryzyka w różnych obszarach działalności Banku oraz nadzoruje działalność komitetów zarządzania ryzykiem niższego szczebla, powołanych przez Zarząd Banku. Komitety te - działając w obrębie wyznaczonych przez Zarząd kompetencji - bezpośrednio odpowiadają za rozwijanie metod zarządzania ryzykiem i monitorowanie poziomu ryzyka w określonych obszarach.

Komitet Kontroli Ryzyka nadzoruje działalność poniższych komitetów działających w obszarze zarządzania ryzykiem:

Forum Zarządzania Ryzykiem, komitet wyposażony w kompetencje do zatwierdzania i nadzoru nad polityką, metodologią pomiaru ryzyka oraz monitorowania poziomu ryzyka w zakresie ryzyka kredytowego, ryzyka modeli, ryzyka rynkowego na księdze bankowej, ryzyka rynkowego na księdze handlowej, ryzyka strukturalnego bilansu oraz ryzyka płynności. Forum działa w ramach 3 paneli kompetencyjnych:

- **Panel Ryzyka Kredytowego;**
- **Panel Ryzyka Rynkowego i Inwestycyjnego;**
- **Panel Modeli i Metodologii.**

Komitet Kredytowy podejmuje decyzje kredytowe zgodnie z obowiązującymi poziomami kompetencji kredytowych.

Komitet Rezerw podejmuje decyzje w zakresie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w podejściu indywidualnym i portfelowym na ekspozycje kredytowe, jak również z tytułu innych instrumentów finansowych i aktywów oraz rezerw z tytułu ryzyka prawnego, a także monitoruje poziom odpisów, przegląda i weryfikuje adekwatność parametrów stosowanych do wyznaczania kwoty utraty wartości w podejściu portfelowym i indywidualnym dla Grupy Santander Bank Polska S.A., z wyłączeniem Santander Consumer Banku.

Komitet Zarządzania Informacją zajmuje się jakością i organizacją danych nie tylko z zakresu zarządzania ryzykiem, ale również w pozostałych obszarach Banku.

Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) monitoruje poziom oraz wyznacza kierunek działań strategicznych z zakresu ryzyka operacyjnego w Grupie Santander Bank Polska S.A., m.in. w obszarze ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji i zapobiegania przestępstwom.

Komitet ALCO sprawuje nadzór nad działalnością na portfelu bankowym, podejmuje decyzje w zakresie zarządzania płynnością i ryzykiem stopy procentowej na księdze bankowej, oraz odpowiada za finansowanie i zarządzania bilansem, w tym politykę cenową.

Komitet Kapitałowy odpowiada za zarządzanie kapitałem, w tym w szczególności za proces ICAAP.

Komitet ds. Ujawnień weryfikuje publikowane informacje finansowe Grupy Santander Bank Polska S.A. pod kątem zgodności z wymogami prawnymi i regulacyjnymi.

Komitet Marketingu i Monitoringu Produktów zatwierdza nowe produkty i usługi do wprowadzenia na rynek z uwzględnieniem analizy ryzyka reputacji.

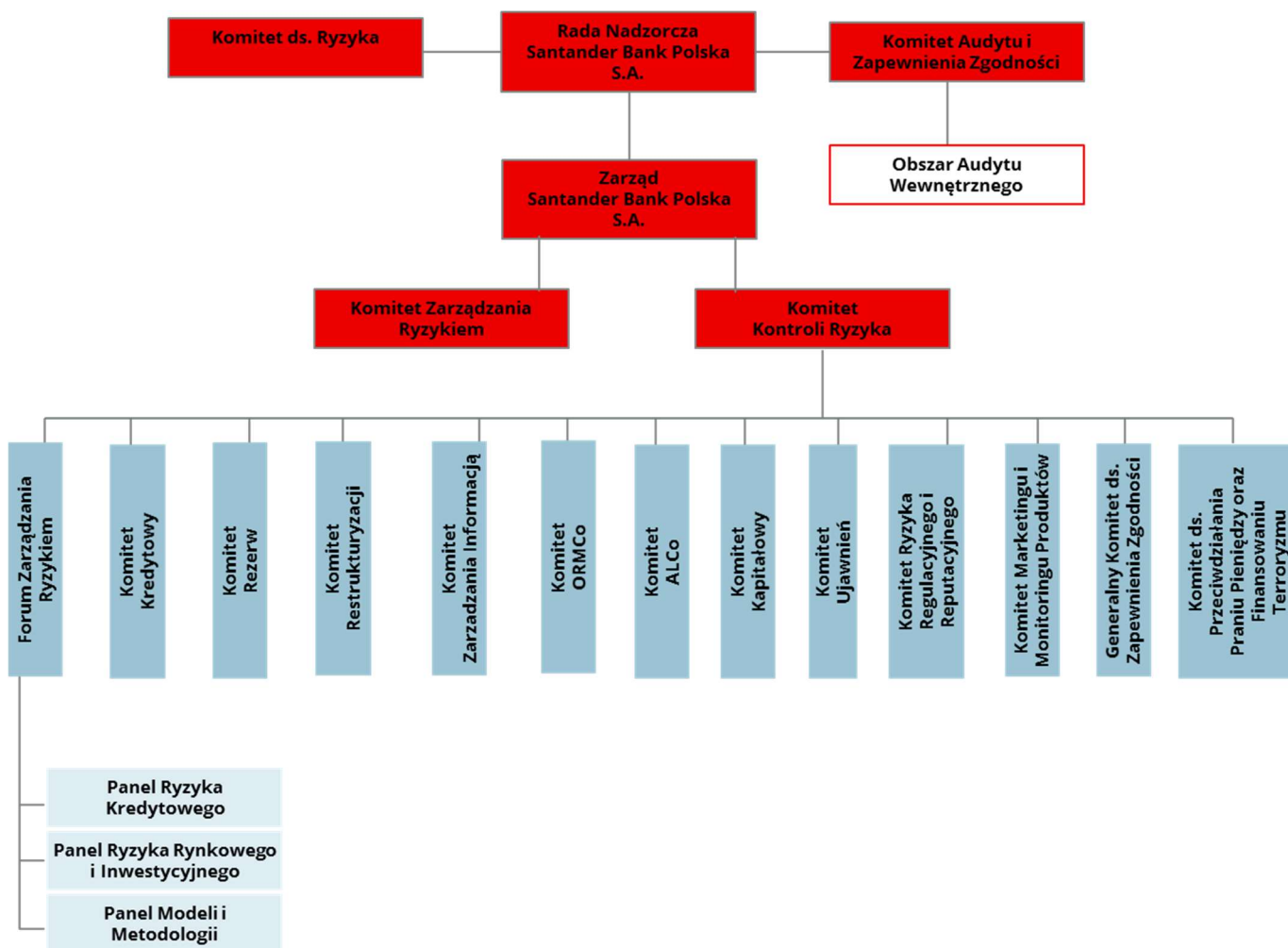
Generalny Komitet ds. Zapewnienia Zgodności odpowiada za wyznaczanie standardów w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz kodeksów postępowania przyjętych w Grupie.

Komitet Ryzyka Regulacyjnego i Reputacyjnego odpowiada za monitorowanie i podejmowanie decyzji w sprawach dotyczących zgodności Grupy z przepisami prawa, wytycznymi regulatorów oraz przyjętymi standardami rynkowymi/branżowymi dotyczącymi prowadzonej działalności.

Komitet ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy oraz Finansowaniu Terroryzmu zatwierdza politykę Banku w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz akceptuje i monitoruje działania Grupy podejmowane w tym zakresie.

Komitet Restrukturyzacji podejmuje decyzje w zakresie klientów korporacyjnych z trudnościami finansowymi, m.in. w zakresie strategii wobec klienta, jak również umorzenia i sprzedaży wierzytelności zgodnie z obowiązującymi poziomami kompetencji kredytowych.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę ładu korporacyjnego w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w ramach profilu ryzyka, wynikającego z przyjętego ogólnego poziomu akceptacji ryzyka.

W Grupie Santander Bank Polska S.A. poziom akceptowalnego ryzyka został wyrażony w postaci zdefiniowanych i skwantyfikowanych limitów i zapisany w postaci „Deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka”, zatwierdzonej przez Zarząd i zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą. Na podstawie tych limitów wyznaczane są limity obserwacyjne oraz konstruowane są polityki zarządzania ryzykiem.

Grupa nieustannie analizuje ryzyka, na jakie jest narażona w swojej działalności, identyfikując ich źródła, tworząc odpowiednie mechanizmy zarządzania ryzykami, obejmujące m.in. ich pomiar, kontrolę, ograniczanie i raportowanie. Wśród ryzyk o największym znaczeniu można wymienić:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko rynkowe na księdze bankowej i księdze handlowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko braku zgodności.

Szczegółowe zasady, role i odpowiedzialności jednostek Grupy zostały opisane w odpowiednich politykach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Grupa Santander Bank Polska S.A. szczególnie dba o spójność procesów zarządzania ryzykiem na poziomie całej Grupy Kapitałowej, co pozwala na adekwatne kontrolowanie skali narażenia na ryzyko. Spółki zależne wdrażają polityki i procedury zarządzania ryzykiem odzwierciedlające zasady przyjęte przez Grupę Santander Bank Polska S.A.

Bank, w granicach i na zasadach wynikających z obowiązującego prawa, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Santander Consumer Bank S.A., kierując się przy tym regułami odnoszącymi się do nadzorowania spółek zależnych wchodzących w skład Grupy Santander Bank Polska. Przedstawicielami Banku w Radzie Nadzorczej Santander Consumer Bank S.A. są: Członek Zarządu Banku zarządzający Pionem Zarządzania Ryzykiem oraz Członek Zarządu Banku zarządzający Pionem Bankowości Detalicznej. Odpowiadają oni – razem z Radą Nadzorczą SCB – za sprawowanie nadzoru nad Santander Consumer Bank S.A. oraz prowadzenie działalności spółki w oparciu o przyjęte plany oraz zgodnie z procedurami zapewniającymi bezpieczeństwo. Bank monitoruje profil i poziom ryzyka Santander Consumer Bank S.A. za pośrednictwem komitetów zarządzania ryzykiem Santander Bank Polska S.A.

Ryzyko kredytowe

Działalność kredytowa Grupy Santander Bank Polska S.A. koncentruje się na wzroście portfela kredytowego przy zagwarantowaniu jego wysokiej jakości, dobrej rentowności oraz satysfakcji klienta.

Działalność kredytowa obejmuje wszystkie produkty obciążone ryzykiem kredytowym, udzielane przez Bank oraz przez spółki zależne prowadzące działalność w zakresie leasingu i faktoringu (nazywane dalej kredytami).

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty w wyniku niespłacenia w terminie przez dłużnika zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami i innymi opłatami. Ryzyko kredytowe przejawia się także w postaci spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych, będącego następstwem pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika. Pomiar ryzyka kredytowego opiera się na oszacowaniu wielkości aktywów kredytowych ważonych ryzykiem, przy czym stosowane wagi ryzyka uwzględniają zarówno prawdopodobieństwo zaniechania spłat, jak i wielkość możliwej do poniesienia straty w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez kredytobiorcę.

Ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z działalności kredytowej w segmencie detalicznym, segmencie MŚP, segmencie biznesowym i korporacyjnym oraz na rynku międzybankowym. Jest ono zarządzane w ramach polityki ustalonej przez Zarząd na bazie przyjętych procedur kredytowych oraz poprzez system limitów kompetencyjnych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej. Stosowany przez Grupę wewnętrzny system monitoringu oraz klasyfikacji kredytów umożliwia wczesne wykrywanie sytuacji grożących pogorszeniem jakości portfela kredytowego. Ponadto Grupa szeroko stosuje narzędzia ograniczania ryzyka kredytowego w postaci zabezpieczeń (finansowych i rzeczowych) oraz szczególnych warunków umownych i klauzul, czyli tzw. covenants.

Grupa rozwija i udoskonala oparte na ryzyku metody wyceny kredytów, alokacji kapitału oraz pomiaru efektywności. Dla wszystkich portfeli kredytowych używane są modele wyceny ryzyka.

Grupa również stale przegląda procesy i procedury pomiaru, monitorowania i zarządzania ryzykiem portfela kredytowego Banku dostosowując je do nowelizowanych wymogów nadzorczych, w tym szczególnie do Rekomendacji KNF i EBA.

W 2019 r. Grupa wnikliwie analizowała rozwój sytuacji na rynku makroekonomicznym, jak również monitorowała ekspozycję kredytową w poszczególnych segmentach klientów i branżach gospodarki w celu zapewnienia odpowiedniej i szybkiej reakcji oraz adekwatnego dostosowania parametrów polityki kredytowej.

Rok 2019 był pod tym względem dość stabilny, a wprowadzane zmiany modyfikowały politykę w sposób umiarkowany przede wszystkim optymalizując i uspołniając istniejące elementy procesu kredytowego jak również odzwierciedlając zmiany wynikające z wchodzących nowych regulacji. W trakcie 2019 roku nie dokonano istotnych zmian w procesach klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych, ponad te związane z procesem bieżącego monitoringu i kalibracji parametrów.

W 2019 roku Grupa kontynuowała prace nad modyfikacją polityki kredytowej w segmencie detalicznym i MŚP po przejściu portfela Deutsche Bank Polska S.A., prace zakończono w I półroczu. Równocześnie Bank kontynuował prace nad przebudową procesów kredytowych dla poszczególnych segmentów przede wszystkim z perspektywy wzrostu ich efektywności przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii.

W 2019 r. Grupa w dalszym ciągu usprawniała narzędzia monitoringu ekspozycji kredytowych w celu szybszej identyfikacji potencjalnych zagrożeń zarówno na poziomie portfelowym jak i pojedynczych ekspozycji. Równocześnie modyfikowano strategię działań monitoringowych koncentrując się na wczesnych działaniach ograniczających skutki potencjalnej materializacji ryzyka. 2019 był pierwszym rokiem funkcjonowania w segmencie biznesowym i korporacyjnym nowego, zintegrowanego systemu wczesnego ostrzegania pozwalającego na wczesną identyfikację wzrostu ryzyka.

W 2019 r. jednym z priorytetów był ścisły monitoring portfela walutowych kredytów mieszkaniowych. W odpowiedzi na liczne zmiany legislacyjne Grupa przeprowadzała analizy oraz uczestniczyła aktywnie w procesach konsultacyjnych. Grupa ze szczególną uwagą monitoruje ryzyko kredytowe na tych portfelach, również z perspektywy orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zgodnie z informacją zaprezentowaną w Nocie 46.

Forum Zarządzania Ryzykiem

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym w Grupie Santander Bank Polska S.A. sprawuje Panel Ryzyka Kredytowego (PRK) działający w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem. Głównym obszarem odpowiedzialności PRK jest tworzenie i zatwierdzanie najlepszych praktyk branżowych, analiz sektorowych, polityk kredytowych oraz wdrażanie systemów klasyfikacji i wyceny ryzyka zmierzających do zapewnienia zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego. Dopasowując funkcjonowanie procesów zarządczych w Grupie do aktualnych celów strategicznych, w ramach struktury PRK wyodrębniono komitety dedykowane do głównych segmentów klientów: segmentu detalicznego, segmentu MŚP oraz segmentu biznesowego i korporacyjnego. Natomiast nadzór na modelami ryzyka kredytowego pełni Panel Modeli i Metodologii.

Pion Zarządzania Ryzykiem

Pion Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za skonsolidowany proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmujący zarządzanie i nadzór nad procesem kredytowym, zdefiniowanie polityki kredytowej, dostarczanie narzędzi decyzyjnych oraz narzędzi pomiaru ryzyka kredytowego, kontrolę jakości portfela kredytowego, jak również dostarczanie rzetelnej informacji zarządczej nt. portfela kredytowego.

Polityki kredytowe

Polityki kredytowe odnoszą się do poszczególnych segmentów biznesowych, portfeli kredytowych oraz kategorii produktów bankowych i zawierają wytyczne w zakresie określania obszarów występowania specyficznych rodzajów ryzyka, ich pomiaru, a także metod ich minimalizacji do poziomu akceptowanego przez Grupę (np. wskaźniki „Loan-to-Value”, ryzyko kursowe w przypadku kredytów walutowych).

Grupa regularnie przegląda i aktualizuje polityki kredytowe, dostosowując je do strategii Grupy, bieżącej sytuacji w otoczeniu makroekonomicznym oraz zmian przepisów prawa i wytycznych organów nadzoru.

Proces podejmowania decyzji kredytowych

Proces podejmowania decyzji kredytowych, jako element zarządzania ryzykiem, opiera się na systemie Indywidualnych Kompetencji Kredytowych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia pracowników, w ramach segmentów biznesowych wyodrębnionych w strukturze organizacyjnej. Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez Komitet Kredytowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla. Transakcje powyżej 195 mln zł są dodatkowo ratyfikowane przez Komitet Zarządzania Ryzykiem funkcjonujący na poziomie Zarządu.

Grupa stale podejmuje działania mające na celu dostarczanie najwyższej jakości usług kredytowych przy jednoczesnym dostosowaniu ich do oczekiwań kredytobiorców i zapewnieniu bezpieczeństwa portfela kredytowego. W tym celu, ustanowiony system kompetencji zapewnia rozdzielenie funkcji zatwierdzania ryzyka transakcji od funkcji sprzedażowych.

Klasyfikacja kredytowa

Grupa Santander Bank Polska S.A. rozwija stosowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego, dostosowując je do zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego, wymogów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/ Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz najlepszych praktyk branżowych.

Modele oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Grupę dla najistotniejszych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MŚP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontaktach osobistych.

Grupa prowadzi okresowy monitoring klasyfikacji kredytowej według zasad opisanych w Podręcznikach Kredytowych. Dodatkowo dla wybranych modeli realizowany jest automatyczny proces weryfikacji klasy ryzyka w oparciu o długość opóźnienia w spłacie lub analizę danych behawioralnych klienta. Weryfikacja klasyfikacji następuje również w przypadku podejmowania kolejnych decyzji kredytowych.

Przeglądy kredytowe

Grupa dokonuje regularnych przeglądów mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności odpisów z tytułu utraty wartości, zgodności z procedurami i podjętymi decyzjami kredytowymi, a także zapewniających obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu kredytami. Przeglądy dokonywane są przez dwie wyspecjalizowane jednostki: Departament Przeglądów Kredytowych i Departament Kontroli, które są niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

Zabezpieczenia

Funkcjonujący w Grupie Santander Bank Polska S.A. model zabezpieczeń prawnych zakłada, iż centralną jednostką kompetencyjną odpowiedzialną za prawidłowy przebieg procesów tworzenia i funkcjonowania zabezpieczeń jest

Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych. Natomiast *Podręcznik Zabezpieczeń* jako procedura opisująca prawne standardy stosowania zabezpieczeń wierzytelności jest zarządzany przez Pion Prawny i Zapewnienia Zgodności. Właścicielem wzorów umów zabezpieczeń jest Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych.

Departament Zabezpieczeń jest odpowiedzialny za tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń prawidłowych i zgodnych z polityką kredytową dla wszystkich segmentów biznesowych, oraz sprawny i prawidłowy przebieg procesów ustanawiania, monitorowania i zwalniania zabezpieczeń.

Ponadto jednostka ta wspiera – w zakresie zabezpieczeń – jednostki kredytowe w procesie podejmowania decyzji kredytowych oraz tworzeniu polityk kredytowych. Departament dba o gromadzenie danych na temat zabezpieczeń oraz zapewnia odpowiednią informację zarządcą.

Poniższe tabele przedstawiają typy zabezpieczeń, które mogą być przyjmowane pod należności obarczone ryzykiem kredytowym dla klientów nie będącym podmiotami bankowymi.

Klienci indywidualni

Rodzaj	Rodzaj zabezpieczenia
gotówkowy	weksel, poręczenie, ubezpieczenie
pod aktywa płynne	kaucja, blokada na rachunku bankowym, fundusze inwestycyjne
studencki	poręczenie
mieszkaniowy	hipoteka, ubezpieczenie, przelew wierzytelności
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu

Podmioty gospodarcze

Rodzaj	Rodzaj zabezpieczenia
obrotowy	kaucja, zastaw rejestrowy, weksel
rewolwingowy	cesja, weksel, poręczenie, zastaw rejestrowy
na nieruchomości	hipoteka
inwestycyjny	hipoteka, poręczenie, gwarancja
dotowane i z dopłatami	poręczenie, gwarancje
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu

Proces zarządzania zabezpieczeniami

Na etapie podejmowania decyzji kredytowej, w sytuacjach określonych w wewnętrznych regulacjach, kluczowe zadania Departamentu Zabezpieczeń i Umów Kredytowych dotyczą oceny jakości zabezpieczeń w postaci nieruchomości:

- weryfikacja wycen nieruchomości sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych oraz ocena wartości przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena stanu prawnego przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena procesów inwestycyjnych na nieruchomościach,
- konsultacje prawne dotyczące proponowanych zabezpieczeń.

Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych uczestniczy w kolejnych etapach procesu kredytowego, realizując m.in. działania obejmujące:

- przygotowanie projektów dokumentacji kredytowej w segmencie klientów MŚP oraz korporacyjnym; ,
- weryfikację i ocenę prawidłowości podpisanej dokumentacji kredytowej oraz spełnienia formalno-prawnych warunków uruchomienia w segmencie klientów korporacyjnych,
- weryfikację danych w systemach informatycznych,
- monitoring zabezpieczeń oraz raportowanie,
- zwolnienie zabezpieczeń.

Grupa w ramach procesu zarządzania wierzytelnościami prowadzi między innymi działania związane z realizacją zabezpieczeń. Wybór odpowiedniego zakresu i sposobu działania w celu zaspokojenia roszczeń Grupy z zabezpieczenia jest uzależniony od jego rodzaju (wyróżniamy dwie podstawowe kategorie zabezpieczeń: osobiste i rzeczowe). Zasadniczo Grupa dąży do polubownej (dobrowolnej) realizacji zabezpieczeń w procesie negocjacyjnym. W przypadku braku woli współpracy ze strony dostawcy zabezpieczenia, uprawnienia Grupy w tym zakresie są realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi w drodze postępowań egzekucyjnych i upadłościowych.

Finansowy efekt przyjętych zabezpieczeń

Finansowy efekt przyjętych zabezpieczeń został skalkulowany jako zmiana odpisu na skutek wykluczenia przepływów z zabezpieczeń (ekspozycje niepracujące oceniane na bazie indywidualnej). Dla pozostałych portfeli tj. dla kredytów hipotecznych oraz dla segmentu MŚP i klientów korporacyjnych, efekt ten został wyliczony poprzez skorygowanie parametru LGD do poziomu obserwowanego dla poszczególnych klientów na produktach niezabezpieczonych.

Poniższa tabela przedstawia finansowy efekt zabezpieczeń dla Santander Bank Polska S.A. wg stanu na 31.12.2019 r.:

Finansowy efekt zabezpieczeń		Finansowy	
		Wartość brutto	efekt zabezpieczeń
Należności od klientów			
	z tytułu kredytów mieszkaniowych	51 209 256	(340 872)
	biznesowych	57 165 101	(920 608)
Razem dane bilansowe		108 374 357	(1 261 480)
Razem dane pozabilansowe		32 097 498	(6 740)

Poniższa tabela przedstawia finansowy efekt zabezpieczeń dla Santander Bank Polska S.A. wg stanu na 31.12.2018 r.

Finansowy efekt zabezpieczeń		Finansowy	
		Wartość brutto	efekt zabezpieczeń
Należności od klientów			
	z tytułu kredytów mieszkaniowych	49 210 998	(287 283)
	biznesowych	58 129 890	(950 337)
Razem dane bilansowe		107 340 888	(1 237 621)
Razem dane pozabilansowe		26 921 869	(15 090)

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Grupy zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Kalkulacja utraty wartości

W Grupie Santander Bank Polska S.A. odpisy aktualizujące z tytułu strat oczekiwanych tworzone są według zasad Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 9 (MSSF 9). MSSF 9 wymaga podejścia do szacowania odpisów z tytułu strat kredytowych bazujące na wyznaczaniu oczekiwanych strat kredytowych (expected credit loss ECL). Odpisy z tytułu ECL odzwierciedlają nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników, wartość pieniądza w czasie oraz racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych. Odpisy z tytułu ECL są mierzone w kwocie równej ECL w horyzoncie 12-miesięcznym albo ECL w horyzoncie pozostałego czasu życia instrumentu jeżeli zidentyfikowano dla nich istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu rozpoznania.

W związku z powyższym model ECL wymaga dokonania szeregu ocen i szacunków elementów obarczonych niepewnością, w szczególności w zakresie:

- pomiaru ECL w horyzoncie 12 miesięcznym albo pozostałego czasu życia instrumentu,
- określenia kiedy następuje zdarzenie istotnego wzrostu ryzyka kredytowego,
- określenia przyszłych zdarzeń (forward looking) oraz ich prawdopodobieństwa, które są odzwierciedlone w oszacowaniu ECL.

MSSF 9 uzależnia sposób rozpoznawania strat oczekiwanych w zależności od zmiany poziomu ryzyka, który nastąpił od momentu rozpoznania ekspozycji. Standard wprowadza trzy podstawowe etapy/koszyki rozpoznawania strat oczekiwanych:

- Koszyk 1 – w którym będą klasyfikowane ekspozycje dla których od momentu rozpoznania nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka rozumiane jako wzrost prawdopodobieństwa przeklasyfikowania do portfela z utratą wartości (Koszyk 3). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy.
- Koszyk 2 – w którym będą klasyfikowane ekspozycje, dla których od momentu rozpoznania nastąpił istotny wzrost ryzyka, ale jeszcze nie uprawdopodobniło się zdarzenie niewywiązania się z zobowiązania. Dla takich ekspozycji straty oczekiwane będą rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.
- Koszyk 3 – w którym będą klasyfikowane ekspozycje, dla których zmaterializowało się zdarzenia niewykonania zobowiązania (zaistniały przesłanki utraty wartości). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.

Ponadto dla ekspozycji klasyfikowanych jako POCI (purchased or originated credit impaired) oczekiwane straty będą rozpoznane w horyzoncie pozostałego czasu życia.

W przypadku klasyfikacji do koszyka 3 Grupa stosuje obiektywne przesłanki utraty wartości, które zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego, Rekomendacji R.

Szacując ECL, Grupa stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości [koszyk 3]) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Grupa dwa razy do roku dokonuje rekalkulacji modeli oraz aktualizacji informacji forward looking wykorzystywanej do szacunków ECL., uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych Grupy i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycje Grupy Santander Bank Polska S.A. na ryzyko kredytowe.

Klasyfikacja do poszczególnych grup ryzyka została przeprowadzona w oparciu o prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania w horyzoncie rocznym wynikające z aktualnej oceny ratingowej (Klienci biznesowi) oraz scoringowej (Klienci indywidualni) stosowanej na potrzeby procesów biznesowych lub, w przypadku jej niedostępności, z prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w horyzoncie rocznym używanym przy kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej. Aktywa, dla których nie stwierdzono utraty wartości (koszyk 1 i 2) podzielono na pięć kategorii (b. dobry, dobry, przeciętny, akceptowalny, słaby).

Wartości graniczne poszczególnych kategorii zależą od typu należności, przedstawione są w tabeli poniżej:

**Wartości graniczne definiujące grupy ryzyka wg
prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania z tytułu
kredytów:**

Poziom grupy ryzyka	indywidualnych	hipotecznych	korporacyjnych
bardzo dobra	[0%-1%]	[0%-0.05%]	[0%-0.2%]
dobra	[1%-2.5%]	[0.05%-0.25%]	[0.2%-0.75%]
przeciętna	[2.5%-7.5%]	[0.25%-0.5%]	[0.75%-2%]
akceptowalna	[7.5%-15%]	[0.5%-2%]	[2%-7.5%]
słaba	[15%-100%]	[2%-100%]	[7.5%-100%]

Koszyk 1	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Zobowiązania warunkowe udzielone	
		indywidualnych	z tytułu kredytów hipotecznych	korporacyjnych		Razem
31.12.2019						
	bardzo dobry	9 263 886	22 793 613	6 482 287	38 539 786	13 398 778
	dobry	7 980 651	20 441 601	20 862 918	49 285 170	11 110 861
	przeciętny	7 514 119	3 449 937	20 351 998	31 316 054	13 284 671
	akceptowalny	939 610	2 107 574	7 268 312	10 315 496	1 442 703
	słaby	343 796	939 179	1 637 555	2 920 530	295 184
Wartość brutto		26 042 062	49 731 904	56 603 070	132 377 036	39 532 197
					(571 410)	(18 653)
Wartość netto					131 805 626	39 513 544

Koszyk 2	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Zobowiązania warunkowe udzielone	
		indywidualnych	z tytułu kredytów hipotecznych	korporacyjnych		Razem
31.12.2019						
	bardzo dobry	25 011	28 540	4 959	58 510	3 112
	dobry	34 910	98 067	130 471	263 448	66 355
	przeciętny	146 120	73 638	320 004	539 762	189 965
	akceptowalny	278 065	279 663	1 718 706	2 276 434	258 207
	słaby	958 567	997 444	1 451 940	3 407 951	68 671
Wartość brutto		1 442 673	1 477 352	3 626 080	6 546 105	586 310
					(582 508)	(8 290)
Wartość netto					5 963 597	578 020

Koszyk 3 oraz POCI	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Zobowiązania warunkowe udzielone	
		indywidualnych	z tytułu kredytów hipotecznych	korporacyjnych		Razem
31.12.2019						
	bardzo dobry	-	-	-	-	-
	dobry	-	-	-	-	-
	przeciętny	-	-	-	-	-
	akceptowalny	-	-	-	-	-
	słaby	2 160 190	727 197	3 946 999	6 834 386	99 719
Wartość brutto- Koszyk 3		2 160 190	727 197	3 946 999	6 834 386	99 719
					(3 886 248)	(39 166)
POCI		423 504		345 706	769 210	
					(204 198)	
Wartość netto					3 513 150	60 553

Ryzyko kredytowe

Koszyk 1

31.12.2018	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Zobowiązania warunkowe udzielone	
		indywidualnych	z tytułu kredytów			
			hipotecznych	korporacyjnych	Razem	
	bardzo dobry	7 958 776	18 907 931	6 726 115	33 592 822	12 053 906
	dobry	6 975 005	20 971 751	20 210 375	48 157 131	10 331 788
	przeciętny	6 342 098	4 773 514	19 738 565	30 854 177	7 640 441
	akceptowalny	744 461	2 224 693	8 623 377	11 592 532	2 524 097
	słaby	459 463	1 079 900	2 127 280	3 666 643	820 037
Wartość brutto - Koszyk 1		22 479 803	47 957 788	57 425 712	127 863 304	33 370 269
Pozostałe						
Odpis z tyt. utraty wartości					(564 639)	(33 235)
Wartość netto					127 298 665	33 337 034

Koszyk 2

31.12.2018	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Zobowiązania warunkowe udzielone	
		indywidualnych	z tytułu kredytów			
			hipotecznych	korporacyjnych	Razem	
	bardzo dobry	25 372	32 300	10 493	68 165	6 617
	dobry	35 925	102 300	56 061	194 286	28 446
	przeciętny	101 151	67 149	322 670	490 970	138 240
	akceptowalny	452 252	129 041	936 226	1 517 519	165 572
	słaby	933 122	922 419	1 569 611	3 425 152	263 858
Wartość brutto - Koszyk 2		1 547 822	1 253 210	2 895 061	5 696 092	602 733
Pozostałe						
Odpis z tyt. utraty wartości					(530 275)	(12 343)
Wartość netto					5 165 817	590 390

Koszyk 3 oraz POCI

31.12.2018	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Zobowiązania warunkowe udzielone	
		indywidualnych	z tytułu kredytów			
			hipotecznych	korporacyjnych	Razem	
	bardzo dobry	-	-	-	-	-
	dobry	-	-	-	-	-
	przeciętny	-	-	-	-	-
	akceptowalny	-	-	-	-	-
	słaby	1 748 571	580 086	3 375 004	5 703 661	110 944
Wartość brutto- Koszyk 3		1 748 571	580 086	3 375 004	5 703 661	110 944
Odpis -Koszyk 3					(3 236 294)	(35 470)
POCI		121 116	228 107	415 340	764 563	
Odpis -POCI					(53 114)	
Wartość netto					3 178 816	75 474

Poniższe tabele przedstawiają jakość aktywów finansowych Grupy Santander Bank Polska S.A. w podziale na koszyki oraz według ratingów wg stanu na 31 grudnia 2019 r. oraz w okresie porównawczym:

Koszyk 1

31.12.2019	Należności od banków	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Należności od klientów - wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Instrumenty dłużne i kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Instrumenty dłużne nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu
Stopień jakości kredytowej*						
1 (AAA do AA-)	145 229	-	-	519 108	-	-
2 (A+ do A-)	2 927 559	-	-	39 713 802	194 285	544 473
3 (BBB+ do BBB-)	619 109	-	-	-	-	960
4 (BB+ do BB-)	-	-	-	-	-	-
5 (B+ do B-)	253	-	-	-	-	-
6 (<B-)	-	-	-	-	-	-
brak	24 432	52 474	923 811	884 912	-	1 513 075
Razem Koszyk 1	3 716 582	52 474	923 811	41 117 822	194 285	2 058 508

Brak instrumentów zaklasyfikowanych do Koszyka 2 wg stanu na 31 grudnia 2019 r.

Koszyk 3

31.12.2019	Należności od banków	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Należności od klientów - wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Instrumenty dłużne i kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Instrumenty dłużne nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu
Stopień jakości kredytowej*						
1 (AAA do AA-)	-	-	-	-	-	-
2 (A+ do A-)	-	-	-	-	-	-
3 (BBB+ do BBB-)	-	-	-	-	-	-
4 (BB+ do BB-)	-	-	-	-	-	-
5 (B+ do B-)	-	-	-	-	-	-
6 (<B-)	-	-	-	-	-	-
brak	-	301 406	-	16 027	-	-
Razem Koszyk 3	-	301 406	-	16 027	-	-

Koszyk 1

31.12.2018	Należności od banków	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty dłużne i kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu
Stopień jakości kredytowej*						
1 (AAA do AA-)	528 888	-	-	235 685	-	-
2 (A+ do A-)	1 873 359	-	-	36 623 502	134 741	84 552
3 (BBB+ do BBB-)	335 608	923 855	-	-	-	3 232
4 (BB+ do BB-)	1 582	-	-	-	-	-
5 (B+ do B-)	1 406	-	-	-	-	-
6 (<B-)	-	-	-	-	-	-
brak	195 372	63 968	106 374	848 808	-	1 099 079
Razem Koszyk 1	2 936 214	987 823	106 374	37 707 995	134 741	1 186 863

* zgodnie z Fitch

Brak instrumentów zaklasyfikowanych do Koszyka 2 wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

Koszyk 3

31.12.2018	Należności od banków	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty dłużne i kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu
Stopień jakości kredytowej*						
1 (AAA do AA-)	-	-	-	-	-	-
2 (A+ do A-)	-	-	-	-	-	-
3 (BBB+ do BBB-)	-	-	-	-	-	-
4 (BB+ do BB-)	-	-	-	-	-	-
5 (B+ do B-)	-	-	-	-	-	-
6 (<B-)	-	-	-	-	-	-
brak	-	260 927	-	-	-	-
Razem Koszyk 3	-	260 927	-	-	-	-

Należności od banków są poddawane ocenie z wykorzystaniem metod ratingowych. Sposób dokonywania oceny określony został w przepisach wewnętrznych Grupy Kapitałowej. Każdemu klientowi instytucjonalnemu (ekspozycji) przypisywana jest ocena jednej z renomowanych agencji ratingowych (Fitch Ratings; Moody's Investors Service; S&P's) zgodnie z przepisami CRR, a tym samym odpowiednia grupa (grade). Wśród nich nie ma należności przeterminowanych i ze stwierdzoną utratą wartości.

Instrumenty finansowe są poddawane ocenie zgodnie z ratingiem kraju (obligacje Skarbu Państwa, papiery emitowane przez NBP, BGK, instrumenty dłużne). Rating kraju jest tożsamy z ratingiem NBP/BGK. Wszystkie mają rating Polski, wg agencji Fitch jest to A-.

Dla wszystkich instrumentów zaklasyfikowanych do Koszyka 1 (w tym również dla należności od klientów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody) nie występuje przeterminowanie oraz utrata wartości. Dla tych ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy.

Zdecydowana większość ekspozycji wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (99,2%) została zaklasyfikowana do kategorii jakości kredytowej- 'przeciętnej'. Natomiast 95% portfela kart kredytowych Banku wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy został oceniony jako 'przeciętnej' lub powyżej (dobrym, bardzo dobry).

Koncentracja ryzyka kredytowego

Grupa Santander Bank Polska przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo

lub organizacyjnie. Według danych na dzień 31.12.2019 r. maksymalny limit dla Grupy zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosił:

- 6 110 046 tys. zł (25% funduszy własnych Grupy).

Natomiast w okresie porównawczym wg danych na dzień 31.12.2018 r. maksymalny limit dla Grupy zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosił:

- 5 709 939 tys. zł (25% funduszy własnych Grupy).

Realizowana przez Grupę polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie w powyższym zakresie bardziej rygorystycznych zasad niż ustawowe. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Przeprowadzona analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Grupa w 2019 r. nie posiadała zaangażowań, które przekraczałyby limity wyznaczone przez ustawodawcę.

Lista 20 największych ekspozycji (lub grupy klientów powiązanych kapitałowo) Grupy Santander Bank Polska S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2019 r.

Symbol PKD	Opis kodu PKD	Łączna kwota brutto	Kredyt wykorzystany łącznie z zaangażowaniem m w spółkach zależnych	Otwarta linia kredytowa + Gwarancje + Limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
74	POZOSTAŁA DZIAŁ. PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECH.	5 298 860	-	5 298 860
35	ENERGETYKA	1 875 000	87 800	1 787 200
61	TELEKOMUNIKACJA	1 439 720	1 302 070	137 650
06	GÓRNICTWO	1 304 520	375 020	929 500
65	REASEKURACJA	1 036 670	655 490	381 180
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	1 008 460	950 090	58 370
47	HANDEL DETALICZNY	752 110	608 740	143 370
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	724 360	418 380	305 980
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	668 180	149 050	519 130
41	BUDOWNICTWO	666 260	7 260	659 000
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	660 630	-	660 630
35	ENERGETYKA	659 990	522 750	137 240
61	TELEKOMUNIKACJA	634 020	458 460	175 560
41	BUDOWNICTWO	562 160	505 220	56 940
20	PRZEMYSŁ CHEMICZNY	543 940	486 280	57 660
07	GÓRNICTWO	542 610	520	542 090
70	DORADZTWO	456 100	387 990	68 110
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	431 400	232 200	199 200
35	ENERGETYKA	400 000	-	400 000
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	391 770	391 770	-
Razem brutto		20 056 760	7 539 090	12 517 670

Lista 20 największych ekspozycji (lub grupy klientów powiązanych kapitałowo) Grupy Santander Bank Polska S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2018 r.

Symbol PKD	Opis kodu PKD	Łączna kwota brutto	Kredyt wykorzystany łącznie z zaangażowaniem m w spółkach zależnych	Otwarta linia kredytowa + Gwarancje + Limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
61	TELEKOMUNIKACJA	1 716 665	1 553 263	163 402
35	ENERGETYKA	1 490 000	106 364	1 383 636
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	1 090 108	986 830	103 278
47	HANDEL DETALICZNY	1 065 552	729 806	335 746
07	GÓRNICTWO	1 010 461	191 571	818 890
70	DORADZTWO	984 490	760 018	224 472
06	GÓRNICTWO	828 520	253 495	575 025
35	ENERGETYKA	810 000	210 500	599 500
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	683 281	551 281	132 000
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	671 031	150 500	520 531
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	665 155	-	665 155
20	PRZEMYSŁ CHEMICZNY	619 795	581 781	38 014
41	BUDOWNICTWO	602 177	531 872	70 305
41	BUDOWNICTWO	547 789	8 789	539 000
35	ENERGETYKA	529 371	458 971	70 400
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	397 095	397 095	-
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	369 972	299 972	70 000
70	DORADZTWO	369 147	280 215	88 932
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	367 194	354 509	12 685
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	360 005	343 733	16 272
Razem brutto		15 177 808	8 750 564	6 427 243

Koncentracja branżowa

Polityka kredytowa Grupy Santander Bank Polska S.A. zakłada dywersyfikację zaangażowania akcji kredytowej. Ryzyko danej branży jest elementem wpływającym na wielkość limitu. Grupa w celu utrzymania odpowiednio zdywersyfikowanego portfela kredytowego i kontrolowania w ten sposób ryzyka związanego ze zbyt wysokim udzieleniem kredytów podmiotom jednej branży, zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. największy poziom koncentracji zanotowano dla branży „dystrybucja” (12% portfela Grupy Santander Bank Polska), dla sektora produkcyjnego (11%) oraz dla branży „obsługa nieruchomości” (7%).

Grupy PKD w podziale na sektory:

Sektor	Zaangażowanie bilansowe brutto	
	31.12.2019	31.12.2018
Dystrybucja	17 028 185	17 200 457
Sektor produkcyjny	13 900 025	15 396 691
Obsługa nieruchomości	9 462 135	9 787 588
Transport	4 510 509	4 283 517
Sektor energetyczny	3 266 839	3 436 625
Sektor rolniczy	3 089 018	2 768 917
Budownictwo	1 972 710	1 843 443
Sektor finansowy	1 104 607	1 160 715
Pozostałe sektory	10 926 640	10 220 993
A Razem podmioty gospodarcze	65 260 668	66 098 945
B Portfel detaliczny (w tym kredyty hipoteczne)	81 239 402	73 913 444
A+B PORTFEL Grupy Santander Bank Polska	146 500 070	140 012 390
C Pozostałe należności	26 665	15 229
A+B+C Całkowity portfel Grupy Santander Bank Polska	146 526 735	140 027 619

Ryzyko rynkowe

Wstęp

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik finansowy zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp. Występuje zarówno w działalności handlowej jak i bankowej (produkty walutowe, produkty na stopę procentową, produkty powiązane z indeksami giełdowymi).

Grupa Santander Bank Polska S.A. narażona jest na ryzyko rynkowe wynikające z działalności na rynku pieniężnym i kapitałowym oraz usług świadczonych dla klientów. Oprócz tego Grupa podejmuje ryzyko rynkowe wynikające z aktywnego zarządzania strukturą bilansu (zarządzanie aktywami i zobowiązaniami).

Działalność i strategie związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi przez Forum Zarządzania Ryzykiem i są realizowane w oparciu o ramy określone w zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą Politykę Ryzyka rynkowego oraz Politykę ryzyka strukturalnego.

Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

Podstawowym celem prowadzonej przez Grupę polityki zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych na rentowność Grupy, dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Grupy oraz jej wartości rynkowej.

Przyjęte przez Grupę Santander Bank Polska S.A. polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i miar. Limity ryzyka podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii Grupy.

Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe generowane na działalności bankowej jest zarządzane w sposób scentralizowany przez Pion Zarządzania Finansami. Pion ten jest też odpowiedzialny za pozyskiwanie finansowania, zarządzanie płynnością i dokonywanie transakcji w imieniu ALCO. Działalność ta jest kontrolowana przy pomocy miar i limitów zatwierdzanych przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

Portfel dłużnych papierów wartościowych oraz zabezpieczających instrumentów pochodnych walutowych oraz stopy procentowej jest zarządzany przez ALCO, który podejmuje wszelkie decyzje dotyczące wartości i struktury portfela.

Ryzyko rynkowe w portfelu handlowym jest zarządzane przez Pion Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej, w ramach którego funkcjonuje Biuro Maklerskie Banku. Działalność handlowa Grupy jest ograniczona przez system miar i limitów m.in. Value at Risk, mechanizm stop loss, limity pozycji oraz limity wrażliwości. Wysokość limitów jest akceptowana przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

W ramach Pionu Zarządzania Ryzykiem funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego odpowiedzialny za bieżący pomiar podejmowanego ryzyka, wdrożenie procedur kontroli, monitorowanie ryzyka i raportowanie. Departament odpowiada również za kształt polityki ryzyka rynkowego, proponowanie odpowiedniej metodologii pomiaru oraz za zapewnienie spójności procesu zarządzania ryzykiem w całej Grupie. Umiejscowienie Departamentu w Pionie Zarządzania Ryzykiem zapewnia pełną niezależność procesu pomiaru i monitoringu od jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem.

Ryzyko rynkowe generowane przez instrumenty rynku kapitałowego (akcje, indeksy giełdowe) występujące w portfelu Biura Maklerskiego jest zarządzane przez Biuro Maklerskie i nadzorowane przez Forum Zarządzania Ryzykiem Santander Bank Polska.

W Banku funkcjonuje również Forum Zarządzania Ryzykiem, którego przewodniczącym jest Członek Zarządu Banku nadzorujący Pion Zarządzania Ryzykiem. Forum odpowiedzialne jest za niezależną kontrolę oraz monitoring ryzyka rynkowego powstającego zarówno w księdze bankowej jak i księdze handlowej.

Identyfikacja i pomiar ryzyka

Portfel handlowy Grupy Santander Bank Polska S.A. zawiera papiery wartościowe i instrumenty pochodne zawarte w celach handlowych przez Pion Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej. Każdego dnia są one rewaluowane do rynku i jakiegokolwiek zmiany ich wartości są natychmiast odnotowane w wyniku. Głównymi czynnikami ryzyka rynkowego w księdze handlowej są ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe oraz ryzyko cen instrumentów kapitałowych.

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym Grupy jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz zobowiązań Grupy. Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są transakcje zawierane w oddziałach, centrach biznesowych i korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku hurtowym przez Pion Zarządzania Finansami. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym.

Grupa Santander Bank Polska S.A. wykorzystuje szereg metod pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego. Dla portfela bankowego są to: miary wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału oraz wrażliwości wyniku odsetkowego netto, testy warunków skrajnych oraz wartość zagrożona (VaR), natomiast dla portfela handlowego są to: wartość zagrożona (VaR oraz stressed VaR), mechanizm stop loss, miary wrażliwości (PV01) oraz testy scenariuszy skrajnych. Metodologia pomiaru ryzyka podlega procesowi niezależnej walidacji wstępnej i okresowej, której wyniki są akceptowane przez Panel Modeli i Metodologii funkcjonujący w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

W Grupie Santander Bank Polska VaR w portfelu handlowym jest wyznaczany metodą historyczną, dzięki któremu ustalana jest różnica między wyceną rynkową pozycji opartą na bieżących cenach/stawkach rynkowych, a wyceną opartą o najbardziej dotkliwą zmianę stawek w historycznym okresie obserwacji. VaR jest wyznaczany oddzielnie dla ryzyka stopy procentowej, ryzyka walutowego oraz dla obu tych czynników łącznie. VaR szacowany jest również dla ryzyka ceny instrumentów kapitałowych w Biurze Maklerskim.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z metodologii VaR, Grupa uzupełnia metodologię poprzez pomiar wrażliwości, który wskazuje zmianę wartości pozycji przy danej zmianie cen/rentowności, pomiar Stressed VaR oraz testy warunków skrajnych.

Raportowanie ryzyka

Odpowiedzialność za raportowanie ryzyka płynności spoczywa na Pionie Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego.

Departament Ryzyka Finansowego codziennie kontroluje ekspozycję na ryzyko rynkowe księgi handlowej zgodnie z metodologią określoną w Polityce Ryzyka Rynkowego, weryfikuje wykorzystanie limitów ryzyka oraz raportuje wielkość ryzyka do jednostek zarządzających ryzykiem na księdze handlowej, do Grupy Santander oraz Forum Zarządzania Ryzykiem.

Raz w miesiącu, Departament Ryzyka Finansowego przekazuje także informację nt. wielkości ekspozycji na ryzyko księgi handlowej oraz wybranych miar do Forum Zarządzania Ryzykiem oraz sporządza Risk Dashboard (we współpracy z innymi jednostkami Pionu Zarządzania Ryzykiem), który zostaje przedstawiony Komitetowi Zarządzania Ryzykiem.

Wyniki pomiaru ryzyka rynkowego w portfelu bankowym są przekazywane przez Departament Ryzyka Finansowego do osób odpowiedzialnych za operacyjne zarządzanie strukturą bilansu Banku oraz do osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem strukturalnym w cyklu dziennym (informacje dotyczące portfela ALCO) lub miesięcznym (raportowanie luki stopy

procentowej, miar wrażliwości NII i MVE, wyników testów warunków skrajnych, VaR), W/w informacje są również raportowane do wyższej kadry zarządzającej w cyklu miesięcznym (Forum Zarządzania Ryzykiem, ALCO). Wybrane kluczowe miary ryzyka stopy procentowej, w tym miary funkcjonujące w ramach apetytu na ryzyko Grupy w portfelu bankowym, są raportowane do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Informacje w zakresie zabezpieczania i ograniczania ryzyka

Bank przyjmuje konserwatywne podejście do ryzyka zarówno w zakresie wielkości zaangażowania jak i rodzaju produktów. Znaczna część działalności Obszaru Rynków Finansowych skupia się na neutralizowaniu ryzyka związanego z transakcjami zarówno na poziomie detalicznym jak i korporacyjnym. Ponadto przepływy z transakcji z klientami są zazwyczaj na nierynkowe kwoty i okresy i w związku z tym jest wymagana zdolność, aby zarządzać rozbieżnościami przez transakcje komercyjne.

Zdaniem Zarządu limity na ryzyko rynkowe są niskie i zostały ustanowione, aby zapewnić odpowiednią zdolność oraz czas na zneutralizowanie bankowych stóp procentowych i ryzyka walutowego, a jednocześnie umożliwić Obszarowi Rynków Finansowych prowadzenie niektórych otwartych pozycji portfelowych, które mogą wносить wartość dodaną do organizacji.

Większy nacisk kładziony jest na animowanie rynku (market – making) niż czystą działalność handlową na własny rachunek, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w poziomie wykorzystania limitów jak i celach budżetowych Obszaru Rynków Finansowych.

Połączenie transakcji Obszaru Rynków Finansowych i pozycji przekazanych przez bank wynikających z aktywności klientów na rynku transakcji walutowych i instrumentów pochodnych tworzy ogólny profil w zakresie ryzyka stóp procentowych oraz ryzyka walutowego w portfelu handlowym banku, które podlegają zarządzaniu w ramach polityki ryzyka rynkowego i limitów operacyjnych. Obszar Rynków Finansowych podejmuje następnie decyzje, aby zamknąć te pozycje lub pozostawić otwarte zgodnie z podejściem rynkowym i zatwierdzonymi limitami. Otrzymany zwrot jest wypadkową zarządzania przepływami i animowania rynków. Agresywne pozycje nie są utrzymywane.

Ryzyko stóp procentowych i transakcji walutowych Obszaru Rynków Finansowych jest zarządzane poprzez księgę handlową zgodnie z Polityką ryzyka rynkowego zatwierdzoną przez Zarząd. Systemy księgowe i systemy ryzyka zapewniają przyporządkowanie każdej pozycji do odpowiedniej księgi. Odpowiednie zespoły (desks) są odpowiedzialne za konkretny rodzaj działalności związanej z ryzykiem działalności prowadzonej przez jednostkę (stóp procentowych lub walutowe).

W celu zapewnienia zbywalności pozycji w portfelu handlowym bank wprowadził kontrolę wielkości pozycji banku brutto (osobno pozycje long i short) w stosunku do całości rynku. Kontrola ta ma na celu sprawdzenie technicznych możliwości domknięcia teoretycznej otwartej pozycji w jedną stronę bez uwzględniania domknięć. Kontrola jest wykonywana w podziale na pozycję walutową i pozycję stopy procentowej. Za przeprowadzenie kontroli odpowiedzialny jest Departament Ryzyka Finansowego. O wynikach kontroli informowany jest Obszar Rynków Finansowych.

W zakresie ryzyka rynkowego w portfelu bankowym wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane do zarządzania przez Pion Zarządzania Finansami, który ponosi odpowiedzialność za kształtowanie struktury bilansu Banku, w tym zawieranie kontraktów na rynku międzybankowym, tak by odpowiednio zarządzać ryzykiem stopy procentowej zgodnie z zatwierdzoną strategią w ramach przydzielonych limitów.

Spółki zależne Banku także ograniczają narażenie na ryzyko stopy procentowej. W przypadku wystąpienia niedopasowania pomiędzy przeszacowaniem aktywów i zobowiązań spółka zawiera odpowiednie transakcje za pośrednictwem typowych rachunków bankowych prowadzonych w Banku bądź też dokonywane są transakcje pochodne z Bankiem, który od dnia zawarcia transakcji zarządza tym ryzykiem w ramach globalnego limitu Grupy Santander Bank Polska S.A.

Ryzyko stopy procentowej na portfelu bankowym jest zarządzane w oparciu o następujące limity:

- Limit wrażliwości wyniku odsetkowego netto (NII - wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.);
- Limit wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału (MVE - wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.).

Wrażliwość dochodu odsetkowego(NII) oraz wartości ekonomicznej kapitału (MVE) na równoległe przesunięcie krzywych dochodowości w 2019 r. oraz w okresie porównawczym przedstawia poniższa tabela. Zaprezentowano w niej wyniki scenariuszy, w których wpływ zmian stóp procentowych na dochód odsetkowy i wartość ekonomiczną kapitału byłby negatywny.

Jednodniowy okres utrzymywania pozycji	Wrażliwość wyniku odsetkowego netto (NII)		Wrażliwość ekonomiczna kapitału (MVE)	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Maksymalny	298	273	360	375
Średni	273	224	194	316
na koniec okresu	292	273	168	298
Wartość limitu	355	300	500	400

Osobno kalkulowany jest VaR w portfelu bankowym – będący złożeniem miar EaR (Earnings-at-Risk) oraz EVE VaR (wartość zagrożona ekonomicznej wartości kapitału).

Główną metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej na księdze handlowej jest metodyka VaR, mechanizm stop loss, pomiar wrażliwości PV01 oraz testy warunków skrajnych.

Wielkość VaR jest wyznaczana dla otwartych pozycji Obszaru Rynków Finansowych metodą symulacji historycznych. W metodzie tej Bank szacuje wartość portfela dla 520 scenariuszy wygenerowanych na podstawie obserwowanych historycznie zmian parametrów rynkowych. Następnie szacowany jest VaR jako różnica pomiędzy bieżącą wyceną a wyceną ze scenariusza odpowiadającego 99百分ylnowi najgorszym wycen.

Mechanizm „stop-loss” jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach objętych zasadami wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Bazują one na raporcie wrażliwości i scenariuszach skrajnych ruchów stawek rynkowych, wyznaczanych na bazie największych dziennych i miesięcznych zmian stóp procentowych.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka na koniec 2019 oraz w okresie porównawczym, dla 1-dniowego okresu utrzymywania pozycji:

Jednodniowy okres utrzymywania pozycji	VAR	
	31.12.2019	31.12.2018
Średni	1 341	1 702
Maksymalny	2 887	5 966
Minimalny	574	523
na koniec okresu	876	1 508
Limit	6 836	6 767

W 2019 roku nie odnotowano przekroczeń limitów VaR dla ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na osiągnięte wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o limit wielkości VaR otwartych pozycji walutowych Grupy w portfelu handlowym oraz dla Biura Maklerskiego, który zarządza otwartymi pozycjami związanymi z działalnością arbitrażową. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Wyliczane są one na podstawie ekspozycji walutowej i scenariuszy założonych skrajnych ruchów kursów walutowych, bazujących na największych wahaniach kursów. Dodatkowo do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach handlowych wykorzystywany jest mechanizm „stop-loss”.

Zgodnie z polityką, Grupa nie utrzymuje otwartych pozycji na opcjach walutowych. Transakcje zawierane z klientami są natychmiast zamykane na rynku międzybankowym, stąd Grupa ma ograniczoną ekspozycję na ryzyko rynkowe na portfelu opcji walutowych.

Otwarte pozycje walutowe w spółkach zależnych są nieistotne i nie są włączane do dziennego pomiaru ryzyka. W przypadku Santander Consumer Banku S.A., posiada on osobną licencję bankową i samodzielnie zarządza ryzykiem, które to zarządzanie podlega kontroli przez Forum Zarządzania Ryzykiem Santander Bank Polska.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka na koniec grudnia 2019 i 2018 roku.

Ryzyko walutowe	VAR	
	31.12.2019	31.12.2018
Jednodniowy okres utrzymywania pozycji		
Średni	405	473
Maksymalny	1 804	1 939
Minimalny	41	53
na koniec okresu	208	150
Limit	2 848	2 820

W 2019 r. nie wystąpiły przekroczenia limitu VAR dla ryzyka walutowego

W zakresie strukturalnej ekspozycji na ryzyko walutowe w bilansie Grupy w roku 2019 odnotowano dalszy spadek udziału aktywów walutowych w bilansie banku. Wpłynął na to wzrost należności od klientów w złotych oraz dalszy stopniowy spadek należności od klientów we frankach szwajcarskich, będący skutkiem postępującego wygaszania portfela kredytów hipotecznych.

Luka finansowania w poszczególnych walutach domykana była z wykorzystaniem transakcji swap na rynku walutowym.

W poniższych tabelach przedstawiono główne pozycje walutowe Grupy - na 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym.

31.12.2019	PLN	EUR	CHF	USD	Pozostałe	Razem
AKTYWA						
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	7 525 839	274 229	23 303	68 462	81 181	7 973 014
Należności od banków	328 415	2 914 588	15 901	228 934	228 744	3 716 582
Należności od klientów	114 316 858	18 023 711	9 825 257	1 196 580	40 223	143 402 629
Inwestycyjne aktywa finansowe	38 978 349	1 397 449	-	952 336	-	41 328 134
Wybrane aktywa	161 149 461	22 609 977	9 864 461	2 446 312	350 148	196 420 359
PASYWA						
Zobowiązania wobec banków	4 308 531	703 090	457	10 670	8 996	5 031 744
Zobowiązania wobec klientów	132 762 983	16 691 582	432 676	5 229 680	1 363 422	156 480 343
Zobowiązania podporządkowane	1 108 589	1 521 682	-	-	-	2 630 271
Wybrane pasywa	138 180 103	18 916 354	433 133	5 240 350	1 372 418	164 142 358

31.12.2018	PLN	EUR	CHF	USD	Pozostałe	Razem
AKTYWA						
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	8 357 459	356 755	25 593	77 185	90 560	8 907 552
Należności od banków	477 266	1 514 273	6 225	682 633	255 817	2 936 214
Należności od klientów	106 938 091	18 778 050	10 514 721	1 212 066	17 450	137 460 378
Inwestycyjne aktywa finansowe	24 661 703	1 468 753	-	759 538	-	26 889 994
Wybrane aktywa	140 434 519	22 117 831	10 546 539	2 731 422	363 827	176 194 138
PASYWA						
Zobowiązania wobec banków	2 573 121	231 376	6 799	17 487	4 145	2 832 928
Zobowiązania wobec klientów	126 219 287	16 906 252	417 798	4 614 750	1 458 572	149 616 659
Zobowiązania podporządkowane	1 108 574	1 535 767	-	-	-	2 644 341
Wybrane pasywa	129 900 982	18 673 395	424 597	4 632 237	1 462 717	155 093 928

Za aktywne zarządzanie ryzykiem ceny instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku odpowiedzialne jest Biuro Maklerskie Santander Bank Polska S.A. funkcjonujące w ramach Pionu Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej. Źródłem powyższego ryzyka są transakcje własne Biura Maklerskiego zawierane na rynkach regulowanych (instrumenty rynku kasowego i kontrakty futures).

Powyższe ryzyko jest mierzone modelem wartości zagrożonej (VaR) opartym na metodzie analizy historycznej.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Biurze Maklerskim jest nadzorowany przez Forum Zarządzania Ryzykiem Santander Bank Polska. Forum odpowiada m.in. za przyznawanie limitu VaR dla Biura Maklerskiego oraz akceptację zmian w metodologii pomiaru ryzyka i nadzoruje proces zarządzania tym ryzykiem.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2019 i 2018 roku.

Ryzyko instrumentów kapitałowych	VAR	
	31.12.2019	31.12.2018
Jednodniowy okres utrzymywania pozycji		
Średni	235	208
Maksymalny	370	584
Minimalny	67	5
na koniec okresu	254	106
Limit	1 899	3 760

W 2019 r. nie wystąpiły przekroczenia limitu VAR dla ryzyka instrumentów kapitałowych.

Ryzyko płynności

Wstęp

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko nie wywiązania się z bezwarunkowych i warunkowych zobowiązań wobec klientów i kontrahentów w wyniku niedopasowania przepływów finansowych.

Działalność i strategie związane z ryzykiem płynności podlegają bezpośredniemu nadzorowi przez Forum Zarządzania Ryzykiem i są realizowane w oparciu o ramy określone w zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą polityce zarządzania ryzykiem płynności.

Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

Polityka ryzyka płynności Grupy Santander Bank Polska S.A. ma na celu:

- zapewnienie zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania bieżących i przyszłych zobowiązań po ekonomicznej cenie;
- zarządzanie terminowym niedopasowaniem strumieni przepływów aktywów i zobowiązań, w tym niedopasowaniem przepływów pieniężnych w ujęciu śróddziennym, w warunkach normalnych oraz w warunkach stresowych;
- ustalenie skali – poprzez szereg limitów wewnętrznych – podejmowanego ryzyka płynności;
- zapewnienie właściwej organizacji procesu zarządzania płynnością w całej Grupie Santander Bank Polska;
- odpowiednie przygotowanie organizacji na wypadek wystąpienia negatywnych czynników zewnętrznych i wewnętrznych;
- zapewnienie zgodności z obowiązującymi wymaganiami nadzorczymi zarówno jakościowymi, jak i ilościowymi.

Generalną zasadą przyjętą przez Grupę Santander Bank Polska S.A. w procesie zarządzania płynnością jest to, że wszystkie oczekiwane wypływy, które wystąpią w ciągu 1 miesiąca związane z lokatami, środkami bieżącymi, uruchomieniami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami do realizacji, muszą mieć co najmniej pełne pokrycie przez przewidywane wpływy lub dostępne aktywa łatwo zbywalne (HQLA – High Quality Liquid Assets), przy założeniu normalnych lub przewidywalnych warunków funkcjonowania Grupy. Zasadniczo do aktywów łatwo zbywalnych (HQLA) są zaliczane: gotówka znajdująca się w kasach Banku, nadwyżka środków na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim ponad wymagany poziom rezerwy obowiązkowej oraz papiery wartościowe, które mogą być sprzedane lub zastawione w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego w NBP. Na 31.12.2019 r. wysokość bufora aktywów łatwo zbywalnych wynosiła 41,35 mld PLN.

Polityka ta ma na celu również zapewnienie odpowiedniej struktury finansowania rosnącej skali działalności Grupy przez zachowanie na zdefiniowanym poziomie wskaźników płynności strukturalnej.

Grupa stosuje szereg dodatkowych limitów i poziomów obserwacyjnych nałożonych m.in. na:

- wskaźnik kredytów udzielonych do depozytów;
- wskaźniki uzależnienia od finansowania na rynku hurtowym - służące do oceny koncentracji finansowania walutowego pozyskiwanego z rynku hurtowego;
- miary koncentracji finansowania depozytowego i hurtowego;
- poziom aktywów zastawianych;
- nadzorcze miary płynności M3 i M4 – kalkulowane zgodnie z wymogami określonymi w Uchwale 386/208 KNF;
- wskaźniki wymagane w ramach CRD IV/CRR – LCR i NSFR;
- czas przetrwania w warunkach skrajnych;

- poziom bufora aktywów łatwo zbywalnych;
- poziom bufora aktywów możliwych do upłynnienia w horyzoncie śród-dziennym.

W procesie ustalania wewnętrznych limitów ryzyka płynności, w tym limitów wchodzących w skład deklaracji akceptowanego poziomu ryzyka, Bank uwzględnia zarówno historyczne poziomy wybranych miar płynności jak i ich przyszłe poziomy szacowane na podstawie planu finansowego. Bank kalibrując limity bierze ponadto pod uwagę wyniki testów warunków skrajnych.

Grupa Santander Bank Polska S.A. nie rzadziej niż raz w roku przeprowadza Proces Wewnętrznej Oceny Adekwatności Płynności (ILAAP), którego celem jest zapewnienie, że Grupa w skuteczny sposób kontroluje oraz zarządza ryzykiem płynności.

W szczególności:

- zapewnia, że Grupa Santander Bank Polska S.A. utrzymuje wystarczającą zdolność do realizowania swoich zobowiązań w dacie ich wymagalności;
- dokonuje przeglądu kluczowych czynników ryzyka płynności oraz zapewnia, że testy warunków skrajnych odzwierciedlają te czynniki oraz że są w odpowiedni sposób kontrolowane;
- odzwierciedla zarówno proces zarządzania ryzykiem płynności jak i proces nadzoru;
- przeprowadza ocenę zdolności pozyskiwania płynności.

Wyniki ILAAP podlegają akceptacji przez Zarząd i Radę Nadzorczą stanowiąc tym samym potwierdzenie w adekwatności poziomu płynności Grupy Santander Bank Polska S.A. w zakresie poziomu aktywów płynnych, ostrożnościowego profilu finansowania oraz funkcjonujących w Grupie mechanizmów zarządzania i kontroli ryzyka płynności.

Identyfikacja i pomiar ryzyka

Odpowiedzialność za identyfikację i pomiar ryzyka płynności spoczywa na Pionie Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego.

Departament odpowiada za opracowanie polityk zarządzania ryzykiem płynności, wykonywanie testów warunków skrajnych oraz bieżący pomiar i raportowanie ryzyka.

Płynność jest mierzona za pomocą modyfikowanej (urealnionej) luki płynności, która jest konstruowana oddzielnie dla pozycji złotych i w walutach obcych. Raportowane przyszłe przepływy kontraktowe podlegają modyfikacji opartej na badaniach statystycznych zachowania bazy depozytowej i portfela kredytowego oraz ocenie płynności produktów / rynku - w kontekście możliwości upłynnienia papierów wartościowych Skarbu Państwa poprzez ich sprzedaż lub zastawienie w transakcjach repo na rynku lub z wykorzystaniem instrumentów wsparcia płynności w NBP, a także możliwości rolowania finansowania pozyskiwanego z rynku hurtowego.

Bank w pomiarze ryzyka płynności analizuje ponadto skalę wy wpływów płynności wynikających z potencjalnej konieczności uzupełnienia depozytów zabezpieczających z tytułu wyceny transakcji na rynku instrumentów pochodnych oraz uzupełnienia zabezpieczeń w zabezpieczonych transakcjach dot. finansowania, m.in. na skutek obniżenia oceny kredytowej Banku.

Równolegle pomiar płynności dokonywany był zgodnie z obowiązującą według stanu na 31.12.2019 r. uchwałą KNF nr 386/2008 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności oraz wymaganiami określonymi w pakiecie CRDIV / CRR oraz w związanych z w/w pakietem aktach wykonawczych.

W celu bardziej precyzyjnego określenia profilu ryzyka Grupa przeprowadza testy warunków skrajnych w 6 scenariuszach:

- scenariusz bazowy, zakładający brak odnawialności finansowania z rynku hurtowego;
- kryzys idiosynkratyczny (specyficzny dla Banku);
- lokalny kryzys systemowy;
- globalny kryzys systemowy;
- scenariusz połączony (połączenie scenariuszy kryzysu idiosynkratycznego i lokalnego kryzysu systemowego);
- scenariusz dotyczący przyspieszonego wycofania depozytów w ciągu jednego miesiąca (1M).

Dla każdego z powyższych scenariuszy Bank szacuje minimalny okres w jakim pozostanie płynny (*survival horizon*) i dla wybranych scenariuszy Bank nakłada limity na czas przetrwania. W skład apetytu na ryzyko płynności wchodzi z kolei limit określony jako minimalny okres przetrwania w najgorszym spośród trzech scenariuszy: idiosynkratycznym, lokalnym systemowym oraz globalnym systemowym.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności śróddziennej oraz odwrócone testy warunków skrajnych.

Raportowanie ryzyka

Odpowiedzialność za raportowanie ryzyka płynności spoczywa na Pionie Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego.

Wyniki pomiaru ryzyka płynności są przekazywane przez Departament Ryzyka Finansowego do osób odpowiedzialnych za operacyjne zarządzanie płynnością Banku oraz do osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem płynności w cyklu dziennym (informacje dotyczące płynności śróddziennej oraz dot. płynności bieżącej z uwzględnieniem miar dot. finansowania walutowego oraz LCR) a także do wyższej kadry zarządzającej w cyklu miesięcznym (pozostałe miary płynnościowe, w tym miary nadzorcze).

Informacje w zakresie zabezpieczenia i ograniczania ryzyka

Odpowiedzialność za nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem płynności spoczywa na Komitecie ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który pełni też funkcję doradczą dla Zarządu. ALCO przygotowuje strategię zarządzania oraz rekomenduje Zarządowi podejmowanie odpowiednich działań w zakresie strategicznego zarządzania płynnością, w tym w zakresie strategii finansowania działalności Banku. Codzienne zarządzanie ryzykiem płynności jest delegowane do Pionu Zarządzania Finansami, w ramach którego funkcjonuje Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny za opracowanie i aktualizację odpowiednich strategii zarządzania płynnością.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych - spowodowanych czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi - Bank posiada opracowany i zatwierdzony przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą - plan awaryjny płynności uzupełniony testami warunków skrajnych, w którym uwzględniono scenariusze skrajne o różnorodnej charakterystyce, i który umożliwiającą adekwatną i skuteczną reakcję na nieoczekiwane zewnętrzne i wewnętrzne zaburzenia płynności poprzez:

- identyfikację symptomów wskazujących na zagrożenie dla płynności Banku – poprzez zestaw na bieżąco monitorowanych wskaźników wczesnego ostrzegania;
- efektywne zarządzanie płynnością / finansowaniem – z wykorzystaniem zestawu potencjalnych działań naprawczych oraz struktury zarządczej dopasowanych do charakteru sytuacji skrajnej;
- komunikację z klientami, kluczowymi kontrahentami rynkowymi, akcjonariuszami oraz organami nadzoru.

W 2019 r., podobnie jak w roku poprzednim, Grupa Santander Bank Polska S.A. koncentrowała się na zachowaniu bezpiecznej relacji kredytów do depozytów, która na koniec grudnia 2019 r. wyniosła 92% oraz kontroli kluczowych miar płynności krótko- i długookresowej. Na 31.12.2019 r. wskaźnik pokrycia wypływów netto w ujęciu skonsolidowanym wynosił 171%, natomiast na 31.12.2018 r. - 190%. W 2018 r. oraz w okresie porównawczym wszystkie kluczowe miary nadzorcze dla Banku i Grupy były utrzymywane na wymaganym poziomie.

W poniższych tabelach przedstawiono skumulowaną lukę płynności skonsolidowanym dla Grupy Santander Bank Polska S.A. wg stanu na dzień 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym (zaprezentowano kwoty nominalne).

31.12.2019	A'vista	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 6 miesiący	od 6 do 12 miesiący	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat
Aktywa	15 725 719	16 687 777	8 197 072	9 327 794	12 786 230	27 934 038	62 372 859	66 306 766
Pasywa	96 955 108	20 541 171	14 809 349	12 703 934	11 026 585	16 338 398	14 799 986	16 627 271
w tym:								
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	30 773	-	-	-	-	-	-
- Zobowiązania wobec banków	150 425	562 580	1 519 163	892 605	1 038 952	1 827 301	1 517 602	2 295 204
- Zobowiązania wobec klientów	96 804 683	19 266 892	12 301 469	9 315 425	7 380 959	4 259 097	928 493	35 941
- Emisje własne	-	42 413	988 717	1 711 550	1 334 593	4 432 043	2 757 994	3 971 761
- Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	-	-	-	2 620 710
- Zobowiązania z tytułu leasingu	-	18 533	36 827	52 607	101 179	184 434	305 885	101 930
Kontraktowa luka płynności	(81 229 389)	(3 853 395)	(6 612 276)	(3 376 140)	1 759 645	11 595 640	47 572 873	49 679 496
Skumulowana kontraktowa luka płynności	(81 229 389)	(85 082 784)	(91 695 060)	(95 071 200)	(93 311 555)	(81 715 916)	(34 143 042)	15 536 453
Instrumenty pochodne netto	-	(325)	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne brutto -aktywa	-	29 373 023	17 516 441	7 518 944	7 190 904	5 808 308	9 404 847	8 105 640
Instrumenty pochodne brutto- zobowiązania	-	29 388 673	17 137 735	7 550 744	7 035 089	5 627 740	9 778 306	8 447 265
Pozycje pozabilansowe łącznie	32 683 259	2 992 985	509 018	499 237	480 531	236 922	216 119	2 500
-gwarancje	6 935 865	-	-	-	-	-	-	-
-linie kredytowe	8 661 867	2 937 527	208 708	80 289	-	-	-	-

31.12.2018	A'vista	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 6 miesiący	od 6 do 12 miesiący	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat
Aktywa	16 463 144	13 130 791	7 727 687	8 155 178	13 411 339	21 018 432	51 486 845	74 403 300
Pasywa	84 166 128	25 630 547	16 466 901	15 733 197	13 466 516	7 052 558	18 877 394	14 014 474
w tym:								
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	8 230 908	-	-	-	-	-	-
- Zobowiązania wobec banków	147 029	87 909	326 627	648 090	1 601 912	1 402 491	2 638 642	(41 757)
- Zobowiązania wobec klientów	84 019 099	18 272 748	16 140 274	12 044 492	8 643 560	2 493 579	950 211	3 358
- Emisje własne	-	-	-	1 615 901	1 789 157	1 998 615	4 185 202	-
- Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	-	-	-	2 735 530
Kontraktowa luka płynności	(67 702 984)	(12 499 756)	(8 739 213)	(7 578 019)	(55 177)	13 965 874	32 609 451	60 388 826
Skumulowana kontraktowa luka płynności	(67 702 984)	(80 202 740)	(88 941 953)	(96 519 972)	(96 575 149)	(82 609 275)	(49 999 824)	10 389 002
Instrumenty pochodne netto	-	(601)	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne brutto -aktywa	-	25 065 064	9 740 382	4 839 635	4 670 307	7 672 682	6 768 494	9 583 113
Instrumenty pochodne brutto - zobowiązania	-	25 055 643	9 749 534	4 851 060	4 689 236	7 683 488	7 055 735	9 876 404
Pozycje pozabilansowe łącznie	31 595 754	2 919 319	629 769	581 608	480 531	236 922	216 119	2 500
-gwarancje	6 935 865	-	-	-	-	-	-	-
-linie kredytowe	8 661 867	2 863 860	329 458	162 660	-	-	-	-

Poniższe tabele prezentują analizę zapadalności zobowiązań i należności finansowych w ujęciu skonsolidowanym dla Grupy Santander Bank Polska S.A. wg stanu na dzień 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym (niezdyskontowane przepływy pieniężne -kapitał i odsetki).

31.12.2019	A'vista	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 6 miesiący	od 6 do 12 miesiący	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat
Aktywa	15 727 742	17 136 148	8 909 585	10 616 438	15 467 196	32 249 661	71 440 099	81 948 265
Pasywa	96 955 936	20 667 925	14 915 417	13 006 399	11 519 169	17 011 467	16 027 420	17 409 252
w tym:								
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	30 775	-	-	-	-	-	-
- Zobowiązania wobec banków	150 426	566 817	1 524 598	901 413	1 052 269	1 845 491	1 533 303	2 295 736
- Zobowiązania wobec klientów	96 805 510	19 323 639	12 389 668	9 405 118	7 461 048	4 319 564	943 293	40 385
- Emisje własne	-	42 413	988 717	1 722 630	1 334 593	4 432 043	2 757 994	3 971 761
- Zobowiązania podporządkowane	-	-	12 435	26 710	54 098	91 977	241 893	2 841 116
- Zobowiązania z tytułu leasingu	-	18 533	36 827	52 607	101 179	184 434	305 885	101 930
Kontraktowa luka płynności	(81 228 193)	(3 531 777)	(6 005 833)	(2 389 961)	3 948 027	15 238 194	55 412 679	64 539 013
Skumulowana kontraktowa luka płynności	(81 228 193)	(84 759 971)	(90 765 803)	(93 155 765)	(89 207 737)	(73 969 543)	(18 556 864)	45 982 149
Instrumenty pochodne netto	-	25 816	(36 848)	(44 132)	63 533	(32 115)	(53 309)	7 622
Instrumenty pochodne brutto-aktywa	-	29 428 685	17 546 643	7 617 050	7 362 977	6 120 658	10 156 490	8 429 176
Instrumenty pochodne brutto-zobowiąz:	-	29 423 075	17 149 064	7 611 846	7 132 178	5 805 581	10 255 952	8 673 568
Pozycje pozabilansowe	36 492 617	2 967 998	5 722 371	315 592	248 833	383 355	104 953	2 200
-gwarancje	9 829 133	-	-	-	-	-	-	-
-linie kredytowe	7 824 772	2 937 527	208 708	80 289	-	-	-	-

31.12.2018	A'vista	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 6 miesiący	od 6 do 12 miesiący	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat
Aktywa	17 707 348	13 559 137	8 372 556	9 304 108	15 868 058	25 084 127	61 372 942	94 043 012
Pasywa	84 772 701	25 775 798	16 611 318	16 072 673	13 996 047	7 739 093	20 500 990	15 188 247
w tym:								
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	8 234 700	-	-	-	-	-	-
- Zobowiązania wobec banków	147 033	90 957	330 932	657 605	1 618 775	1 430 944	2 676 472	(39 726)
- Zobowiązania wobec klientów	84 625 668	18 332 820	16 267 820	12 185 021	8 761 992	2 523 035	963 447	3 740
- Emisje własne	-	-	-	1 628 164	1 800 407	1 998 615	4 185 202	-
- Zobowiązania podporządkowane	-	-	12 565	27 131	55 477	95 999	294 990	3 128 592
Kontraktowa luka płynności	(67 065 352)	(12 216 661)	(8 238 761)	(6 768 565)	1 872 011	17 345 035	40 871 952	78 854 765
Skumulowana kontraktowa luka płynności	(67 065 352)	(79 282 014)	(87 520 775)	(94 289 340)	(92 417 330)	(75 072 295)	(34 200 343)	44 654 422
Instrumenty pochodne netto	-	16 702	(27 056)	(28 555)	36 379	19 517	(59 581)	(3 502)
Instrumenty pochodne brutto-aktywa	-	25 120 815	9 771 820	4 928 506	4 842 159	7 993 507	7 624 462	10 068 226
Instrumenty pochodne brutto-pasywa	-	25 085 876	9 756 744	4 897 193	4 768 285	7 848 719	7 542 833	10 175 443
Pozycje pozabilansowe	31 595 754	2 919 319	629 769	581 608	480 531	236 922	216 119	2 500
-gwarancje	6 935 865	-	-	-	-	-	-	-
-linie kredytowe	8 661 867	2 863 860	329 458	162 660	-	-	-	-

Grupa w ograniczonym stopniu finansuje swoją działalność wykorzystując instrumenty o charakterze zabezpieczonym, tym niemniej na podstawie istniejących zapisów w umowach potencjalna maksymalna kwota dodatkowego zabezpieczenia z tytułu w/w instrumentów w przypadku obniżki ratingu o trzy poziomy wyniosłaby 1,62 mld PLN. Jednocześnie należy podkreślić, że w/w potencjalne zobowiązanie nie ma charakteru bezwarunkowego i jego ostateczna wysokość byłaby zależna od wyniku negocjacji pomiędzy Bankiem a jego kontrahentami w w/w transakcjach.

5. Zarządzanie kapitałem

Wprowadzenie

Polityką Grupy Santander Bank Polska S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitału adekwatnego do rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz do poziomu ponoszonego ryzyka.

Poziom funduszy własnych wymaganych do zapewnienia bezpiecznej działalności Banku i Grupy Santander Bank Polska S.A. oraz wymogów kapitałowych szacowanych na nieoczekiwane straty jest wyznaczany zgodnie z:

- Przepisami tzw. pakietu CRD IV/CRR, który składa się z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR) oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (zwanej dalej Dyrektywa CDR IV), które weszły w życie 1.01.2014 r. decyzją Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA).
- Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji, a także rozporządzenie (UE) nr 648/2012
- Wymogi te uwzględniają rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie stosowania opcji narodowych oraz wyższą wagę ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, w tym: nieruchomościach mieszkalnych, w przypadku których wysokość raty kapitałowej lub odsetkowej uzależniona jest od zmian kursu waluty lub walut innych niż waluty przychodów osiągniętych przez dłużnika, gdzie przypisuje się wagę ryzyka równą 150% oraz lokalach biurowych lub innych nieruchomościach komercyjnych, usytuowanych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie przypisuje się wagę ryzyka równą 100%.
- Ustawą z dnia 05.08.2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (zwanej dalej Ustawą o nadzorze makroostrożnościowym) implementującą do polskiego prawa regulacje Dyrektywy CDR IV m.in. w zakresie utrzymywania przez banki dodatkowych buforów kapitałowych.
- Zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego dotyczących dodatkowego wymogu kapitałowego związanego z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych.

Zarząd Banku odpowiada za całość procesów zarządzania kapitałem, szacowania i utrzymywania kapitału, w tym za procesy związane z oceną adekwatności kapitału w różnych warunkach ekonomicznych (łącznie z oceną wyników testów warunków skrajnych) oraz ich wpływu na poziom kapitału wewnętrznego, regulacyjnego i współczynniki kapitałowe. Rada Nadzorcza Banku sprawuje ogólny nadzór nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem do Komitetu Kapitałowego, który na bieżąco dokonuje oceny adekwatności kapitałowej Banku i Grupy Santander Bank Polska S.A. (również w warunkach skrajnych), monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje działania mające wpływ na poziom funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Komitet Kapitałowy jest pierwszym organem w Banku określającym politykę kapitałową, zasady zarządzania kapitałem i zasady wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej. Wszelkie decyzje dotyczące poziomu utrzymywanego kapitału (podniesienia lub uwolnienia kapitału) są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie statutowe organy Banku.

Zgodnie ze strategią informacyjną Banku szczegółowe informacje na temat poziomu funduszy własnych oraz wymagań kapitałowych zamieszczone są w odrębnym raporcie dotyczącym adekwatności kapitałowej Grupy Santander Bank Polska na dzień 31.12.2019 r.

W 2019 roku Bank i Grupa Santander Bank Polska S.A. spełniały wszystkie wymogi nadzorcze w zakresie zarządzania kapitałem.

Na potrzeby adekwatności kapitałowej Bank stosuje przepisy przejściowe wprowadzenia MSSF9 zgodnie z zasadami przedstawionymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/2395 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniające Rozporządzenie (UE) nr 575/2013.

Całkowite fundusze własne Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2019 roku są wyższe o 254 079 tys. zł od całkowitych funduszy własnych Grupy gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9.

Łączny współczynnik kapitałowy Grupy jest wyższy o 16 bps od łącznego współczynnika kapitałowego gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9.

Współczynnik Tier I Grupy jest wyższy o 17 bps od współczynnika Tier I gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9.

Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonała ujawnienia funduszy własnych, aktywów ważonych ryzykiem, współczynników kapitałowych, jak również wskaźnika dźwigni, zarówno z zastosowaniem, jak i bez zastosowania rozwiązań przejściowych wynikających z artykułu 473a Rozporządzenia (UE) nr 575/2013

Szczegółowe informacje znajdują się w Raporcie „Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2019 roku” (Rozdział III pkt 3. Rozwiązania przejściowe w zakresie łagodzenia skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych).

Polityka kapitałowa

Na dzień 31.12.2019 r. minimalne poziomy współczynników kapitałowych, respektujące przepisy rozporządzenia CRR i Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym oraz zalecenia nadzorcze dot. domiarów w ramach filaru II, na poziomie Santander Bank Polska S.A., wynoszą:

- 12,25% dla współczynnika kapitału Tier I,
- 14,25% dla całkowitego współczynnika kapitałowego;

natomiast dla Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. są na poziomie:

- 12,28% dla współczynnika kapitału Tier I,
- 14,29% dla całkowitego współczynnika kapitałowego.

Wyżej wymienione współczynniki kapitałowe uwzględniają:

- Minimalne współczynniki kapitałowe, zgodnie z przepisami rozporządzenia CRR, na poziomie 4,5% współczynnika kapitału podstawowego Tier I, 6,0% współczynnika kapitału Tier I i 8,0% całkowitego współczynnika kapitałowego.
- Na podstawie wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji z dnia 5 listopada 2019 r. wygasły wcześniejsze zalecenia dotyczące Santander Bank Polska S.A. w ramach dodatkowego wymogu kapitałowego związanego z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych z dnia z 15 października 2018 r. oraz 28 listopada 2018 r. Odwołanie wcześniejszej decyzji zostało wydane na podstawie przeprowadzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego corocznej identyfikacji banków istotnie zaangażowanych w zabezpieczone hipoteką walutowe kredyty i pożyczki, Santander Bank Polska S.A. nie osiągnął progu istotności zaangażowania powyższych kredytów i Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła dodatkowego bufora w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych na poziomie Banku.
- Dodatkowa wartość wymogu kapitałowego została ustalona na poziomie Grupy Santander Bank Polska S.A. zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 19 listopada 2019. Na dzień 31 grudnia 2019 r, bufor związany z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych wynosi 0,04 p.p. dla łącznego współczynnika kapitałowego, 0,03 p.p. dla współczynnika kapitału Tier I i 0,02 p.p. dla współczynnika kapitału podstawowego Tier I.
- Bufor kapitałowy z tytułu zaklasyfikowania Santander Bank Polska S.A. do kategorii innej instytucji o znaczeniu systemowym. Zgodnie z pismem z dnia 19 grudnia 2017 r. Santander Bank Polska S.A. został zidentyfikowany jako inna instytucja o znaczeniu systemowym i został na niego nałożony dodatkowy bufor kapitałowy. Na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 14 października 2019 r. Santander Bank Polska S.A. utrzymuje dodatkowe fundusze własne w wysokości 0,75 p. p. Grupa Santander Bank Polska S.A. utrzymuje bufor kapitałowy na tym samym poziomie.
- Bufor zabezpieczający utrzymywany zgodnie z Ustawą o nadzorze makroostrożnościowym. Zgodnie z dostosowaniem do przepisów CRR w 2019 roku bufor ten osiągnął maksymalną wartość 2,50 p. p.,
- Bufor ryzyka systemowego (BRS) wprowadzony rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 r., który ma zastosowanie wobec wszystkich ekspozycji znajdujących się na terenie Polski, Od 1 stycznia 2018 r. obowiązuje bufor ryzyka systemowego w wysokości 3,00 p. p.

- Bufor antycykliczny wprowadzony zgodnie z Ustawą o nadzorze makroostrożnościowym i zmieniany przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia. Od 1 stycznia 2016 r. wskaźnik bufora antycyklicznego został ustalony na poziomie 0 p.p. dla ekspozycji kredytowych na terytorium Polski.

Kapitał regulacyjny

Wymóg kapitałowy Grupy Santander Bank Polska S.A. wyznaczany jest zgodnie z częścią trzecią Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 z póź.zm. (zwanego dalej CRR), które stanowiło podstawę prawną na dzień sprawozdawczy tj. 31.12.2019 r.

Grupa Santander Bank Polska S.A. stosuje metodę standardową do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. W metodzie tej łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę ekspozycji ważonych ryzykiem pomnożoną przez 8%. Wartość ekspozycji w przypadku aktywów jest równa wartości bilansowej, a w przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych jest równa ekwiwalentowi bilansowemu ekspozycji. Do wyznaczania ekspozycji ważonych ryzykiem, wagi ryzyka przypisuje się wobec wszystkich ekspozycji zgodnie z przepisami CRR.

W poniższej tabeli przedstawiono kalkulację współczynnika kapitałowego dla Grupy Santander Bank Polska na dzień 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym.

		31.12.2019	31.12.2018
I	Wymóg kapitałowy ogółem (Ia+Ib+Ic+Id), w tym:	11 454 472	11 434 229
Ia	- z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta	10 103 909	10 202 471
Ib	- z tytułu ryzyka rynkowego	128 798	83 135
Ic	- z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej	23 307	24 918
Id	- z tytułu ryzyka operacyjnego	1 198 458	1 123 705
II	Ogółem kapitały i fundusze*	26 775 032	25 266 004
III	Pomniejszenia	2 334 849	2 426 250
IV	Kapitały i fundusze po pomniejszeniach (II-III)	24 440 183	22 839 754
V	Współczynnik kapitałowy [IV/(I*12.5)]	17,07%	15,98%
VI	Współczynnik Tier I	15,21%	14,11%

* Decyzją KNF z dnia 11 października 2019 r. Bank uzyskał zgodę na włączenie do kapitału podstawowego Tier I na poziomie skonsolidowanym części zysku netto Grupy Santander Bank za I poł. 2019 r. w kwocie 478 950 253 zł.

Kapitał wewnętrzny

Niezależnie od regulacyjnych metod pomiaru wymogów kapitałowych, Santander Bank Polska S.A. przeprowadza niezależną ocenę bieżącej oraz przyszłej adekwatności kapitałowej w ramach procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej – procesu ICAAP. Celem tego procesu jest zapewnienie, że utrzymywany poziom funduszy własnych oraz ich charakter gwarantują wypłacalność oraz stabilność działalności Banku i Grupy Santander Bank Polska.

Ocena adekwatności kapitałowej jest jednym z kluczowych elementów strategii Banku, procesu ustalania akceptowalnego poziomu ryzyka jak i procesu planowania.

W procesie ICAAP Grupa wykorzystuje statystyczne modele szacowania strat dla poszczególnych rodzajów ryzyka mierzalnego np. ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego oraz dokonuje oceny jakościowej dla pozostałych istotnych rodzajów ryzyka nie objętych modelem np. ryzyka reputacji i braku zgodności.

W ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są parametry ryzyka przedstawiające prawdopodobieństwo zaniechania wykonania zobowiązań (PD - probability of default) przez klientów Santander Bank Polska S.A. oraz wielkość potencjalnych strat (LGD loss given default) wynikających z braku wykonania zobowiązań.

Grupa dokonuje wewnętrznej oceny potrzeb kapitałowych również w warunkach skrajnych, uwzględniających różne scenariusze zdarzeń makroekonomicznych.

Modele szacowania kapitału wewnętrznego podlegają corocznej ocenie i weryfikacji, których celem jest dostosowanie do skali i profilu działalności Santander Bank Polska S.A., uwzględnienie nowych kategorii ryzyka oraz oceny kierownictwa.

Przegląd i ocena dokonywana jest w ramach funkcjonujących w Banku komitetów zarządzania ryzykiem w tym m. in. Komitetu Kapitałowego oraz Panelu Modeli i Metodologii funkcjonującego w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

Zobowiązania podporządkowane

W 2016 roku Bank dokonał zmiany warunków emisji podporządkowanych obligacji imiennych z dnia 5.08.2010 r., objętych przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju. Zgodnie z nowymi warunkami emisji został między innymi, wydłużony termin zapadalności do dnia 5.08.2025 r. Decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18.05.2017 r., Bank otrzymał zgodę na zaliczenie nowej emisji do kapitału uzupełniającego Tier II w kwocie 100 mln EUR.

W ramach realizacji strategii podwyższania kapitału uzupełniającego Tier II w dniu 2.12.2016 r. Santander Bank Polska S.A. wyemitował obligacje własne o wartości 120 mln euro, które zaliczył do ww. kapitałów na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 24.02.2017 r.

W dniu 22.05.2017 r. Bank dokonał kolejnej emisji obligacji podporządkowanych o wartości nominalnej 137,1 mln EUR i otrzymał zgodę na zaliczenie jej do kapitału Tier II decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 19.10.2017 r.

W dniu 12.06.2018 r. Santander Bank Polska S.A. otrzymał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na zakwalifikowanie obligacji podporządkowanych serii F wyemitowanych w dniu 5.04.2018 r. przez Santander Bank Polska S.A. o łącznej wartości nominalnej 1 mld zł jako instrumentów w kapitale Tier II Banku.

Szczegółowe informacje na temat zobowiązań podporządkowanych znajdują się w notcie 34.

6. Wynik z tytułu odsetek

Przychody odsetkowe i o charakterze zbliżonym do odsetek z tytułu:	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	7 467 538	6 345 132
Należności od podmiotów gospodarczych i z tytułu leasingu	2 486 258	2 116 341
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	4 659 140	3 909 097
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	1 646 508	1 232 081
Należności od banków	47 610	35 830
Należności sektora budżetowego	10 153	9 794
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	94 368	72 952
Odsetki od IRS -zabezpieczających	170 009	201 118
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	833 824	733 378
Należności od podmiotów gospodarczych	32 021	4 179
Dłużnych papierów wartościowych	801 803	729 199
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	160 474	135 286
Należności od podmiotów gospodarczych	1 870	2 037
Należności od klientów indywidualnych	105 741	119 554
Dłużnych papierów wartościowych	52 863	13 695
Razem przychody	8 461 836	7 213 796
	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Koszty odsetkowe z tytułu:		
Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	(1 881 667)	(1 471 391)
Zobowiązań wobec klientów indywidualnych	(848 502)	(628 625)
Zobowiązań wobec podmiotów gospodarczych	(515 533)	(406 149)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(96 605)	(81 680)
Zobowiązań wobec sektora budżetowego	(58 049)	(55 101)
Zobowiązań wobec banków	(70 421)	(53 356)
Zobowiązań leasingowych	(21 598)	-
Zobowiązań podporządkowanych i emisji papierów wartościowych	(270 959)	(246 480)
Razem koszty	(1 881 667)	(1 471 391)
Wynik z tytułu odsetek	6 580 169	5 742 405

7. Wynik z tytułu prowizji

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Przychody prowizyjne		
Obszar eBiznes & Płatności	575 779	574 695
Obsługa rachunków i obrót pieniężny	326 971	323 257
Prowizje i opłaty za zarządzanie aktywami	285 049	310 378
Prowizje walutowe	442 717	395 983
Prowizje od kredytów: w tym prowizje od faktoringu i pozostałe	425 135	384 880
Prowizje ubezpieczeniowe	222 527	190 912
Prowizje z działalności maklerskiej	59 630	68 451
Karty kredytowe	185 679	174 262
Gwarancje i poręczenia	72 418	70 522
Prowizje od umów leasingowych	24 631	19 917
Organizowanie emisji	6 564	8 524
Opłaty dystrybucyjne	20 949	4 791
Razem	2 648 049	2 526 572
	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Koszty prowizyjne		
Obszar eBiznes & Płatności	(187 863)	(188 264)
Opłaty dystrybucyjne	(10 674)	(17 808)
Prowizje z działalności maklerskiej	(8 298)	(9 594)
Karty kredytowe	(39 895)	(38 575)
Prowizje za pośrednictwo w udzielaniu kredytów	(116 729)	(113 486)
Prowizje ubezpieczeniowe	(19 733)	(8 469)
Prowizje od umów leasingowych	(30 427)	(27 322)
Prowizje, opłaty i inne koszty związane z zarządzaniem aktywami	(11 398)	(6 968)
Pozostałe	(94 860)	(58 284)
Razem	(519 877)	(468 770)
Wynik z tytułu prowizji	2 128 172	2 057 802

Powyższe zestawienie obejmuje przychody prowizyjne z tytułu kredytów, kart kredytowych, gwarancji i poręczeń oraz od umów leasingowych w kwocie 707 863 tys. zł (631 879 tys. zł na 31.12.2018 r.) i koszty prowizyjne związane z kartami kredytowymi, od umów leasingowych oraz za pośrednictwo w udzielaniu kredytów w kwocie (187 051) tys. zł ((152 061) tys. zł na 31.12.2018 r.) (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych nie wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

8. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Przychody z tytułu dywidend od inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	96 533	98 152
Przychody z tytułu dywidend od inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 251	837
Przychody z tytułu dywidend od kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 437	1 127
Razem	99 221	100 116

9. Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Pochodne instrumenty finansowe oraz walutowe operacje międzybankowe	211 507	150 153
Wynik na operacjach kapitałowymi inwestycyjnymi aktywami finansowymi	(6 951)	(3 674)
Wynik na operacjach dłużnymi aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy	(19 161)	22 431
Zmiana wartości godziwej należności kredytowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	30 154	(24 371)
Razem	215 549	144 539

Powyższe kwoty zawierają w sobie korekty z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta (CVA, DVA), które w latach 2019 i 2018 wynosiły odpowiednio (3 227) tys. zł i (742) tys. zł.

10. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Wynik na sprzedaży dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	124 673	28 327
Wynik na sprzedaży dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	18	(24)
Zmiana wartości godziwej dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	56 958	12 343
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych	(11 244)	-
Razem wynik na instrumentach finansowych	170 405	40 646
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	(7 675)	(16 562)
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	22 745	13 396
Razem wynik na instrumentach zabezpieczających i zabezpieczanych	15 070	(3 166)
Razem	185 475	37 480

11. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Przychody z tytułu sprzedaży usług	35 217	34 735
Rozwiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa	35 595	63 471
Wynik z tytułu sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa *	59 079	-
Rozliczenie umów leasingowych	3 033	2 920
Przychody z tytułu odzyskanych należności (przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych)	7 585	6 477
Wynik z tytułu sprzedaży lub likwidacji składników majątku trwałego i aktywów do zbycia	41 725	51 374
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	1 146	2 409
Przychody z tytułu modyfikacji umów leasingu	35 458	-
Pozostałe	57 078	52 456
Razem	275 916	213 842

* W dniu 23.09.2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Santander Bank Polska S.A. na podstawie postanowień przepisu art. 393 pkt. 3 ksh oraz § 24 ust.1 Statutu Banku postanowiło wyrazić zgodę na zbycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku obejmującej wyodrębniony organizacyjnie, finansowo i funkcjonalnie w strukturze organizacyjnej Banku zespół składników materialnych i niematerialnych, stanowiących wyodrębnioną jednostkę organizacyjną Banku, działającą pod nazwą Centrum Usług Inwestycyjnych, które prowadzi działalność w zakresie świadczenia profesjonalnych usług agenta transferowego na rzecz Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. oraz funduszy inwestycyjnych przez nie zarządzanych.

Umowa przewiduje również sprzedaż w późniejszym terminie innej zorganizowanej części przedsiębiorstwa, stanowiącej wyodrębnioną jednostkę organizacyjną Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (spółka zależna Santander Bank Polska S.A.), działającą pod nazwą Dział Wycen i Sprawozdawczości, prowadzącą działalność w zakresie rozliczeń, wycen i sprawozdawczości funduszy inwestycyjnych.

Szczegółowe informacje zostały zaprezentowane w notcie 51.

12. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych

Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Odpis na należności od banków	(28)	(66)
Koszyk 1	(28)	(66)
Koszyk 2	-	-
Koszyk 3	-	-
POCI	-	-
Odpis na należności od klientów	(1 229 001)	(1 089 772)
Koszyk 1	(93 366)	(217 701)
Koszyk 2	(436 001)	(307 647)
Koszyk 3	(772 831)	(625 094)
POCI	73 197	60 670
Przychód z tytułu należności odzyskanych	(5 173)	11 889
Koszyk 1	-	-
Koszyk 2	-	-
Koszyk 3	(5 173)	11 889
POCI	-	-
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	14 849	(7 119)
Koszyk 1	14 646	(5 024)
Koszyk 2	2 824	4 485
Koszyk 3	(2 621)	(6 580)
POCI	-	-
Razem	(1 219 353)	(1 085 068)

13. Koszty pracownicze

Koszty pracownicze	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Wynagrodzenia i premie	(1 476 107)	(1 404 842)
Narzuty na wynagrodzenia	(240 374)	(233 376)
Koszty składek z tytułu Pracowniczych Planów Kapitałowych	(1 661)	-
Koszty świadczeń socjalnych	(39 659)	(40 485)
Koszty szkoleń	(19 710)	(20 870)
Rezerwa na odprawy emerytalne i niewykorzystane urlopy oraz inne świadczenia pracownicze	7 563	29 131
Rezerwa restrukturyzacyjna*	(99 810)	-
Razem	(1 869 758)	(1 670 442)

* Zarząd Santander Bank Polska S.A. poinformował, że w dniu 10.01.2019 r., zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 13.03.2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, podjął uchwałę o zamiarze przeprowadzenia zwolnień grupowych i rozpoczęciu procedury konsultacji w sprawie zwolnień grupowych.

W związku z ww. restrukturyzacją kadr w księgach Banku została utworzona rezerwa restrukturyzacyjna w wysokości (92 400) tys. zł. Do końca grudnia 2019 r. w trybie zwolnień grupowych odeszło z Banku 1 324 pracowników. Rezerwa została wykorzystana w całości do dnia 31.01.2020 r. Szczegóły odnośnie utworzenia i wykorzystania rezerwy zostały zaprezentowane w notcie 37.

14. Koszty działania

Koszty działania	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Koszty utrzymania budynków*	(128 843)	(346 205)
Koszty z tytułu leasingów krótkoterminowych*	(13 570)	-
Koszty z tytułu leasingów aktywów o niskiej wartości*	(5 984)	-
Koszty związane ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieujętymi w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu*	(1 121)	-
Koszty z tytułu podatku VAT nie podlegającego odliczeniu*	(49 659)	-
Marketing i reprezentacja	(184 326)	(189 318)
Eksploatacja systemów informacyjnych	(308 340)	(244 436)
Koszty ponoszone na rzecz BFG, KNF i KDPW	(311 200)	(219 816)
Opłaty pocztowe i telekomunikacyjne	(66 545)	(64 696)
Koszty konsultacji i doradztwa	(72 425)	(89 673)
Samochody i usługi transportowe oraz transport wartości	(66 988)	(71 463)
Koszty pozostałych usług obcych	(164 334)	(153 005)
Materiały eksploatacyjne, druki, czekki, karty	(27 280)	(32 709)
Pozostałe podatki i opłaty	(39 146)	(37 277)
Transmisja danych	(9 171)	(10 449)
Rozliczenia KIR, SWIFT	(35 691)	(31 037)
Koszty zabezpieczenia	(25 728)	(27 356)
Koszty remontów maszyn	(14 596)	(24 175)
Pozostałe	(31 527)	(30 701)
Razem	(1 556 474)	(1 572 316)

* Szczegóły w nocie 2.3

15. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Zawiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa	(59 472)	(125 313)
Zawiązania rezerw na ryzyko prawne*	(266 628)	-
Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych objętych umowami leasingu oraz innych aktywów trwałych	(34 135)	(13 054)
Koszty zakupu usług	(3 622)	(14 797)
Składki na rzecz organizacji o charakterze dobrowolnym	(1 066)	(983)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(2 237)	(1 864)
Przekazane darowizny	(5 015)	(4 735)
Koszty z tyt. modyfikacji umów leasingu	(23 168)	-
Pozostałe	(38 961)	(31 995)
Razem	(434 304)	(192 741)

* szczegóły w nocie 46

16. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Część bieżąca odnoszona do wyniku finansowego	(952 267)	(1 004 156)
Część odroczone	153 391	274 734
Korekta lat ubiegłych	(1 612)	2 283
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(800 488)	(727 139)

Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Zysk przed opodatkowaniem	3 244 596	3 424 284
Stawka podatku	19%	19%
Obciążenie podatkowe od zysku przed opodatkowaniem	(616 473)	(650 614)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	(33 510)	(37 522)
Opłaty na rzecz BFG	(53 722)	(38 534)
Podatek od instytucji finansowych	(113 815)	(88 603)
Zysk z tytułu nabycia wydzielonej części przedsiębiorstwa	-	69 305
Sprzedaż wierzytelności	(1 257)	(6 108)
Przychody niepodatkowe	52 153	18 851
Koszty rezerw kredytowych niestanowiących kosztów uzyskania przychodu	(42 651)	(17 847)
Korekta podatku roku ubiegłego	(1 612)	2 283
Efekt podatkowy korekt konsolidacyjnych	11 829	22 440
Pozostałe	(1 430)	(790)
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(800 488)	(727 139)

Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach	31.12.2019	31.12.2018
Związany z wyceną inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(170 217)	(130 592)
Związany z wyceną inwestycyjnych kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(141 812)	(121 892)
Związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	5 502	14 810
Związany z wyceną programów określonych świadczeń	(2 280)	(2 536)
Razem	(308 807)	(240 210)

17. Zysk na akcję

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018*
Zysk na akcję		
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	2 138 347	2 363 354
Średnioważona liczba akcji zwykłych	102 088 305	99 725 949
Podstawowy zysk na akcję (zł)	20,95	23,70
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	2 138 347	2 363 354
Średnioważona liczba akcji zwykłych	102 088 305	99 725 949
Średnioważona liczba potencjalnych akcji zwykłych	112 862	171 095
Razem średnioważona liczba akcji zwykłych i potencjalnych	102 201 167	99 897 044
Rozwodniony zysk na akcję (zł)	20,92	23,66

*dane przekształcone, szczegóły opisane zostały w 2.4.

Średnioważona liczba akcji zwykłych zawiera instrumenty rozładniające w postaci kapitału akcyjnego przedstawionego w nocie 39 oraz programu motywacyjnego ujętego w nocie 54.

18. Gotówka i operacje z bankami centralnymi

	31.12.2019	31.12.2018
Gotówka i operacje z bankami centralnymi		
Gotówka	2 381 455	2 452 636
Rachunki bieżące w bankach centralnych	5 591 557	6 454 916
Lokaty	2	-
Razem	7 973 014	8 907 552

Santander Bank Polska S.A. i Santander Consumer Bank S.A. utrzymują na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową naliczoną na podstawie wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Banki i stopy rezerwy obowiązkowej, która we wszystkich ww. okresach wynosiła 3,5%.

Zgodnie z określonymi przepisami kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR.

19. Należności od banków

	31.12.2019	31.12.2018
Należności od banków		
Lokaty i kredyty	2 115 445	1 159 923
Rachunki bieżące	1 601 232	1 776 358
Należności brutto	3 716 677	2 936 281
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(95)	(67)
Razem	3 716 582	2 936 214

Wartość godziwą „Należności od banków” przedstawia nota 45.

Należności od Banków

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	2 936 281	-	-	-	2 936 281
Zmiany wynikające z transferów	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 1	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 2	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 3	-	-	-	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	10 010 709	-	-	-	10 010 709
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(72 618)	-	-	-	(72 618)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(9 033 774)	-	-	-	(9 033 774)
Spisania	-	-	-	-	-
Inne, w tym różnice kursowe	(123 921)	-	-	-	(123 921)
Stan na 31.12.2019	3 716 677	-	-	-	3 716 677

Należności od Banków

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	2 136 474	-	-	-	2 136 474
Zmiany wynikające z transferów	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 1	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 2	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 3	-	-	-	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	4 353 272	-	-	-	4 353 272
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(57)	-	-	-	(57)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(3 579 952)	-	-	-	(3 579 952)
Spisania	-	-	-	-	-
Inne, w tym różnice kursowe	26 544	-	-	-	26 544
Stan na 31.12.2018	2 936 281	-	-	-	2 936 281

20. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	31.12.2019		31.12.2018 *	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym	1 474 161	1 524 250	1 081 227	1 058 024
Transakcje stopy procentowej	719 181	766 820	553 999	545 393
Forward	2	-	65	6 640
Opcje	15 764	14 630	13 898	13 911
Swap stopy procentowej (IRS)	702 876	750 353	536 638	523 642
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	539	1 837	3 398	1 200
Transakcje związane z kapitałowymi papierami wartościowymi	1 450	1 450	3 279	3 279
Opcje	1 450	1 450	3 279	3 279
Transakcje walutowe	753 530	755 980	523 949	509 352
Swap walutowo-procentowy (CIRS)	160 732	199 998	192 484	201 758
Forward	73 513	115 439	40 065	61 233
Swap walutowy (FX Swap)	412 076	332 231	192 760	147 938
Spot	550	576	585	375
Opcje	106 659	107 736	98 055	98 048
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe	584 347	-	105 636	-
Dłużne papiery wartościowe	546 607	-	88 735	-
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	391 616	-	84 552	-
- obligacje	391 616	-	84 552	-
Papiery wartościowe banku centralnego:	149 987	-	-	-
- bony	149 987	-	-	-
Komercyjne papiery wartościowe:	5 004	-	4 183	-
- obligacje	5 004	-	4 183	-
Kapitałowe papiery wartościowe:	37 740	-	16 901	-
- notowane	37 740	-	16 901	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży	-	332 563	-	423 377
Razem aktywa/zobowiązania finansowe	2 058 508	1 856 813	1 186 863	1 481 401

*dane przekształcone, szczegóły opisane zostały w 2.4.

W pozycji aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu - pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym zawarta jest zmiana wyceny z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie (3 933) tys. zł na 31.12.2019 r. oraz (946) tys. zł na 31.12.2018 r.

Przychody odsetkowe z instrumentów dłużnych oraz innych instrumentów o stałej stopie dochodu są ujmowane w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

Zyski i straty powstające z tytułu zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu są ujmowane w wyniku handlowym i rewaluacji rachunku zysków i strat.

Wszystkie aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zostały zakwalifikowane do tej kategorii w związku z handlowym charakterem zawieranych transakcji. Na dzień sprawozdawczy 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym przy początkowym ujęciu nie wystąpiły przypadki desygnacji do wyżej wymienionej kategorii aktywów finansowych.

Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Grupa zawiera umowy ramowe typu ISDA (International Swaps and Derivatives Association Master Agreements) oraz GMRA (Global Master Repurchase Agreement) przewidujące w sytuacji wystąpienia określonego przypadku naruszenia możliwość rozwiązania transakcji i rozliczenia z kontrahentem na podstawie skompensowanej kwoty wzajemnych należności i zobowiązań. Dodatkowo w ramach realizacji umów CSA (Credit Support Annex) kontrahent zabezpiecza ekspozycje wynikające z instrumentów pochodnych poprzez złożenie depozytu zabezpieczającego. W tabeli zaprezentowano kwoty wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych (zarówno zaklasyfikowanych do portfela przeznaczone do obrotu, jak i desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń) oraz zabezpieczeń pieniężnych objętych umowami ramowymi umożliwiającymi kompensowanie w określonych okolicznościach. Odrębnie zaprezentowano kwoty instrumentów nie podlegających kompensacji.

	Kwoty brutto przed kompensatą w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Kwoty netto po kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty objęte porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania niepodlegające kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Wartość netto zaangażowania	Kwoty nieobjęte egzekwowalnym porozumieniem dotyczącym kompensowania	Suma bilansowa
	Kompensata brutto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kompensata netto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Instrumenty finansowe	Otrzymane zabezpieczenie w formie pieniężnej i papierów wartościowych			
Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych na 31.12.2019 r.	(a)	(b)	(c) = (a) – (b)	(d)	(e)	(c) – (d) – (e)	(f)	(c) + (f)
Aktywa								
Należności od innych banków								
- Umowy z przyrzeczeniem odsprzedaży zawarte z innymi bankami	1 585 840	-	1 585 840	-	1 540 148	45 692	-	1 585 840
Należności od klientów								
- Umowy z przyrzeczeniem odsprzedaży	265 331	-	265 331	-	251 910	13 421	-	265 331
Inne aktywa finansowe:								
- Pochodne instrumenty finansowe	3 049 013	1 801 356	1 247 657	1 038 734	146 545	62 378	270 477	1 518 134
AKTYWA OGÓŁEM OBJĘTE KOMPENSATĄ, POROZUMIENIEM RAMOWYM, LUB PODOBNYM POROZUMIENIEM DOTYCZĄCYM KOMPENSOWANIA	4 900 184	1 801 356	3 098 828	1 038 734	1 938 603	121 491	270 477	3 369 305
Zobowiązania								
- Pochodne instrumenty finansowe	4 179 079	1 801 356	2 377 723	1 038 734	1 520 723	(181 734)	142 155	2 519 878
- Umowy z przyrzeczeniem odkupu	990 863	-	990 863	-	989 294	1 569	-	990 863
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM OBJĘTE KOMPENSATĄ, POROZUMIENIEM RAMOWYM, LUB PODOBNYM POROZUMIENIEM DOTYCZĄCYM KOMPENSOWANIA	5 169 942	1 801 356	3 368 586	1 038 734	2 510 017	(180 165)	142 155	3 510 741

	Kwoty brutto przed kompensatą w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kompensata brutto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty netto po kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty objęte porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania niepodlegające kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Wartość netto zaangażowania	Kwoty nieobjęte egzekwowalnym porozumieniem dotyczącym kompensowania	Suma bilansowa
				Instrumenty finansowe	Otrzymane zabezpieczenie w formie pieniężnej i papierów wartościowych			
Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych na 31.12.2018 r.	(a)	(b)	(c) = (a) – (b)	(d)	(e)	(c) – (d) – (e)	(f)	(c) + (f)
Aktywa								
Należności od innych banków								
- Umowy z przyrzeczeniem odsprzedaży zawarte z innymi bankami	1 587 702	-	1 587 702	-	1 501 377	86 325	-	1 587 702
Należności od klientów								
- Umowy z przyrzeczeniem odsprzedaży	7 602 061	-	7 602 061	-	7 556 244	45 817	-	7 602 061
Inne aktywa finansowe:								
- Pochodne instrumenty finansowe	2 137 559	1 220 387	917 172	729 393	154 220	33 559	237 275	1 154 447
AKTYWA OGÓŁEM OBJĘTE KOMPENSATĄ, POROZUMIENIEM RAMOWYM, LUB PODOBNYM POROZUMIENIEM DOTYCZĄCYM KOMPENSOWANIA	11 327 322	1 220 387	10 106 935	729 393	9 211 841	165 701	237 275	10 344 210
Zobowiązania								
- Pochodne instrumenty finansowe	3 083 184	1 220 387	1 862 797	729 393	1 245 242	(111 838)	107 709	1 970 506
- Umowy z przyrzeczeniem odkupu	9 896 543	-	9 896 543	-	9 820 836	75 707	-	9 896 543
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM OBJĘTE KOMPENSATĄ, POROZUMIENIEM RAMOWYM, LUB PODOBNYM POROZUMIENIEM DOTYCZĄCYM KOMPENSOWANIA	12 979 727	1 220 387	11 759 340	729 393	11 066 078	(36 131)	107 709	11 867 049

Poniższa tabela przedstawia nominały instrumentów pochodnych:

Nominały instrumentów pochodnych	31.12.2019	31.12.2018
1. Transakcje pochodne – terminowe (zabezpieczające)	23 288 611	23 562 563
a) Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	4 963 435	2 131 000
b) Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne kupiony (IRS)	1 375 000	1 575 000
c) Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne kupiony (CIRS)	8 106 012	9 593 153
d) Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne-sprzedany (CIRS)	8 844 164	10 194 876
e) FX Swap zabezpieczający przepływy pieniężne kupiony (FX)	-	34 185
f) FX Swap zabezpieczający przepływy pieniężne sprzedany (FX)	-	34 349
2. Transakcje pochodne-terminowe (handlowe)	494 987 927	405 539 573
a) Transakcje stopy procentowej	302 578 443	259 675 302
Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	272 163 745	228 126 591
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	21 800 000	21 444 400
Opcje na stopę procentową	8 601 808	7 097 193
Forward kupiony	12 035	84 100
Forward sprzedany	855	2 923 018
b) Transakcje walutowe	192 409 484	145 864 271
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione	52 680 414	37 836 903
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane	52 586 620	37 779 343
Forward kupiony	11 298 628	10 183 310
Forward sprzedany	11 366 819	10 233 343
Non-Deliverable Forward (NDF) kupiony	347 358	-
Non-Deliverable Forward (NDF) sprzedany	350 319	-
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	16 837 305	13 482 264
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	16 886 878	13 497 872
Opcje walutowe kupione CALL	7 414 849	5 622 329
Opcje walutowe kupione PUT	7 612 722	5 803 289
Opcje walutowe sprzedane CALL	7 411 888	5 622 329
Opcje walutowe sprzedane PUT	7 615 684	5 803 289
3. Bieżące operacje walutowe	2 431 740	1 600 252
Spot - zakupiony	1 215 865	800 242
Spot - sprzedany	1 215 875	800 010
4. Transakcje związane z kapitałowymi instrumentami finansowymi	199 165	555 792
Instrumenty pochodne - zakupione	81 196	270 165
Instrumenty pochodne - sprzedane	117 969	285 627
Razem	520 907 443	431 258 180

Nominały instrumentów pochodnych dla transakcji jednowalutowych (IRS, FRA, opcje nie będące opcjami walutowymi) zostały zaprezentowane wyłącznie jako kwoty nabyte.

21. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Pochodne instrumenty zabezpieczające	31.12.2019		31.12.2018	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą	2 880	156 700	312	129 205
Instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	41 093	838 927	72 909	783 277
Ogółem zabezpieczające instrumenty finansowe	43 973	995 627	73 221	912 482

Na dzień 31.12.2019 r. w pozycji pochodne instrumenty zabezpieczające – instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne zawarta jest zmiana wyceny dnia pierwszego dla transakcji start forward CIRS w kwocie (7 510) tys. zł oraz (8 562) tys. zł. na 31.12.2018 r.

22. Należności od klientów

Należności od klientów	31.12.2019			Razem
	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	
Należności od podmiotów gospodarczych	57 165 101	923 811	53 649	58 142 561
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	79 752 787	-	1 142 798	80 895 585
<i>Należności z tytułu kredytów na nieruchomości</i>	51 209 256	-	-	51 209 256
Należności z tytułu leasingu	9 266 969	-	-	9 266 969
Należności od podmiotów sektora publicznego	312 469	-	-	312 469
Pozostałe należności	29 409	-	-	29 409
Należności brutto	146 526 735	923 811	1 196 447	148 646 993
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(5 244 364)	-	-	(5 244 364)
Razem	141 282 371	923 811	1 196 447	143 402 629

Należności od klientów	31.12.2018			Razem
	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	
Należności od podmiotów gospodarczych	58 129 890	366 751	106 344	58 602 985
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	73 352 431	-	1 343 986	74 696 417
<i>Należności z tytułu kredytów na nieruchomości</i>	49 210 998	-	-	49 210 998
Należności z tytułu leasingu finansowego	8 204 296	-	-	8 204 296
Należności od podmiotów sektora publicznego	325 773	-	-	325 773
Pozostałe należności	15 229	-	-	15 229
Należności brutto	140 027 619	366 751	1 450 330	141 844 700
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(4 384 322)	-	-	(4 384 322)
Razem	135 643 297	366 751	1 450 330	137 460 378

Na dzień 31.12.2019r. korekta wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka kredytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wynosiła (1 324) tys. zł.

W Grupie Santander Bank Polska S.A., za wyjątkiem Santander Consumer Bank, wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych stanowi amortyzowany koszt tego składnika, przed korektą o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe bez uwzględnienia wartości odsetek karnych naliczonych od wartości kapitału przeterminowanego, których szacowany poziom odzyskiwalności jest niski. Ujęcie pełnej wartości odsetek karnych naliczonych od wartości kapitału przeterminowanego skutkowałby zwiększeniem wartości bilansowej brutto należności od klientów i jednoczesnym zwiększeniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe o kwotę 829 840 tys. zł.

Santander Consumer Bank ujmuje w wartości bilansowej brutto szacowany poziom odzyskiwalnych odsetek karnych stosując koncepcję spisań częściowych wartości bilansowej brutto aktywów finansowych w odniesieniu do odsetek karnych na podstawie analizy perspektyw odzyskania przepływów z tego tytułu. Suma odsetek karnych częściowo spisanych ewidencjonowanych na kontach pozabilansowych w SCB na 31.12.2019r wyniosła 406 072 tys. zł.

Szczegóły należności z tytułu leasingu przedstawia nota 48. Wartość godziwą „Należności od klientów” przedstawia nota 45.

Należności od klientów

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	127 863 303	5 696 092	5 703 662	764 562	140 027 619
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	8 580 760	(8 463 349)	(117 411)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(12 636 888)	12 854 962	(218 074)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(582 332)	(2 111 045)	2 693 377	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	33 540 421	-	-	-	33 540 421
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(3 837 182)	(523 965)	(318 596)	61 544	(4 618 199)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(20 514 204)	(1 061 631)	(291 121)	(89 662)	(21 956 618)
Spisania	-	-	(666 487)	-	(666 487)
Inne, w tym różnice kursowe	(36 842)	155 041	49 036	32 764	199 999
Stan na 31.12.2019	132 377 036	6 546 105	6 834 386	769 208	146 526 735

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	(564 639)	(530 275)	(3 236 294)	(4 331 208)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	(167 018)	693 875	41 334	568 191
Transfer do Koszyka 2	297 987	(1 033 667)	85 848	(649 832)
Transfer do Koszyka 3	91 352	298 695	(1 254 693)	(864 646)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(481 480)	(718)	(1 158)	(483 356)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	119 808	(15 075)	(282 800)	(178 067)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	17 621	(25 535)	(18 726)	(26 640)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	161 525	32 454	83 979	277 958
Spisania	-	-	644 732	644 732
Inne, w tym różnice kursowe	(46 566)	(2 262)	51 530	2 702
Stan na 31.12.2019	(571 410)	(582 508)	(3 886 248)	(5 040 166)

Należności od klientów

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	99 860 952	6 408 128	6 079 284	337 664	112 686 028
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	2 637 083	(2 588 526)	(48 557)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(4 231 245)	4 324 724	(93 479)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(1 172 116)	(801 465)	1 973 581	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	51 578 940	-	-	422 909	52 001 849
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(6 585 939)	(764 242)	(85 764)	(23 101)	(7 459 046)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(13 153 943)	(523 462)	(623 667)	(231 773)	(14 532 845)
Spisania	-	-	(903 234)	-	(903 234)
Inne, w tym różnice kursowe	(1 070 429)	(359 065)	(594 502)	258 863	(1 765 133)
Stan na 31.12.2018	127 863 303	5 696 092	5 703 662	764 562	140 027 619

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
kredytowe dla należności od klientów wycenianych w
zamortyzowanym koszcie w okresie
od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.**

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	(444 870)	(531 570)	(3 085 299)	(4 061 739)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	(10 623)	108 205	16 011	113 593
Transfer do Koszyka 2	171 698	(316 334)	55 022	(89 614)
Transfer do Koszyka 3	156 838	129 473	(961 171)	(674 860)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(786 921)	(11 850)	(4 999)	(803 770)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	65 310	58 826	(424 092)	(299 956)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	22 481	5 338	21 995	49 814
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	126 598	30 190	380 207	536 995
Spisania	-	-	898 166	898 166
Inne, w tym różnice kursowe	134 850	(2 553)	(132 134)	163
Stan na 31.12.2018	(564 639)	(530 275)	(3 236 294)	(4 331 208)

**Zmiana stanu odpisów na straty kredytowe dla
należności klasyfikowanych jako POCI**

**01.01.2019-
31.12.2019**   **01.01.2018-
31.12.2018**

Saldo odpisów na początek okresu	(53 114)	-
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(102 482)	(53 364)
Spisanie należności w ciężar rezerw/sprzedaż	-	-
Różnice kursowe	(278)	250
Inne	(48 324)	-
Stan na koniec okresu	(204 198)	(53 114)

Należności od podmiotów gospodarczych

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	51 944 392	2 407 835	3 367 911	409 752	58 129 890
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	3 467 854	(3 423 844)	(44 010)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(5 568 129)	5 628 942	(60 813)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(162 023)	(898 545)	1 060 568	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	11 225 957	-	-	-	11 225 957
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	2 550 174	(192 407)	(191 315)	(16 665)	2 149 787
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(12 920 802)	(696 532)	(163 747)	(68 865)	(13 849 946)
Spisania	-	-	(240 101)	-	(240 101)
Inne, w tym różnice kursowe	(480 642)	182 420	37 281	10 455	(250 486)
Stan na 31.12.2019	50 056 781	3 007 869	3 765 774	334 677	57 165 101

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
kredytowe dla należności od podmiotów
gospodarczych wycenianych w zamortyzowanym
koszcie w okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.**

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	(246 810)	(178 369)	(1 601 322)	(2 026 501)
Zmiany wynikające z transferów				-
Transfer do Koszyka 1	(86 394)	293 432	12 966	220 004
Transfer do Koszyka 2	123 395	(435 144)	16 325	(295 424)
Transfer do Koszyka 3	7 139	104 363	(432 407)	(320 905)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(72 820)	(718)	(1 158)	(74 696)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	33 527	12 755	(66 140)	(19 858)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	25 942	(1 182)	(8 050)	16 710
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	54 565	24 043	22 339	100 947
Spisania	-	-	279 266	279 266
Inne, w tym różnice kursowe	(18 327)	(27 594)	(39 035)	(84 956)
Stan na 31.12.2019	(179 783)	(208 414)	(1 817 216)	(2 205 413)

Należności od podmiotów gospodarczych

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	41 034 334	3 345 069	3 291 090	106 480	47 776 973
Zmiany wynikające z transferów					-
Transfer do Koszyka 1	1 754 211	(1 750 652)	(3 559)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(2 096 111)	2 116 025	(19 914)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(509 742)	(343 360)	853 102	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	19 873 844	-	-	328 863	20 202 707
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(1 144 887)	(378 963)	(69 322)	(10 548)	(1 603 720)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(7 098 510)	(430 474)	(67 032)	(151 666)	(7 747 682)
Spisania	-	-	(358 866)	-	(358 866)
Inne, w tym różnice kursowe	131 253	(149 810)	(257 588)	136 623	(139 522)
Stan na 31.12.2018	51 944 392	2 407 835	3 367 911	409 752	58 129 890

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
kredytowe dla należności od podmiotów
gospodarczych wycenianych w zamortyzowanym
koszcie w okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.**

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	(184 099)	(210 061)	(1 556 984)	(1 951 144)
Zmiany wynikające z transferów				-
Transfer do Koszyka 1	(4 431)	46 920	2 008	44 497
Transfer do Koszyka 2	51 192	(95 085)	13 001	(30 892)
Transfer do Koszyka 3	41 077	38 913	(325 380)	(245 390)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(207 693)	(4 181)	(1 617)	(213 491)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	20 941	29 573	(59 661)	(9 147)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	20 168	(3 582)	1 552	18 138
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	31 252	23 003	21 521	75 776
Spisania	-	-	359 547	359 547
Inne, w tym różnice kursowe	(15 217)	(3 869)	(55 309)	(74 395)
Stan na 31.12.2018	(246 810)	(178 369)	(1 601 322)	(2 026 501)

Należności od klientów indywidualnych

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	68 036 395	2 783 788	2 182 315	349 933	73 352 431
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	4 289 461	(4 223 916)	(65 545)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(5 953 195)	6 092 315	(139 120)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(406 450)	(1 100 332)	1 506 782	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	19 343 190	-	-	-	19 343 190
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(4 987 300)	(213 342)	(88 635)	78 992	(5 210 285)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(7 307 763)	(337 571)	(117 471)	(20 217)	(7 783 022)
Spisania	-	-	(401 131)	-	(401 131)
Inne, w tym różnice kursowe	440 984	(21 881)	10 192	22 309	451 604
Stan na 31.12.2019	73 455 322	2 979 061	2 887 387	431 017	79 752 787

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów indywidualnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	(301 183)	(332 781)	(1 542 312)	(2 176 276)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	(74 161)	372 973	26 641	325 453
Transfer do Koszyka 2	163 880	(557 702)	64 992	(328 830)
Transfer do Koszyka 3	83 803	184 954	(790 686)	(521 929)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(398 719)	-	-	(398 719)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	84 061	(29 079)	(202 637)	(147 655)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	(8 084)	(21 913)	(10 991)	(40 988)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	106 260	7 965	55 591	169 816
Spisania	-	-	340 055	340 055
Inne, w tym różnice kursowe	(27 923)	25 050	87 553	84 680
Stan na 31.12.2019	(372 066)	(350 533)	(1 971 794)	(2 694 393)

Należności od klientów indywidualnych

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	52 169 331	2 775 546	2 657 088	220 449	57 822 414
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	775 273	(732 403)	(42 870)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(1 660 281)	1 732 152	(71 871)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(628 181)	(428 588)	1 056 769	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	27 986 147	-	-	93 613	28 079 760
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(3 855 806)	(281 847)	6 398	(12 278)	(4 143 533)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(5 562 685)	(76 313)	(543 754)	(78 808)	(6 261 560)
Spisania	-	-	(537 883)	-	(537 883)
Inne, w tym różnice kursowe	(1 187 403)	(204 759)	(341 562)	126 957	(1 606 767)
Stan na 31.12.2018	68 036 395	2 783 788	2 182 315	349 933	73 352 431

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
kredytowe dla należności od klientów indywidualnych
wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie od
1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.**

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	(252 556)	(311 580)	(1 445 601)	(2 009 737)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	(6 745)	60 278	13 839	67 372
Transfer do Koszyka 2	119 647	(215 861)	41 067	(55 147)
Transfer do Koszyka 3	116 161	90 375	(620 544)	(414 008)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(570 781)	-	(170)	(570 951)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	45 670	26 491	(353 705)	(281 544)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	2 432	9 499	14 827	26 758
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	94 758	6 931	352 703	454 392
Spisania	-	-	532 135	532 135
Inne, w tym różnice kursowe	150 231	1 086	(76 863)	74 454
Stan na 31.12.2018	(301 183)	(332 781)	(1 542 312)	(2 176 276)

Należności z tytułu leasingu finansowego

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	7 541 511	504 471	153 437	4 877	8 204 296
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	823 445	(815 589)	(7 856)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(1 115 564)	1 133 705	(18 141)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(13 860)	(112 168)	126 028	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	2 971 274	-	-	-	2 971 274
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(1 400 056)	(118 216)	(38 647)	(782)	(1 557 701)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(285 639)	(27 527)	(9 904)	(579)	(323 649)
Spisania	-	-	(25 256)	-	(25 256)
Inne, w tym różnice kursowe	1 940	(5 498)	1 563	-	(1 995)
Stan na 31.12.2019	8 523 051	559 178	181 224	3 516	9 266 969

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
kredytowe dla należności z tytułu leasingu
wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie od
1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.**

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	(16 648)	(19 126)	(92 660)	(128 434)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	(6 463)	27 471	1 728	22 736
Transfer do Koszyka 2	10 712	(40 821)	4 531	(25 578)
Transfer do Koszyka 3	409	9 378	(31 600)	(21 813)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(9 942)	-	-	(9 942)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	2 220	1 249	(14 023)	(10 554)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	(237)	(2 440)	315	(2 362)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	701	446	6 049	7 196
Spisania	-	-	25 411	25 411
Inne, w tym różnice kursowe	(316)	283	3 012	2 979
Stan na 31.12.2019	(19 564)	(23 560)	(97 237)	(140 361)

Należności z tytułu leasingu finansowego

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	6 419 606	287 513	131 106	10 735	6 848 960
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	107 597	(105 470)	(2 127)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(474 852)	476 547	(1 695)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(34 194)	(29 516)	63 710	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	3 615 627	-	-	432	3 616 059
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(1 585 246)	(103 432)	(22 839)	(275)	(1 711 792)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(492 749)	(16 675)	(12 881)	(1 298)	(523 603)
Spisania	-	-	(6 485)	-	(6 485)
Inne, w tym różnice kursowe	(14 278)	(4 496)	4 648	(4 717)	(18 843)
Stan na 31.12.2018	7 541 511	504 471	153 437	4 877	8 204 296

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności z tytułu leasingu wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	(8 215)	(9 929)	(82 713)	(100 857)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	554	1 007	165	1 726
Transfer do Koszyka 2	859	(5 388)	954	(3 575)
Transfer do Koszyka 3	(400)	186	(15 248)	(15 462)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(8 447)	(7 669)	(3 212)	(19 328)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	(1 301)	2 762	(10 726)	(9 265)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	(120)	(579)	5 615	4 916
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	587	255	5 983	6 825
Spisania	-	-	6 484	6 484
Inne, w tym różnice kursowe	(165)	229	38	102
Stan na 31.12.2018	(16 648)	(19 126)	(92 660)	(128 434)

Grupa Kapitałowa Santander Bank Polska S.A. może odpisać aktywa finansowe, które w dalszym ciągu są przedmiotem działań służących odzyskaniu należności. Zaległe kwoty umowne takich aktywów odpisane w ciągu roku zakończonygo 31.12.2019 r. wynosiły 427 361 tys. zł oraz 423 770 tys. zł w 2018 r.

Santander Factoring – umowy partycypacji w ryzyku

W drugiej połowie 2019 r. Santander Factoring Sp. z o.o. zawarł z Banco Santander S.A. umowy tzw. partycypacji w ryzyku, na podstawie których Santander Factoring Sp. z o.o. może przenosić ryzyko kredytowe związane z udzielonym finansowaniem na Banco Santander S.A. z siedzibą w Madrycie lub na Oddział Banco Santander S.A. we Frankfurcie. Przystąpienie do ryzyka przez Banco Santander S.A. może nastąpić poprzez udzielenie gwarancji (tzw. Unfunded Risk Participation) lub poprzez udzielenie finansowania z przejęciem ryzyka braku spłaty finansowanych przez Santander Factoring należności (tzw. Funded Risk Participation). Przejęcie przez Banco Santander S.A. ryzyka niewypłacalności dłużnika wpływa na obniżenie wskaźnika RWA w odniesieniu do aktywów Spółki.

Zarówno z tytułu gwarancji, jak i udzielonego finansowania z przejęciem ryzyka Santander Factoring płaci Banco Santander ustalone wynagrodzenie. W przypadku Funded Risk Participation odsetki z tytułu finansowania liczone są w oparciu o stopę bazową (WIBOR/EURIBOR) powiększoną o marżę określoną dla danej finansowanej umowy faktoringowej. Dla Unfunded Risk Participation wynagrodzenie obliczane jest jako iloczyn kwoty gwarantowanej w danym miesiącu oraz marży.

Zadłużenie Santander Factoring Sp. z o.o. z tytułu pożyczek otrzymanych od Oddziału Banco Santander we Frankfurcie na dzień 31.12.2019 r. wynosiło 1 093 289 tys. zł (kapitał i odsetki). Terminy spłat poszczególnych transz przypadają na okres

od stycznia do maja 2020 r. Na dzień 31.12.2019 r. wartość należności faktoringowych sfinansowanych z otrzymanych pożyczek wynosiła 986 320 tys. zł. Ze względu na brak spełnienia warunków przeniesienia aktywów finansowych, należności objęte umową Funded Risk Participation są nadal ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Różnica między kwotą otrzymanych pożyczek a wartością należności faktoringowych sfinansowanych z tych środków na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 105 155 tys. zł. Wynikała ona zarówno z wcześniejszej spłaty należności faktoringowych, jak i z mniejszych wartości faktur zgłoszonych do finansowania przez klientów z poszczególnych transz niż kwoty uprzednio prognozowane. Środki te zostaną zwrócone do Oddziału Banco Santander S.A. we Frankfurcie w terminie spłat poszczególnych transz zaciągniętej pożyczki. Spłata poszczególnych transz jest uzależniona od otrzymania przez Santander Factoring spłaty należności faktoringowych. Jednocześnie Santander Factoring nie ma możliwości sprzedaży ani zastawienia należności faktoringowych sfinansowanych środkami otrzymanymi od Oddziału we Frankfurcie.

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych zobowiązań wobec Oddziału Banco Santander S.A. we Frankfurcie z tytułu otrzymanych pożyczek oraz sfinansowanych z nich należności faktoringowych na dzień 31.12.2019 r. Z uwagi na krótki termin zapadalności aktywów finansowych oraz krótki termin wymagalności zobowiązań finansowych oraz uwzględnienie ryzyka kredytowego w wartości bilansowej aktywów finansowych zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej.

31.12.2019	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Pożyczki otrzymane od Oddziału Banco Santander S.A. we Frankfurcie	1 093 289	1 093 289
Należności faktoringowe sfinansowane środkami z otrzymanych pożyczek	986 320	986 320

Na dzień 31.12.2019 r. Santander Factoring Sp. z o.o. posiada aktywa zabezpieczone otrzymanymi gwarancjami i poręczeniami:

- 986 320 tys. zł - aktywa zabezpieczone w ramach umowy Funded Risk Participation Agreement z Oddziałem Banco Santander S.A. we Frankfurcie z dnia 20.09.2019 r.,
- 1 181 643 tys. zł - aktywa zabezpieczone w ramach umowy Unfunded Risk Participation Agreement z Banco Santander S.A. i Oddziałem Banco Santander S.A. we Frankfurcie z dnia 22.11.2019 r.,
- 5 110 tys. zł - aktywa zabezpieczone środkami otrzymanymi od banku spoza Grupy,
- 375 000 tys. zł - aktywa zabezpieczone gwarancjami otrzymanymi od banku spoza Grupy.

Przejęcie ryzyka przez Banco Santander S.A. i Oddział Banco Santander S.A. we Frankfurcie wpłynęło na obniżenie rezerwy z tytułu utraty wartości należności faktoringowych o 1 648 tys. zł.

Sekurytyzacja – Santander Bank Polska S.A.

W dniu 7 grudnia 2018r. Santander Bank Polska zawarł z Europejskim Funduszem Inwestycyjnym (EFI) umowę transakcji sekurytyzacji syntetycznej portfela kredytów gotówkowych o łącznym wolumenie 2 150 031 tys. zł której celem jest uwolnienie kapitału dalej przeznaczonego na finansowanie projektów wspierających rozwój segmentu klienta MŚP, korporacyjnego i sektora publicznego. Spełnienie przez Bank warunków zawieszających wpisanych w umowę transakcji umożliwiło efektywnie aktywację umowy w dniu 26 sierpnia 2019 r. W rezultacie gwarancją został objęty portfel kredytów gotówkowych w kwocie 2 150 031 tys. zł, przy czym transakcja dotyczy tylko części kapitałowej tych ekspozycji. Przewidywana data zakończenia trwania transakcji to 10 września 2031.

Transakcja transferuje ryzyko kredytowe na EFI i realizuje strategię optymalizacji kapitału Tier 1 Banku. Transakcja jest sekurytyzacją syntetyczną bez elementu finansowania, a objęty nią wyselekcjonowany portfel kredytów gotówkowych pozostaje w bilansie Banku. Całość portfela poddanego sekurytyzacji jest ważona ryzykiem według metody standardowej.

Konstrukcja transakcji przewiduje podział sekurytyzowanego portfela na trzy transze: senioralną (80,0% portfela) mezzanine (18,5% portfela) oraz junior tj. transzę pierwszej straty (1,5% portfela). Na moment uruchomienia gwarancji kwoty transz wynosiły odpowiednio: transzy senior 1 720 025 tys. zł, transzy mezzanine 397 755 tys. zł i transzy junior 32 250 tys. zł.

Transze: senioralna i mezzanine zostały w pełni zagwarantowane przez EFI. Dodatkowo dla transzy mezzanine EFI otrzymało regwarancję Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI). Transza pierwszej straty została zatrzymana przez Bank i odliczona od kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. k) CRR. Odliczenie od kapitału podstawowego Tier I oznacza zastosowanie „metody pełnego odliczenia” zgodnie z art. 245 ust. 1 lit. b) CRR.

Struktura transakcji zakłada, że straty do kwoty transzy junior są pokrywane przez Bank, a dopiero po jej skonsumowaniu dalsze straty pokrywane będą z gwarancji EFI. W celu utrzymania stabilności struktury portfela w transakcji zastosowano mechanizm Synthetic Excess Spread umożliwiający przez pierwsze dwa lata od aktywacji gwarancji alokowanie strat do poziomu 1,45% wielkości portfela rocznie poza strukturą sekurytyzacyjną przy czym mechanizm ten zostanie po roku odnowiony. Przez pierwsze dwa lata od aktywacji sekurytyzacji również zamortyzowana część portfela może zostać uzupełniona kolejnymi kwalifikującymi się kredytami.

Według stanu na 31 grudnia 2019 wartości bilansowe brutto transz wynosiły odpowiednio: transzy senior 1 493 495 tys. zł, transzy mezzanine 345 370 tys. zł i transzy junior 28 003 tys. zł. W okresie sprawozdawczym kwota strat kredytowych alokowana poza strukturę sekurytyzacyjną w ramach mechanizmu Synthetic Excess Spread wyniosła 1 958 tys. zł. Od momentu aktywacji transakcji straty nie przekroczyły poziomu transzy junior i Bank nie otrzymał od EFI kwot z tytułu realizacji gwarancji.

Wartości bilansowe brutto sekurytyzowanych kredytów oraz ich część kapitałową objętą sekurytyzacją i kwoty ryzyka pozostające w grupie Kapitałowej zestawia tabela poniżej:

	Wartość transakcji brutto		Wartość transakcji wg kwoty kapitału		Kwota ryzyka pozostająca w grupie Kapitałowej	
	31.12.2019	28.08.2019	31.12.2019	28.08.2019	31.12.2019	28.08.2019
Wartość bilansowa portfela, w tym:	1 866 869	2 157 410	1 860 200	2 150 031	34 573	39 629
transza senior	1 493 495	1 725 928	1 488 160	1 720 025	5 336	5 903
transza mezzanine	345 371	399 121	344 137	397 756	1 234	1 365
transza junior	28 003	32 361	27 903	32 250	28 003	32 361
Wartość strat alokowanych do Synthetic Excess Spread	1 959	-	1 959	-	1 959	-
Wartość dostępnego Synthetic Excess Spread pozostającego do wykorzystania	27 070	31 166	26 973	31 166	-	-

Sekurytyzacja – Santander Leasing S.A.

W maju 2019 roku oraz w grudniu 2019 r. Santander Leasing S.A. podpisał aneksy dotyczące transakcji sekurytyzacji portfela do umowy pierwotnie zawartej w grudniu 2018 r. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki Santander Leasing Securitization 01 DAC (dalej: SPV) z siedzibą w Irlandii.

Okres rewolwingowy dla transzy EUR kończy się w marcu 2020 r., a dla zł kończy się w czerwcu 2020 r.

SPV wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 230 000 tys. EUR oraz 1 203 000 tys. Zł i otrzymała pożyczkę w wysokości 59,8 mln EUR oraz 445,5 mln zł, które zostały zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na prawach do przepływów pieniężnych z sekurytyzowanych aktywów.

W wyniku sekurytyzacji Santander Leasing S.A. uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów o wartości wynoszącej na 297,5 mln EUR oraz 1 636 mln zł. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji i spłaty pożyczki to grudzień 2034 r. oraz luty 2035 r. odpowiednio dla transzy EUR i zł.

Główną korzyścią przeprowadzonej transakcji jest pozytywny wpływ na koszty finansowe oraz dywersyfikacja źródeł finansowania.

W świetle zapisów MSSF 9 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego. W związku z powyższym Santander Leasing SA rozpoznaje sekurytyzowane aktywa w pozycji "Należności od klientów" na 31 12 2019 r. według wartości netto 2 759 614 tys. zł

	Wartość transakcji		Kwota ryzyka pozostająca w grupie Kapitałowej		Wartość godziwa	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Wartość bilansowa Aktywa	2 759 614	1 204 210	2 759 614	1 204 210	2 762 606	1 203 936
Wartość bilansowa Zobowiązania	2 861 758	1 235 813	2 861 758	1 235 813	2 879 853	1 248 074
Pozycja netto	(102 144)	(31 603)	(102 144)	(31 603)	(117 247)	(44 138)

Sekurytyzacja – Santander Consumer Bank

We wrześniu 2015 roku SCB dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów ratalnych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o (SPV2) z siedzibą w Polsce.

SPV2 wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 1 051 mln zł i otrzymała pożyczkę w wysokości wg stanu na dzień 31.12.2019 oraz 31.12.2018 odpowiednio 289 029 tys. zł i 297 851 tys. zł, obligacje te zostały zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na prawach do przepływów pieniężnych z sekurytyzowanych aktywów.

W marcu 2017 roku SCB podpisał aneks do transakcji sekurytyzacyjnej z 2015 roku, wydłużający okres odnawiania poziomu należności sekurytyzowanych (rewolwing). Skutkuje to wydłużeniem efektywnego terminu transakcji o 2 lata.

W wyniku sekurytyzacji SCB uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji i spłaty pożyczki to 2025 rok.

W lipcu 2019 roku SCB dokonał restrukturyzacji transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych zawartej w 2016 roku. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o (SPV3) z siedzibą w Polsce.

SPV3 wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 2 000 mln zł i otrzymała pożyczkę w wysokości wg stanu na dzień 31.12.2019 444 447 tys. zł, obligacje te zostały zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na prawach do przepływów pieniężnych z sekurytyzowanych aktywów.

W wyniku sekurytyzacji SCB uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji i spłaty pożyczki to 2030 rok.

Główną korzyścią przeprowadzonych transakcji jest pozytywny wpływ na wskaźniki adekwatności kapitałowej oraz poprawa płynności i dywersyfikacja źródeł finansowania.

W świetle zapisów MSSF 9 warunki umowne obu sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego. W związku z powyższym SCB rozpoznaje sekurytyzowane aktywa w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom na koniec 2019 oraz 2018 r. według wartości netto odpowiednio 2 364 421 tys. zł. oraz 2 176 405 tys. zł.

	Wartość transakcji		Kwota ryzyka pozostająca w grupie Kapitałowej		Wartość godziwa	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Wartość bilansowa Aktywa	2 364 421	2 176 405	2 364 421	2 176 405	2 364 474	2 209 804
Wartość bilansowa Zobowiązania	2 945 744	2 614 322	2 945 744	2 614 322	2 945 744	2 614 322
Pozycja netto	(581 323)	(437 917)	(581 323)	(437 917)	(581 270)	(404 518)

W roku 2019 Santander Consumer Bank S.A. przeprowadził transakcję sekurytyzacji portfela udzielonych przez Bank kredytów gotówkowych i ratalnych. Celem przeprowadzonej transakcji było uzyskanie ulgi kapitałowej na portfelu kredytów detalicznych, która zapewnia dodatkową zdolność do finansowania projektów wspierających rozwój segmentu klienta MŚP. Transakcja jest syntetyczną sekurytyzacją składającą się z trzech transz. Dnia 5 lipca 2019r. Bank podpisał umowę z Europejskim Funduszem Inwestycyjnym (EFI), w ramach której pozyskał gwarancję finansową na 100% transz uprzywilejowanych i transz mezzanine (klasy A i B). Jednocześnie Bank zatrzymał 100% transzy pierwszej straty klasy C, która została odliczona od kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. k) CRR. Odliczenie od kapitału podstawowego Tier I oznacza zastosowanie „metody pełnego odliczenia” zgodnie z art. 245 ust. 1 lit. b) CRR. W przypadku transzy typu mezzanine EIF otrzymał regwarancję finansową równoległą od Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Transakcja spełnia wymogi wynikające z art. 245 ust. 4 oraz art. 245 ust. 1 lit. b) CRR. Struktura transakcji zawiera Synthetic Excess Spread odpowiadający ekwiwalentowi 1.40% portfela pracującego na zasadzie mechanizmu „use-it-or-lose-it”. W ramach transakcji Bank utrzymuje losowo wybrane ekspozycje odpowiadające nie mniej niż 5% wartości nominalnej sekurytyzowanych ekspozycji, zgodnie z art. 405 ust. 1 lit. c) CRR. Uruchomienie gwarancji nastąpiło w dniu 21 listopada 2019 r., - wpływ na aktywa ważone ryzykiem Banku został rozpoznany w grudniu 2019r. W rezultacie gwarancją został objęty portfel kredytów gotówkowych i ratalnych w kwocie 1 734 m zł, przy czym gwarancja obejmuje część kapitałową udzielonych kredytów. Sekurytyzowany portfel jest ważony ryzykiem według metody standardowej. Transakcja zawiera dwuletni okres rewolwingowy, podczas którego Bank ma możliwość uzupełniania zamortyzowanej kwoty portfela sekurytyzowanego

nowymi ekspozycjami spełniającymi kryteria określone w umowie. Ostateczna data zakończenia trwania transakcji to 30 czerwca 2030. Transakcja nie posiada elementu finansowania a objęty nią wyselekcjonowany portfel kredytów gotówkowych i ratalnych pozostaje w bilansie Banku. Transakcja jest elementem strategii optymalizacji kapitału Tier 1 Banku.

	Wartość transakcji brutto		Wartość transakcji wg kwoty kapitału		Kwota ryzyka pozostająca w grupie Kapitałowej	
	31.12.2019	21.11.2019	31.12.2019	21.11.2019	31.12.2019	21.11.2019
Wartość bilansowa portfela, w tym:	1 734 103	1 734 103	1 734 103	1 734 103	20 809	20 809
transza senior	1 413 294	1 413 294	1 413 294	1 413 294	-	-
transza mezzanine	300 000	300 000	300 000	300 000	-	-
transza junior	20 809	20 809	20 809	20 809	20 809	20 809
Wartość strat alokowanych do Synthetic Excess Spread	-	-	-	-	-	-
Wartość dostępnego Synthetic Excess Spread pozostającego do wykorzystania	24 262	24 262	24 262	24 262	n/a	n/a

23. Inwestycyjne aktywa finansowe

Inwestycyjne aktywa finansowe	31.12.2019	31.12.2018
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	40 248 937	36 886 457
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	34 332 625	29 068 536
- obligacje	34 332 625	29 068 536
Papiery wartościowe banku centralnego:	3 849 679	5 999 249
- bony	3 849 679	5 999 249
Pozostałe papiery wartościowe:	2 066 633	1 818 672
- obligacje	2 066 633	1 818 672
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	194 285	136 511
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	884 912	821 538
- notowane	19 996	16 720
- nienotowane	864 916	804 818
Razem	41 328 134	37 844 506

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych na 31.12.2019 r.	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Razem
Stan na 31.12.2018 r.	38 221 051	136 511	821 538	39 179 100
Zmiana prezentacji - aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	(1 334 594)	-	-	(1 334 594)
Stan na 1.01.2019 (przekształcony)	36 886 457	136 511	821 538	37 844 506
Zwiększenia	165 286 285	-	-	165 286 285
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(162 117 523)	(500)	(41 471)	(162 159 494)
Wycena do wartości godziwej	239 996	56 958	104 845	401 799
Zmiana stanu odsetek naliczonych	(25 571)	-	-	(25 571)
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych	(11 244)	-	-	(11 244)
Różnice kursowe	(9 463)	1 316	-	(8 147)
Stan na koniec okresu	40 248 937	194 285	884 912	41 328 134

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych na 31.12.2018 r. (przekształcone)	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Razem
Stan na 31.12.2017 r.	27 494 933	-	920 879	28 415 812
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	93 165	(108 259)	(15 094)
Zmiana prezentacji - aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	(1 510 724)	-	-	(1 510 724)
Stan na 1.01.2018 (przekształcony)	25 984 209	93 165	812 620	26 889 994
Zwiększenia z tytułu nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	63 077	20 013	271	83 361
Zwiększenia	163 005 068	5 200	2 519	163 012 787
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(152 663 943)	(3 200)	(316)	(152 667 459)
Wycena do wartości godziwej	392 013	12 343	6 444	410 800
Zmiana stanu odsetek naliczonych	24 732	-	-	24 732
Różnice kursowe	81 301	8 990	-	90 291
Stan na koniec okresu	36 886 457	136 511	821 538	37 844 506

24. Inwestycje w podmioty stowarzyszone

Wartość podmiotów stowarzyszonych	31.12.2019	31.12.2018
Polfund - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	45 273	44 703
Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. oraz Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	857 840	847 249
Razem	903 113	891 952

Zmiana stanu inwestycji w podmioty stowarzyszone	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Stan na 1 stycznia	891 952	889 372
Udział w zysku/ (stracie)	67 192	62 667
Dywidendy	(58 661)	(60 695)
Inne	2 630	608
Stan na koniec okresu	903 113	891 952

Wartość godziwą inwestycji w podmioty stowarzyszone przedstawia nota 45.

Informacje dotyczące procentowego udziału Grupy w kapitale jednostek stowarzyszonych:

Nazwa jednostki stowarzyszonej:	Kraj założenia oraz miejsce prowadzenia działalności	Procentowy udział Grupy		Metoda wyceny	Rodzaj działalności
		w kapitale/w głosach	2019		
Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	Polska Warszawa	49,00	49,00	Metoda praw własności	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia na życie
Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Polska Warszawa	49,00	49,00	Metoda praw własności	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia osobowe oraz majątkowe
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	Polska Szczecin	50,00	50,00	Metoda praw własności	udzielanie poręczeń kredytowych, lokowanie powierzonych spółce środków pieniężnych i zarządzanie nimi

Skrócone wybrane informacje finansowe każdej jednostki stowarzyszonej, która posiada udziały istotne dla Grupy, zostały przedstawione poniżej:

	Santander - Aviva		Santander - Aviva	
	Towarzystwo Ubezpieczeń		Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	
	na Życie S.A.			
	2019 *	2018	2019 *	2018
Należności od banków	37 188	28 469	25 670	15 602
Aktywa finansowe handlowe	120 539	90 550	1 223	1 235
Inwestycyjne aktywa finansowe	523 719	384 232	335 587	386 210
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	277	-	-
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	211 876	257 496	-	-
Pozostałe rozrachunki	45 923	26 456	32 997	18 948
Rozliczenia międzyokresowe	321 620	226 765	114 970	148 951
Pozostałe pozycje aktywów	329	675	410	552
AKTYWA RAZEM	1 261 194	1 014 920	510 857	571 498
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	834 679	714 210	220 430	275 669
Udział reasekutorów w rezerwach	(5 869)	(6 239)	(68 380)	(111 133)
Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)	-	-	(1 309)	(1 309)
Pozostałe zobowiązania	296 075	194 378	91 552	109 997
Rozliczenia międzyokresowe	2 258	2 846	43 704	69 234
Fundusze specjalne	64	53	47	41
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	1 127 207	905 248	286 044	342 499
Przychody	338 757	293 128	140 865	175 838
Zysk (strata) netto za okres	69 466	51 293	66 499	68 425
Dywidendy wypłacone Santander Bank Polska SA	25 132	25 035	33 529	35 660

* Prezentowane dane za 2019 rok oparte są na szacunkach spółek.

Wartość bilansowa udziałów w podmiotach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności różni się od udziału Grupy w ich aktywach netto o wartość firmy dotyczącą tych jednostek ujętą w wartości bilansowej inwestycji.

Dane za 2018 rok pochodzą ze zaudytowanych sprawozdań finansowych spółek Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

W rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2018 rok opublikowane zostały dane szacunkowe. Różnice między danymi zaudytowanymi a szacunkowymi są nieistotne.

25. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne Rok 2019	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	1 700 542	641 360	283 206	2 625 108
Zwiększenia z tytułu:				
- zakupu	-	-	226 375	226 375
- przeniesienia z nakładów	213 593	10 081	-	223 674
- transferów	452	-	33	485
Zmniejszenia z tytułu:				-
- likwidacji	(45 039)	(9 327)	(5 730)	(60 096)
- przeniesienia z nakładów	-	-	(223 675)	(223 675)
- transferów	(399)	-	(103)	(502)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	1 869 149	642 114	280 106	2 791 369
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(1 407 707)	(397 992)	-	(1 805 699)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
- amortyzacji bieżącego okresu	(186 154)	(80 105)	-	(266 259)
- likwidacji, sprzedaży	42 964	9 327	-	52 291
- transferów	415	-	-	415
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(1 550 482)	(468 770)	-	(2 019 252)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	1 869 149	642 114	280 106	2 791 369
Skumulowana amortyzacja	(1 550 482)	(468 770)	-	(2 019 252)
Stan na 31 grudnia 2019	318 667	173 344	280 106	772 117

Wartości niematerialne Rok 2018	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	1 488 796	441 140	198 521	2 128 457
Wartości niematerialne rozpoznane w wyniku nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	8 067	192 628	1 781	202 476
Zwiększenia z tytułu:				
- zakupu	-	-	302 934	302 934
- przeniesienia z nakładów	212 245	7 704	-	219 949
- transferów	22	-	-	22
Zmniejszenia z tytułu:				
- likwidacji	(8 588)	(101)	(81)	(8 770)
- przeniesienia z nakładów	-	-	(219 949)	(219 949)
- transferów	-	(11)	-	(11)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	1 700 542	641 360	283 206	2 625 108
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(1 267 430)	(370 700)	-	(1 638 130)
Skumulowana amortyzacja rozpoznana w wyniku nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	(5 459)	-	-	(5 459)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
- amortyzacji bieżącego okresu	(143 373)	(27 393)	-	(170 766)
- likwidacji, sprzedaży	8 555	101	-	8 656
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(1 407 707)	(397 992)	-	(1 805 699)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	1 700 542	641 360	283 206	2 625 108
Skumulowana amortyzacja	(1 407 707)	(397 992)	-	(1 805 699)
Stan na 31 grudnia 2018	292 835	243 368	283 206	819 409

26. Wartość firmy

Na dzień 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym wartość firmy wynosiła 1 712 056 tys. zł, w tym:

- 1 688 516 tys. zł - wartość firmy powstała w wyniku połączenia Santander Bank Polska S.A. z Bankiem Kredyt Bank S.A. w dniu 4.01.2013 r.,
- 23 540 tys. zł – wartość firmy powstała ze względu na fakt, że Santander Bank Polska S.A. posiada 60% udziałów w Santander Consumer Bank S.A., który z kolei posiada 50% w PSA Finance Polska sp. z o.o. Zostały ujawnione udziały niekontrolujące w wysokości 70% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółek PSA Finance Polska sp. z o.o. i pośrednio PSA Consumer Finance Polska sp. z o.o.

Zgodnie z wymogami MSSF 3 wartość firmy została wyznaczona jako nadwyżka kosztów nabycia nad wartością godziwą zidentyfikowanych nabytych aktywów i zobowiązań.

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku połączenia Santander Bank Polska S.A. z Kredyt Bank S.A.

W 2019 r. i w okresie porównawczym Bank przeprowadził testy na utratę wartości firmy powstałej w wyniku połączenia z Bankiem Kredyt Bank S.A. w dniu 4.01.2013 r., którego wartość bilansowa na 31.12.2019 r. wyniosła 1 688 516 tys. zł. (podobnie jak na dzień 31.12.2018 r.).

Wartość odzyskiwalna w oparciu o wartość użytkową

Wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z tych wartości jest wyższa. Szacunek wartości użytkowej, która jest wyższa od wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, jest przeprowadzony w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych odpowiedni dla banków i innych instytucji finansowych. Przyszłe, oczekiwane przepływy pieniężne wypracowywane przez segmenty biznesowe Santander Bank Polska S.A. są zgodne z 3-letnimi projekcjami finansowymi kierownictwa Banku na lata 2020 – 2022.

Biorąc pod uwagę stabilność Santander Bank Polska S.A., zrównoważone wyniki finansowe oraz w wyniku porównania wartości użytkowej z wartością bilansową ośrodka generującego przepływy pieniężne nie stwierdzono utraty wartości.

Kluczowe założenia przyjęte przy ustaleniu wartości użytkowej

Dla potrzeb pomiaru utraty wartości firmy Bank posługuje się następującą, wynikającą z początkowego ujęcia, alokacją wartości firmy na historyczne segmenty biznesowe:

	Segment Bankowości Detalicznej	Segment Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej	Segment Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej	Segment ALM i Operacji Centralnych	Razem
Wartość firmy	764 135	578 808	222 621	122 952	1 688 516

Z uwagi na przyjęty model wyceny, założenia przyjęte do ustalenia wartości użytkowej dla poszczególnych segmentów są takie same.

Projekcja finansowa

Projekcja finansowa na lata 2020 – 2022 została opracowana z uwzględnieniem planów strategicznych i operacyjnych na lata 2020 – 2022 oraz dostępnych prognoz makroekonomicznych i rynkowych. Prognozy makroekonomiczne na lata 2020 – 2022, które są podstawą testu na utratę wartości firmy, wskazują stopę inflacji r/r na poziomie 2,5%. Oczekiwane jest, że stopy procentowe utrzymają się na obecnym niskim poziomie przynajmniej do końca 2020 roku, a następnie nieznacznie wzrosną w kolejnych latach projekcji.

Projekcja finansowa zakłada kontynuację rozwoju obecnej oferty ze szczególną koncentracją na wzroście głównych linii produktowych, obsłudze osób fizycznych z segmentu detalicznego oraz małych i średnich przedsiębiorstwach korzystających z usług finansowania, produktów oszczędnościowych oraz usług transakcyjnych.

Stopa dyskontowa

Zastosowana w modelu stopa dyskontowa na poziomie 10,28% odpowiada przyjętej na rok 2019 stopie kosztu kapitału, obliczonej w oparciu o model wyceny aktywów kapitałowych (Capital Assets Pricing Model) z wykorzystaniem stopy wolnej od ryzyka (3,32%), współczynnika beta Santander Bank Polska S.A. (1,17) oraz premii za ryzyko rynkowe (5,96%).

Stopa wzrostu w okresie wykraczającym poza projekcje finansowe

Ekstrapolację przepływów pieniężnych, wykraczających poza 3-letni okres objęty projekcjami finansowymi (wartość rezydualna) oparto na stopie wzrostu wynoszącej 2,5% rocznie, tj. na poziomie celu inflacyjnego.

Minimalny poziom współczynnika wypłacalności wymagany przez organy nadzorcze

Wzrost poziomu wymaganego kapitału oznacza spadek wartości kapitału dostępnego do teoretycznych dywidend w ramach przeprowadzanego testu.

Zgodnie z polskimi przepisami wysokość dywidendy banków komercyjnych, możliwej do wypłaty za rok poprzedni zależy od spełnienia minimalnych kryteriów określonych w polityce dywidendowej KNF. Komisja rekomenduje, by do 75% wypracowanego zysku mogły wypłacać banki spełniające jednocześnie kryteria dotyczące m.in.: współczynnika kapitałowego (TCR), kapitału Tier I (T1) i kapitału podstawowego Tier I (CET1).

Ponadto w przypadku banków zaangażowanych w walutowe kredyty dla gospodarstw domowych, stopę wypłaty dywidendy należy odpowiednio skorygować w zależności od udziału:

- walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych w całym portfelu należności od sektora niefinansowego, oraz
- kredytów mieszkaniowych walutowych udzielonych w latach 2007 i 2008 w portfelu walutowych kredytów mieszkaniowych gospodarstw domowych.

Wszystkie te czynniki wpływają negatywnie na kapitał dostępny do teoretycznych dywidend, a tym samym na wyniki testu na utratę wartości firmy.

Poziom współczynnika wypłacalności wymagany przez KNF dla Santander Bank Polska S.A. do wypłaty maksimum 75% wypracowanego zysku, uwzględniający bufor z tytułu dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka wynikającego z portfela walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII) oraz bufor zabezpieczający, wynosił 15,75%.

Podczas, gdy podwyższone wymogi kapitałowe zapewniają stabilność i bezpieczeństwo Santander Bank Polska S.A. zwiększając bazę kapitałową, o tyle pomniejszają one dywidendy dostępne dla akcjonariuszy, które wpływają na wartość użytkową ośrodka wypracującego środki pieniężne.

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku zakupu udziałów w PSA Finance Polska sp. z o.o.

Bank przeprowadził test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku ostatecznego rozliczenia zakupu przez Santander Consumer Bank S.A. udziałów w PSA Finance Polska sp. z o.o. i pośrednio w PSA Consumer Finance Polska sp. z o.o. Wyniki testu wykazały nadwyżkę wartości udziałów niedających kontroli (70%) oraz przekazanej zapłaty nad wartością bilansową zidentyfikowanych aktywów netto. W związku z tym nie stwierdzono utraty wartości firmy.

Powyższy test został sporządzony metodą dochodową.

Na dzień 31.12.2019 r. nie stwierdzono utraty wartości firmy.

27. Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowy majątek trwały nie objęty leasingiem operacyjnym Rok 2019	Pozostały majątek trwały					Razem
	Nieruchomości	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Środki trwałe w budowie		
Wartość wg ceny nabycia przeniesiona z rzeczowego majątku trwałego z tytułu wdrożenia MSSF 16	792 236	891 809	100 190	238 645	146 132	2 169 012
Środki trwałe rozpoznane w wyniku przejęcia spółki Santander Securities S.A.	-	(6)	-	6	-	-
Zwiększenia z tytułu:						
- zakupu	-	-	74 117	-	157 673	231 790
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	34 098	108 193	4 164	42 101	-	188 556
- transferów	6 656	114	244	86	9	7 109
Zmniejszenia z tytułu:						
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	(149 836)	(127 185)	(21 157)	(31 900)	(3 404)	(333 482)
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(188 557)	(188 557)
- transferów	(82)	(27)	(101)	-	(471)	(681)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	683 072	872 898	157 457	248 938	111 382	2 073 747
Skumulowana amortyzacja przeniesiona z rzeczowego majątku trwałego z tytułu wdrożenia MSSF 16	(568 941)	(582 313)	(35 082)	(196 362)	-	(1 382 698)
Skumulowana amortyzacja na rozpoznana w wyniku przejęcia Santander Securities S.A.	-	6	-	(6)	-	-
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
- amortyzacji bieżącego okresu	(25 719)	(100 299)	(12 213)	(20 734)	-	(158 965)
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	106 125	122 966	8 723	30 857	-	268 671
- transferów	-	(962)	(57)	1 167	-	148
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	89	-	-	-	-	89
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(488 446)	(560 602)	(38 629)	(185 078)	-	(1 272 755)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	683 072	872 898	157 457	248 938	111 382	2 073 747
Skumulowana amortyzacja	(488 446)	(560 602)	(38 629)	(185 078)	-	(1 272 755)
Stan na 31 grudnia 2019	194 626	312 296	118 828	63 860	111 382	800 992

Rzeczowy majątek trwały objęty leasingiem operacyjnym	Środki	Pozostały	Środki trwałe	
Rok 2019	transportu	majątek	w budowie	Razem
		trwały		
Wartość wg ceny nabycia przeniesiona z rzeczowego majątku trwałego z tytułu wdrożenia MSSF 16	65 969	3	730	66 702
Zwiększenia z tytułu:				
- zakupu	-	-	66 787	66 787
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	63 565	-	-	63 565
- transferów	4 744	-	-	4 744
Zmniejszenia z tytułu:				
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	(50 766)	(3)	-	(50 769)
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	(63 565)	(63 565)
- transferów	(1 638)	-	(3 952)	(5 590)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	81 874	-	-	81 874
Skumulowana amortyzacja przeniesiona z rzeczowego majątku trwałego z tytułu wdrożenia MSSF 16	(10 259)	(2)	-	(10 261)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
- amortyzacji bieżącego okresu	(10 223)	-	-	(10 223)
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	11 438	2	-	11 440
- transferów	260	-	-	260
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	(4)	-	-	(4)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(8 788)	-	-	(8 788)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	81 874	-	-	81 874
Skumulowana amortyzacja	(8 788)	-	-	(8 788)
Stan na 31 grudnia 2019	73 086	-	-	73 086

Rzeczowy majątek trwały				Pozostały		
Rok 2018	Nieruchomości	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	majątek trwały	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	943 286	806 328	155 536	263 265	168 839	2 337 254
Środki trwałe rozpoznane w wyniku nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	14 359	6 343	171	1 503	-	22 376
Zwiększenia z tytułu:						
- zakupu	-	-	-	-	278 252	278 252
- leasingu	-	-	11 959	-	-	11 959
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	120 436	105 761	55 737	16 504	-	298 438
- transferów	1	494	11 493	184	234	12 406
Zmniejszenia z tytułu:						
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	(105 910)	(27 068)	(41 740)	(39 321)	(3)	(214 042)
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(298 439)	(298 439)
- transferów	(35 803)	(50)	(26 997)	(221)	(494)	(63 565)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	936 369	891 808	166 159	241 914	148 389	2 384 639
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(630 972)	(516 251)	(39 473)	(219 841)	-	(1 406 537)
Skumulowana amortyzacja rozpoznana w wyniku nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	(237)	(2 519)	(119)	(333)	-	(3 208)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
- amortyzacji bieżącego okresu	(34 953)	(90 135)	(22 766)	(14 850)	-	(162 704)
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	84 470	26 712	10 873	38 285	-	160 340
- transferów	20 646	(120)	6 091	196	-	26 813
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	(13 014)	-	55	-	-	(12 959)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(574 060)	(582 313)	(45 339)	(196 543)	-	(1 398 255)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	936 369	891 808	166 159	241 914	148 389	2 384 639
Skumulowana amortyzacja	(574 060)	(582 313)	(45 339)	(196 543)	-	(1 398 255)
Stan na 31 grudnia 2018	362 309	309 495	120 820	45 371	148 389	986 384

28. Aktywa z tytułu praw do użytkowania

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania				Leasing- nakłady Santander	
Rok 2019	Nieruchomości	Sprzęt informatyczny	Pozostałe	Bank Polska	Razem
Wartość brutto przeniesiona z rzeczowego majątku trwałego z tytułu wdrożenia MSSF 16	144 133	-	3 266	1 527	148 926
Wpływ wdrożenia MSSF 16	784 574	-	4 822	-	789 396
Zwiększenia z tytułu:					
-zawarcia nowych umów leasingu	152 728	2 171	1 870	8 738	165 507
-modyfikacji umów leasingu oraz aktualizacji okresu leasingu	57 527	-	817	-	58 344
Zmniejszenia z tytułu:					
-modyfikacji umów leasingu oraz aktualizacji okresu leasingu	(97 966)	(5)	(1 415)	(7 178)	(106 564)
Wartość brutto na koniec okresu	1 040 996	2 166	9 360	3 087	1 055 609
Skumulowana amortyzacja przeniesiona z rzeczowego majątku trwałego z tytułu wdrożenia MSSF 16	(5 120)	-	(177)	-	(5 297)
Zwiększenia z tytułu:					
-amortyzacji bieżącego okresu	(190 149)	(939)	(1 640)	-	(192 728)
-zawarcia nowych umów leasingu	-	-	-	-	-
-modyfikacji umów leasingu oraz aktualizacji okresu leasingu	-	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu:					
-modyfikacji (w tym rozliczenia) umów leasingu oraz aktualizacji okresu leasingu	10 876	-	198	-	11 074
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości *	(29 577)	-	(289)	-	(29 866)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(213 970)	(939)	(1 908)	-	(216 817)
Wartość bilansowa					
Wartość brutto	1 040 996	2 166	9 360	3 087	1 055 609
Skumulowana amortyzacja	(213 970)	(939)	(1 908)	-	(216 817)
Stan na 31 grudnia 2019	827 026	1 227	7 452	3 087	838 792

*Rozpoznana utrata wartości wynika z zamknięcia oddziałów Banku. Odpisaniu podlega pełna wartość bilansowa tych oddziałów.

		Zmiany odnoszone na inne całkowite dochody*	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany z tytułu różnic przejściowych	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2018				31.12.2017
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	870 763	-	203 795	203 795	666 968
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	390 826	-	26 394	26 394	364 432
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	14 810	(5 698)	-	(5 698)	20 508
Pozostałe rezerwy	176 074	-	12 582	12 582	163 492
Przychody przyszłych okresów	538 276	-	29 231	29 231	509 045
Różnica między wartością bilansową a podatkową leasingu	482 809	-	109 147	109 147	373 662
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od kredytów, lokat i papierów wartościowych	199 557	-	72 938	72 938	126 619
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	11 856	-	(13 386)	(13 386)	25 242
w tym wpływ MSSF 9	49 843				
Suma aktywów z tytułu podatku odroczonego	2 684 971	(5 698)	440 701	435 003	2 249 968
		Zmiany odnoszone na inne całkowite dochody*	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany z tytułu różnic przejściowych	
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	31.12.2018				31.12.2017
Wycena inwestycyjnych aktywów finansowych	(259 563)	(73 908)	3 253	(70 655)	(188 908)
Rezerwy na odprawy emerytalne	(2 536)	(2 411)	-	(2 411)	(125)
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	(216 336)	-	45 281	45 281	(261 617)
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od kredytów, papierów wartościowych i lokat międzybankowych	(202 651)	-	(23 278)	(23 278)	(179 373)
Rozliczenia międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	(1 597)	-	154	154	(1 751)
Różnica między bilansową a podatkową wartością aktywów niefinansowych	(28 735)	-	(37 201)	(37 201)	8 466
Niezrealizowane różnice kursowe z wyceny bilansowej należności i zobowiązań	(9 196)	-	(423)	(423)	(8 773)
Wycena akcji/udziałów w podmiotach zależnych	(140 421)	-	6 545	6 545	(146 966)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(63 815)	-	(7 121)	(7 121)	(56 694)
w tym wpływ MSSF 9	9 177				
Suma zobowiązań z tytułu podatku odroczonego	(924 850)	(76 319)	(12 790)	(89 109)	(835 741)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	1 760 121	(82 017)	427 911	345 894	1 414 227

*Zmiany odnoszone na inne całkowite dochody nie zawierają efektu podatku odroczonego w odniesieniu do pozycji ujmowanej w ramach udziałów niekontrolujących.

Na dzień 31.12.2018 r. w wyliczeniu aktywów z tyt. podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie brutto 64 831 tys. zł i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie brutto 89 020 tys. zł.

Zmiana stanu podatku odroczonego netto	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	1 760 121	1 414 227
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	59 020
Zmiany odniesione do rachunku zysków i strat	153 391	274 734
Zmiany odniesione na inne całkowite dochody	(68 598)	(82 017)
Zmiany w podatku odroczonym w wyniku objęcia kontroli	-	94 428
Inne	3 002	(271)
Stan na koniec okresu	1 847 916	1 760 121

Na różnice przejściowe odniesione na inne całkowite dochody składa się podatek odroczony od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne oraz rezerwy na odpisy emerytalne.

Na różnice przejściowe odniesione do rachunku zysków i strat składa się podatek odroczony od wyceny pozostałych aktywów finansowych, rezerw na należności kredytowe oraz innych aktywów i pasywów wykorzystywanych w bieżącej działalności Grupy.

30. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	31.12.2019	31.12.2018
Nieruchomości	2 016	11 123
Pozostałe aktywa trwałe	663	1 022
Razem	2 679	12 145

31. Pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa	31.12.2019	31.12.2018
Rozrachunki międzybankowe	34 183	59 407
Dłużnicy różni	791 567	897 695
Czynne rozliczenia międzyokresowe	196 731	160 633
Aktywa przejęte za długi	4 300	6 849
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	26 673	33 512
Pozostałe	8 392	8 899
Razem	1 061 846	1 166 995
w tym aktywa finansowe *	852 423	990 614

*Do aktywów finansowych zaliczono wszystkie pozycje Pozostałych aktywów z wyłączeniem: Czynnych rozliczeń międzyokresowych, Aktywów przejętych za długi oraz pozycji Pozostałe.

Na dzień 31.12.2019 r. odpisy aktualizujące wartość pozostałych aktywów wynoszą 131 800 tys. zł (31.12.2018 r. 122 435 tys. zł.)

W pozycji 'Pozostałe aktywa' w znakomitej większości wykazywane są pozycje nieprzeterminowane i bez utraty wartości. Najbardziej znaczące pozycje dotyczą spółek AVIVA, KDPW, GPW oraz szeregu innych podmiotów o dobrym standingu finansowym i dobrej historii współpracy, w większości o ratingu A- (Fitch).

32. Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	31.12.2019	31.12.2018
Lokaty	468 294	144 906
Kredyty otrzymane od banków	3 213 874	1 733 724
Rachunki bieżące	1 349 576	954 298
Razem	5 031 744	2 832 928

Na dzień 31.12.2019 r. korekta wartości zabezpieczonego ryzyka depozytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła zero zł (31.12.2018 r. – zero zł).

Wartość godziwą „Zobowiązań wobec banków” przedstawia nota 45.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu kredytów otrzymanych od banków	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	1 733 724	1 994 759
Zwiększenia z tytułu:	1 711 207	1 802 458
- kredyty otrzymane	1 660 886	1 739 540
- odsetki od kredytów otrzymanych	50 321	37 776
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	-	25 142
Zmniejszenia z tytułu:	(231 057)	(2 063 493)
- spłata kredytów	(174 433)	(2 024 290)
- spłata odsetek	(46 641)	(39 203)
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	(9 983)	-
Stan na koniec okresu	3 213 874	1 733 724

33. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	91 716 261	88 211 366
depozyty terminowe	29 984 379	32 715 078
w rachunku bieżącym	61 519 766	55 308 995
pozostałe	212 116	187 293
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	60 281 335	57 493 542
depozyty terminowe	23 656 190	24 690 631
w rachunku bieżącym	32 054 525	27 274 603
kredyty i pożyczki	3 536 953	4 751 949
pozostałe	1 033 667	776 359
Zobowiązania wobec podmiotów sektora publicznego	4 482 747	3 911 750
depozyty terminowe	750 095	1 290 086
w rachunku bieżącym	3 732 587	2 617 635
pozostałe	65	4 029
Razem	156 480 343	149 616 658

Na dzień 31.12.2019r. depozyty stanowiące zabezpieczenie należności kredytowych wynoszą 326 666 tys. zł (31.12.2018 r – 436 634 tys. zł)

Wartość godziwą „Zobowiązania wobec klientów” przedstawia nota 45.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu kredytów otrzymanych od pozostałych instytucji finansowych

	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	4 751 949	3 552 388
Zwiększenia z tytułu:	730 919	1 978 326
- kredyty otrzymane	674 870	1 832 185
- odsetki od kredytów otrzymanych	56 049	26 810
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	-	119 331
Zmniejszenia z tytułu:	(1 945 915)	(778 765)
- spłata kredytów	(1 869 822)	(757 571)
- spłata odsetek	(56 664)	(21 194)
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	(19 429)	-
Stan na koniec okresu	3 536 953	4 751 949

34. Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane	Termin wymagalności	Waluta	Wartość nominalna
Emisja 1	05.08.2025	EUR	100 000
Emisja 2	03.12.2026	EUR	120 000
Emisja 3	22.05.2027	EUR	137 100
Emisja 4	05.04.2028	PLN	1 000 000
SCF Madryt	18.05.2028	PLN	100 000

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	2 644 341	1 488 602
Zwiększenia z tytułu:	84 458	1 221 067
- zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej	-	100 000
- odsetki od pożyczek podporządkowanych	84 458	69 071
- różnice kursowe	-	46 718
- przekwalifikowanie *	-	1 005 278
Zmniejszenia z tytułu:	(98 528)	(65 328)
- spłata odsetek	(84 726)	(65 328)
- różnice kursowe	(13 802)	-
Stan na koniec okresu	2 630 271	2 644 341
Krótkoterminowe	16 589	16 827
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	2 613 682	2 627 514

*Obligacje wyemitowane przez Bank i zakwalifikowane za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego do zobowiązań podporządkowanych.

Pozostałe informacje dotyczące zobowiązań podporządkowanych zostały zaprezentowane w nocie 5.

35. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Emisja dłużnych papierów wartościowych w 2019 r. (emisje niewymagalne)	Wartość nominalna	Waluta	Termin wymagalności
Bankowe Papiery Wartościowe serii J	550 000	PLN	27.04.2020
Obligacje serii F Santander Factoring Sp. z o.o.	710 000	PLN	22.04.2020
Obligacje senioralne Santander Leasing Poland Securitization 01 05/2019	1 202 500	PLN	20.02.2035
Obligacje Santander Leasing S.A.	350 000	PLN	10.02.2020
Obligacje Santander Leasing S.A.	350 000	PLN	10.03.2020
Obligacje Santander Leasing S.A.	430 000	PLN	21.09.2020
Obligacje Sekurytyzacyjne Float sprzedaż	1 200 000	PLN	16.07.2030
Obligacje Sekurytyzacyjne Float sprzedaż	800 000	PLN	16.07.2030

Emisja dłużnych papierów wartościowych w 2018 r. (emisje niewymagalne)	Wartość nominalna	Waluta	Termin wymagalności
Bankowe Papiery Wartościowe serii G	500 000	PLN	26.04.2019
Bankowe Papiery Wartościowe serii H	500 000	PLN	27.09.2019
Bankowe Papiery Wartościowe serii I	150 000	PLN	21.06.2019
Obligacje Santander Bank Polska S.A. 09/2018	500 000	EUR	20.09.2021
Obligacje serii C Santander Factoring Sp. z o.o.	850 000	PLN	18.04.2019
Obligacje senioralne Santander Leasing Poland Securitization 01 12/18	230 000	EUR	20.12.2034
SCB00042	100 000	PLN	05.03.2021
SCB00043	60 000	PLN	29.03.2022
SCB00044	156 000	PLN	14.05.2021
SCB00045	90 000	PLN	18.05.2021
SCB00046	45 000	PLN	18.05.2021

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	9 368 617	5 895 814
Zwiększenia z tytułu:	6 758 032	7 608 371
- emisja dłużnych papierów wartościowych	6 574 500	7 430 794
- odsetki od emisji dłużnych papierów wartościowych	183 532	173 182
- różnice kursowe	-	4 395
Zmniejszenia z tytułu:	(5 497 133)	(4 135 568)
- wykup dłużnych papierów wartościowych	(5 278 326)	(2 975 000)
- spłata odsetek	(187 986)	(155 290)
- przekwalifikowanie *	-	(1 005 278)
- różnice kursowe	(30 281)	-
- inne zmiany	(540)	-
Stan na koniec okresu	10 629 516	9 368 617

*Obligacje wyemitowane przez Bank i zakwalifikowane za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego do zobowiązań podporządkowanych.

36. Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym

Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	31.12.2019	31.12.2018
Rezerwy dot. zobowiązań finansowych do udzielenia kredytów oraz lini kredytowych	48 865	67 044
Rezerwy dot. umów gwarancji i poręczeń finansowych	16 856	13 514
Pozostałe rezerwy	388	490
Razem	66 109	81 048

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	31.12.2019
Stan na 1.01.2019	81 048
Utworzenie rezerw	138 601
Rozwiązanie rezerw	(153 450)
Inne zmiany	(90)
Stan na koniec okresu	66 109
Krótkoterminowe	47 696
Długoterminowe	18 413

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	31.12.2018
Stan na 31.12.2017 r.	50 652
Wpływ wdrożenia MSSF 9	15 034
Stan na 1.01.2018 (przekształcony)	65 686
Zwiększenia z tytułu nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	7 945
Utworzenie rezerw	182 843
Wykorzystanie rezerw	301
Rozwiązanie rezerw	(175 782)
Inne zmiany	55
Stan na koniec okresu	81 048
Krótkoterminowe	60 407
Długoterminowe	20 641

37. Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy	31.12.2019	31.12.2018
Rezerwy na sprawy sporne	135 659	132 382
Rezerwy na ryzyko prawne*	295 216	-
Rezerwy na restrukturyzację**	14 740	499
Razem	445 615	132 881

* Szczegóły odnośnie rezerw na ryzyko prawne zostały zaprezentowane w nocie 46.

** Szczegóły odnośnie rezerw na restrukturyzację zostały zaprezentowane w nocie 13.

Zmiana stanu pozostałych rezerw na 31.12.2019	Rezerwy na sprawy sporne *	Rezerwy na restrukturyzację	Rezerwy na ryzyko prawne	Razem
Stan na początek okresu	132 382	499	-	132 881
Utworzenie rezerw	38 384	101 797	310 028	450 209
Wykorzystanie rezerw	(818)	(84 556)	(34 699)	(120 073)
Rozwiązanie rezerw	(14 402)	(3 000)	-	(17 402)
Przeklasyfikowanie	(19 887)	-	19 887	-
Stan na koniec okresu	135 659	14 740	295 216	445 615

* Rezerwy na sprawy sporne uwzględniają również rezerwy indywidualne oraz na pozwy zbiorowe.

Zmiana stanu pozostałych rezerw na 31.12.2018	Rezerwy na sprawy sporne*	Rezerwy na restrukturyzację	Razem
Stan na początek okresu	99 463	3 019	102 482
Zwiększenia z tytułu nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	5 230	-	5 230
Utworzenie rezerw	100 990	-	100 990
Wykorzystanie rezerw	(42 214)	-	(42 214)
Rozwiązanie rezerw	(31 087)	(2 520)	(33 607)
Stan na koniec okresu	132 382	499	132 881

* Rezerwy na sprawy sporne uwzględniają również rezerwy indywidualne oraz na pozwy zbiorowe.

38. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania	31.12.2019	31.12.2018
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	25 264	17 039
Rozrachunki międzybankowe	224 485	267 844
Rezerwy pracownicze	368 514	405 231
Inne rezerwy	-	3 300
Wierzyciele różni	647 576	1 003 405
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	278 814	240 637
Rozliczenia publiczno-prawne	106 393	157 184
Rozliczenia międzyokresowe bierne	519 263	567 220
Zobowiązania wobec kontrahentów leasingowych	101 418	139 232
Pozostałe	7 633	5 311
Razem	2 279 360	2 806 403
w tym zobowiązania finansowe *	1 886 520	2 403 271

*Do zobowiązań finansowych zaliczono wszystkie pozycje Pozostałych zobowiązań z wyłączeniem: Rozliczeń publiczno-prawnych, Zobowiązań z tytułu umów z klientami oraz pozycji Pozostałe.

Zmiana stanu rezerw na 31.12.2019 r.	Rezerwy pracownicze			Razem
		w tym: Rezerwa na odprawy emerytalne	Inne rezerwy	
Stan na początek okresu	405 231	40 858	3 300	408 531
Utworzenie rezerw	350 883	4 966	-	350 883
Wykorzystanie rezerw	(319 853)	-	-	(319 853)
Rozwiązanie rezerw	(67 747)	(1 188)	(3 300)	(71 047)
Stan na koniec okresu	368 514	44 636	-	368 514
Krótkoterminowe	323 878	-	-	323 878
Długoterminowe	44 636	44 636	-	44 636

Zmiana stanu rezerw na 31.12.2018 r.	Rezerwy pracownicze			Razem
		w tym: Rezerwa na odprawy emerytalne	Inne rezerwy	
Stan na początek okresu	407 722	72 726	3 300	411 022
Zwiększenia z tytułu nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	19 935	1 532	-	19 935
Utworzenie rezerw	364 674	10 549	-	364 674
Wykorzystanie rezerw	(258 436)	(3 875)	-	(258 436)
Rozwiązanie rezerw	(128 664)	(40 074)	-	(128 664)
Stan na koniec okresu	405 231	40 858	3 300	408 531
Krótkoterminowe	364 373	-	3 300	367 673
Długoterminowe	40 858	40 858	-	40 858

Na rezerwy pracownicze składają się kategorie wymienione w nocie 53.

39. Kapitał akcyjny

31.12.2019 r.

Seria	Emisja	Rodzaj	Rodzaj	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej w tys. zł
		uprzywilejowania akcji	ograniczenia praw do akcji		
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
H	na okaziciela	brak	brak	115 729	1 157
I	na okaziciela	brak	brak	1 561 618	15 616
J	na okaziciela	brak	brak	18 907 458	189 075
K	na okaziciela	brak	brak	305 543	3 055
L	na okaziciela	brak	brak	5 383 902	53 839
M	na okaziciela	brak	brak	98 947	990
N	na okaziciela	brak	brak	2 754 824	27 548
				102 088 305	1 020 883

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu (WZ) Santander Bank Polska S.A. jest Banco Santander S.A. posiadający pakiet kontrolny uprawniający do wykonywania 67,47% ogólnej liczby głosów na WZ oraz Fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne (PTE) S.A., tj. Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny (OFE) i Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny (DFE) z udziałem w wysokości 5,02%.

31.12.2018 r.

Seria	Emisja	Rodzaj	Rodzaj	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej w tys. zł
		uprzywilejowania akcji	ograniczenia praw do akcji		
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
H	na okaziciela	brak	brak	115 729	1 157
I	na okaziciela	brak	brak	1 561 618	15 616
J	na okaziciela	brak	brak	18 907 458	189 075
K	na okaziciela	brak	brak	305 543	3 055
L	na okaziciela	brak	brak	5 383 902	53 839
M	na okaziciela	brak	brak	98 947	990
N	na okaziciela	brak	brak	2 754 824	27 548
				102 088 305	1 020 883

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

W dniu 9.11.2018 r. Santander Bank Polska S.A. powziął informację o zarejestrowaniu w dniu 9.11.2018 r. przez Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zmiany Statutu Banku polegającej na podwyższeniu kapitału zakładowego Santander Bank Polska S.A. w związku z nabyciem wydzielonej

części Deutsche Bank Polska S.A. Zmiana Statutu Banku została przyjęta przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 29.05.2018 r. Zarejestrowana zmiana Statutu obejmuje podwyższenie kapitału Santander Bank Polska S.A. i wprowadzenie do obrotu giełdowego na rynku podstawowym 2 754 824 akcji zwykłych na okaziciela serii N Banku. Kapitał zakładowy Banku został podniesiony z kwoty 993 334 810 zł do kwoty 1 020 883 050 zł, czyli o kwotę 27 548 240 zł. Akcje objęte w podwyższonym kapitale zakładowym zostały wydane Deutsche Bank AG w związku z finalizacją transakcji nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. przez Santander Bank Polska S.A.

Akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu (WZ) Santander Bank Polska S.A. jest Banco Santander S.A. posiadający pakiet kontrolny uprawniający do wykonywania 67,47% ogólnej liczby głosów na WZ .

40. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały	31.12.2019	31.12.2018
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	649 810	649 810
Premia akcyjna	7 981 974	7 981 974
Inne pozostałe kapitały w tym:	11 510 141	10 279 957
<i>Kapitał rezerwowy</i>	<i>11 118 171</i>	<i>9 951 065</i>
<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>1 048 204</i>	<i>985 126</i>
<i>Korekta kapitałów własnych z tytułu przejęcia/utruty kontroli nad spółkami zależnymi</i>	<i>(656 234)</i>	<i>(656 234)</i>
Razem	20 141 925	18 911 741

Premia akcyjna (emisyjna) - powstała z nadwyżki nad wartością nominalną sprzedanych akcji po odjęciu kosztów emisji akcji i stanowi kapitał zapasowy Banku.

Według stanu na 31.12.2019 r. w kapitale rezerwowym znajdował się efekt planu opcyjnego w wysokości 142 343 tys. zł, według stanu na 31.12.2018 r. w kapitale rezerwowym znajdował się efekt planu opcyjnego w wysokości 130 869 tys. zł

Inne zmiany pozostałych kapitałów zostały zaprezentowane w skonsolidowanych zestawieniach zmian w kapitałach własnych za 2019 i 2018 rok.

Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym Statutem Banku. Kapitał ten nie podlega podziałowi. Tworzony jest on na pokrycie strat bilansowych. Coroczne odpisy na kapitał zapasowy z zysku netto powinny wynosić co najmniej 8 % zysku netto i dokonywane są do czasu osiągnięcia przez kapitał zapasowy wysokości co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego Banku. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

41. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych na 31.12.2019 r.	Razem brutto	Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Razem netto
Bilans otwarcia w tym:	1 258 486	(239 113)	1 019 373
Dłużne aktywa finansowe wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	683 633	(129 890)	553 743
Kapitałowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	640 721	(121 738)	518 983
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(79 247)	15 057	(64 190)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski aktuarialne	13 379	(2 542)	10 837
Zmiana wyceny dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	360 712	(68 535)	292 177
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(124 673)	23 688	(100 985)
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu wyceny do wartości godziwej papierów wartościowych objętych rachunkowością zabezpieczeń	(23 939)	4 548	(19 391)
Zmiana wyceny kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	69 418	(18 117)	51 301
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do zysków zatrzymanych wyniku na sprzedaży kapitałowych aktywów finansowych	36 984	(2 099)	34 885
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	32 367	(6 149)	26 218
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	16 724	(3 178)	13 546
Zmiana wyceny programów określonych świadczeń	(1 312)	249	(1 063)
Bilans zamknięcia w tym:	1 624 767	(308 706)	1 316 061
Dłużne aktywa finansowe wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	895 733	(170 189)	725 544
Kapitałowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	747 123	(141 954)	605 169
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(30 156)	5 730	(24 426)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski aktuarialne	12 067	(2 293)	9 774

		Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku	
Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych na 31.12.2018 r.	Razem brutto	dochodowego	Razem netto
Bilans otwarcia w tym:	882 058	(167 592)	714 466
Dłużne aktywa finansowe wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	302 597	(57 493)	245 104
Kapitałowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	688 273	(130 774)	557 499
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(109 351)	20 777	(88 574)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski aktuarialne	539	(102)	437
Wpływ wdrożenia MSSF 9 w tym:	(54 380)	10 333	(44 047)
Kapitałowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(54 380)	10 333	(44 047)
Zmiana wyceny dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	419 193	(79 647)	339 546
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(26 412)	5 018	(21 394)
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu wyceny do wartości godziwej papierów wartościowych objętych rachunkowością zabezpieczeń	(11 745)	2 232	(9 513)
Zmiana wyceny kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	6 686	(1 285)	5 401
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do zysków zatrzymanych wyniku na sprzedaży kapitałowych aktywów finansowych	142	(12)	130
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(14 294)	2 716	(11 578)
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	44 398	(8 436)	35 962
Zmiana wyceny programów określonych świadczeń	12 840	(2 440)	10 400
Bilans zamknięcia w tym:	1 258 486	(239 113)	1 019 373
Dłużne aktywa finansowe wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	683 633	(129 890)	553 743
Kapitałowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	640 721	(121 738)	518 983
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(79 247)	15 057	(64 190)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski aktuarialne	13 379	(2 542)	10 837

42. Udziały niekontrolujące

Nazwa jednostki zależnej:	Kraj założenia oraz miejsce prowadzenia działalności	Procentowy udział udziałów		Zysk netto przypadający na udziały niekontrolujące		Łączne udziały niekontrolujące	
		niekontrolujących w kapitale/w głosach					
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Polska Poznań	50,00	50,00	86 556	94 960	95 812	104 216
Santander Consumer Bank S.A.	Polska Wrocław	40,00	40,00	219 205	238 831	1 451 711	1 459 968
Razem				305 761	333 791	1 547 523	1 564 184

Skrócone informacje finansowe każdej jednostki zależnej, która posiada udziały niekontrolujące istotne dla Grupy, zostały przedstawione poniżej:

	Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.		Grupa Santander Consumer Bank S.A.	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Należności od banków	201 243	225 383	254 211	288 521
Należności od klientów	-	-	23 767 394	20 229 720
Inwestycje w podmioty zależne	-	-	156 175	159 775
Inwestycyjne aktywa finansowe	1 375	1 770	1 711 765	1 450 357
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	-	-	1 058 821	1 334 594
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	3 303	2 457	681 200	652 373
Pozostałe pozycje aktywów	42 703	31 308	709 032	551 250
AKTYWA RAZEM	248 624	260 918	28 338 598	24 666 591
Zobowiązania wobec banków	-	-	4 531 852	2 789 461
Zobowiązania wobec klientów	-	-	13 441 439	11 556 090
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	-	-	960 089	1 106 793
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	3 919 366	4 217 575
Pozostałe pozycje zobowiązań	57 001	52 485	1 896 152	1 376 693
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	57 001	52 485	24 748 898	21 046 612
Przychody	288 666	314 123	2 489 297	2 324 609
Zysk (strata) netto za okres	173 111	189 921	536 403	584 687
Dywidendy wypłacone udziałowcom niedającym kontroli	94 960	33 251	223 427	173 251
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy *	173 111	189 921	502 983	560 259
Przepływy pieniężne netto razem *	33 701	6 114	65 601	(32 048)
- z działalności operacyjnej	168 260	217 797	916 990	150 794
- z działalności inwestycyjnej	57 208	(144 855)	(30 293)	(210 713)
- z działalności finansowej	(191 767)	(66 828)	(821 096)	27 871

*dotyczy Santander Consumer Bank S.A.

43. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa Santander Bank Polska S.A. stosuje strategie zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z założeniami zarządzania ryzykiem opisanymi w nocie 4 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Grupa Santander Bank Polska S.A. stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej w odniesieniu do następujących klas instrumentów finansowych:

- Dłużnych papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu w PLN i EUR,
- Kredytów o stałym oprocentowaniu udzielonych przez Bank w PLN,
- Kredytów o stałym oprocentowaniu w EUR zaciągniętych przez Spółkę Santander Leasing S.A.

W Santander Bank Polska S.A. transakcjami zabezpieczającymi wartość godziwą są transakcje typu Interest Rate Swap (IRS), dla których Bank płaci stałą stopę i otrzymuje zmienną. Zabezpieczanym ryzykiem jest zmiana wartości godziwej instrumentu lub portfela na skutek zmian rynkowych stóp procentowych. Transakcje te nie zabezpieczają przed zmianami wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego.

Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem korekty do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka.

Od stycznia 2016 r. Santander Bank Polska S.A. stosuje portfelową rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej ryzyka stóp procentowych dla portfela udzielonych kredytów o stałym oprocentowaniu w złotych. Transakcjami zabezpieczającymi wartość godziwą są transakcje typu IRS, dla których Bank płaci stałą stopę i otrzymuje zmienną. Celem zabezpieczenia jest wyeliminowanie ryzyka zmiany wartości godziwej portfela kredytów o stałym oprocentowaniu, wynikającej ze zmian rynkowych stóp procentowych. Marża kredytowa jest wyłączona z relacji zabezpieczającej.

Szczegóły dotyczące powyższych transakcji dla Santander Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2019 r. i w okresie porównawczym zawierają poniższe tabele:

Wartość nominalna instrumentów zabezpieczających	Rozkład nominalów przepływów pieniężnych					
	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
31.12.2019						
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	25 000	249 775	2 406 495	5 316 035	5 754 728	13 752 033
IRS	25 000	-	1 300 000	2 588 000	1 957 000	5 870 000
CIRS	-	-	-	-	468 435	468 435
CCIRS	-	249 775	1 106 495	2 728 035	3 329 293	7 413 598
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	25 000	255 510	2 428 938	5 668 532	6 098 785	14 476 765
IRS	25 000	-	1 300 000	2 588 000	1 957 000	5 870 000
CIRS	-	-	-	-	468 435	468 435
CCIRS	-	255 510	1 128 938	3 080 532	3 673 350	8 138 330
31.12.2018						
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	534 000	105 625	893 115	7 258 755	3 660 843	12 452 338
IRS	-	-	200 000	3 413 000	50 000	3 663 000
CIRS	-	-	-	-	43 000	43 000
CCIRS	534 000	105 625	693 115	3 845 755	3 567 843	8 746 338
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	537 500	107 500	916 245	7 546 114	3 953 865	13 061 224
IRS	-	-	200 000	3 413 000	50 000	3 663 000
CIRS	-	-	-	-	43 000	43 000
CCIRS	537 500	107 500	716 245	4 133 114	3 860 865	9 355 224

Parametry cenowe instrumentów zabezpieczających	Od 1 miesiąca		Od 3 miesięcy	Od 1 roku	
	Do 1 miesiąca	do 3 miesięcy	do 1 roku	do 5 lat	Powyżej 5 lat
31.12.2019					
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia stała stopa procentowa	4,8000	1,8100	2,0019	1,7896	1,6222
Średni kurs CHF / PLN	3,9213	3,9213	3,9213	3,9213	3,9213
Średni kurs EUR / PLN	4,2585	4,2585	4,2585	4,2585	4,2585
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia stała stopa procentowa	1,7200	(0,4047)	1,2093	2,9376	0,9483
Średni kurs CHF / PLN	3,9213	3,9213	3,9213	3,9213	3,9213
Średni kurs EUR / PLN	4,2585	4,2585	4,2585	4,2585	4,2585
31.12.2018					
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia stała stopa procentowa	1,4650	1,3900	3,5107	1,8957	1,7278
Średni kurs CHF / PLN	3,8166	3,8166	3,8166	3,8166	3,8166
Średni kurs EUR / PLN	4,3000	4,3000	4,3000	4,3000	4,3000
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia stała stopa procentowa	(0,3173)	(0,3180)	0,9013	2,4170	(0,4621)
Średni kurs CHF / PLN	3,8166	3,8166	3,8166	3,8166	3,8166
Średni kurs EUR / PLN	4,3000	4,3000	4,3000	4,3000	4,3000

Instrumenty zabezpieczające desygnowane do zabezpieczenia wartości godziwej	31.12.2019		31.12.2018	
	Pozycja zabezpieczana: Obligacje stałokuponowe	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów udzielonych opartych o stałą stopę procentową	Pozycja zabezpieczana: Obligacje stałokuponowe	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów udzielonych opartych o stałą stopę procentową
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego	4 688 435	275 000	1 856 000	275 000
Wycena do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczenia ryzyka w tym:	(123 737)	(1 171)	(115 874)	(1 359)
<i>Należności z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	2 789	70	-	296
<i>Zobowiązania z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	126 526	1 241	115 874	1 655
Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej, która zawiera instrument zabezpieczający	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS i OIS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS i OIS)
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2029	do roku 2021	do roku 2025	do roku 2021

Pozycje objęte rachunkowością zabezpieczeń wartości godziwej	31.12.2019		31.12.2018	
	Obligacje stałokuponowe	Portfel kredytów udzielonych opartych o stałą stopę procentową	Obligacje stałokuponowe	Portfel kredytów udzielonych opartych o stałą stopę procentową
Wartość bilansowa pozycji zabezpieczanej w tym:				
<i>Aktywa</i>	4 688 435	275 000	1 856 000	275 000
<i>Zobowiązania</i>	-	-	-	-
Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej pozycji zabezpieczanej ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów i uwzględniona w wartości bilansowej w tym:				
<i>Aktywa</i>	142 689	1 324	118 750	1 336
<i>Zobowiązania</i>	-	-	-	-
Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej, która zawiera instrument zabezpieczany	Inwestycyjne aktywa finansowe	Należności od klientów	Inwestycyjne aktywa finansowe	Należności od klientów

Na dzień 31.12.2019 r. Spółka Santander Leasing S.A. posiadała trzy instrumenty pochodne typu IRS (Interest Rate Swap) desygnowane do rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej, które zabezpieczają Spółkę przed ryzykiem stopy procentowej.

Szczegóły dotyczące powyższych transakcji na dzień 31.12.2019 r. i w okresie porównawczym zawierają poniższe table:

Wartość nominalna instrumentów zabezpieczających	Rozkład nominalów przepływów pieniężnych					Razem
	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	
31.12.2019						
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	-	94 501	147 669	261 620	-	503 790
IRS	-	94 501	147 669	261 620	-	503 790
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	-	94 501	147 669	261 620	-	503 790
IRS	-	94 501	147 669	261 620	-	503 790
31.12.2018						
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	-	95 422	149 172	508 699	-	753 293
IRS	-	95 422	149 172	508 699	-	753 293
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	-	95 422	149 172	508 699	-	753 293
IRS	-	95 422	149 172	508 699	-	753 293

Parametry cenowe instrumentów zabezpieczających	Rozkład nominalów przepływów pieniężnych				
	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat
31.12.2019					
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia stała stopa procentowa	(0,2610)	(0,2710)	(0,2540)	(0,2410)	-
Średni kurs CHF / PLN	4,2585	4,2585	4,2585	4,2585	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia zmienna stopa procentowa	(0,4589)	(0,4589)	(0,4589)	(0,4589)	-
Średni kurs CHF / PLN	4,2585	4,2585	4,2585	4,2585	-
31.12.2018					
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia stała stopa procentowa	(0,2672)	(0,2674)	(0,2653)	(0,2521)	-
Średni kurs EUR / PLN	4,3000	4,3000	4,3000	4,3000	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia zmienna stopa procentowa	(0,3684)	(0,3684)	(0,3684)	(0,3684)	-
Średni kurs EUR / PLN	4,3000	4,3000	4,3000	4,3000	-

Instrumenty zabezpieczające desygnowane do zabezpieczenia wartości godziwej	31.12.2019	31.12.2018
	Pozycja zabezpieczana: Otrzymane kredyty o stałej stopie procentowej	
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego	503 790	753 293
Wycena do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczenia ryzyka w tym:	-	(153)
<i>Należności z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	-	28
<i>Zobowiązania z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	-	181
Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej, która zawiera instrument zabezpieczający	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS)
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Santander Leasing S.A.	do roku 2022	do roku 2022

Pozycje objęte rachunkowością zabezpieczeń wartości godziwej	31.12.2019	31.12.2018
	Otrzymane kredyty o stałej stopie procentowej	
Wartość bilansowa pozycji zabezpieczanej w tym:		
<i>Aktywa</i>	-	-
<i>Zobowiązania</i>	503 790	753 293
Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej pozycji zabezpieczanej ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów i uwzględniona w wartości bilansowej w tym:		
<i>Aktywa</i>	-	-
<i>Zobowiązania</i>	1 181	3
Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej, która zawiera instrument zabezpieczany	Zobowiązania wobec banków	Zobowiązania wobec banków

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Grupa Santander Bank Polska S.A. stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń przyszłych przepływów pieniężnych w stosunku do portfeli kredytów komercyjnych i hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w PLN i denominowanych w EUR i CHF z maksymalną zapadalnością przypadającą za 36 lat.

Strategie zabezpieczające stosowane w Grupie Santander Bank Polska S.A. mają na celu zabezpieczenie ekspozycji Grupy przed ryzykiem zmiany wielkości przyszłych przepływów pieniężnych, wynikających z ryzyka stóp procentowych oraz dla portfeli denominowanych do walut obcych, również z ryzyka walutowego.

Powiązania zabezpieczające konstruowane są przy użyciu transakcji Interest Rate Swap (IRS) oraz dwuwalutowych Currency Interest Rate Swap (CIRS). W celu pomiaru efektywności zabezpieczenia Bank stosuje metodę tzw. „derywatu hipotetycznego”, w której zabezpieczany portfel kredytów odzwierciedlony jest transakcją pochodną o określonej charakterystyce.

Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Przy spełnionych warunkach efektywności powiązań, zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających jest ujmowana jest w kapitałach własnych.

Szczegóły dotyczące powyższych transakcji dla Santander Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2019 r. i w okresie porównawczym zawierają poniższe tabele:

	31.12.2019		31.12.2018	
	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w PLN	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowany w EUR i CHF	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w PLN	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w EUR, USD i CHF
Instrumenty zabezpieczające desygnowane do zabezpieczenia przepływów pieniężnych / inwestycji netto w jednostce zagranicznej				
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego	1 375 000	8 138 330	1 575 000	9 355 224
Wycena do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczenia ryzyka w tym:	(6 347)	(39 531)	(8 364)	(91 566)
<i>Należności z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	25 844	(40 930)	38 202	(113 364)
<i>Zobowiązania z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	32 191	(1 399)	46 566	(21 798)
Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej, która zawiera instrument zabezpieczający	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS, CIRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS, CIRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS, CIRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS, CIRS)
Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego jako podstawa ujęcia nieefektywności rachunkowości zabezpieczeń w danym okresie	(6 347)	(27 737)	(8 364)	(71 527)
Saldo zysków / strat z tytułu zabezpieczenia ujęte w okresie sprawozdawczym w innych całkowitych dochodach	(6 347)	(39 530)	(8 364)	(91 566)
Wartość nieefektywności instrumentu zabezpieczającego ujęta w wyniku finansowym	-	11 793	-	20 039
Pozycja rachunku zysków i strat która zawiera ujętą nieefektywność zabezpieczenia	Wynik handlowy i rewaluacja	Wynik handlowy i rewaluacja	Wynik handlowy i rewaluacja	Wynik handlowy i rewaluacja
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2027	do roku 2028	do roku 2027	do roku 2028

Pozycje objęte rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	31.12.2019		31.12.2018	
	Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w PLN	Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowany w EUR i CHF	Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w PLN	Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowany w EUR, USD i CHF
Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w okresie	(6 347)	(39 530)	(8 364)	(91 566)

Szczegóły dotyczące powyższych transakcji dla Santander Consumer Bank S.A. na dzień 31.12.2019 r. i w okresie porównawczym zawierają poniższe tabele:

Wartość nominalna instrumentów zabezpieczających	Rozkład nominalów przepływów pieniężnych					Razem
	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	
31.12.2019						
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	-	-	237 300	726 015	-	963 315
CIRS	-	-	237 300	726 015	-	963 315
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	-	-	235 278	745 047	-	980 325
CIRS	-	-	235 278	745 047	-	980 325
31.12.2018						
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	-	-	154 400	963 315	-	1 117 715
CIRS	-	-	154 400	963 315	-	1 117 715
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	-	-	152 664	954 150	-	1 106 814
CIRS	-	-	152 664	954 150	-	1 106 814
Parametry cenowe instrumentów zabezpieczających	Rozkład nominalów przepływów pieniężnych					Razem
	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	
31.12.2019						
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych						
Średnia stała stopa procentowa	-	-	1,8100	1,9557	-	-
Średni kurs CHF / PLN	3,9213	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych						
Średnia stała stopa procentowa	-	-	(0,7092)	(0,7356)	-	-
Średni kurs CHF / PLN	3,9213	-	-	-	-	-
31.12.2018						
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych						
Średnia stała stopa procentowa	-	-	1,9600	1,9293	-	-
Średni kurs CHF / PLN	3,8166	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych						
Średnia stała stopa procentowa	-	-	(0,7392)	(0,7421)	-	-
Średni kurs CHF / PLN	3,8166	-	-	-	-	-

	31.12.2019	31.12.2018
Instrumenty zabezpieczające desygnowane do zabezpieczenia przepływów pieniężnych / inwestycji netto w jednostce zagranicznej	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów walutowych w CHF	
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego	980 325	1 106 814
Wycena do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczenia ryzyka w tym:	(17 010)	10 901
<i>Należności z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	963 315	1 117 715
<i>Zobowiązania z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	980 325	1 106 814
Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej, która zawiera instrument zabezpieczający	Pochodne instrumenty zabezpieczające (CIRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (CIRS)
Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego jako podstawa ujęcia nieefektywności rachunkowości zabezpieczeń w danym okresie	(17 010)	10 901
Saldo zysków / strat z tytułu zabezpieczenia ujęte w okresie sprawozdawczym w innych całkowitych dochodach	(17 010)	10 901
Wartość nieefektywności instrumentu zabezpieczającego ujęta w wyniku finansowym	-	-
Pozycja rachunku zysków i strat która zawiera ujętą nieefektywność zabezpieczenia	Wynik handlowy i rewaluacja	Wynik handlowy i rewaluacja
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko walutowe	Ryzyko walutowe
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2024	do roku 2024

	31.12.2019	31.12.2018
Pozycje objęte rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów walutowych w CHF	
Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w okresie	(17 010)	10 901

Wycena do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego po pomniejszeniu o podatek odroczone rozpoznana jest w pozycji całkowite dochody i akumulowana w kapitałach własnych Grupy w ciągu okresu i wykazana w nocie 41.

Wpływ reformy IBOR

W nawiązaniu do zmian opublikowanych w dniu 16.01.2020 r. w MSR 39 i MSSF 9 (opisanych w polityce rachunkowości - Nota 2.3), Grupa skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania reformy IBOR w 2019 r. i nie dokonała weryfikacji efektywności relacji zabezpieczających.

Grupa Santander Bank Polska S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń, na którą może mieć wpływ reforma IBOR. Instrumentami zabezpieczanymi w ramach rachunkowości zabezpieczeń są:

- dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu w PLN i EUR,
- kredyty gotówkowe o stałym oprocentowaniu w PLN,
- kredyty komercyjne i hipoteczne o zmiennym oprocentowaniu w PLN, EUR i CHF.

Na dzień 31.12.2019 r. w rachunkowości zabezpieczeń Santander Bank Polska S.A. ustanowionych jest dwieście relacji zabezpieczających. Instrumentami zabezpieczającymi ww. portfele są transakcje pochodne IRS dla ekspozycji w PLN i EUR (142 relacje powiązane z 142 transakcjami IRS) i CIRS dla ekspozycji w EUR i CHF (58 relacji powiązanych z 45 transakcjami CIRS). Oprocentowanie ww. instrumentów pochodnych bazuje na zmiennej stawce WIBOR 3M lub 6M (dotyczy 181 transakcji pochodnych), zmiennej stawce EURIBOR 3M lub 6M (dotyczy 24 transakcji pochodnych) oraz zmiennej stawce LIBOR CHF 3M (dotyczy 27 transakcji pochodnych). Relacje będą sukcesywnie wygasać do 2029 roku. W 2020 roku wygaśnie 38 relacji, w kolejnych 5 latach 101 relacji, do 2029 roku włącznie wygaśnie 61 relacji, w tym w ostatnim roku 3 relacje.

Rachunkowość zabezpieczeń, na którą może mieć wpływ reforma IBOR jest również stosowana w spółkach zależnych Santander Bank Polska S.A. Na koniec 2019 r. dotyczy to trzech powiązań w Santander Leasing S.A. Instrumentem zabezpieczanym są kredyty wyrażone w walucie EUR na stałej stopie procentowej. Instrumentem zabezpieczającym są odpowiednie transakcje pochodne IRS (również trzy), które bazują na zmiennej stawce EURIBOR 1M (Santander Leasing S.A. płaci) oraz nodze oprocentowanej stawką stałą (Santander Leasing S.A. otrzymuje). Dwa powiązania wygasną do końca roku 2021, natomiast jedno aktywne do sierpnia 2022 r.

W Santander Consumer Bank S.A. (SCB) dotyczy to pięciu powiązań. Instrumentem zabezpieczanym są kredyty wyrażone w walucie CHF oraz depozyty w walucie PLN. Instrumentem zabezpieczającym są odpowiednie transakcje pochodne CIRS (SCB posiada pięć takich transakcji), które bazują na zmiennej stawce LIBOR CHF 3M (Bank płaci) oraz zmiennej stawce WIBOR 3M (Bank otrzymuje).

W roku 2020 oraz 2021 wygaśnie po jednym powiązaniu, dwa powiązania wygasną w roku 2022, a ostatnie będzie aktywne do stycznia 2024 r.

44. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży

Grupa Kapitałowa Santander Bank Polska S.A. pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Przedmiotem transakcji repo i sell-buy-back mogą być papiery wartościowe stanowiące portfel bilansowy Grupy.

	31.12.2019	31.12.2018		31.12.2018*
	wartość	wartość	zmiana	wartość
	bilansowa	bilansowa		bilansowa
		przed zmianą		po zmianie
Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (z klauzulą przyrzeczenia odkupu)	990 863	9 340 788	555 755	9 896 543
Wartość godziwa papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie w transakcjach sell-buy-back/repo	1 089 558	9 586 991	556 286	10 143 277
Należności z klauzulą odsprzedaży (buy sell back transactions)	1 851 171	177 482	9 012 281	9 189 763
Wartość godziwa papierów zablokowanych pod buy-sell-back/reverse repo transactions	1 847 061	175 818	9 010 982	9 186 800
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	31.12.2019	31.12.2018	zmiana	31.12.2018*
		przed zmianą		po zmianie
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu wobec banków	1 585 840	177 482	1 410 220	1 587 702
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu wobec klientów	265 331	-	7 602 061	7 602 061
Razem	1 851 171	177 482	9 012 281	9 189 763
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	31.12.2019	31.12.2018	zmiana	31.12.2018*
		przed zmianą		po zmianie
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu wobec banków	990 863	1 070 003	470 416	1 540 419
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu wobec klientów	-	8 270 785	85 339	8 356 124
Razem	990 863	9 340 788	555 755	9 896 543

* dane przekształcone, szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji repo oraz sell-buy-back stanowiące portfel bilansowy Grupy, nie są usuwane z bilansu, gdyż Grupa zachowuje znacząco wszystkie korzyści, stanowiące przychody odsetkowe od zastawionych papierów i ryzyka, ryzyko stopy procentowej i ryzyko kredytowe emitenta, wynikające z tych aktywów.

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie opisane powyżej koszty oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów oraz możliwość ich sprzedaży pozostają po stronie Grupy.

Grupa nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo oraz buy-sell-back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell-back nie są ujmowane w bilansie, gdyż Grupa nie przyjmuje znacząco wszystkich korzyści i ryzyk wynikających z tych aktywów.

Aktywa finansowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell-back stanowią zabezpieczenie przyjęte przez Grupę, które Grupa ma prawo sprzedać lub zastawić.

Instrumenty finansowe stanowiące zabezpieczenie dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu (reverse repo) mogą podlegać sprzedaży lub obciążeniu w ramach standardowo zawartych umów, ale podlegają zwrotowi w dacie zapadalności transakcji.

45. Wartość godziwa

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w przeprowadzonej na zwykłych warunkach transakcji między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup aktywów i zobowiązań.

	31.12.2019		31.12.2018	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
AKTYWA				
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	7 973 014	7 973 014	8 907 552	8 907 552
Należności od banków	3 716 582	3 716 582	2 936 214	2 936 214
Należności od klientów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	141 282 371	141 958 073	135 643 297	136 414 638
-z tytułu kredytów dla klientów indywidualnych	26 504 723	26 872 080	22 580 219	22 889 153
-z tytułu kredytów hipotecznych	50 553 671	50 637 891	48 595 936	48 938 880
-z tytułu kredytów korporacyjnych	64 223 977	64 448 102	64 467 142	64 586 605
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	5 031 744	5 031 744	2 832 928	2 832 928
Zobowiązania wobec klientów	156 480 343	156 520 781	149 616 658	149 607 250
Zobowiązania podporządkowane	2 630 271	2 619 205	2 644 341	2 653 397

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych z powyższej tabeli.

Aktywa i zobowiązania finansowe niewyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej

W Grupie znajdują się instrumenty finansowe, które zgodnie z MSSF w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Dla oszacowania wartości godziwej tych instrumentów zastosowano następujące metody i założenia.

Należności od banków: Wartość godziwa lokat i depozytów jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego pozostającym w terminie do wykupu dla należności o podobnym ryzyku kredytowym i w danej walucie. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów. Należności od banków zostały zaklasyfikowane w całości do kategorii III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowalnymi danymi wejściowymi.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu rezerw. Wartość godziwa zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego (marż) od momentu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych. Należności od klientów zostały zaklasyfikowane w całości do kategorii III hierarchii

wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowalnymi danymi wejściowymi, czyli bieżącymi marżami osiąganymi na nowo udzielanych kredytach.

Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów: Wartość godziwą depozytów o terminie wymagalności powyżej 6 miesięcy oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów. Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów zostały zaklasyfikowane w całości do kategorii III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowanymi danymi wejściowymi.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane: Grupa przyjęła założenie, że wartość godziwa tych instrumentów opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych przy zastosowaniu odpowiednich stóp procentowych. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane zostały zaklasyfikowane w całości do kategorii III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowanymi danymi wejściowymi.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

W prezentowanych okresach sprawozdawczych Grupa dokonała następującego zaklasyfikowania instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej do odpowiednich kategorii:

Kategoria I (kwotowania aktywnego rynku): dłużne, kapitałowe i pochodne instrumenty finansowe, które na dzień bilansowy zostały wycenione na podstawie cen kwotowanych na aktywnym rynku. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje obligacje Skarbu Państwa, bony skarbowe, akcje spółek notowanych na giełdzie oraz kontrakty terminowe na indeks WIG 20.

Kategoria II (techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku): Zaliczone do niej są instrumenty pochodne, które są wyceniane w oparciu o model zdyskontowanych przepływów bazujący na krzywej dochodowości z rynku międzybankowego.

Kategoria III (techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku): Do kategorii tej należą niekwotowane na aktywnym rynku kapitałowe papiery wartościowe, wycenione przez Grupę na podstawie eksperckiego modelu wyceny; certyfikaty inwestycyjne wycenione na dzień bilansowy na podstawie ceny ogłaszanej przez fundusz; dłużne papiery wartościowe oraz część należności od klientów z tytułu kart kredytowych oraz kredyty i pożyczki objęte procesem underwritingu, czyli części ekspozycji kredytowych, w odniesieniu do których istnieje zamiar sprzedaży przed terminem wymagalności z przyczyn innych niż wzrost ryzyka kredytowego.

Celem stosowania technik wyceny jest ustalenie wartości godziwej, tj. ceny, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Wyceny najważniejszych inwestycji kapitałowych zakwalifikowanych do kategorii III wartości godziwej:

- a) AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie SA (AVIVA TUŻ),
- b) AVIVA Powszechne Towarzystwo Emerytalne SA (AVIVA PTE),
- c) AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych SA (AVIVA TUO),

wykonywane są półrocznie przez wyspecjalizowane jednostki Banku przy użyciu metod dochodowych opartych na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Najważniejszymi komponentami tych modeli są: poziom prognozowanych dywidend oraz stopa dyskontowa użyta przy kalkulacji wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych.

Analiza wrażliwości wartości godziwej inwestycji kapitałowych

Analiza została przeprowadzona dla 5 największych inwestycji kapitałowych (spółki Aviva, BIK, PSP) wycenianych do wartości godziwej, o wartości bilansowej równej 838 tys. zł, wg stanu na koniec 2019 roku. Tabela poniżej pokazuje o ile procent zmieni się łączna wartość pakietu 5 spółek z naszego portfela przy zmianie:

- Strumienia dywidend o +/- 5% i +/-10%
- Stopy wolnej od ryzyka (1,1%) (dyskonta) o +/-1, +/-2 punkty procentowe.

	-10%	-5%	0%	5%	10%	Dywidendy
2 p.p.	-21%	-19%	-17%	-15%	-14%	
1 p.p.	-14%	-12%	-10%	-8%	-6%	
0	-5%	-2%	0%	2%	5%	
-1 p.p.	7%	10%	13%	16%	19%	
-2 p.p.	25%	29%	32%	36%	40%	

Stopa wolna od ryzyka

Analiza wrażliwości wartości godziwej należności z tytułu kart kredytowych

Analiza została przeprowadzona na populacji kart kredytowych wycenianych do wartości godziwej wg stanu na koniec 2019 roku oraz w okresie porównawczym, na zmiany poziomu stóp procentowych.

Wartość godziwa w scenariuszach

w mln PLN	bazowy	spadek stóp procentowych o		wzrost stóp procentowych o	
		1p.p.	2p.p.	1p.p.	2p.p.
31.12.2019	1 142,8	1 142,2	1 140,7	1 140,8	1 138,8
31.12.2018	1 344,0	1 344,5	1 344,3	1 341,9	1 339,8

Dla powyższych wariantów przeliczono wartość godziwą portfela kart kredytowych, uwzględniając odpowiednio zmodyfikowane projekcje stóp używanych zarówno do naliczania odsetek jak i dyskontowania przepływów.

Pozostałe techniki wyceny dla kategorii 3

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowane). Do tej kategorii Grupa Kapitałowa zaklasyfikowała instrumenty finansowe, które są wyceniane według wewnętrznych modeli wyceny:

KATEGORIA 3	METODA (TECHNIKA) WYCENY	CZYNNIK NIEOBSERWOWALNY
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	Metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Efektywna marża kredytowa
AKCJE VISA INC. SERII C UPRIWILEJOWANE	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość rynkową notowanych akcji zwykłych Visa Inc. z uwzględnieniem dyskonta biorącego pod uwagę ograniczoną płynność akcji serii C oraz warunki zamiany akcji serii C na akcje zwykłe.	Dyskonto uwzględniające ograniczoną płynność akcji serii C oraz warunki zamiany akcji serii C na akcje zwykłe
AKCJE BIURA INFORMACJI KREDYTOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki
UDZIAŁY W POLSKIM STANDARDZIE PŁATNOŚCI SP. Z O.O.	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki
UDZIAŁY W SOCIETY FOR WORLDWIDE INTERBANK FINANCIAL TELECOMMUNICATION	Oszacowanie wartości godziwej na bazie aktywów netto spółki i średni kurs waluty	Wartość aktywów netto spółki
AKCJE KRAJOWEJ IZBY ROZLICZENIOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki
UDZIAŁY W WAŁBRZYSKIEJ SPECJALNEJ STREFIE EKONOMICZNEJ „INVEST-PARK” SP Z O.O.		Wartość aktywów netto spółki
AKCJE AVIVA POWSZECHNE TOWARZYSTWO EMERYTALNE AVIVA SANTANDER SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki + dyskonto
AKCJE AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA		Prognozowane wyniki spółki
AKCJE AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OGÓLNYCH SA		Prognozowane wyniki spółki
LEGNICKA SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA SA		
POLSKI HOLDING OBRONNY SP. Z O.O. BUMAR	Okresowa wycena na bazie aktywów netto spółki; oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Wartość aktywów netto spółki oraz prognozowane wyniki spółki
WARSZAWSKI ROLNO-SPOŻYWCZY RYNEK HURTOWY SA		
AGROREG AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO SA W NOWEJ RUDZIE		

Na dzień 31.12.2019 r. oraz w okresach porównawczych Grupa zaklasyfikowała instrumenty finansowe do następujących kategorii wartości godziwej:

31.12.2019	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	584 347	1 474 161	-	2 058 508
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	43 973	-	43 973
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	923 811	923 811
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	1 196 447	1 196 447
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	40 232 910	-	16 027	40 248 937
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	194 285	194 285
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	19 996	-	864 916	884 912
Razem	40 837 253	1 518 134	3 195 486	45 550 873
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	332 563	1 524 250	-	1 856 813
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	995 627	-	995 627
Razem	332 563	2 519 877	-	2 852 440

31.12.2018	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	8 688 624	1 081 227	-	9 769 851
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	73 221	-	73 221
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	366 751	366 751
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	90 300	1 360 030	1 450 330
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	36 859 187	-	27 270	36 886 457
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	136 511	136 511
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	16 720	-	804 818	821 538
Razem	45 564 531	1 244 748	2 695 380	49 504 659
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	423 377	1 058 024	-	1 481 401
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	912 482	-	912 482
Razem	423 377	1 970 506	-	2 393 883

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku.

Kategoria III	Aktywa finansowe					
		Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
31.12.2019						
Stan na początek okresu	1 360 030	366 751	136 511	27 270	804 818	
Zyski lub straty						
<i>rozpoznane w rachunku zysków i strat</i>	107 700	-	58 274	-	-	
<i>rozpoznane w kapitałach własnych - OCI</i>	-	-	-	-	64 409	
Zakupy/udzielenie	539 632	645 517	-	-	-	
Sprzedaże	-	(45 000)	(500)	-	(4 311)	
Spłaty/zapadalność	(803 187)	(42 875)	-	-	-	
Przeklasyfikowanie	-	-	-	-	-	
Inne (odpis)	(7 728)	(582)	-	(11 243)	-	
Stan na koniec okresu	1 196 447	923 811	194 285	16 027	864 916	

Kategoria III	Aktywa finansowe					
		Aktywa finansowe do obrotu	Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
31.12.2018						
Stan na początek okresu	447	-	-	-	32 532	901 551
Korekta BO-zmiana sposobu wyceny wg MSSF 9	-	1 530 800	-	93 165	-	(15 094)
Zyski lub straty						
<i>rozpoznane w rachunku zysków i strat</i>	(26)	33 539	-	12 573	-	-
<i>rozpoznane w kapitałach własnych - OCI</i>	-	-	-	-	-	41 393
Zakupy/udzielenie	-	17 294	366 751	20 013	-	2 604
Sprzedaże	(421)	-	-	-	-	(316)
Spłaty/zapadalność	-	(169 229)	-	-	(5 262)	-
Przeklasyfikowanie	-	(90 300)	-	1 770	-	(125 320)
Inne	-	37 926	-	8 990	-	-
Stan na koniec okresu	-	1 360 030	366 751	136 511	27 270	804 818

46. Zobowiązania warunkowe

Informacje o wszczętych postępowaniach sądowych

Na dzień 31.12.2019 r. nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz spółek zależnych, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosiła 1 579 363 tys. zł, co stanowi 5,85% kapitałów własnych Grupy. W kwocie tej 925 730 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Grupy, 604 262 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Grupa jest pozwany, natomiast 49 371 tys. zł to wartość wierzytelności Grupy w sprawach o układ lub upadłość.

Na dzień 31.12.2019 r. wartość wszystkich zakończonych postępowań sądowych wynosiła 630 285 tys. zł.

Na dzień 31.12.2019 r. wartość rezerw na sprawy sporne wynosiła 135 659 tys. zł. Dla 61 spraw o znacznej wartości przedmiotu sporu (powyżej 500 tys. zł), w których Santander Bank Polska S.A. był pozwany, utworzono rezerwy w wysokości 36 672 tys. zł.

Postępowania sądowe dotyczące kredytów hipotecznych opartych na walucie CHF

Na dzień 31.12.2019 r. Grupa posiadała ekspozycje detaliczne kredytów hipotecznych oparte na walucie CHF w kwocie 9 891 184 tys. zł zarówno w formule kredytów denominowanych jak i kredytów indeksowanych.

W dotychczasowym orzecznictwie sądowym w sprawach z udziałem Santander Bank Polska S.A. przeważają orzeczenia korzystne, oddalające pozwy (tj. 17 prawomocnych wyroków oddalających powództwa kredytobiorców oraz 8 wyroków na niekorzyść Banku, ponadto w 2 wyrokach sądy zajęły stanowisko o konieczności zastąpienia klauzul kursowych odwołujących się do tabel banku regułą kursu średniego NBP). W przypadku Santander Consumer Bank S.A. odnotowano 11 spraw rozpatrzonych korzystnie dla Banku oraz 11 rozpatrzonych niekorzystnie.

W zakresie sporów sądowych powstałych na tle ww. kredytów istniały dotąd istotne rozbieżności w orzecznictwie sądowym:

- linia orzecznicza korzystna dla banków opiera się na uznaniu braku abuzywności klauzul przeliczeniowych, co skutkuje oddaleniem powództwa wobec Banku.

- linie orzecznicze skrajnie niekorzystne dla banków, które dzielą się zasadniczo na dwie główne kategorie: (1) wyroki, których skutkiem jest tzw. „odfrankowanie” kredytu – tj. uznanie, że skutkiem abuzywności normy, która przewiduje indeksację kredytu oraz normy kursowej (odsyłającej do tabeli banku) jest upadek indeksacji i traktowanie zobowiązania kredytobiorcy jako kredytu złotowego oprocentowanego według stawki LIBOR CHF właściwej dla waluty CHF; (2) nieważność umowy kredytu jako skutek abuzywności ww. norm zawartych w umowie.

- linia orzecznicza opierająca się na uznaniu samej indeksacji kredytu jako dopuszczalnej i zgodnej z prawem, przy jednoczesnym uznaniu abuzywności i eliminacji normy kursowej (postanowień odsyłających do tabeli bankowej) i zastąpienia jej alternatywnym, obiektywnym miernikiem indeksacji, tj. kursem średnim NBP; może ona skutkować uznaniem określonych roszczeń kredytobiorcy, jednak w wysokości wyłącznie różnic kursowych zbliżonych do wielkości spreadu walutowego.

Sąd Najwyższy w zakresie skutków abuzywności normy kursowej prezentował wcześniej stanowisko opierające się na uznaniu, że umowy kredytu indeksowane są dopuszczalne i zgodne z prawem, a umowa kredytu nadal ma charakter umowy o kredyt indeksowany. W ostatnim czasie Sąd Najwyższy w niektórych wyrokach orzekł o upadku indeksacji i uznaniu, że umowę należy uznać za kredyt w PLN oprocentowany według stawki LIBOR, co stanowiło odstępstwo od dotychczasowej linii orzeczniczej SN.

Dnia 3.10.2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał orzeczenie w sprawie kredytu Raiffeisen Bank Polska S.A., odnośnie skutków ewentualnej abuzywności postanowień umowy kredytu indeksowanego do CHF. TSUE uznał, że w przypadku stwierdzenia abuzywności klauzuli indeksacyjnej sąd krajowy może stwierdzić nieważność umowy – po uprzednim przedstawieniu kredytobiorcy skutków takiego rozwiązania i za jego zgodą, jeśli eliminacja całego mechanizmu indeksacji i ryzyka walutowego spowodowałaby zmianę głównego przedmiotu umowy. TSUE jednocześnie nie wykluczył możliwości uznania przez sąd krajowy możliwości dalszego funkcjonowania umowy bez mechanizmu indeksacji (co sprowadzałoby się do traktowania kredytu jako kredytu złotowego oprocentowanego według stawki LIBOR), niemniej w ocenie TSUE rozwiązanie to uznano za niepewne. TSUE wykluczył możliwość uzupełniania treści umowy po eliminacji klauzul abuzywnych regułami wynikającymi z przepisów ogólnych prawa krajowego. TSUE potwierdził jednak możliwość uzupełnienia luk w umowie regułami wynikającymi z wyraźnego przepisu dyspozytywnego albo innymi regułami ustalonymi przez strony.

Orzeczenie TSUE nie usuwa wątpliwości co do skutków ewentualnej abuzywności klauzul umownych w umowach kredytów opartych o walutę obcą. W obecnej chwili trudno jest ocenić potencjalny wpływ orzeczenia na linie orzecznicze w sprawach dotyczących kredytów opartych o walutę obcą, wydaje się, że istotne w tym zakresie może być ukształtowane stanowisko Sądu Najwyższego.

Grupa monitoruje na bieżąco stan orzecznictwa sądowego w sprawach kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej pod kątem kształtowania się i ewentualnych zmian linii orzeczniczych.

Grupa zidentyfikowała ryzyko, iż planowane na bazie harmonogramów przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych do walut obcych mogą być nie w pełni odzyskiwalne i / lub powstanie zobowiązanie skutkujące przyszłym wypływem środków pieniężnych. Grupa tworzy rezerwy na sprawy sporne oraz na ryzyko prawne zgodnie z wymogami MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*. Wartość rezerw została oszacowana z uwzględnieniem szeregu założeń, które istotnie wpływają na kwotę szacunku ujętą w sprawozdaniu finansowym Grupy.

Według stanu na 31.12.2019 r. Grupa została pozwana w 1 482 postępowaniach dotyczących kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej (głównie CHF) o wartości przedmiotu sporu 295 446 tys. zł, w tym znajdują się 2 pozwy zbiorowe objęte ustawą o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym:

- pozew złożony przeciw Santander Bank Polska S.A. dotyczący 527 kredytów indeksowanych do CHF na kwotę przedmiotu sporu 47 022 tys. zł;
- pozew złożony przeciw Santander Consumer Bank S.A. dotyczący 31 kredytów indeksowanych do CHF na kwotę przedmiotu sporu 38 tys. zł.

Na dzień 31.12.2019 r. Grupa utworzyła rezerwy na sprawy sporne związane z powyższymi pozwami w kwocie 67 643 tys. zł. Ponadto w roku 2019 Grupa utworzyła rezerwy portfelowe na ryzyko prawne w kwocie 173 077 tys. zł, w związku ze zwiększoną liczbą spraw spornych dotyczących klauzul umownych dla umów kredytów hipotecznych indeksowanych i denominowanych wyrażonych w walutach obcych. Bank utworzył rezerwę w kwocie 149 000 tys. zł, a spółka zależna Santander Consumer Bank (SCB) w kwocie 24 077 tys. zł.

W efekcie powyższego utworzenia rezerw, a także przeklasyfikowania dotychczasowych rezerw, saldo rezerw portfelowych utworzonych na ryzyko prawne dotyczące klauzul umownych dla umów kredytów hipotecznych indeksowanych i denominowanych wyrażonych w walutach obcych wyniosło na 31.12.2019 r. 192 964 tys. zł.

Grupa założyła określone prawdopodobieństwo zgłoszenia roszczeń przez kredytobiorców w oparciu o liczbę aktualnie złożonych pozwów przeciwko Grupie oraz estymowanej dynamiki wzrostu liczby tych pozwów w horyzoncie 3 lat od daty bilansowej a także, z uwzględnieniem danych na temat liczby wnioskowanych zaświadczeń o historii kredytu. Z uwagi na relatywnie krótką historię obserwacji w zakresie zgłaszanych roszczeń jak i bardzo różnorodną praktykę rozstrzygnięć sądowych wydłużenie horyzontu analizy, w naszej opinii, spowoduje nadmierną zmienność wartości szacowanych i nie pozwoli na wiarygodne przybliżenie wartości oczekiwanej. Przyjęte założenia są mocno wrażliwe na szereg czynników z otoczenia, takich jak: kształtowanie się linii orzeczniczej w polskich sądach, intensywność nagłośnienia poszczególnych rozstrzygnięć sądowych, aktywność kancelarii pośredniczących, poziom kosztów postępowania, itp.

Grupa oszacowała również prawdopodobieństwa negatywnych rozstrzygnięć dla zgłoszonych i potencjalnych roszczeń. Kluczowym aspektem dla tego założenia jest ocena określonych klauzul umownych jako niedozwolonych. Prawdopodobieństwa te różnią się istotnie odpowiednio dla kredytów indeksowanych oraz denominowanych. Ponadto prawdopodobieństwa te są różne w poszczególnych portfelach obu banków wchodzących w skład Grupy. Przy ocenie tych prawdopodobieństw banki korzystały ze wsparcia zewnętrznych kancelarii prawnych.

Grupa uwzględniła 4 scenariusze możliwych rozstrzygnięć sądowych:

- Unieważnienie klauzul zawartych w umowie kredytowej zidentyfikowanych jako niedozwolone skutkujące przewalutowaniem kredytu na PLN oraz pozostawieniem oprocentowania w oparciu o stawkę LIBOR dla CHF;
- Unieważnienie całej umowy kredytowej w związku z identyfikacją klauzul niedozwolonych;
- Unieważnienie klauzul zawartych w umowie kredytowej zidentyfikowanych jako niedozwolone w zakresie mechanizmu ustalania różnic kursowych prowadzące do zastosowania kursu średniego NBP;
- Odrzucenie roszczenia.

Powyższe scenariusze również charakteryzują się różnym poziomem prawdopodobieństwa w zależności od rodzaju umowy (indeksowana lub denominowana), opierają się na relatywnie małej – statystycznie niereprezentatywnej – próbie rozstrzygnięć oraz zostały oszacowane przy wsparciu zewnętrznych, niezależnych od Banku, kancelarii prawnych. Dla

każdego ze scenariuszy został statystycznie oszacowany oczekiwany poziom straty na bazie dostępnych danych historycznych oraz aktualnych informacji na temat rozstrzygnięć sądowych.

W opinii Grupy na poziom szacowanych rezerw mają wpływ również takie czynniki jak: czas prowadzenia postępowań sądowych (również oszacowany w oparciu o relatywnie krótką, nie spełniającą warunków stosowania metod ilościowych, statystykę) oraz rosnące koszty niezbędne dla rozpoczęcia postępowania sądowego i wsparcia procesowego.

Z uwagi na wysoki poziom niepewności, zarówno dla każdego z poszczególnych założeń, jak i ich wpływu łącznie, Grupa przeprowadziła następującą analizę wrażliwości oszacowanej rezerwy, poprzez oszacowanie wpływu zmienności poszczególnych parametrów na poziom rezerwy.

Oszacowania mają charakter jednoczynnikowej analizy wrażliwości poziomu rezerwy. Rozważono następujące scenariusze:

- Wydłużenie okresu kalkulacji z 3 do 5 lat,
- Podwojenie prawdopodobieństwa zgłoszenia roszczenia przez klientów,
- Redukcja o połowę prawdopodobieństwa zgłoszenia roszczenia przez klientów,
- Pełne rozpoznanie rekompensaty kosztu kapitału,
- Uznanie klauzul jako niedozwolonych w każdym zaskarżonym przypadku.

Dla każdego z parametrów przedział zmienności przyjęty do analizy wrażliwości został oszacowany przy uwzględnieniu obecnie panujących warunków rynkowych. Przyjęte przedziały zmienności mogą ulegać zmianie w zależności od zmian sytuacji na rynku i tym samym wyniki analizy wrażliwości mogą się istotnie zmienić.

Przy założeniu zmienności scenariuszy jak powyżej rezerwa na dzień 31.12.2019 r. kształtuje się w przedziale: od 107 mln złotych do 346 mln złotych. Z uwagi na dużą zmienność otoczenia wpływającą istotnie na poziom szacowanych wartości, Grupa nie jest w stanie ocenić możliwej zmienności oszacowanych rezerw w kolejnym okresie sprawozdawczym. Poziom rozpoznanych rezerw będzie aktualizowany w kolejnych okresach i może ulegać zmianie.

Postępowania sądowe dotyczące zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego

W dniu 11.09.2019 r. TSUE wydał orzeczenie w sprawie C 383/18 w którym wskazał, iż wykładnia art. 16 ust. 1 w zw. z art. 3 lit. g Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki (Dyrektywa) wskazuje, iż konsumentowi w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego przysługiwać powinna odpowiednia obniżka wszystkich kosztów poniesionych w związku z tym kredytem (z wyłączeniem opłat notarialnych i podatków) niezależnie od tego czy koszty te związane są z okresem kredytowania.

TSUE orzekł jednak wyłącznie w sprawie wykładni przepisów Dyrektyw, które nie są bezpośrednio wiążące i wymagają implementacji przez poszczególne państwa członkowskie UE, dlatego też istotnym dla rozstrzygnięcia sporów o zwrot prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego jest dokonanie wyczerpującej wykładni prawa krajowego, wskazującego na metodę w oparciu o którą należy dokonać rozliczeń i horyzontu czasowego objętego obowiązkiem zwrotu prowizji.

W dniu 12.12.2019 r. Sąd Najwyższy wydał orzeczenie w sprawie III CZP 45/19 w którym wskazał, iż wykładnia art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim wskazuje, iż prowizja przygotowawcza jako część całkowitego kosztu kredytu powinna ulec zwrotowi w przypadku przedterminowej spłaty kredytu. Jednocześnie Sąd Najwyższy nie wskazał w jaki sposób prowizja związana jest z okresem, o który skrócono czas obowiązywania umowy i jaka jej część przypada na okres, o który skrócono czas obowiązywania umowy.

Przy ocenie ryzyka prawnego wynikającego z pozwów sądowych na tle art. 49 u.k.k. Grupa tworzy rezerwy na sprawy sporne oraz na ryzyko prawne zgodnie z wymogami MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*, biorąc pod uwagę rozbieżności interpretacyjne. Grupa monitoruje i analizuje orzeczenia sądów polskich zapadające w sporach zawisłych na gruncie art. 49 u.k.k. oraz oczekuje na jednoznaczne ukształtowanie się wykładni prawa krajowego.

Według stanu na 31.12.2019 r. Grupa Santander Bank Polska S.A. jest pozwana w 130 sprawach dotyczących zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego, w tym 42 sprawy przeciwko Santander Bank Polska S.A. i 88 spraw przeciwko Santander Consumer Bank S.A. Na te postępowania Grupa Santander Bank Polska S.A. utworzyła rezerwy na sprawy sporne w łącznej kwocie 433 tys. zł, w tym rezerwy na sprawy sporne utworzone przez Santander Bank Polska S.A. w kwocie 64 tys. zł i rezerwy na sprawy sporne Santander Consumer Bank S.A. w kwocie 369 tys. zł.

Ponadto na bazie dotychczasowej historii reklamacji Grupa oszacowała kwoty prowizji podlegających zwrotowi od grudnia 2011 roku przypisując macrycę prawdopodobieństwa w zależności od typu produktu, formuły spłaty oraz od kwoty prowizji podlegającej zwrotowi.

W roku 2019 Grupa obciążyła wynik finansowy okresu sprawozdawczego z tytułu zwrotów prowizji kwotą 193 933 tys. zł. Bank obciążył wynik finansowy kwotą 54 744 tys. zł, a Grupa SCB kwotą 139 190 tys. zł. Na kwotę obciążenia składają się:

(a) koszty utworzonych rezerw, (b) rozpoznanych zobowiązań z tytułu zwrotu oraz (c) przeszacowania wartości portfela kredytów wycenianych wg zamortyzowanego kosztu.

- (a) Kwota rezerwy została oszacowana z uwzględnieniem zmiany stanu prawnego wynikającego z zajęcia stanowiska przez TSUE w dniu 11.09.2019 r. w orzeczeniu w sprawie C 383/18. Grupa rozpoznała rezerwę na potencjalne roszczenia klientów z tytułu zwrotu części prowizji dla kredytów konsumenckich spłaconych przed terminem wynikającym z umowy kredytowej przed datą powyższego orzeczenia. Rezerwy te zostały oszacowane w oparciu o obserwowaną historię roszczeń zgłaszanych przez klientów w okresie od wydania orzeczenia TSUE do grudnia 2019 roku.
- (b) W przypadku spłat kredytów zrealizowanych po wydaniu powyższego orzeczenia TSUE Grupa rozpoznała zobowiązanie z tytułu wyliczonej kwoty prowizji podlegającej zwrotowi wobec wszystkich klientów, którzy dokonali przedpłat do dnia 31.12.2019 r.

Łączna kwota rozpoznanych przez Grupę rezerw i zobowiązań wyniosła 157 990 tys. zł. Opisane powyżej kwoty zwrotu prowizji zostały wyliczone w oparciu o proporcję uzależnioną od typu produktu występujących w każdym z banków objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym. W przypadku SBP kwota do zwrotu została wyliczona jako proporcja sumy płatności odsetkowych w okresach następujących po okresie, w którym wystąpiła nadpłata oraz całkowitej sumy płatności odsetkowych w pierwotnym okresie kredytowania. W przypadku SCB kwota do zwrotu została wyliczona z wykorzystaniem proporcji sumy kwot kredytu pozostających do spłaty od okresu następującego po okresie, w którym wystąpiła nadpłata i sumy wszystkich kwot kredytu pozostających do spłaty w oryginalnym okresie kredytowania, co wynika z występowania w tym banku produktów bez odsetek.

- (c) Ponadto, w związku ze zmianą oczekiwanych przepływów pieniężnych dotyczących istniejących kredytów Grupa dokonała przeszacowania kwot amortyzowanych zewnętrznych kosztów pośrednictwa kredytowego w ramach wyceny należności kredytowych według zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej. W wyniku przeszacowania Bank skorygował wartość ekspozycji bilansowej z tytułu należności kredytowych o kwotę 24 744 tys. zł w korespondencji z pomniejszeniem dochodu odsetkowego. Analogiczna korekta w wysokości 11 200 tys. zł została ujęta w księgach rachunkowych SCB.

Na dzień 31.12.2018 r. nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz spółek zależnych, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosiła 1 328 055 tys. zł, co stanowi 4,98% kapitałów własnych Grupy. W kwocie tej 730 097 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Grupy, 550 808 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Grupa jest pozwany, natomiast 47 150 tys. zł to wartość wierzytelności Grupy w sprawach o układ lub upadłość.

Na dzień 31.12.2018 r. wartość istotnych zakończonych postępowań sądowych wynosiła 565 324 tys. zł.

Na dzień 31.12.2018 roku wartość rezerw na sprawy sporne wynosiła 132 382 tys. zł. Dla 37 spraw o znacznej wartości przedmiotu sporu, w których Santander Bank Polska S.A. był pozwany, utworzono rezerwy w wysokości 37 340 tys. zł.

Santander Bank Polska S.A. tworzy rezerwy na ryzyko prawne w przypadku, gdy wewnętrznie przeprowadzona ocena ryzyka związanego z daną sprawą sądową daje podstawy do oczekiwań potencjalnego wpływu środków pieniężnych. Kwoty rezerw na sprawy sporne zostały zaprezentowane w nocie 37.

Zobowiązania pozabilansowe

Wartości zobowiązań warunkowych oraz transakcji pozabilansowych z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane poniżej. Wartości gwarancji i akredytyw pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich.

31.12.2019

Zobowiązania warunkowe udzielone	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Zobowiązania udzielone				
- finansowe:	33 003 043	436 630	66 938	33 506 611
- linie kredytowe	28 394 392	302 847	56 138	28 753 377
- kredyty z tyt. kart płatniczych	4 001 749	126 485	10 800	4 139 034
- akredytywy importowe	606 902	7 298	-	614 200
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	-	-	-	-
- gwarancyjne	6 529 154	149 680	32 781	6 711 615
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	(18 653)	(8 290)	(39 166)	(66 109)
Razem	39 513 544	578 020	60 553	40 152 117

31.12.2018

Zobowiązania warunkowe udzielone	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Zobowiązania udzielone				
- finansowe:	27 932 101	461 631	83 414	28 477 146
- linie kredytowe	23 100 430	392 403	70 976	23 563 809
- kredyty z tyt. kart płatniczych	4 035 243	57 473	12 438	4 105 154
- akredytywy importowe	788 817	11 755	-	800 572
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	7 611	-	-	7 611
- gwarancyjne	5 438 168	141 102	27 530	5 606 800
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	(33 235)	(12 343)	(35 470)	(81 048)
Razem	33 337 034	590 390	75 474	34 002 898

47. Aktywa i zobowiązania stanowiące zabezpieczenie

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	31.12.2019	31.12.2018
Obligacje skarbowe zablokowane pod transakcje REPO	1 089 558	1 708 744
Razem	1 089 558	1 708 744

Grupa posiada instrumenty finansowe w postaci:

- dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (klasyfikowanych wg MSSF 9, które do końca 2017 roku były klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży wg MSR 39) w wysokości 1 058 821 tys. zł (w 2018r. 1 334 594 tys. zł)

- aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu w kwocie 30 737 tys. zł. (w 2018r. 374 150 tys. zł),

które stanowią zabezpieczenie zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu. Zobowiązania te zostały zaprezentowane w nocie 44 *Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu*.

Zabezpieczeniem transakcji SBB są dłużne papiery wartościowe ewidencjonowane na rachunku Banku w KDPW w wysokości 8 808 152 tys. zł wykazywane na kontach pozabilansowych. Papiery te stanowią przyjęte zabezpieczenie udzielonej przez Bank pożyczki w ramach transakcji BSB i zostały oddane jako zabezpieczenie depozytu przyjętego przez Bank w ramach transakcji SBB.

Transakcje BSB oraz SBB wykazywane pod datą 31 grudnia 2018 zostały rozliczone w dacie wymagalności.

Poza aktywami stanowiącymi zabezpieczenie zobowiązań prezentowanymi odrębnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w przypadku których otrzymujący ma prawo sprzedać lub wymienić na inne zabezpieczenie przedmiot zabezpieczenia, Grupa posiadała zabezpieczenia zobowiązań niespełniające tego kryterium.

	31.12.2019	31.12.2018
Obligacje skarbowe zablokowane pod BFG	684 697	658 739
Obligacje skarbowe zablokowane pod kredyty od banków	1 343 702	1 487 201
Lokaty w instytucjach finansowych stanowiące zabezpieczenie wyceny zawartych transakcji	1 481 932	1 265 897
Razem	3 510 331	3 411 837

Aktywa stanowiące zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych BFG stanowią dłużne papiery wartościowe.

Santander Bank Polska S.A. oraz Santander Consumer Bank S.A. przyjęły do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą z przepisów stawkę procentową w wysokości 0,45% (w roku 2018 stawka procentowa wynosiła 0,50%) sumy środków pieniężnych zgromadzonych w Banku na wszystkich rachunkach, stanowiącej podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej, stąd aktywa stanowiące zabezpieczenie według stanu na 31.12.2019 r. wynoszą 684 697 tys. zł, natomiast według stanu na 31.12.2018 r. wynosiły 658 739 tys. zł.

Dla umów dotyczących otrzymanego finansowania w postaci kredytów od banków ustanowione jest zabezpieczenie poprzez zablokowanie w KDPW dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody w wysokości 1 343 702 tys. zł (na 31.12.2018 r. – 1 487 201 tys. zł).

W 2019 roku zostały założone lokaty w instytucjach finansowych w wysokości 1 481 932 tys. zł stanowiące zabezpieczenie wyceny zawartych transakcji (według stanu na 31.12.2018 r. – 1 265 897 tys. zł).

W 2019 roku Grupa przyjęła depozyt na kwotę 154 070 tys. zł (w 2018 roku – 200 887 tys. zł) stanowiący zabezpieczenie transakcji.

Dodatkowe zobowiązania stanowiące zabezpieczenie przedstawione są w nocie 33.

48. Informacje dotyczące leasingu

Wybrane wartości dotyczące leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	1.01.2019- 31.12.2019
Amortyzacja składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania, w tym:	(202 951)
- <i>Nieruchomości</i>	(190 149)
- <i>Sprzęt informatyczny</i>	(939)
- <i>Środki transportu</i>	(10 223)
- <i>Pozostałe</i>	(1 640)
Koszty odsetkowe z tytułu zobowiązań leasingowych	(21 598)
Koszty z tytułu leasingów krótkoterminowych	(13 570)
Koszty z tytułu leasingów aktywów o niskiej wartości	(5 984)
Koszty związane ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieujętych w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	(1 121)
Koszty z tytułu podatku VAT nie podlegającego odliczeniu	(49 659)
Razem	(294 883)

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu		31.12.2019
Stan na początek okresu		-
Zobowiązania zaklasyfikowane jako leasing finansowy przed dniem pierwszego zastosowania MSSF 16		-
Wpływ wdrożenia MSSF 16		811 420
Zwiększenia z tytułu:		173 873
- dodanie nowych umów		152 275
- odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu		21 598
Zmniejszenia z tytułu:		(238 661)
- spłata zobowiązań z tytułu leasingu		(189 283)
- spłata odsetek		(21 086)
- różnice kursowe		(3 709)
- inne zmiany (w tym aktualizacja okresu leasingu)		(24 583)
Stan na koniec okresu		746 632

Zobowiązania z tytułu leasingu wg terminów wymagalności		31.12.2019
poniżej 1 miesiąca		18 533
1 - 3 miesiące		36 827
3 - 6 miesięcy		52 607
6 - 12 miesięcy		101 179
1 - 2 lata		184 434
2 - 5 lat		305 885
powyżej 5 lat		101 930
Razem (bez dyskonta)		801 395
dyskonto		(54 763)
Razem		746 632

W roku 2018 (przed dniem pierwszego zastosowania MSSF 16) wartość zobowiązań z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego (łącznie z wartością wieczystego użytkowania gruntów) kształtowała się następująco:

Płatności leasingowe wg terminów zapadalności		31.12.2018
poniżej 1 roku		212 026
między 1 a 5 lat		557 778
powyżej 5 lat		152 639
Razem		922 443

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingodawcą

Grupa Kapitałowa Santander Bank Polska S.A. prowadzi działalność leasingową poprzez spółki leasingowe, które specjalizują się w usługach finansowania pojazdów i środków transportu na rzecz firm oraz osób fizycznych, a także w leasingu maszyn i urządzeń oraz nieruchomości.

Pozycje aktywów „Należności od klientów” i „Należności od banków” zawierają następujące wartości dotyczące należności z tytułu leasingu:

Należność brutto z tytułu leasingu wg terminów zapadalności	31.12.2019	31.12.2018
poniżej 1 roku	3 716 543	3 217 790
1-2 lata	2 861 039	2 559 296
2-3 lata	1 818 195	1 690 617
3-4 lata	958 511	823 052
4-5 lat	366 216	352 307
powyżej 5 lat	139 544	101 820
Razem	9 860 048	8 744 882

Wartość bieżąca należnych minimalnych rat leasingowych wg terminów zapadalności

	31.12.2019	31.12.2018
poniżej 1 roku	3 591 412	3 110 691
1-2 lata	2 699 816	2 411 268
2-3 lata	1 683 610	1 566 090
3-4 lata	863 085	743 868
4-5 lat	319 327	304 752
powyżej 5 lat	109 719	75 693
Razem	9 266 969	8 212 362

Uzgodnienie różnic między należnościami z tytułu leasingu a wartością bieżącą należnych minimalnych rat leasingowych

	31.12.2019	31.12.2018
Należności (brutto) z tytułu leasingu	9 860 048	8 744 882
Niezrealizowane przychody finansowe	(593 079)	(532 520)
Utrata wartości od należności leasingowych	(125 940)	(118 861)
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych netto	9 141 029	8 093 501

Leasing operacyjny

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego

	31.12.2019	31.12.2018
poniżej 1 roku	9 789	11 025
1-2 lata	6 469	5 285
2-3 lata	2 921	3 427
3-4 lata	95	217
4-5 lat	-	-
powyżej 5 lat	-	-
Razem	19 274	19 954

49. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa

Poniższa tabela zawiera informacje na temat środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.12.2019	31.12.2018 *
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	7 973 014	8 856 479
Należności z tytułu lokat międzybankowych ¹⁾	5 293 175	4 515 311
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ¹⁾	3 849 679	5 999 249
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu ¹⁾	149 987	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty przejęte w wyniku nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. i podmiotów powiązanych	-	51 488
Razem	17 265 855	19 422 527
Wpływ zmian kursów walutowych w ciągu roku finansowego na stan środków pieniężnych	(8 739)	39 420

*dane przekształcone, szczegóły opisane zostały w 2.4.

¹⁾ aktywa finansowe z pierwotnym terminem zapadalności poniżej 3 miesięcy

Santander Bank Polska S.A. i Santander Consumer Bank S.A. posiadają środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, które są środkami zgromadzonymi na rachunku rezerwy obowiązkowej utrzymywanym w Banku Centralnym.

Wydatki wynikające z nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. i podmiotów powiązanych przedstawia poniższa tabela:

Nabycie wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. i nabycie podmiotów powiązanych pomniejszone o przejęte środki pieniężne	09.11.2018
Cena zapłacona gotówką za nabycie wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. i podmiotów powiązanych	260 948
- w tym nabycie DB Securities S.A.	20 000
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	(51 073)
Należności z tytułu lokat międzybankowych ¹⁾	(415)
Razem	209 460

¹⁾ aktywa finansowe z pierwotnym terminem zapadalności poniżej 3 miesięcy

50. Podmioty powiązane

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o transakcjach wewnątrzgrupowych, pomiędzy jednostkami stowarzyszonymi i podmiotami powiązanymi. Transakcje zawarte przez Spółki Grupy Santander Bank Polska S.A. z podmiotami powiązanymi dotyczą operacji bankowych zawieranych na warunkach rynkowych w ramach typowej działalności biznesowej, głównie kredytów, rachunków bankowych, depozytów, gwarancji i operacji leasingowych. Transakcje wzajemne dokonywane w ramach Grupy Kapitałowej między emitentem i jednostkami zależnymi zostały wyeliminowane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W przypadku transakcji wewnątrzgrupowych sporządzana jest dokumentacja zgodna w wymogami przepisów podatkowych dla dokumentacji cen transferowych.

Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa	69	85
Pozostałe aktywa	69	85
Zobowiązania	96 286	105 680
Zobowiązania wobec klientów	96 157	105 519
Pozostałe zobowiązania	129	161
Przychody	44 103	38 779
Przychody prowizyjne	44 103	38 779
Koszty	3 724	5 532
Koszty odsetkowe	1 584	1 512
Koszty prowizyjne	1 564	2 406
Koszty operacyjne w tym:	576	1 614
<i>koszty działania</i>	<i>576</i>	<i>1 614</i>

Transakcje z Grupą Santander	z podmiotem dominującym		z pozostałymi podmiotami	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa	1 409 334	1 364 172	23 855	6 416
Należności od banków, w tym:	740 278	955 508	16 794	6 398
<i>lokaty i kredyty</i>	545 774	583 784	-	-
<i>rachunki bieżące</i>	194 504	371 724	16 794	6 398
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	668 115	407 364	2	-
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	1 085	-	-
Pozostałe aktywa	941	215	7 059	18
Zobowiązania	2 126 708	784 526	136 108	127 328
Zobowiązania wobec banków, w tym:	1 474 523	294 866	26 532	10 721
<i>rachunki bieżące</i>	381 234	294 866	26 532	10 721
<i>kredyty otrzymane od banków*</i>	1 093 289	-	-	-
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	8 634	-	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	628 143	477 638	-	-
Zobowiązania wobec klientów	-	-	69 511	100 130
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	1 027	-
Pozostałe zobowiązania	24 042	3 388	39 038	16 477
Przychody	339 351	120 921	8 487	16 324
Przychody odsetkowe	6 608	11 036	67	235
Przychody prowizyjne	2 304	2 595	423	414
Pozostałe przychody operacyjne	990	5	7 091	94
Wynik handlowy i rewaluacja	329 449	107 285	906	15 581
Koszty	57 990	34 882	91 178	44 622
Koszty odsetkowe	12 579	10 592	690	459
Koszty prowizyjne	9 968	3 412	131	148
Koszty operacyjne w tym:	35 443	20 878	90 357	44 015
<i>koszty pracownicze i koszty działania</i>	35 443	20 877	90 357	44 013
<i>pozostałe koszty operacyjne</i>	-	1	-	2
Zobowiązania warunkowe	-	-	3 063	-
Udzielone:	-	-	3 063	-
<i>gwarancyjne</i>	-	-	3 063	-
Nominały instrumentów pochodnych	119 147 051	84 303 789	12 035	-
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	4 925 732	4 116 460	-	-
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	4 808 659	4 012 672	-	-
Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	49 842 362	38 879 678	-	-
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	7 750 000	4 494 400	-	-
Opcje na stopę procentową	8 048 758	6 543 672	-	-
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione	13 407 740	7 211 538	-	-
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane	13 372 060	7 198 628	-	-
Opcje walutowe kupione CALL	3 747 781	2 535 591	-	-
Opcje walutowe kupione PUT	3 711 690	2 540 293	-	-
Opcje walutowe sprzedane CALL	4 014 426	3 086 738	-	-
Opcje walutowe sprzedane PUT	4 251 352	3 262 996	-	-
Spot - zakupiony	359 458	79 412	-	-
Spot - sprzedany	359 447	79 374	-	-
Forward kupiony	234 303	100	12 035	-
Forward sprzedany	235 000	100	-	-
Kapitałowe instrumenty pochodne - zakupione	78 283	262 137	-	-

*Szczegóły dot. Funded Risk Participation zostały zaprezentowane w nocie 22

Transakcje z personelem zarządzającym

Wynagrodzenia Członków Zarządu, Członków Rady Nadzorczej i kluczowej kadry kierowniczej Grupy Santander Bank Polska S.A. oraz kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym.

Na dzień 31.12.2019 r. i 31.12.2018 r. Członkowie Zarządu mieli zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Transakcje z członkami Zarządu i kluczową kadrami kierowniczą	Zarząd		Kluczowa kadra kierownicza	
	2019	2018	2019	2018
Wynagrodzenia stałe	12 096	12 573	46 781	45 666
Dodatkowe korzyści (np. ubezpieczenia na życie bez opcji emerytalnej, ubezpieczenia medyczne, podróży i opłat szkolnych)	950	1 066	847	1 107
Nagrody wypłacone w roku 2019 r. i 2018 r. *	9 446	9 940	22 954	21 236
Wypłacone ekwiwalenty za niewykorzystane urlopy	310	146	217	136
Dodatkowe wynagrodzenia z tytułu rozwiązania kontraktu i zakazu konkurencji	-	1 105	924	208
Kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym oraz ich krewnym	9 316	10 103	26 493	25 188
Depozyty złożone przez osoby zarządzające oraz ich krewnych	16 516	13 714	29 500	26 169
Rezerwa emerytalno-rentowa oraz rezerwa na niewykorzystane urlopy	841	1 184	4 965	4 873
Liczba warunkowych praw do akcji w sztukach	25 160	27 220	38 303	42 652

* obejmują część nagrody należnej za lata 2018, 2017, 2016, 2015 i 2014, której wypłata była warunkowa i została odroczone w czasie

Do kategorii „Kluczowa kadra kierownicza” zalicza się osoby objęte zasadami określonymi w „Polityce Wynagrodzeń Grupy Santander Bank Polska S.A.”, a w uzasadnionych przypadkach zasadami odrębnie określonymi w spółkach.

W Grupie Santander Bank Polska obowiązuje Polityka Wynagrodzeń Grupy Santander Bank Polska S.A, zatwierdzona i zaakceptowana przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą. Polityka podlega przeglądom, które są dokonywane w okresach rocznych lub częściej w przypadku istotnych zmian organizacyjnych.

Wypłata wynagrodzenia zmiennego dla osób zajmujących stanowiska z grupy kluczowej kadry kierowniczej następuje raz w roku po zakończeniu okresu rozliczeniowego i ogłoszeniu wyników Banku. Wynagrodzenie zmienne przyznane na podstawie regulaminów premiowych, wypłacane jest w formie gotówkowej oraz w formie akcji fantomowych, przy czym część wynagrodzenia zmiennego w formie akcji fantomowych nie może być niższa niż 50% całkowitej wartości wynagrodzenia zmiennego. Wypłata nie mniej niż 40% wartości wynagrodzenia zmiennego określonego powyżej jest warunkowa i jest odznaczana na okres 3 lat (po 13,3% w każdym z kolejnych lat) i następuje w trakcie tego okresu w równych rocznych ratach płatnych z dołu, uzależnionych od efektów pracy danego pracownika za okres podlegający ocenie oraz wartości akcji fantomowych.

W 2019 r. łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez Santander Bank Polska S.A. Członkom Rady Nadzorczej wyniosła 1 648 tys. zł. Pan John Power otrzymał wynagrodzenie w wysokości 44 tys. z tytułu funkcji pełnionej w Radzie Nadzorczej spółki zależnej Banku. Pan John Power otrzymał dodatkowo wynagrodzenie w wysokości 1 721 tys. zł za sprawowanie w imieniu Rady Nadzorczej indywidualnego nadzoru nad procesem przejścia przez Santander Bank Polska S.A. wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.

W 2018 r. łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez Santander Bank Polska S.A. Członkom Rady Nadzorczej wyniosła 1 432 tys. zł. Pan John Power otrzymał wynagrodzenie w wysokości 37 tys. z tytułu funkcji pełnionej w Radzie Nadzorczej spółki zależnej Banku. Pan John Power otrzymał dodatkowo wynagrodzenie w wysokości 853 tys. zł za sprawowanie w imieniu Rady Nadzorczej indywidualnego nadzoru nad procesem przejścia przez Santander Bank Polska S.A. wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.

51. Nabycia, sprzedaże i likwidacje podmiotów zależnych i stowarzyszonych

Wynik z tytułu rozliczenia sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa

W dniu 17 września 2019 r. Santander Bank Polska S.A. zawarł m.in. Umowę Zobowiązującą Sprzedaży Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa Centrum Usług Inwestycyjnych (ZCP CUI), która zawierała w sobie warunki zawieszające, w tym m.in. 1) zgodę Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Santander Bank Polska S.A. na zbycie Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa Banku, 2) zgodę Rady Nadzorczej Santander TFI na przeprowadzenie transakcji, 3) zgodę RN Kupującego na przeprowadzenie transakcji, 4) zawarcie porozumień z dostawcami ZCP CUI, 5) zawarcie przez Kupującego i strony przejmowanych kontraktów ZCP CUI a) porozumień dot. cesji praw i obowiązków wynikających z przejmowanych kontraktów ZCP CUI na Kupującego albo b) zawarcie przez Kupującego nowych umów z dostawcami ZCP CUI w takim samym zakresie jak w dotychczasowych kontraktach, 6) Zawarcie przez Kupującego i Bank umów sublicencji dla ZCP CUI.

Dodatkowo, w dniu 17 września 2019 r., Santander Bank Polska S.A. oraz Santander TFI zawarły z Kupującym ZCP CUI szereg umów regulujących współpracę po zamknięciu transakcji sprzedaży ZCP, wśród nich m.in. nową umowę na obsługę agenta transferowego, nową umowę na obsługę Banku.

W dniu 23.09.2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Santander Bank Polska S.A. na podstawie postanowień przepisu art. 393 pkt. 3 ksh oraz § 24 ust.1 Statutu Banku postanowiło wyrazić zgodę na zbycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku obejmującej wyodrębniony organizacyjnie, finansowo i funkcjonalnie w strukturze organizacyjnej Banku zespół składników materialnych i niematerialnych, stanowiących wyodrębnioną jednostkę organizacyjną Banku, działającą pod nazwą Centrum Usług Inwestycyjnych, które prowadzi działalność w zakresie świadczenia profesjonalnych usług agenta transferowego na rzecz Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. oraz funduszy inwestycyjnych przez nie zarządzanych.

W dniu 27 września, po spełnieniu się warunków zawieszających, Santander Bank Polska S.A. zawarł Umowę Rozporządzającą Sprzedaży ZCP CUI, po podpisaniu której nastąpiło zamknięcie transakcji sprzedaży ZCP. W dniu finalizacji transakcji Kupujący zapłacił na rzecz Banku określoną cenę sprzedaży ZCP CUI, powiększoną o szacunkową wartość zadłużenia netto ZCP CUI.

Wartość transakcji podlegała standardowym korektom o wysokość faktycznego długu netto ZCP CUI, zgodnie z procedurą weryfikacji przewidzianą w Umowie Zobowiązującej Sprzedaży. Ostateczna weryfikacja wysokości faktycznego długu netto oraz finalnej kwoty transakcji nastąpiła w grudniu 2019 r.

Wynik z tytułu rozliczenia sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa na 31.12.2019r. wynosi 59 079 tys. zł

Podział Santander Securities S.A.

W dniu 26.07.2019 r. Zarząd Santander Bank Polska S.A. zawiadomił akcjonariuszy po raz drugi o planowanym podziale Santander Securities S.A., poprzez przeniesienie części majątku Spółki Dzielonej na Bank oraz Santander Finanse sp. z o.o. W dniu 23.09.2019 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Santander Bank Polska S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału Santander Securities S.A.

Zarząd Santander Bank Polska S.A. dokonał w dniu 8.11.2019 r. podziału Santander Securities S.A. Podział został dokonany poprzez:

1. przeniesienie na Bank części majątku (aktywów i zobowiązań) oraz praw i obowiązków Spółki Santander Securities S.A. w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa Santander Securities związanej ze świadczeniem usług maklerskich; oraz
2. przeniesienie na Santander Finanse sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu części majątku (aktywów i zobowiązań) oraz praw i obowiązków Spółki Santander Securities S.A. w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa Santander Securities związanej z wykonywaniem działalności szkoleniowej.

W dniu 8.11.2019 r. Santander Securities została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego

Nabycie wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.

W dniu 09.11.2018 r. nastąpiła transakcja nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. oraz objęcie kontroli nad podmiotem powiązany Deutsche Bank Securities przez Santander Bank Polska S.A.

Szczegóły opisane zostały w nocie 52.

Rejestracja spółki Santander Leasing Poland Securitisation 01

W dniu 30.08.2018 r. została zarejestrowana zgodnie z prawem irlandzkim spółka Santander Leasing Poland Securitisation 01 Designated Company z siedzibą w Dublinie. Jest to spółka celowa powołana do realizacji transakcji sekurytyzacji portfela należności leasingowych oraz należności z tytułu pożyczek. Spółka jest kontrolowana przez Santander Leasing S.A., w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.4.

Likwidacja spółki Giełdokracja Sp. z o.o.

W dniu 05.03.2018 r. nastąpiła likwidacja spółki Giełdokracja Sp. z o.o. Dokonano ostatecznego rozliczenia aktywów i zobowiązań spółki. Strata na likwidacji spółki wynosi 65 tys. zł.

52. Nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa

Poniższe informacje stanowią aktualizację ujawnień zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. za rok 2018. Aktualizacja związana jest z dokonaniem ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A.

Ostateczna cena nabycia

Zgodnie z warunkami umowy podpisanej 14.12.2017 r. oraz z uwzględnieniem finalnego rozliczenia dokonanego po dokonaniu transakcji, strony określiły cenę nabycia na kwotę 1 235 055 290,20 zł, która obejmuje:

- 1 206 293 353,00 zł z tytułu ceny nabycia wydzielonej działalności Deutsche Bank Polska S.A.,
- 28 761 937,20 zł z tytułu ceny nabycia DB Securities S.A.

Cena nabycia wydzielonej działalności Deutsche Bank Polska S.A. została obliczona w oparciu o początkowy poziom aktywów ważonych ryzykiem, pomnożony przez 13,875% i zdyskontowany przez uzgodniony mnożnik 0,60x.

Wartość godziwa ceny nabycia składała się z 2 elementów: zapłaconej gotówki w kwocie 260 948 269 zł, co stanowiło 20% łącznej ustalonej ceny oraz reszty kwoty uiszczonej w formie 2 754 824 akcji podziałowych podmiotu przejmującego. Liczba akcji wyemitowanych w ramach wynagrodzenia oparta była na ich wartości, stanowiącej średnią arytmetyczną dziennego kursu akcji banku przejmującego ważonego wolumenem obrotów na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w okresie od 14.11.2017 r. do 13.12.2017 r., która wyniosła 374,56 zł. Z kolei wartość godziwa przekazanej zapłaty w postaci akcji oparta była na wartości godziwej akcji Santander Bank Polska S.A. wg notowań na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w dniu 9.11.2018 r., która wyniosła 353,60 zł.

Cena nabycia DB Securities S.A. w wysokości 28 761 937,20 zł została ustalona przez Strony na podstawie zweryfikowanych po akwizycji danych finansowych DB Securities S.A. i uzgodnionego dyskonta aktywów netto.

Szczegółowe informacje dotyczące płatności:

	Wartość godziwa przekazanej zapłaty według danych opublikowanych na		Wartość godziwa przekazanej zapłaty
	31.12.2018	Zmiana	
Gotówka	257 960	2 988	260 948
Emisja akcji podziałowych	1 031 839	(57 732)	974 107
Razem	1 289 799	(54 744)	1 235 055

Analiza przejętych aktywów i zobowiązań w dniu połączenia

W 2019 roku Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonała ostatecznej wyceny aktywów i zobowiązań związanych z przejęciem zorganizowanej części Deutsche Bank Polska S.A. i Deutsche Bank Securities S.A. Wycena obejmowała weryfikację pozycji bilansowych (takich jak należności od klientów, aktywa trwałe oraz zobowiązania wobec klientów i banków) oraz potencjalnych zobowiązań warunkowych. Poza tym, w ramach przejęcia Bank rozpoznał składniki aktywów,

które spełniają warunki do ujęcia ich jako wartości niematerialne. Są one wynikiem wyceny relacji z klientami depozytowymi Deutsche Bank Polska S.A. (142,2 mln zł) oraz relacji z klientami korzystającymi z produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych (50,4 mln zł).

Amortyzacja opisanych powyżej wartości niematerialnych (relacje z klientami depozytowymi Deutsche Bank Polska S.A. oraz relacje z klientami korzystającymi z produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych) jest odnoszona do rachunku zysków i strat nieliniowo. Okres ich ekonomicznej użyteczności określony został w powiązaniu z okresem życia produktów których dotyczą.

W poniższych tabelach przedstawiono finalną wartość godziwą nabytych aktywów i zobowiązań.

	Wydzielona część DB PL według danych opublikowanych na 31.12.2018	zmiana	Wydzielona część DB PL po zmianach	DB Securities
AKTYWA				
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	51 073	-	51 073	-
Należności od banków	405	-	405	159 690
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	24 049	-	24 049	-
Należności od klientów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	18 781 513	-	18 781 513	-
- Kredyty hipoteczne	8 442 540	-	8 442 540	-
- Kredyty consumer finance	3 092 067	-	3 092 067	-
- Kredyty biznesowe	7 246 906	-	7 246 906	-
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:	83 090	-	83 090	271
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości	63 077	-	63 077	-
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości	20 013	-	20 013	-
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w	-	-	-	271
Wartości niematerialne	195 977	-	195 977	1 041
Rzeczowy majątek trwały	19 043	-	19 043	125
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	52 972	-	52 972	940
Pozostałe aktywa	37 017	-	37 017	17 896
Aktywa razem	19 245 139	-	19 245 139	179 963
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	4 430 226	(12 766)	4 417 460	74
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	12 122	-	12 122	-
Zobowiązania wobec klientów	13 041 354	-	13 041 354	130 095
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem	7 945	-	7 945	-
Pozostałe rezerwy	5 230	-	5 230	-
Pozostałe zobowiązania	113 698	35 948	149 646	6 826
Zobowiązania razem	17 610 575	23 182	17 633 757	136 995
Przejęte aktywa netto	1 634 564	(23 182)	1 611 382	42 968

Istotne osądy i założenia dotyczące wyceny

1. Rozpoznane wartości niematerialne

W wyniku przeprowadzonej wyceny, Grupa Santander Bank Polska S.A. rozpoznała następujące wartości niematerialne:

Relacje z klientami posiadającymi rachunki bieżące („core deposit intangible”, CDI)

CDI oblicza się jako bieżącą wartość różnicy między kosztami finansowania rachunków bieżących a alternatywnym kosztem finansowania, który Bank musiałby ponieść, gdyby nie posiadał portfela takich rachunków. Wartość godziwa CDI została oszacowana przy zastosowaniu podejścia dochodowego. Przepływy pieniężne odzwierciedlające oszczędności kosztowe wyliczono w oparciu o różnicę pomiędzy prognozowanymi kosztami przejętych rachunków a kosztami alternatywnych funduszy rynkowych w średnim okresie funkcjonowania nabytych rachunków. Koszt funduszy alternatywnych został oszacowany na podstawie stóp referencyjnych dla finansowania w PLN i EUR. Obliczone przepływy pieniężne za kolejne lata zdyskontowano przy zastosowaniu odpowiedniej stopy dyskontowej na dzień nabycia.

Relacje z klientami – produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjne

Wartość relacji z klientami wynika z korzyści powiązanych ze współpracą, takich jak potencjalne obniżenie kosztów sprzedaży, zwiększenie możliwości w zakresie dystrybucji i zapewnienie dobrego kontaktu między bankiem a klientem. Wartość godziwa relacji z klientami została oszacowana przy zastosowaniu podejścia dochodowego. Wartość ta została ustalona na podstawie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z dodatkowych przychodów generowanych przez Bank posiadający dany składnik wartości niematerialnych. Koszty działalności (w tym koszty amortyzacji) i inne koszty odlicza się od określonych powyżej przepływów pieniężnych za każdy rok przewidywanego okresu trwania relacji z klientem. Otrzymane w każdym roku przepływy pieniężne są następnie pomniejszane o koszt kapitału, powiększony o odpowiednią premię, dając wartość godziwą danego składnika wartości niematerialnych.

2. Nabyte należności od klientów

Wycena wartości godziwej na dzień nabycia oparta była na danych dotyczących przejmowanego portfela przekazanych Santander Bank Polska S.A. w procesie migracji. Przy wycenie należności od klientów wzięto pod uwagę profil ryzyka nabytych portfeli.

Korekta wartości godziwej kredytów pracujących

Korekta wartości godziwej kredytów pracujących została również wyliczona w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Większość korekt wynikała głównie z nabytego portfela kredytów hipotecznych i MŚP, gdzie umowne marże są niższe niż obecne oprocentowanie na rynku. Nabyte kredyty pracujące zaklasyfikowano do Koszyka 1.

Korekta wartości godziwej kredytów niepracujących

Wycena wartości godziwej kredytów niepracujących, objętych rezerwami portfelowymi i indywidualnymi, odbywa się zgodnie z metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku ekspozycji niepracujących podlegających indywidualnej ocenie, Santander Bank Polska S.A. szacuje przyszłe przepływy pieniężne osobno dla każdego przypadku. W przypadku rezerw portfelowych, przyszła wartość odzysków związanych z ekspozycjami niepracującymi podlegającymi wycenie portfelowej opiera się na wykorzystaniu krzywych odzysku. Szacowane przepływy pieniężne w odniesieniu do ekspozycji niepracujących zdyskontowano z zastosowaniem odpowiednich stóp dyskontowych. Nabyte kredyty niepracujące sklasyfikowane są do kategorii aktywów nabytych lub udzielonych z utratą wartości (purchased or originated credit impaired, POCI).

Na dzień transakcji, kwota szacowanych przepływów kontraktowych dotyczących przejętych należności kredytowych wynosiła 19 549 631 tys. zł, natomiast szacowana, niezdykontowana wartość przepływów niemożliwych do odzyskania wynosiła 602 584 tys. zł.

3. Istotne nabyte składniki zobowiązań

Niekorzystne umowy najmu

Bank przejął umowy najmu obejmujące warunki gorsze od warunków rynkowych na dzień nabycia. Takie umowy rodzące obciążenia ujęto w ramach zobowiązań. Wartość godziwa umów najmu lokali (oddziałów), których stroną jest dzielony bank została oszacowana z wykorzystaniem podejścia dochodowego, w oparciu o różnicę pomiędzy czynszami rynkowymi za metr kwadratowy dla poszczególnych lokalizacji a rzeczywistymi opłatami czynszowymi z tytułu umów podpisanych przez dzielony bank. Następnie różnice zdyskontowano z zastosowaniem stopy wolnej od ryzyka na dzień nabycia w ciągu pozostałego okresu obowiązywania umowy najmu.

Pozostałe zobowiązania

Poza powyższymi korektami, Bank wykazał szereg mniejszych rezerw związanych z oczekiwanymi postępowaniami sądowymi, postępowaniami egzekucyjnymi lub różnicami w szacunkach księgowych związanych z rezerwami na świadczenia pracownicze. Wartość zobowiązań oszacowano na podstawie oczekiwanego przyszłego wypływu środków. W związku z tym, że wykazane zobowiązania mają charakter krótkoterminowy, nie zastosowano dyskonta przepływów pieniężnych.

Udziały niekontrolujące

Z uwagi na fakt, że połączenie jednostek gospodarczych dotyczyło przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. nie wystąpiły udziały niekontrolujące.

Wyliczenie zysku z tytułu nabycia

W 2019 roku Grupa Kapitałowa Santander Bank Polska S.A. przeprowadziła ostateczne rozliczenie nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A. Poniższa tabela przedstawia wyliczenie zysku z tytułu rozliczenia transakcji nabycia, który w przekształconym sprawozdaniu finansowym wykazywany jest w pozycji „Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa” skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

	Wstępny zysk z tytułu nabycia	zmiana	Zysk z tytułu nabycia
Wartość godziwa przekazanej zapłaty	1 289 799	(54 744)	1 235 055
Minus: wartość godziwa zidentyfikowanych aktywów netto	(1 677 532)	23 182	(1 654 350)
Razem	(387 733)	(31 562)	(419 295)

W ramach ostatecznego rozliczenia transakcji Grupa zidentyfikowała zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa. Zgodnie z wymogami MSSF3, przed ujęciem zysku Bank ponownie ocenił poprawność identyfikacji nabytych aktywów i przejętych zobowiązań. W wyniku tej analizy stwierdzono, że wszelkie aktywa i zobowiązania, które zostały zidentyfikowane na wcześniejszym etapie, są kompletne i prawidłowo rozpoznane. Następnie ponownie oceniono prawidłowość procedur zastosowanych do wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań oraz przekazanej zapłaty. Oceniono ponownie istotne parametry użyte w modelach wartości godziwej, w szczególności zastosowane marże referencyjne dla przejętej bazy kredytowej i użyte w modelach stopy dyskontowe. W wyniku przeprowadzonych prac, w ocenie Zarządu wycena odpowiednio odzwierciedla wszystkie informacje dostępne na dzień przejęcia, w rezultacie zasadne jest rozpoznanie zysku z tytułu nabycia przedsiębiorstwa.

Zysk z tytułu wstępnego rozliczenia transakcji nabycia w kwocie 387 733 tys. zł zaprezentowany został w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2018 r.

W związku z dokonaniem ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A., dokonano przekształcenia rachunku zysków i strat za okres 2018 roku.

Różnica pomiędzy wstępnym a ostatecznym rozliczeniem zysku z tytułu nabycia w kwocie 31 562 tys. zł ujawniona została w przekształconym rachunku zysków i strat za 2018 r. jako korekta zysku z tytułu nabycia, a dodatkowe szczegóły zostały zaprezentowane w nocie 2.4 Porównywalność z wynikami poprzednich okresów.

za okres:	1.01.2018- 31.12.2018	Zmiana	1.01.2018- 31.12.2018 dane przekształcone
Przychody odsetkowe i o charakterze zbliżonym do odsetek	7 213 796	-	7 213 796
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	6 345 132	-	6 345 132
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	733 378	-	733 378
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	135 286	-	135 286
Koszty odsetkowe	(1 471 391)	-	(1 471 391)
Wynik z tytułu odsetek	5 742 405		5 742 405
Przychody prowizyjne	2 526 572	-	2 526 572
Koszty prowizyjne	(468 770)	-	(468 770)
Wynik z tytułu prowizji	2 057 802	-	2 057 802
Przychody z tytułu dywidend	100 116	-	100 116
Zyski (straty) netto na udziałach w podmiotach powiązanych	(65)	-	(65)
Wynik handlowy i rewaluacja	144 539	-	144 539
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	37 480	-	37 480
Pozostałe przychody operacyjne	213 842	-	213 842
Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa	387 733	31 562	419 295
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(1 085 068)	-	(1 085 068)
Koszty operacyjne w tym:	(3 768 969)	-	(3 768 969)
-Koszty pracownicze i koszty działania	(3 242 758)	-	(3 242 758)
-Amortyzacja	(333 470)	-	(333 470)
-Pozostałe koszty operacyjne	(192 741)	-	(192 741)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	62 667	-	62 667
Podatek od instytucji finansowych	(466 330)	-	(466 330)
Zysk przed opodatkowaniem	3 426 152	31 562	3 457 714
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(727 139)	-	(727 139)
Skonsolidowany zysk za okres	2 699 013	31 562	2 730 575
w tym:			
-zysk należny akcjonariuszom Santander Bank Polska S.A.	2 365 222	31 562	2 396 784
-zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli	333 791	-	333 791

Udział w przychodach i zyskach

W konsekwencji ustaleń zawartych w umowie nabycia zorganizowanej części Deutsche Bank Polska S.A.:

- Nie były dostępne dla nabywcy ani dane o bilansie otwarcia na dzień 1.01.2018 r. ani dane o wynikach finansowych wydzielonej części za okres od 1.01.2018 r. do dnia transakcji,
- Nie było możliwe sporządzenie za okres poprzedzający akwizycję istotnych szacunków wpływających na wyniki z działalności wydzielonej części przedsiębiorstwa,
- Przyjęte przez Sprzedającego szacunki kosztów finansowania działalności wydzielonej części DB PL S.A. różniły się istotnie od potencjalnie przyjmowanych przez Bank przejmujący,
- Nieznany jest wpływ istotnych aspektów operacyjnych związanych z działalnością wydzielonej części przedsiębiorstwa,

- Krótki odstęp czasu pomiędzy datą transakcji i zamknięciem roku 2018, nie pozwala w sposób wiarygodny oprzeć estymatów wyników o ekstrapolację związanych z tym okresem wyników finansowych.

Z uwagi na powyższe ograniczenia Santander Bank Polska S.A. nie był w stanie określić i ujawnić potencjalnego wpływu przejętych operacji na wyniki finansowe Grupy sprzed dnia akwizycji.

Przekazana zapłata – wpływ na zestawienie przepływów pieniężnych

Wydatki dotyczące nabytych aktywów i zobowiązań, pomniejszone o przekazane środki

Przekazana gotówka	(260 948)
minus: Nabyte środki pieniężne i ich ekwiwalenty	51 488
Środki pieniężne	51 073
Rachunki bieżące	415
Pozostałe ekwiwalenty	-
Przepływy pieniężne netto, działalność inwestycyjna	(209 460)

Koszty powiązane z nabyciem

W roku 2018 Santander Bank Polska S.A. poniósł koszty bezpośrednio związane z transakcją nabycia w wysokości 108 870 tys. zł. Były one związane z procesem przygotowania zasobów wewnętrznych i możliwości technicznych, do przeprowadzenia migracji rekordów klientów z wydzielanej działalności.

Koszty te wykazano w pozycji kosztów działania banku w rachunku zysków i strat oraz w pozycji przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Poniższa tabela przedstawia funkcjonalny podział ww. kosztów:

Wynagrodzenia i premie	26 529
Koszty konsultacji i doradztwa	30 061
Eksploatacja systemów informacyjnych	10 330
Koszty administracyjne	23 364
Koszty marketingu i komunikacji	12 899
Pozostałe	5 688
Razem	108 870

53. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze obejmują następujące kategorie:

- Świadczenia krótkoterminowe (wynagrodzenia i składki, płatne urlopy wypoczynkowe, wypłaty z zysku i premie, świadczenia niepieniężne przekazywane nieodpłatnie lub subsydiowane). Wartość krótkoterminowych świadczeń pracowniczych jest niezdyktowana,
- Świadczenia po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne i podobne świadczenia, ubezpieczenia na życie lub opieka medyczna po okresie zatrudnienia).

W obrębie wymienionych kategorii podmioty Grupy Santander Bank Polska tworzą następujące rodzaje rezerw:

Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe

Zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów jest wyceniane w kwocie oczekiwanej do zapłaty (na podstawie bieżących zarobków) bez uwzględnienia dyktowania.

Rezerwa na premie pracownicze

Zobowiązanie z tytułu przyjętego systemu premiowego w stosunku do zysku jest wyceniane w kwocie prawdopodobnej wypłaty bez uwzględnienia dyktowania.

Rezerwa na odprawy emerytalne

Na mocy postanowień wewnętrznych regulacji dotyczących wynagradzania, pracownikom Banku przysługują określone świadczenia z innych tytułów niż wynagrodzenie o pracę:

- Odprawy emerytalne,
- Odprawy rentowe.

Wartość bieżąca tych zobowiązań jest ustalana przez niezależnego aktuarium za pomocą metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Wysokość odpraw emerytalnych i rentowych oraz pośmiertnych jest uzależniona od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Przewidywana kwota odpraw jest prezentowana w przewidywanej wartości bieżącej, uwzględniającej dyskonto finansowe, prawdopodobieństwo osiągnięcia przez daną osobę wieku emerytalnego, bądź momentu, w którym może nastąpić zgon. Dyskonto finansowe jest ustalane na podstawie aktualnych na dzień bilansowy rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych. Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby odpowiednio do wieku emerytalnego bądź momentu, w którym może nastąpić zgon, jest ustalane metodą ryzyk współzawodniczących („Multiple Decrement Model”), gdzie pod uwagę bierze się następujące ryzyka: możliwość odejścia z pracy, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy oraz ryzyko śmierci.

Programy określonych świadczeń narażają Grupę na ryzyko aktuarialne, obejmujące:

- ryzyko stopy procentowej – spadek rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych spowoduje zwiększenie zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń,
- ryzyko wynagrodzeń – wzrost wynagrodzeń pracowników Banku spowoduje wzrost zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń,
- ryzyko mobilności pracowników – zmiany oczekiwanego wskaźnika rotacji pracowników,
- ryzyko długowieczności – zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia pracowników Banku spowoduje wzrost zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń.

Do głównych założeń, przyjętych przez niezależnego aktuarium na dzień 31.12.2019 r. należą:

- stopa procentowa do dyskontowania przyszłych świadczeń w wysokości 2,05% (na dzień 31.12.2018 r. – 3,15%),
- długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 2,00% (na dzień 31.12.2018 r. – 2,0%),
- prawdopodobieństwo odejść pracowników obliczone na podstawie historycznych danych dotyczących rotacji zatrudnienia w Grupie Santander Bank Polska,
- umieralność przyjęta zgodnie z Tablicami Trwania Życia dla mężczyzn i kobiet, publikowanymi przez GUS, odpowiednio skorygowana na podstawie historycznych danych Banku.

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

Tabela poniżej przedstawia uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń.

	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	40 858	72 726
Rezerwa nabyta w wyniku objęcia kontroli	-	5 407
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 871	2 163
Koszty przeszłego zatrudnienia	(1 347)	(28 357)
Koszty z tytułu odsetek	1 909	1 607
(Zyski) i straty aktuarialne	1 345	(12 688)
Stan na koniec okresu	44 636	40 858

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela pokazuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń miałyby zmiany w kluczowych założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31.12.2019 r.

Zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	Wzrost o 1 punkt procentowy	Spadek o 1 punkt procentowy
Stopa dyskontowa	-12,02%	5,18%
Stopa wzrostu wynagrodzeń	5,14%	-12,06%

Poniższa tabela pokazuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń miałyby zmiany w kluczowych założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31.12.2018 r.

Zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	Wzrost o 1 punkt procentowy	Spadek o 1 punkt procentowy
Stopa dyskontowa	-13,13%	9,06%
Stopa wzrostu wynagrodzeń	3,57%	-13,26%

Pozostałe rezerwy pracownicze

Obejmują one rezerwy z tytułu płatności na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i odprawy pieniężne oraz rezerwę na godziny nadliczbowe oraz szkolenia. Zobowiązania te wyceniane są w kwocie oczekiwanej do zapłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Stany wymienionych rodzajów rezerw prezentuje poniższa tabela:

Tytuł rezerwy	31.12.2019	31.12.2018
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	52 702	59 853
Rezerwa na premie pracownicze	254 169	287 191
Rezerwa na odprawy emerytalne	44 636	40 858
Pozostałe rezerwy pracownicze	17 007	17 329
Razem	368 514	405 231

Szczegółowo ruchy na rezerwach pracowniczych zostały zaprezentowane w nocie 38.

54. Program motywacyjny w formie akcji

W dniu 17.05.2017 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Santander Bank Polska S.A. wprowadziło 3 letni Program Motywacyjny VI, którego uczestnikami są pracownicy Grupy Santander Bank Polska S.A. (w tym Członkowie Zarządu Banku) w łącznej liczbie nie większej niż 250 osób. W dniu 26.06.2017 r. Rada Nadzorcza zaakceptowała listę indywidualnych uczestników programu („data przyznania uprawnień”).

Prawo do nabycia akcji będzie oceniane z dwóch perspektyw, osobno dla każdego roku funkcjonowania programu oraz w ujęciu skumulowanym po okresie 3 lat.

W każdym poszczególnym roku będzie oceniana możliwość nabycia nagrody rocznej w wysokości nie przekraczającej jednej trzeciej nagrody łącznej. Uprawnieni szóstej edycji naberą prawo do nabycia nagrody rocznej od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od wzrostu zysku netto i wzrostu wskaźnika RORWA. Przedział wzrostu zysku netto wynosi od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w 2017 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 17,8% dla pierwszego roku trwania programu oraz od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w latach 2018 i 2019 do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 13,4% dla drugiego i trzeciego roku trwania programu. Przedział wzrostu wskaźnika RORWA wynosi od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w 2017 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 2,24% dla pierwszego roku trwania programu, od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w 2018 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 2,37% dla drugiego roku trwania programu oraz od „poziomu

„dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w 2019 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 2,5% dla trzeciego roku trwania programu.

Dodatkowo brane będą pod uwagę jakościowe przesłanki programu - uczestnicy otrzymają uprawnienia do nagrody rocznej w zależności od poziomu satysfakcji klienta zewnętrznego oraz wyników badania zaangażowania pracowników (klienta wewnętrznego). Poziom satysfakcji klienta będzie spełniony, gdy w grupie porównawczej Bank znajdzie się na miejscu drugim dla pierwszego i drugiego roku trwania programu oraz miejscu pierwszym dla trzeciego roku trwania programu. Wyniki badania zaangażowania nie będą niższe niż 50% dla pierwszego roku trwania programu, 60% dla drugiego roku trwania programu oraz 70% dla trzeciego roku trwania programu.

Ponadto, po okresie 3 lat zostanie dokonana ocena możliwości nabycia nagrody łącznej. Uprawnieni nabywają prawo do nabycia od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od średniorocznego skumulowanego wzrostu zysku netto w okresie 3 lat wynoszącego od 11,7% do 15% oraz od średniej wartości wskaźnika RORWA w okresie 3 lat wynoszącego od 1,9% do 2,38%. Jeżeli liczba akcji wynikająca z oceny skumulowanej będzie wyższa niż suma nagród rocznych nabytych w okresie trzyletnim, uczestnikom zostaną przydzielone dodatkowe akcje do liczby wynikającej z oceny skumulowanej.

Do wyceny planu wykorzystano model Black'a-Scholes'a na dzień przyznania praw. Oczekiwana zmienność wartości akcji została oparta na historycznej zmienności cen akcji z okresu 160 sesji poprzedzających datę przyznania praw. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe założenia użyte dla potrzeb określenia wartości godziwej wynikającej z przyjętego modelu wyceny.

Prawa przyznane w roku 2017:

	2017
Liczba praw do akcji	131 262
Cena akcji	350,00 zł
Cena wykonania w zł	10
Okres nabywania praw	3 lata
Oczekiwana zmienność cen akcji	30,07%
Okres trwania planu	3 lata
Stopa dyskontowa - stopa wolna od ryzyka	2,12%
Wartość godziwa 1 prawa do akcji	323,36 zł
Stopa dywidendy	1,71%

Poniższa tabela podsumowuje zmiany w planie:

	12 miesięcy 2019	12 miesięcy 2018
	Liczba praw	Liczba praw
Stan na dzień 1 stycznia	120 686	129 799
Przyznane	-	-
Wykonane	-	-
Utracone	(5 467)	(9 113)
Wygaste	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	115 219	120 686
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia	-	-

Dla praw pozostających do wykonania na dzień 31.12.2019 r. i 31.12.2018 r. pozostały okres do wykonania wynosi w przybliżeniu odpowiednio 0,5 i 1,5 roku.

Koszty szóstej edycji programu motywacyjnego płatnego w formie akcji ujęte w rachunku zysków i strat w okresie 12 miesięcy 2019 i 2018 roku wyniosły odpowiednio 11 474 tys. zł. oraz 12 446 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat liczby warunkowych praw do akcji przyznanych Członkom Zarządu Santander Bank Polska S.A. w ramach Długoterminowego Programu Motywacyjnego VI.

Liczba sztuk	2019	2018
Stan na dzień 1 stycznia	27 220	34 670
Przyznane przed objęciem funkcji Członka Zarządu	820	-
Wygaste	-	-
Wykonane	-	-
Rezygnacja z pełnionej funkcji	(2 880)	(7 450)
Stan na dzień 31 grudnia	25 160	27 220

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat liczby warunkowych praw do akcji przyznanych kluczowej kadry kierowniczej Grupy Santander Bank Polska.

Liczba sztuk	2019	2018
Stan na dzień 1 stycznia	42 652	41 194
Przyznane	-	-
Wygaste	-	-
Wykonane	-	-
Zmiana z tytułu przyjęcia do Kluczowej Kadry Kierowniczej	2 618	9 366
Zmiana z tytułu wyłączenia z Kluczowej Kadry Kierowniczej	(6 967)	(7 908)
Rezygnacja z pełnionej funkcji	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	38 303	42 652

55. Dywidenda na akcję

Na dzień publikacji niniejszego raportu, Zarząd Santander Bank Polska nie zakończył analizy w zakresie rekomendacji wypłaty dywidendy za rok 2019.

Wypłata dywidendy z zysku netto za rok 2018 oraz niepodzielonego zysku netto za rok 2017 i 2016. Dzień wypłaty dywidendy 14.06.2019 r.

Zarząd Santander Bank Polska S.A. poinformował, że stosując się w pełni do indywidualnego zalecenia wydanego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 25.02.2019 r. w sprawie zwiększenia funduszy własnych, podjął uchwałę rekomendującą przeznaczenie na dywidendę 25% zysku netto osiągniętego w 2018 r., a Rada Nadzorcza Banku pozytywnie zaopiniowała tę rekomendację. Jednocześnie, biorąc pod uwagę dobrą sytuację kapitałową Banku i Grupy Kapitałowej Banku, Zarząd Banku zgłosił propozycję, pozytywnie zaopiniowaną przez Radę Nadzorczą Banku, przeznaczenia na dywidendę dla akcjonariuszy:

- kwoty 514 026 364,32 zł z niepodzielonego zysku netto Banku za rok 2016 oraz
- kwoty 957 588 300,90 zł z niepodzielonego zysku netto Banku za rok 2017,
- kwoty 541 068 016,50 zł z zysku netto Banku za rok 2018

co oznacza, że proponowana dywidenda na:

- 1 akcję serii: A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L oraz N wynosi 19,72 zł,
- 1 akcję serii M wynosi 14,68 zł,

Zarząd Banku wyznaczył dzień ustalenia prawa do dywidendy na dzień 30.05.2019 r. i dzień wypłaty dywidendy na dzień 14.06.2019 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku, które odbyło się w dniu 16.05.2019 r., podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy.

Wypłata dywidendy z zysku netto za 2016 r. Dzień wypłaty dywidendy 14.06.2018 r.

W dniu 17.04.2018 r. Zarząd Santander Bank Polska S.A. poinformował, że stosując się w pełni do indywidualnego zalecenia wydanego przez Komisję Nadzoru Finansowego z dnia 16.03.2018 r. w sprawie zwiększenia funduszy własnych, podjął uchwałę rekomendującą nieprzeznaczenie na dywidendę żadnej części zysku netto osiągniętego w roku 2017. Rada Nadzorcza Banku pozytywnie zaopiniowała tę rekomendację. Jednocześnie, biorąc pod uwagę dobrą sytuację kapitałową Banku i Grupy Kapitałowej Banku, Zarząd Banku zgłosił propozycję, pozytywnie zaopiniowaną przez Radę Nadzorczą Banku, przeznaczenia na dywidendę dla akcjonariuszy kwoty 307 627 tys. zł z niepodzielonego zysku netto Banku za rok 2016, co oznacza, że dywidenda na 1 akcję wyniosła 3,10 zł.

56. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego.

Podpisy wszystkich wymaganych osób

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
19.02.2020	Michał Gajewski	Prezes Zarządu	
19.02.2020	Andrzej Burliga	Wiceprezes Zarządu	
19.02.2020	Michael McCarthy	Wiceprezes Zarządu	
19.02.2020	Juan de Porras Aguirre	Wiceprezes Zarządu	
19.02.2020	Arkadiusz Przybył	Wiceprezes Zarządu	
19.02.2020	Patryk Nowakowski	Członek Zarządu	
19.02.2020	Carlos Polaino Izquierdo	Członek Zarządu	
19.02.2020	Maciej Reluga	Członek Zarządu	
19.02.2020	Dorota Strojowska	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
19.02.2020	Wojciech Skalski	Dyrektor Obszaru Rachunkowości Finansowej	